

VEFA

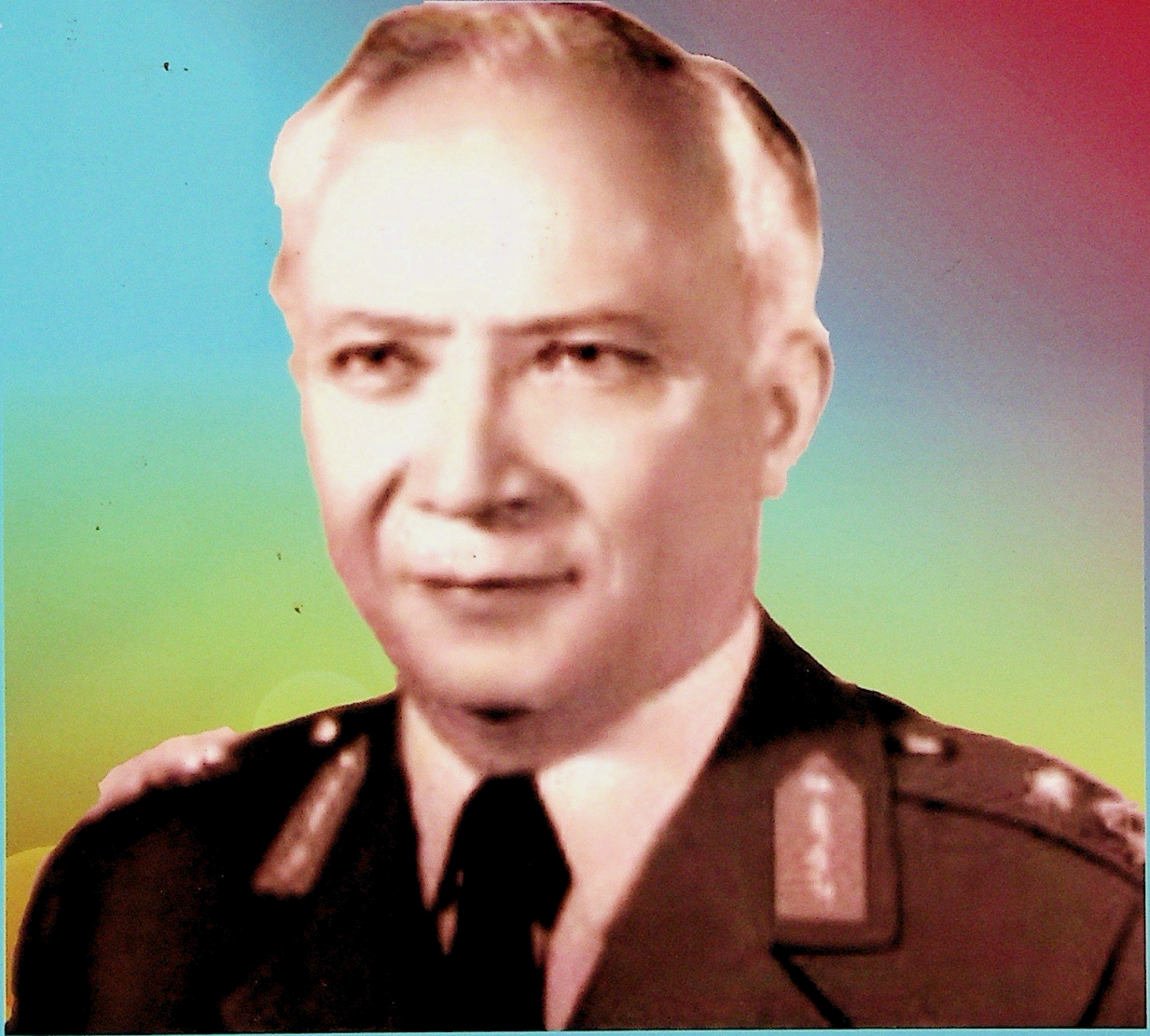
DOĞU TÜRKİSTAN'IN SESİ

İrkımız Türk, Dinimiz İslam, Yurdumuz Doğu Türkistan

ISSN : 2148-3949

BÜYÜK DAVA ADAMI M. RIZA BEKİN PAŞA'YA

VEFA

(1925 - 2010)

ÜÇ AYLIK İLMÎ VE KÜLTÜREL DERGİ
DOĞU TÜRKİSTAN VAKFI YAYINI

YIL: 2 / SAYI: 6

İÇİNDEKİLER

- 5 *Yazı Dizisi* Çin Çöküyor, Uygurlar ne yapmalı? *Ahmet Muhammet*
- 6 Çanakkale'de Savaşan "Dış Türkler" *Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR*
- 7 Çin, Müslüman Uygurlara Orucu Yasaklarken...
- 9 Atatürk ve Doğu Türkistan *Doç.Dr. Abdülhamit Avşar*
- 10 Türk-Çin İlişkilerinde Uygur Sorunu *Doç. Dr. Erkin EKREM*
- 14 Kanayan Yaramız Doğu Türkistan *Muhammed Samed Akkaya*
- 15 Uygur Türklerinin başına gelenler *Seyfi Şahin*
- 17 Dünya Çin'e ne zaman DUR diyecek? *İbrahim Efendioğlu*
- 18 Doğu Türkistan- Çin Sorunu Üzerine... *Sevda KARABIYIK*
- 19 Gözünüzü açın! Türkistan gidiyor! *Doç. Dr. Kürşad ZORLU*
- 23 Çin'in Doğu Türkistan Politikası *Prof. Dr. Salih AYNURAL*
- 28 Osmanlı – Doğu Türkistan İlişkileri *Yücel TANAY*
- 30 Uygurların Yezidiler Kadar Değeri Yok! *Tuncay Özfidan*
- 32 Doğu Türkistan'ı unutmayalım! *Furkan Başar*
- 34 Absürd Bir Tutsaklık Hikayesi... *Fuat UĞUR*
- 35 Acılar Yurdu: Doğu Türkistan *Abdurrahman ZEYNAL*
- 43 Türkiye'nin Doğu Türkistan Çıkmazı... *Oğuzhan SANDIKÇIOĞLU*
- 47 Adı Gulca'dır, Ata Yadiğârıdır! *Nurcan YAZICI*
- 49 Doğu Türkistan Denilen Bir Yer *Cemal NAR*
- 51 Dil ve Alfabe Birliği Üzerine *Tuncer KALKAY*
- 52 Doğu Türkistan'dan Yükselen Ssessiz Çığlık *Ergin DUR*
- 56 Uygurların Tarım Bölgesindeki Son ...? *Ferhat MUHAMMEDİ*

KÜNNE

**YENİ
DOĞU TÜRKİSTAN'IN SESİ**

Yıl: 2 Cilt: 2
Sayı: 6/2015
Baskı Tarihi : Nisan 2015

İmtiyaz Sahibi

Doğu Türkistan Vakfı Adına
Eser SAKA

**Yazı İşleri ve Haber
Müdürü**

Mehmet Ömer ULU

Editör

Dr. Ömer KUL

**Reklam ve Dağıtım
Sorumlusu**

Tebet YÜCETÜR
Alimcan KARLUK
alkarluk@gmail.com

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Nevzat YALÇINTAŞ
Prof. Dr. Abdulkadir DONUK
Prof. Dr. Mahmut KAŞGARLI
Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL
Prof. Dr. Alimcan İNAYET
Doç. Dr. Erkin EKREM
Doç. Dr. Abdulhamit AVŞAR
Doç. Dr. Tilla Deniz BAYKUZU
Yrd. Doç. Dr. Mağfret YUNUSOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Nur Ahmet KURBAN

Mizanpaj

Sevil İSMAL

İdare Merkezi ve Yazışma Adresi

Dede Efendi Cad. No: 4
Vezneciler, Fatih, İSTANBUL
Tel: +90 212 519 46 67

WEB: <http://www.dtv.org.tr>

ISSN No :2148-3949

Çıkış Aralığı :3 Aylık

Yayın Tarihi :Nisan

Konu :Tarih, Fikir ve Kültür

Tiraj :1000 Adet

Banka Hesap Numarası

Halk Bankası Fatih Şubesi

Hesap No: 12010071

IBAN:

TR92 0001 2009 7540 0012 0100 71

Dergimiz 1000 adet basılmakta olup, 3 ayda bir yayınlanmaktadır. 100 adet İl Halk kütüphanelerine gönderilmektedir, 150 adet abonelerimize, geriye kalanı ise ilgili kişi ve kurumlara ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

Yıllık abonelik bedeli 60 TL'dir.

Dergide yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Dergideki yazı ve resimler kaynak

gösterilerek kullanılabilir

- 2 Editörden
- 8 Çin, Batı Türkistan Ülkelerini ... *Yücel TANAY*
- 16 Özür Diliyorum... *Yusuf Gurbet*
- 31 Türkiye Ne Yapmalı! *Gülşen SUFRACI*
- 20 İsa Yusuf Alptekin ve *Doc. Dr. Abdülhamit AVŞAR*
- 33 20. Asrın Katliamı... *Güngör YAVUZARSLAN*
- 38 Sayın Erkin Alptekin'den Anlamlı Mesaj!
- 39 DİNİMİZ İSLAM *Doc. Dr. Ali YILMAZ*
- 44 Uygurlar sahipsiz *İbrahim Ethem Gören*
- 48 Asrın Zulme Sessizliği *Zehra DİREK*
- 53 Çin Çöküşün Esiğinde *Prof. Dr. David SHAMBAUGH*
- 58 - 80 Haberler

Dr. Ömer KUL

Editörden...

Sevgili Yeni Doğu Türkistan'ın Sesi Dergisi okuyucuları,

Bir yanda dergimizin 6 sayısıyla sizlerle birlikte olmanın gururunu, diğer tarafta ise son günlerde Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dışı uygulamaların üzüntüsünü yaşamaktayız. Dünyanın en fazla nüfus ve yüzölçümüne sahip, son dönemde gerçekleştirdiği büyük ekonomik gelişmeyle bütün dünya ülkelerinin dikkatini üzerine çeken bir ülke olan Çin, Doğu Türkistan'da yaptığı insanlık dışı uygulamalarla da dünya birincisi olmuş bir devlet haline gelmiştir.

11 Eylül saldırıları sonrası "terörizme karşı birlikte mücadele"nin bayraktarlığına soyunan Çin'in gerçek niyeti artık anlaşılmıştır. Çin'in "terörden" kastının Doğu Türkistan'da yaşanan her olayı bastırmanın meşru zeminini oluşturma gayreti olduğu artık aşikardır. Aradan geçen 14 yılda maalesef "terörizm" maskesi altında Doğu Türkistanlılar hapse atılmakta, idam edilmekte, çalışma şartları ağırlaştırılmakta, dini vecibelerini yerine getirmeleri kısıtlanmaktadır. Çalışma bahanesiyle Çin'in iç bölgelerine gönderilen 17-25 yaşındaki Uygur balalarının dramı ise yürekleri yakmaktadır.

Çin'in Doğu Türkistan'da nüfusu kendi lehine çevirme siyaseti artık semeresini vermiş, Çin'in iç bölgelerine gönderilen Uygurların yerleri Çinli göçmenlerle doldurulmuş vaziyettedir. Doğu Türkistan'a Çinli göçmen getirme siyasetinden vazgeçmeyen Çin, son dönemlerde Çin'in iç bölgelerine çalışmak için gidenleri ise çıkan sosyal olaylar yüzünden geri döndürme gayretine düşmüştür. Değişen bu sinsî siyasetten despot Çin idaresi, bir nevi açık hapisane haline getirdiği Doğu Türkistan'da toplu katliamlar gerçekleştirmek arzusundadır. Çin istihbarat elemanları bu gaye ile son dönemlerde bölgeden bir kısım Uygurları kullanarak Suriye'de devam etmekte olan iç savaşa insan göndermenin çabası içerisine girmiştir. "Bir taşla iki kuş vurmanın" derindeki Çin yönetimi bu sayede hem Uygurları top yekun "terörist" ilan etmenin altyapısını oluşturmakta, hem de Uygur teröristler (!) Türkiye üzerinden Suriye'ye geçiyor şayiasıyla Türkiye'yi "teröre destek veren bir ülke" göstermenin gayreti içerisine düşmüştür. Doğu Türkistan'da artık bundan sonra toplu katliamların yaşanmasına ramak kalmıştır. Artık Doğu Türkistan, Çin'in akıl-almaz gayri insanî uygulamaları yüzünden barut fıçısına döndürülmüştür. "Kendi ayağına kurşun sıkmak" olarak ifade edilebilecek bu durumun gerçekleşmemesi, Çin devlet yetkililerinin bir an önce itidalli bir siyaset gütmesi en büyük temennimizdir.

Yine bu vesile ile ifade etmek isteriz ki, son 30 yıldır terörden canı yanmış Türkiye, bırakın teröre destek vermeyi, terörün her türlüsünü lanetlemiş ve lanetlenmeye de devam edecektir. Kandırılmış, bilmeden türlü vaatlerle Çin'in şeytani planlarına alet olmuş Uygur kardeşlerimiz artık uyanmış ve bu oyunu bozmanın çabası içerisine girmiş

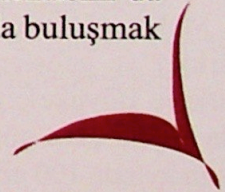

durumdadır. Çin'in bu sinsi siyasetine bilmeden alet olan ülkemiz ulusal basınına da Doğu Türkistan hususunda haber yaparken dokuz düşünüp bir yazmaya davet ediyoruz. Yapılan cahilce haberlerin ülkemize ve Doğu Türkistan davasına verdiği zararları hesap ederek tekrar gözden geçirmeye, paylaşılan bilgilerin doğruluğunu teyit etmeden haber yapmamalarını bu vesile ile kendilerinden rica ediyoruz.

Bu vesile ile 16 Şubat 2010 tarihinde aramızda ayrılan, yaptıklarıyla Doğu Türkistan davasına ismini altın harflerle yazdırmış olan Vakfımızın en uzun süre başkanlığını yapan merhum General M. Rıza Bekin Paşamıza tekrar Yüce Mevla'dan rahmet diliyor, kendisini unutmadığımızı, unutmayacağımızı ve dahi unutturmayacağımızı bu vesile ile ifade etmek isterim. Merhum Paşamızın 5. vefat yıldönümü dolayısıyla Ankara'da faaliyette bulunan Birlik Vakfının organizasyonunda bir toplantı gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadık. Bu programın akabinde dünyanın birçok yerinde rahmetli Rıza Bekin Paşa ile alakalı toplantılar tertip edilmesi ne kadar doğru bir iş yaptığımızın da göstergesi gibiydi. Bu tür faaliyetlerimizin devam edeceğini, Doğu Türkistan davasına hizmeti geçmiş, toplum arasında birlik-beraberliğe hayatları boyunca katkı yapanları unutmadığımızı ve unutmayacağımızı ifade etmek isterim.

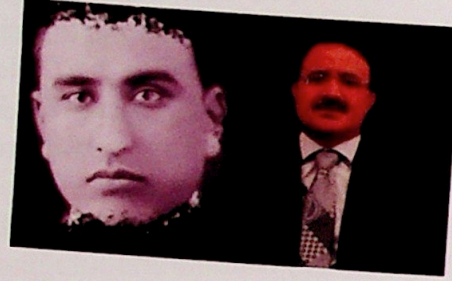
Yine bu vesile ile iki güzel haberi sizlerle paylaşmak isterim. Bunlardan ilki "Vefatının 50 Yılı Anısına" Doğu Türkistan'ın unutulmaz şahsiyetlerinden merhum alim, tarihçi, şair, edebiyatçı ve siyasetçisi, "Vatan için vatandan ayrıldık" diyen bayrak şahsiyetlerimizden Mehmet Emin Buğra hakkında 7 Ekim 2015 tarihinde Uluslararası bir sempozyum gerçekleştireceğiz. Yine 17 Aralık 2015 tarihinde ise bir başka bayrak şahsiyetimiz, Doğu Türkistan denildiğinde ilk akla gelen büyük dava adamı, Vakfımızın kurucusu İsa Yusuf Alptekin'in "20. vefat yıldönümü hatırasına" yine bir Uluslararası sempozyum tertip edeceğiz. Her iki ilmi toplantının hem bir ahde vefa örneği olacağına, hem de bu vesile ile Doğu Türkistan davasının gerçek hizmetkarlarının bütün yönleriyle değerlendirileceğine olan inancımı sizlerle paylaşmak isterim.

Sonuç olarak, Doğu Türkistan'ın stratejik önemi Çin'in artık uluslararası bir hal alan Doğu Türkistan meselesine daha fazla önem vermesine neden olmaktadır. Bu sebeple Çin, son dönemlerde büyük bir politika değişikliğine giderek; Doğu Türkistan'ı her yönüyle asimile etme çabalarını artırmıştır. Bu doğrultuda Doğu Türkistanlıların bugünden sonra kültürel kimliklerini korumaya daha fazla gayret göstermeleri gerekmektedir. Yine bu asimile siyasetinin bir gereği olarak Çin, Doğu Türkistanlıları birbirine düşürmeye büyük gayret sarf edecektir. Özellikle Kazak ve Kırgızlara daha hoş görülü davranarak, Uygurlara karşı kullanma eğilimini de yakın gelecekte ata yurdunda görmek söz konusudur. Ümidimizi yitirmeden ve Çin'in her türlü sinsi politikasını da buradan deşifre etmeye devam edeceğimiz sözünü vererek, gelecek sayımızda buluşmak ümidiyle Allah'a emanet olunuz...

İSA YUSUF ALPTEKİN BELEGESELİ...

Uygur davasının en büyük mücadelecisi, bayrak şahsiyeti, Merhum İsa Yusuf ALPTEKİN'İN hayatını, Mücadelesini, Uygur davasına katkılarını vb. birçok yönüyle ele alan belgesel çekimlerine başlandı. Erk Film'in yapacağı belgesel çekimi büyük bir heyecanla beklenmekte olup, yapımında emeği geçen herkese bu vesile ile teşekkür ediyoruz.

Doğu Türkistan Davası'nın anıt isimlerinden Mehmet CANTÜRK vefat etti

20. yüzyılda yeniden Anadolu topraklarına gerçekleşen Uygur yerleşiminin öncü isimlerinden biri olan Mehmet Cantürk, 1965 yılından beri Kayseri'de yaşıyordu.

Mehmet Cantürk'ün Doğu Türkistan konusunda ki mücadelesi daha anayurdundan ayrılmadan başlamıştı. Ülkenin 1949'da Çin Halk Cumhuriyeti tarafından işgalinden sonra, uygulanan baskı ve zulümler, asimilasyon politikaları karşısında Doğu Türkistan davasının ülke dışında yürütülmesinin önemini anlamış, demir perde arkasında yaşananların duyurulması için özgür dünyaya çıkmanın gerekliliğini hissederek ilk mücadelesini başlatmıştı. Bu faaliyetleri sonucu 1961 yılında 500 civarında Uygur Türkü'ne Afganistan'a çıkmış ve böylece Doğu Türkistanlıların muhaceretteki mücadelelerinde yeni bir sayfa açılmıştı.

Mehmet Cantürk, Afganistan'a çıkan Uygurların Türkiye'ye gelişlerinde de başlıca rolü üstlenmiş, Türkiye Büyükelçiliği ile temasa geçerek kabulleri için büyük çaba göstermiştir. Sonunda 1965 yılının Ekim ayında 100 ailelik ilk Uygur grubu Türkiye'ye gelmiş ve Kayseri merkeze yerleştirilmiştir. İki yıl sonra da yaklaşık 40 ailelik yeni bir grubun daha

gelmesiyle, Eratnalılardan yüzyıllar sonra en büyük Uygur topluluğu Anadolu'ya gelerek Kayseri'ye yerleşmişlerdir.

Cantürk, Kayseri'de de "vatan için vatandan ayrılma" idealine sadık kalarak mücadelesine ara vermeden devam etmiştir. Kurduğu dernekler yoluyla siyasal, sosyal ve kültürel birçok faaliyette bulunmuş, Doğu Türkistan davasının Türkiye kamuoyunda tanınmasında büyük rol oynamıştır. Bu uğurda suikast dahil birçok zorluk atlatmış, ancak mücadelesinden vazgeçmemiştir.

Mehmet Cantürk, Doğu Türkistan davasının önderlerinden biri olmasının yanı sıra önemli bir bilim adamıydı. Özellikle Sahih-i Buhari konusunda önde gelen uzmanlardandı ve Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde uzun yıllar öğretim görevliliği de üstlenmişti.

Onun bu fedakarlığı Türkiye'deki Uygurlar tarafından da hiç unutulmamış, Bağımsız Doğu Türkistanlılar Derneği Başkanı merhum Abdülmecit Avşar'ın girişimleri ve Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin vefakarlığı sonucu, 2013 yılında, daha hayattayken adı yaşadığı sokağa verilmişti.

Ruhu şad olsun.

Çin Çöküyor, Uygurlar ne yapmalı?

Ahmet Muhammet

Çin komünist yönetimi tarihin en ağır siyasi krizini yaşamaktadır. Çin son 35 yıl içinde “dünya fabrikası” olarak sürekli çift rakamlı ekonomik büyüme ile en parlak dönemini yaşamıştır. Ekonominin liberalleşmesinde kapitalizmden daha fazla kapitalizmi benimseyen Çin’in, içe dönük siyasi sistemi Kuzey Kore’den biraz gevşek, Küba’dan daha sert baskıcı despot rejimi aynen devam ettirmiştir. Çin’in Doğu Türkistan’da uyguladığı politika 1970.senelerdeki “kültür devrimi” döneminden farksızdır.

Türkiye ve dünyadaki birçok aydın, siyasiler Çin’e hayranlık ile bakıyor. Onlar, kapalı Çinin gerçek durumunun ne olduğundan habersiz. Hatta Türkiye’de Çin hakkında uzman olduğunu iddia eden birçok akademisyen Türk halkına yanıltıcı bilgileri veriyor. Çin’i anlamak için çinin kendi verilerine biraz bakmak lazım;

2008 Dünya ekonomik krizinden sonra Çin ekonomisi görünmeyen bir ekonomik krize sürüklenmeye başladı. 2012 Yılından sonra Çin’in Mançurya bölgesindeki dev demir-çelik fabrikalarına, iç bölgelerindeki dev güneş, rüzgâr tribünleri üretim tesisleri, dev gemi üretim tersanelerine ardı ardına kilit vurulmaya başladı. Çin’de 50% maden ocakları çalışmayı durdurdu. Özel sektöre ait her gün on binlerce fabrika, işletme kapanmaktadır. ÇKP’nin yeni genel sekreteri, Çin devlet başkanı Şijinpeng, Çin halkının ÇKP kelimesini rüşvet, yolsuzluk kelimesi ile eşit gördüğünü çok iyi bildiği için, ÇKP’yi kurtarmak için bir taraftan parti içinde “yolsuzluk ile mücadele” siyasi harekâtını başlatarak siyasi rakiplerine darbe vuruyorsa, diğer taraftan “Çin rüyası” sloganı ile güven tazelemeye çalışıyor. Şu an Çin’de 87 milyon Çin komünist parti üyesi vardır. Ancak, Çin’de gerçek Marksizm’i Çine geri getirmek isteyen ÇKP merkezi komite pilot büro üyesi Boşiley, Onu destekleyen ve ÇKP merkezi komite içindeki 9 en üst düzey yönetici içinde en etkili olan Joyungkang ve 16 general 400 den fazla subay bir sene içinde ceza evine sokuldu.

Çin devlet başkanı Şi hala Marksizm, teorisi Çin’ in kılavuzu olduğunu, Sosyalist rejimden kesinlikle taviz vermeden Çin rüyasını gerçekleştireceğini basbas bağırtıp duruyor. Dev Çin medyası kuru halinde

bu “Çin rüyası “ sloganını tekrarlayarak 1,5 milyar Çinliyi tekrar uyuşturmaya, uyutmaya çaba harcamaktadır. Çin’de Marksizm’e inanmış ne devlet başkanı, ne ÇKP üyesi, ne vatandaş kalmamıştır. İdeolojisiz kalan ÇKP, Çin Rüyasını Marksizm ideolojisi yerine koymak istemektedir. Marksizm- bir ideolojidir. Çin Rüyası- bir kavramdır. İdeoloji ile kavramı karıştıracak kadar kapısı karışık olan ÇKP çıkmaz sokaktadır. Cansız beden, ideolojisiz parti olmaz.

ÇKP kendini kurtarmak için inanılmaz bir çaba içinde, son 6 ay için Ordu Genel Kurmay Başkanı Guoboşung Genel Kurmay başkan yardımcısı şuyseyhu olmak üzere 16 general 400 den fazla subayı tutuklayarak ceza evine koymakla beraber, Genel Kurmay 2. Başkanı Şuyseyhu’nun Pekin Cüyçing sokağındaki 2000 metre kare malikanesinin deposundan Çıkan 1 tondan fazla Amerikan doları, Euro ve Çin parasını Çin medyasına servis ettiler. Bu paralar Çin ordusunda terfilerin para karşılığında satıldığı sonucu elde edildiği açıklandı. ÇKP’nin Çin halkına karşı kullandığı en etkili silahı olan ordunun durumu bu.

Şinhua ajansı 01.Ocak 2015 tarihindeki haberinde, Çin ÇKP Merkezi komite Kanundan sorumlu başkanı Vang çişen rüşvet, yolsuzluk suçlaması ile 2014 yılı görevden alınan bakan mertebesindeki üst düzey yönetici sayısının 68 kişi, hakkında yasal işlem yapılarak görevinden alınan veya ceza evine gönderilen orta(eyalet), alt (kasaba) ÇKP yöneticisinin 71000 kişi, olduğunu açıkladı.

Çin Yüksek Yargısı, 2014 yılı ekim ayına kadar 10 ay içinde Devlete ait büyük işletmelerde 40 bin üst düzey ÇKP yönetici rüşvet ve yolsuzluktan yakalanarak yargıya teslim edildiğini açıkladı.

2013 yılı içinde ÇKP yetkililerine ait mahkemeye sevk edilen rüşvet ve yolsuzluk dosyası 1 milyondan fazla olup, 2581 dosya sonuçlanmış. Sonuçlanan dosyada zimmetine para geçiren ÇKP’lilerden geri kurturulan para miktarı 165,5 milyar dolar.

2014 Yılı Zimmetine geçirdiği paraları yurt dışına kaçırdıktan sonra kendileri kaçmak isteyip gümrük kapılarında yakalanan ÇKP üst düzey yönetici sayısı 680 fakat bu buz dağının görünen yüzüdür....

Devam edecek....

Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR

Çanakkale'de Savaşın "Dış Türkler"

Gerçi Süleymanov olayı Doğu cephesinde yaşan-

Birinci Dünya Savaşı'ndan İstiklal Savaşı'na bir çok cephede görev yapmış olan Emekli Kurmay Albay Rahmi Apak, "Yetmişlik Bir Subayın Hatıraları" adlı kitabında, konumuz açısından çok dikkat çekici bir olaya yer vermektedir. Apak, Birinci Dünya Savaşı sırasında, Malazgirt Ovası civarında Ruslarla yapılan bir çarpışma sonrası ilginç bir olaya tanık olmuştur. Apak'ın anlatığına göre, bu savaşta Rus birliği mağlup olur ve geri çekilir. Birliğin emir subayının odasına giren Türk subayı masanın üzerinde, "Azeri şivesi" ile yazılmış bir mektup bulur. Mektupta şu ifadeler yer almaktadır:

"Ey Müslüman ve Türk kardeşler, Rus'un kuvveti kırılmıştır. Bilhassa Girmanya cephesinde çok kırığına uğramıştır, fakat Rus'un bir taktikası vardır. Her yerde kuvvetlerini zayıf bırakır, bir yere toplar ve oradan saldırır. Eğer siz de bütün cepheden birden tarazuza kalkarsanız onu yenersiniz. İnşallah Kars'ta görüşürüz..."

Apak'ın sonradan öğrendiğine göre, bu mektubu bırakan subay, Rus ordusu saflarında görev yapan Azerbaycan Türklerinden Süleymanov'dur. Apak'ın yalnızca soyadını zikrettiği Süleymanov, bu davranışıyla Türk ordusuna önemli bir destekte bulunmuş; ayrıca emrindeki askerleri farklı taraflara yönlendirerek Türk ordusunu ciddi bir tehlikeden de uzaklaştırmıştır. Apak, "yiğit" olarak tanımladığı bu Azerbaycanlı subayın, kendi hayatını riske atarak yaptığı bu hareketi, "unutulmaz" olarak niteler ve ilgili bölümün başlığını "Türk'ün Büyük Evladı Süleymanov" koyar.

Kayseri Kal'ası Dünya Türklüğü için Kayseri Cumhuriyet Meydanı'ndan ses verdi

Kayseri ülkü Ocaklarının gerçekleştirdiği "Doğu Türkistan Kan Ağlıyor Haberin var mı?" yürüyüşü 1 Şubat 2015 (bugün) Kayseri'de büyük bir katılımı gerçekleştirildi. Bir kez daha Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dramına dikkat çektikleri için Ülkü Ocakları Kayseri şubesine ve tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz

mıştır. Ancak, Anadolu'nun işgal görmüş her yerinde, Osmanlı ordusunun savaştığı her cephede az ya da çok gönüllü olarak kardeşlerinin yanına Türk dünyasının dört bir yanından savaşmaya gelmiş insanların olduğu bir gerçektir. Örneğin, Kut-ül Amare yani Irak cephesinde savaşmak üzere, içlerinde Kazan Türklerinden Uygur Türklerine, Başkirt Türklerinden Özbek Türklerine kadar birçok gönüllü askerden oluşturulan "Asya Taburu"ndan kaçımızın haberi vardır?

Dış Türkler, Birinci Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'ne destek için her ne kadar düzenli bir ordu gönderme imkânından mahrum idilerse de, bireysel olarak Osmanlı Ordusu saflarında savaşmaktan, mali yardımlarda bulunmaktan, dayanışma göstermekten imtina etmemişlerdir.

Bunun içindir ki bugün, Çanakkale Şehitliğini gezerken Türk dünyasının çeşitli yerlerinden gelerek, Osmanlı ordusu saflarında savaşırken toprağa düşen askerler adına dikilmiş mezar taşları dikkatleri çeker. "Tebriz", "Bakü", "Kırım" gibi yer adlarıyla ebedileşen bu mezar taşlarının sembolik anlamı büyüktür. Burada şehit düşen ya da gazi olanlar, hiçbir mecburiyetleri olmadıkları halde sırf kardeşlik duygularıyla koşup gelmişlerdir, Anadolu'nun bu köşesine.

Ne yazık ki, Birinci Dünya Savaşı'nda yer alan dış Türklerle ilgili kapsamlı bir çalışma yapılmamıştır, bugüne kadar. Oysa böyle bir çalışma, Türk dünyasının duygusal ve ruhsal bütünlüğünü ve dayanışma duygusunu göstermesi bakımında son derece önemli olacaktır.

Çanakkale Zaferi'nin 99. yılında tüm şehitlerin ruhu şad olsun

ÇİN, MÜSLÜMAN UYGURLARA ORUCU YASAKLARKEN, TUNGANLARA ES GEÇİYOR

Çin işgal yönetimi, Doğu Türkistan'da Müslüman Uygurlara orucu yasaklayarak, oruç tutanların orucunu zorla açıtırıp cezalandırırken, Çince konuşan Tunganlara (Hui=Çinli Müslümanlara) her hangi bir müdahalede bulunmadığı bildiriliyor.

Çin işgal yönetimi Ramazan'dan haftalar önce Doğu Türkistan'da Okul, Hastane, kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışan bütün personel'e oruç tutmayacakları ve Ramazan ayındaki dini faaliyetlere katılmayacakları yönünde Ramazan Taahhünamesi (Ramazan Kapaletnamesi) imzalatıldığı biliniyor. Buna ait haberler daha önce Sitemizde yer almıştı. Uzmanlar, Doğu Türkistan Müslümanlarının bu yılki Ramazan ayını büyük siyasi ve sosyal baskılar, sıkıntı ve yasaklar la birlikte içinde karşıladığını, Çin işgal yönetiminin bölge'de şiddet ve sertlik temelli politikasının daha şiddet-lenerek devam ettiğini bil-diriyorlar.

Hür Asya Radyosu İnternet Sitesinde yer alan bilgilere göre, Doğu Türkistan çapında emekliler dahil bütün devlet memurlarına yazı gönderilerek ve Taahhüname imzalatılarak Oruç tutmalarının ve Ramazan ayına özel dini faaliyetlere katılmalarının yasaklandığı bildiriliyor.

1 Temmuz'da Çin Komünist Partisi'nin kuruluşunun 91.yılına kutlama faaliyetleri kapsamında bütün Uygur ve Müslüman devlet memurlarının ve öğrenciler tertiplenen büyük yemekli toplantılara davet edildikleri ve oruç tutanların buralarda Oruçlarını bozdurdıkları ifade ediliyor.

Gulca'ya bağlı Britala Radyo Televizyon Üniversitesi, Kaşgar Pedagoji Enstitüsü, Kaşgar ve Karkas Metreoloji idaresi ile Turfan Su İşleri İdareleri ayrı ayrı yayınladıkları Genelgeler, İhtarname ve Tehditnamelerle kendi çalışan ve emekli tüm personelini Oruç tutmamaları ve Ramazan faaliyetlerine katılmamaları yolunda uyardıkları ve "Ramazan Ayı Taahhünamesi" imzalatırdıkları belirtiliyor.

Boritla Radyo Televizyon Üniversitesi İnternet Sitesinde yayınlanan şu ihtarname çok dikkat çeki-

cidir; "Üniversitemizdeki bütün öğretim üyeleri, öğrenciler ve her sahada görevli tüm personelimizin Oruç Tutmalarına ve Ramazan Faaliyetlerine katılmalarına kesinlikle izin verilmeyecektir. Buna rağmen, gizli Oruç Tuttukları ve Ramazan Faaliyetlerine katılanlar tesbit edildiği takdirde, makamı ve kimliğine bakılmaksızın iş ve hizmet akitleri derhal feshedilecektir."

Kaşgar Pedagoji Enstitüsü internet sitesinde yer alan bir yazıda Oruç yasakları, Okul Yönetiminin öğrencilere yaptığı bir Gamhorluk (Lütuf=Şafkat) olarak niteleniyor ve şöyle devam ediyor, "İslam dininin Okulumuza ve Okul arkadaşlarımızın gündelik hayatına sinmemesi ve daha fazla etkili olması ve bizlerin anormal şekilde (Dini eğitim almayı veya dini yaşama-yı anormal sayıyor.) yetişmemizi önlemek için okul yönetimi gerekli tedbirleri almıştır. Bunun için biz Okul yönetimine çok teşekkür ediyoruz.

Sabah saat 04'te (sahurda) Okul yönetimi bütün yatakları aynı anda kontrol ederek kalan kişilerin (Gerici-lerin) sahur yemelerini önledi. Öğle vaktinde ise, Öğretmen ve öğrencileri aynı saatte Okul yemekhanesine toplayarak bol Etli ve Yumurtalı olarak hazırlanan Minfen (Bir çeşit Pilav) ve diğer yemekler neşe içinde birlik beraberlik ve huzur içinde ikram edildi. Öğle ve akşam yemeklerinde bütün öğrenciler yoklamaya tabi tutuldu ve kalakların oruç tutması önlendi. Koğuşların kapısına Nöbetçi dikilerek Yatakhaneye yemek sokulmaması temin edildi. Ramazan boyunca Okul'da mevcut Yemekhane ve Kantinler kapatılarak Ramazan'da kaçak Oruç tutanların yemek almaları önlendi. Alınan bu etkin tedbirler sayesinde Enstitümüzde Ramazan orucu ve diğer dini faaliyetlerin yapılmasının önüne geçildi. Okul yönetimimizin bu etkin önlemleri sayesinde Öğretmen ve öğrencilerin zararlı akımlardan dolayı zehirlenmemeleri sağlanmıştır."

Doğu Türkistan'daki bu yasaklara karşılık, Çin'de yaşayan Çinli Müslümanlara ve Çin'de öğrenim gören Uygur öğrencilere Ramazan ayı ile ilgili herhangi bir kısıtlama ve yasaklama olmadığı bildiriliyor.

Hür Asya Radyosu Muhabirinin Ulaştığı ve Çin'deki bir önemli Üniversite'de öğrenim gören bir Uygur öğrenci şunları ifade etmiştir, "Üniversite'de 100 civarında Uygur öğrenci eğitim görüyoruz. Bizler hepimiz geçmiş yıllarda olduğu gibi Orucumuzu serbestçe tutabiliyoruz. Okul İdaresi Uygurlar ve diğer Müslüman öğrenciler için özel iftar ve Sahur yemekleri hazırlıyor. Hatta bazı günler bu yemekler bedava ikram ediliyor.

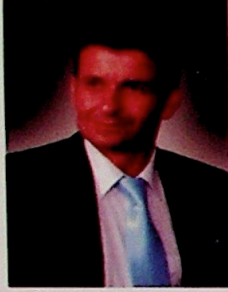
Ayrı Radyo'ya konuşan Pekin, Şanghay ve Lencu gibi büyük Çin şehirlerinde öğrenim gören Uygur

öğrenciler, geçen yıla kadar Ramazan ayında herhangi bir kısıtlama ve yasaklamaya rastlamadıklarını, bu yıl Okullar tatil olduğu için, bu konuda bilgileri olmadığını bildirildiler.

Çin'in bu riyakar ve ikiyüzlü uygulaması, Bölge Sakinlerince "Uygur Diyarında Yasaklanan, ancak Çin seddinin İçerisinde serbest bırakılan Ramazan Siyaseti" olarak nitelendiriliyor.

Konunun uzmanları Çin'in bu riyakar ve iki yüzlü Politika uygulamasındaki asıl amacın, Çinli Müslümanların desteğini kazanmak ve onların dini ve siyasi anlamda geçmişte az da olsa görüldüğü gibi Müslüman Uygurlar ile Müslümanlar Çinli Tunganlar arasına fitne sokmak ve Çin'de bütün Müslümanların birlik ve beraberliğini önlemek olduğu konusunda birleşiyorlar.

Kaynak: <http://www.rfa.org>

Yücel TANAY

ÇİN, BATI TÜRKİSTAN ÜLKELERİNİ STRATEJİK ORTAKLIK ADI ALTINDA

Türklerin kadim yurdu Doğu Türkistan'ı işgal altında tutan ve Doğu Türkistan'ı sömürgeleştiren Çin, Batı Türkistan'daki Türk yurtlarının Doğu Türkistan davasına des-teklerini kesmek için onlarla stratejik ortaklık adı altında anlaşmalar imzalıyor.

Çinin Batı Türkistan'daki ülkelerle anlaşma imzalamasının gayesi Doğu Türkistanlı özgürlük savaşçılarına lojistik desteği kesme amacı taşıyor.

Batı Türkistan'daki Türk Cumhuriyetlerinin liderlerinin çoğu Rus Avrasyacısı, Rusya'ya Çin'in ortaklaşa kurduğu ŞİÖ (Şanghay işbirliği örgütü) üyesi Çin bu ülkelerle imzaladığı anlaşmalarla Orta Asya Cumhuriyetlerine sığınan Uygur Türkü özgürlük savaşçısını Çin'e iade ettiler.

Çin, ilk Türkmenistan lideri Berdimuhammedov'un Çin'de imzaladığı sözleşme ile Çin, Orta Asya'daki tüm ülkelerle stratejik ortaklık yapan ülke haline geldi

Çin, Türkmenistan ile imzaladığı stratejik ortaklık sözleşmesi ile Orta Asya'nın tüm ülkeleri ile "stratejik ortaklık" anlaşması yapan ülkeler arasına girdi.

Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbanguli Berdimuhamedov Çin ziyareti sırasında bu ülkeyle arasındaki ilişkileri "stratejik ortaklık" konumuna getir-

mek için anlaştı. Böylece Çin Sovyet döneminden sonra Orta Asya'daki beş ülke ile de "stratejik ortaklık" anlaşması imzalamış oldu. Benzer anlaşmaları geçen yıl Tacikistan ve Kırgızistan ile yapmıştı.

Çin, stratejik ortaklıkları bazen ciddiye almasa da, Çin'in Türkmenistan ile olan ilişkilerinde ciddi görünüyor. Pekin'de Berdimuhammedov için çok etkileyici bir karşılama töreni yapıldı.

Çin yakın zamanda bölge ülkeleri ile işbirliğini artırmak için "İpek yolu ekonomik projesini" gündeme getirmişti.

Çin geçtiğimiz günlerde de Tacikistan'a "yüzlerce milyon dolar askeri yardım" sözü vermişti. Bu da Asya'da lider ülke konumunda olan Çin'in Orta Asya ülkeleri ile askeri işbirliği hazırlığında olduğu şeklinde yorumlandı.

Batı Türkistan olarak adlandırılan Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan Tacikistan ve Türkmenistan ile stratejik ortaklık imzalayan Çin, Doğu Türkistan olarak adlandırılan Uygurların toprağını işgal altında tutuyor.

Çin Batı Türkistan ülkeleriyle imzaladığı anlaşmalarla Doğu Türkistan Bağımsızlık hareketini kıskaç altında tutup, Çin işgal ordusuna karşı vur kaç taktiği uygulayıp, Batı Türkistan'a sığınacak Uygur Savaşçılarının geçiş yolunu kesmek istiyor.

Atatürk ve Doğu Türkistan

Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR

Sovyetler Birliği dağılıncaya kadar Türkiye'nin dış politikası, -özellikle kendi soydaşlarına bakan yönüyle-, tanımamazlık, görmemezlikten gelme ilkesi üzerine kurulmuştu denilebilir. Bunun temel gerekçesi olarak da, Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" sözü gösteriliyordu. Ancak Atatürk, dönemin şartlarında bu sözü söylerken, dış Türkler, bu bağlamda ör-neğin Doğu Türkistan hakkında neler düşünüyordu? 1930'lu yıllarda Doğu Türkistan'da yaşanan gelişmeler karşısında nasıl bir tutum takınmıştı? Bu makalemizde, bu sorulara somut olay ve belgeler ışığında kısa cevaplar vermeye çalışacağız.

İlk göz atacağımız, Afet İnan'ın "Atatürk'ün yazdığı tarih soruları" dediği belgeler olacak. "Atatürk Hakkındaki Hatıralar ve Belgeler" adlı kitapta yer alan ve orta öğretim ders kitaplarının içeriklerinin nasıl olması gerektiğinin çerçevesini çizen soru listesinde "Çin Türkeli denilen yerler nerelerdir?" sorusu da yer alıyordu. Dolayısıyla bu soruya verilecek cevap çerçevesinde genç nesillere Doğu Türkistan'ın tanıtılması ve Türklerin anayurdu olarak bilinmesi sağlanmış oluyordu.

Atatürk'ün Doğu Türkistan'a ilgisini, özellikle, 1931'de başlayıp 12 Kasım 1933'te "Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti (DTİC)" adında bir devlet kurulmasıyla sonuçlanan bağımsızlık mücadelesi sırasında daha somut olarak görüyoruz.

Bu dönemde, bir yandan Anadolu Ajansı ve hükümetin resmi yayın organı olan gazetelerde, Doğu Türkistan'da yaşanan gelişmeler sürekli olarak kamuoyuna duyuruluyor, bir yandan da diplomatik anlamda, bağımsızlık mücadelesine destek veriliyordu. Nitekim dönemin Dışişleri Bakanı Tefik Rüşti (Aras), konuyla ilgili kendisine yöneltilen bir soruya, Türkiye'nin, "kendi dilini konuşan bir diyar"da yaşanan gelişmelerden memnuniyet duyacağını doğal olduğu şeklinde cevap veriyordu.

Aynı şekilde, 1933'te, Afganistan'daki Alman Büyükelçisinin ülkesine gönderdiği bir raporda da, "... Türk Hükümeti, Şarki Türkistan Türkleri'nin hareketlerine yakınlık duymakta ve Sovyet Hükümeti'nin hoşuna gitmeyecek bazı şeyleri de el altından yapmaya çalışmaktadır" deniliyordu.

nin hoşuna gitmeyecek bazı şeyleri de el altından yapmaya çalışmaktadır" deniliyordu.

Şüphesiz bu gelişmeler Atatürk'ün bilgisi dışında gerçekleşemezdi. Nitekim 12 Kasım'da bağımsızlık ilan edildikten hemen sonra bu haberin ilk duyurulduğu ülkenin Türkiye olması ve yeni devletin bayrağının, rengi dışında, tüm nitelikleriyle al bayrağa benzemesi tesadüf değildir. Aynı şekilde, DTİC'nin kurulma sürecinde Türkiye'den giden kimi şahısların önemli işlevler üstlendiği de bilinmektedir.

Yine, Memduh Şevket Esendal gibi, Türk lehçelerine vakıf ve Doğu Türkistan meselesini yakından bilen bir insan, Doğu Türkistan'ın sınır komşusu Afganistan'a büyükelçi olarak gönderilmiştir. Esendal göreve başladıktan sonra ilk icraatlarından biri olarak, Doğu Türkistan'la ilgili bilgi toplamaya başlamış, oraya gidip gelenler aracılığıyla bir istihbarat ağı oluşturmuş ve Afganistan'a çıkan Uygurlarla da yakın bir irtibat içinde olmuştur.

Bunların yanı sıra, Esendal'ın görevi sırasında, Atatürk'ün talimatıyla bir grup Doğu Türkistanlı eğitim için Türkiye'ye getirilmiş ve harp okullarına yerleştirilmiştir. Türk ordusunun çeşitli kademelerinde generallik rütbesine kadar görev yapan, ardından Doğu Türkistan Vakfı'nı kurarak çok sayıda Uygur gencinin yetişmesini sağlayan rahmetli Mehmet Rıza Bekin bunlardan biridir.

Dönemin arşivleri ve basını incelendiğinde bunlar gibi birçok bilgi, belge bulmak mümkündür. Bu bağlamda sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Mustafa Kemal Atatürk, Doğu Türkistan'dan haberdardı, oradaki gelişmeleri yakında takip ediyor, gerekli desteği açık ya da gizli olarak vermeye çalışıyordu. Ve Doğu Türkistan'ın geleceği için yetişmiş insana olan ihtiyacı da çok iyi görmüş, bunun için gerekli adımları da atmıştı.

Doç. Dr. Erkin EKREM

Türk-Çin İlişkilerinde Uygur Sorunu

Son yıllarda Doğu Türkistan'da yaşanan siyasi, ekonomik, dini ve kültürel baskılardan dolayı, aralarında çocuk, kadın ve erkekler olmak üzere binlerce Uygur, insan tacirleri vasıtasıyla Güney Doğu Asya ve Hinduçina bölgelerine kaçmışlardır. Kaçak duruma düşmüş Uygurlar arasında cihat ve hicret nedenleri ile Çin'den kaçanlar olduğu gibi çoğunluğun içinde daha iyi bir hayata kavuşmak için bütün mal varlıklarını satarak umut yolculuğuna koyulmuş olanlar da vardır. Paralarını insan tacirlerine kaptıran bu Uygurlar, kendilerini Anadolu halkları ile akraba bildikleri ve Türkiye'den umut beklemedikleri için yakalandıkları ülkelerde yapılan kimlik tespitinde kendilerini Türk olarak tanıtmışlardı. Bu Uygurların çoğunun kimliği olmadığı için bulunduğu ülkelerde işlem yapılması konusunda sıkıntılar, zorluklar yaşanmakta, bu durum BM Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu'nun prosedürünün tamamlanmasını da geciktirmektedir. Ayrıca Pekin Hükümeti de bu Uygurları geri alabilmek için ilgili ülkelere baskı yapmaktadır. Ankara Hükümeti, insani duygularla kaçak duruma düşen Uygurlara yardım etmek amacıyla bazı mülteci Uygurları Türkiye'ye getirip yerleştirmiştir. Ancak binlerce Uygur mülteci yerel Müslüman kuruluşların sunduğu yardımları alıyorlarsa da, iklim ve yaşam şartlarına uyum sağlayamadıkları için hastalık ve ölümlerle boğuşmaktadırlar. Mart 2014'ten beri Tayland'a kaçan 300'e yakın Uygur mülteci bu çileleri çekenlerdendir. Ankara'nın bu grup Uygurları Türkiye'ye getirebilme niyetini ilgili ülkelere duyurmasıyla birlikte Türkiye-Çin arasında diplomatik gerilim yaşanmıştır.

Ankara Yakından İlgilenmektedir.

26 Kasım 2014'te, AK Parti'nin 99. genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı için Şanlıurfa'da bulunan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Çin'den kaçak yollarla gittikleri Tayland'da gözaltında bulunan Uygur Türkleri için Dışişleri Bakanlığı'nın devreye girdiğini ifade etmişti. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, "Biz Tayland'da Uygur Türklerini Türkiye'ye almak istediğimizi söyledik. İstemedikleri ülkeye gönderilmemesi gerektiği hususundaki düşüncelerimizi de söyledik. 'İnsan kaçakçılığı durumu söz konusu olduğu için bir inceleme yapıyoruz' dediler bize. Biz

de süreci yakından takip ediyoruz. Uygur Türklerinin durumu ile ilgili konuları hem New York'ta hem de Pekin'de Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Wang'la da görüşmemizde gündeme getirdik" diye konuşmuştu.¹ Anlaşıldığı gibi Türkiye Eylül 2014'ten beri Tayland ve Çin makamları nezdinde resmi girişimlerde bulunmuştur.

27 Kasım 2014'te Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, MHP Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, "Doğu Türkistan'da idam edilen Uygurlar nedeniyle bir girişimde bulunulup bulunulmadığına" ilişkin yazılı soru önergesini yanıtlamıştı. Çavuşoğlu; Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ne bağlı Kaşgar'ın Yarkent ilçesinde 28 Temmuz 2014'te meydana gelen ve 37 kişinin hayatını kaybettiği olaylarla ilgili Kaşgar Orta Halk Mahkemesi'nde 58 zanlı hakkında 13 Ekim 2014'te görülen davanın sonucunda, 12 kişinin idam, 15 kişinin 2 yıl geciktirmeli idam, 9 kişinin ömür boyu hapis, 20 kişinin 4 ile 20 yıl arasında hapis cezasına çarptırıldıkları, 2 kişinin ise şartlı tahliye edildiğinin öğrenildiğini belirtmişti.

İdam cezasına çarptırılan 12 kişinin infazının gerçekleştirildiğine dair bir bilgi bulunmadığını ifade eden Çavuşoğlu, şunları kaydetmişti:

"Söz konusu karara ilişkin endişelerimiz, idam cezasına karşı tutumumuz ve söz konusu kişilerin yargı sürecinin şeffaflığına ilişkin beklentimiz Ankara'da 21 Ekim 2014'te yapılan bir görüşmede Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Cheng Guoping'e ifade edilmiştir. Bakan Yardımcısı Cheng cevaben, hassasiyetimizi anladığını, şeffaf yargılama konusundaki talebimizi üstlerine iletteceğini ve söz konusu karara ilişkin temyiz yolunun açık olduğunu belirtmiştir. Bakanlığımız Uygur soydaşlarımızla ilgili tüm gelişmeleri yakından ve büyük hassasiyetle takip etmeye devam edecektir".²

Tayland Krallığı tarafından da kaçak durumdaki Uygurların sorunu ile ilgilenilmektedir.

Tayland Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Sek Wannamethee Uygurların bu durumuna bir çözüm bulunması için tüm taraflarla görüşüldüğünü, Bakan Tanasak Patimapragorn'un meslektaşı Çavuşoğlu ile uluslararası bir forumda karşılaştığını belirtmişti.

Bu görüşmede Uygurlu mülteciler konusunun görüşülüp görüşülmediği hakkında bir bilgi verilmeyen Tayland medyasında Çavuşoğlu'nun "Eğer o insanlar Çin'e geri gönderilirlerse, ölümle karşı karşıya gelebilirler" sözüne vurgu yapılmıştı. 3 Bakan Çavuşoğlu'nun endişeleri doğru olabilir, çünkü

önceki yıllarda Malezya ve Kamboçya Hükümetleri tarafından Çin'e iade edilen kaçak Uygurların çoğunun akıbeti meçhuldür. Bu nedenle yurtdışı Uygur teşkilatları Türkiye'nin bu Uygurlara sahip çıkmasını istemektedir.⁴

Bütün bu gelişmeler Pekin Hükümeti'ni rahatsız etmişti. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying, Reuters'e verdiği yazılı açıklamada kaçak yol ile Tayland'a sokulmuş olan Uygurları "yasadışı göçmenler" olarak tanımlamıştır. Hua Chunying'e göre, Çin vatandaşı olan kaçak göçmenler vakasının çözümü Çin ile Tayland arasındaki bir meseledir. Chunying yaptığı açıklamada şunları da dile getirmiştir: "İlgili ülkelerin bu mesele üzerindeki müdahalelerini derhal durdurmalarını istiyoruz. Ayrıca yasadışı göçmenler meselesi üzerinde söyledikleri sözlerle ve yaptıklarına dikkat etmelerini, illegal mülteci aktivitelerini teşvik eden ve destekleyen herhangi bir eylemde bulunmamalarını tavsiye ediyoruz."⁵

Çin basını Bakan Çavuşoğlu'nun konuşmasının iki ülke ilişkilerine zarar vereceğini belirtirken⁶; Türk basını bu konuya "Çin'den Türkiye'ye küstah uyarı"⁷, "Çin'den Türkiye'ye şok uyarı"⁸, "Çin'den Türkiye'ye üstü kapalı tepki"⁹, "Çin'den Türkiye'ye Uygur uyarısı"¹⁰ ve "Çin'den Türkiye'ye Uygur tehdidi"¹¹ gibi başlıklarla yer vermiştir.

Tayland'a kaçak yolla sokulan Uygurların haberi Tayland basınında deklare edildikten sonra Çin Hükümeti tutumunu beyan etmişti. 17 Mart 2014'te Çin-Tayland kolluk ve güvenlik işbirliği kanalları açıktır diyen Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hong Lei, "Şu anda kişilerin kimliği hakkında soruşturma ve doğrulama yapılmaktadır, her hangi bir spekülasyon ve yorum doğru olmaz, gerçeğe bağdaşmaz. Bazı ülkelerin, gerçekler henüz aydınlanmadan uygunsuz yorumlar yapması dikkatimizi çekmiştir, bunlar son derece sorumsuz davranışlardır"¹². diye konuşmuştu. Burada zikredilen bazı ülkeler ABD ve Avrupa ülkeleridir.

Soruşturma sonucunda Uygurların Xinjiang'dan (Doğu Türkistan) geldiğinin tespit edilmesiyle bu insanların Tayland'dan talep edilip edilmeyeceği sorusuna, Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hong Lei'nin 14 Kasım 2014'te basın toplantısında verdiği cevap ise şöyledir: "İki ülke arasında iletişim ve işbirliği devam etmektedir. Çin tarafı yasadışı göçe karşıdır, bu tür suçlar uluslararası toplumun ortak çıkarlarına da zarar vermektedir. Çin, Tayland dahil tüm uluslararası toplum ile birlikte çok önemli bir suç olan yasadışı göçe daima karşı çıkacak, ülkelerin ve bölgenin güvenliği ve istikrarının korunması için

işbirliğini güçlendirecektir."¹³

Çin tarafı yasadışı göçlere karşı olduğunu ve bu konuda uluslararası toplumla birlikte işbirliğini güçlendireceğini belirtmektedir, ancak söz konusu Uygurlar olunca diğer ülkelerin olaya karışmasını veya müdahale etmesini istememektedir. Özellikle Türkiye'yi istememektedir.

Türkiye'nin Suçlanması

2 Temmuz 2013'te Xinjiang Kamu Güvenlik Başkanlığı 11 terör zanlısı için tutuklama emri çıkarmıştı. İki gün sonra Çin Komünist Partisi'nin sesi olan Halk Günlüğü (Remin Ribao) gazetesi bünyesinde faaliyette bulunan Global Times (Huanqiu Shibao) gazetesi "Kim Doğu Türkistanlılara destek vermekle Xinjiang'a kargaşa getirmekte? ABD, Japonya ve Türkiye şımartarak desteklemektedir" başlıklı bir yazı yayınlanmıştı. Qiu Yongzheng imzalı bu yazıda Türkiye Doğu Türkistanlıları destekleyen ülke olarak suçlanmıştı¹⁴. Söz konusu yazıya göre, Türkiye, son yıllarda Türkistanlıların "manevi lideri" ve elemanların yetişme kampı haline gelmiştir. Türkiye'de resmen tescil edilen ve faaliyet gösteren Doğu Türkistan Vakfı, Doğu Türkistan Göçmen Dernekleri, Doğu Türkistan Dayanışma Derneği, Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği, Doğu Türkistan Gençler Derneği, Doğu Türkistan Kadınlar Derneği ve Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği bulunmaktadır. Yazar, Türkiye'de Doğu Türkistan'a sempati duyan ve destekleyen toplumsal güçleri üç gruba ayırmaktadır: Birinci grup, aralarında ılımlı görünen dini tarikatların da bulunduğu bazı siyasal ve dini gruplardır. Bunların Doğu Türkistancı terör örgütünü teşkil ettiği iddia edilmektedir.

İkinci grup, Çin karşıtı ve bölücü Doğu Türkistancıları destekleyen ve faaliyetlerine iştirak eden toplumsal güçlerden Pan-Türkistler. Örneğin Milliyetçi Hareket Partisi, Büyük Birlik Partisi ve Türk Ocakları gibi kuruluşların radikal unsurlarının bu grupta olduğu dile getirilmektedir. Üçüncü grupta ise bazı sivil kuruluşlar yer almaktadır. Örneğin son yıllarında aktif faaliyette bulunan İHH (İnsani Yardım Vakfı) bu gruptadır.

Söz konusu yazıda, terör konusunda Çin ile Türkiye arasında istihbarat paylaşımı ve işbirliği olduğu ifade ediliyorsa da, gelişmelerin bu yönde olmadığını ileri sürülmektedir. Gazeteci Qiu Yongzheng terör işlerinden sorumlu Çin üst düzey yetkililerinin açıklamasına dayandırarak şunları aktarmaktadır: "Doğu Türkistancılara karşı Türkiye Hükümeti'nin aslında yaptığı bir şey yoktur, örneğin Çin Kamu Güvenlik Bakanlığı tarafından aranan çok sayıda Doğu Türkis-

tancı Türkiye’de bulunmaktadır, ancak Türkiye ‘hiç-
bir şüpheli terör faaliyeti bulunmadığı’ gerekçesiyle
onları iade etmeyi reddetmiştir. Türkiye’nin böyle
yapmasının tutarlı bir tarihsel nedeni vardır, fakat
Türkiye’nin bu tür tavrı er ya da geç kendilerine zarar
verecektir.”

Global Times gazetesinin muhabiri Qiu Yongzheng, iki kez Kilis sınır kapısından Suriye’ye geçtiğini ve sınır kapısında yabancı savaşçıların rahatlıkla Suriye’ye geçebildiğini iddia etmektedir. Çinli gazetecinin yazdığına göre, 2012 yılından itibaren Doğu Türkistancı örgütün bazı üyeleri Türkiye üzerinden Suriye’ye gönderilip muhaliflerin yanında Suriye Hükümet kuvvetlerine karşı savaşırılmaktadır. Suriye’de savaşan Doğu Türkistancılarının bazıları gizlice Çin’e dönerek terör faaliyetleri planlamış ve uygulamıştır¹⁵. Çinli gazetecinin iddiasına göre, Türkiye sahte pasaport temin ederek Doğu Türkistancılarının IŞİD örgütüne katılmasına imkân sağlamaktadır¹⁶. IŞİD örgütüne katılan bazı Doğu Türkistancılarının Bağdat’ın 200 km Kuzey Batısında savaştığını ve öldürülen Uygurların çöp gibi atılıp gömüldüğünü yazan Qiu Yongzheng, Irak Al-Bu Nimr aşiret birliğine bağlı Al-Bu Fahd aşiretinin reisi Şeyh Cabbar El-Fahdawi’nin cep telefonu ile çektiği fotoğraftan bunları öğrendiğini belirtmektedir¹⁷. Çinli gazeteciye göre IŞİD örgütünün yanında yer alan Uygur Tabur’u IŞİD’in kurbanlık askeri olmuş ve kaçmak isteyenler de idam edilmiştir¹⁸.

Bütün bu suçlamaya karşı Türkiye’nin Çin Büyükelçisi Ali Murat Ersoy, 12 Aralık 2014’te, Global Times gazetesi yazarının yazısına itirazını bildirmişti: “Türkiye her türlü teröre karşıdır ve uluslararası terörle mücadeleye aktif katılmaktadır. Türkiye IŞİD’i bir terör örgütü olarak tanımlamaktadır. Türkiye’nin elindeki listede IŞİD ile ilişkisi olan 7 binden fazla kişinin ismi yer almaktadır ve bu kişilerin sınırdan geçmeleri engellenmektedir. 2011 yılından bu yana Türkiye, bine yakın şüpheli yabancıyı sınır dışı etmiştir.”¹⁹ Ancak bu itirazlar Global Times muhabirini ikna edememiştir.

Çin tarafından yurtdışına kaçanların tamamının terörist olarak nitelenmesi de şüphe bırakmaktadır. Çin’den kaçan binlerce Uygur’un çoğu kadın ve çocuklardır. Bunları da terörist olarak nitelendirmesi Çin’in suçlama çabalarını zayıflatmaktadır. Türkiye açısından sorun Uygur sorunudur, yani insan hakları sorunudur... Türkiye’nin, Doğu Türkistan’a ilgisi o topraklarda gözü olduğu için değildir.

Suriye’ye gidip savaşan Uygurların da gerekçeleri farklıydı. Anadolu Ajansın muhabiri Ümit Er-

doğan’ın Halep’te verdiği habere göre “Uygur Türkleri Suriye’de Esed’e karşı savaşıyor.” Türkistan İslam Partisi’ne (TİP) bağlı grupların Suriye sorumlusu İbrahim Mansur, Suriye’de savaşa iştirak etme sebeplerini şu şekilde açıklamıştı:

“Kimse doğduğu toprakları terk edip bir savaş ortamına göç istemez ama Doğu Türkistan’daki yaşam koşulları inanılmaz sıcak savaş şartlarından çok daha zor ve boğucu. Kendi vatanımızda ana dilimizi konuşmamız şartlara bağlıyken, camilere gidemeyen, kızlarımız zorla kilometrelerce uzakta, yabancı topraklarda çalıştırılmaya zorlanırken, düşüncelerini ifade eden aydınlarımız ve siyasilerimiz işkencehanelere götürülürken bizler ailelerimizle Suriye’ye göç ettik. Buradaki kardeşlerimizle dayanışmak, kendi hayatımızı özgürce kurmak için. Aynı zamanda Esed yönetimiyle savaşırken onun baş destekçilerinden Çin ile de savaşmış oluyoruz.”²⁰

Terörizme Karşı İşbirliği

Çin Komünist Partisi Merkezi Siyasi Pötibörü üyesi, Merkez Siyasi ve Hukuk Komitesi Başkanı ve Ulusal Anti Terör İşleri Koordine Grubu Başkanı Meng Jianzhu, Başkan Xi Jinping’in özel temsilcisi olarak Kasım 2014’te Türkiye’yi ziyaret etti. Doğu Türkistancılara karşı Türkiye ile terörizm konusunda işbirliği ve istihbarat paylaşımı amacıyla gerçekleştirilen bu ziyarette konuk temsilci, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan (o günlerde Başbakan Ahmet Davutoğlu yurtdışında idi), İçişleri Bakanı Efkân Ala, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Seyfullah Hacımüftüoğlu ile görüşmeler yaptı. Çin basınına göre, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Meng Jianzhu’yukubulünde, Meng, mevcut uluslararası terörün giderek şiddetli ve karmaşık hale döndüğünü, buna karşı ülkelerin birlikte hareket etmeleri ve işbirliğini güçlendirmeleri gerektiğini ifade etmiştir. Yeni İpek Yolu’nun ikili ilişkilerin stratejik mahiyetini güçlendireceğini beyan eden Meng, Çin ile Türkiye’nin karşılıklı olarak temel çıkarlarını ve endişelerini daha fazla dikkate almalarının gerektiğini söylemiştir. Meng ayrıca, anti terörizm ve güvenlik alanında daha derin, daha sağlam ve daha verimli işbirliği yapmak, Çin-Türkiye stratejik işbirliği ilişkilerinin mahiyetini devamlı zenginleştirmek gerektiğini de sözlerine eklemiştir²¹.

Çin uzmanları bu görüşmeyi, Çin ile Türkiye arasında teröre karşı işbirliği kararı alınmış olarak okudular. Xinjiang Sosyal Bilimler Akademisi uzmanı Xu Jianying; Global Times gazetesinde “Doğu Türkistancılara Karşı Türkiye’nin İşbirliği Çok Önemli” başlıklı yazısında, anti terörizm konusunda Çin-

Türkiye işbirliğinin Doğu Türkistanlı güçlerin sınırlandırılmasına yararlı olacağını ve aynı zamanda Orta Doğu'daki terör karşıtı oluşuma güçlü destek verileceği anlamına geldiğini ifade edilmektedir.

Doğu Türkistanlıların kendilerine Türk demesini saçma ve komik bulan uzmana göre, Çin ile Türkiye'nin teröre karşı birlikte tavır almaları yeni bir işbirliği alanıdır. Böylece artık Doğu Türkistanlılar başta olmak üzere bu gibi grupların Türkiye'den haddini aşan istekleri olamayacak, dolayısıyla yaş

şam alanları daha da kısıtlanmış olacaktır. Devamında da iki ülke arasında terörizme karşı daha derin, daha sağlam ve daha verimli işbirliği yapılması söz konusu olacaktır. Güvenlik alanında daha pragmatik işbirliği,

terörizme karşı istihbarat paylaşımı, te-rörle mücadele mekanizmasının oluşturulması ve te-rörle mücadele faaliyetlerinin uygulanması alanlarında daha somut düzenleme ve planlamalar yapılacaktır²². Çin basınında bazı yorumcular, Çin-Türkiye terörle mücadele işbirliğinin Pan-Türkizmin yaşam alanındaki boşluğu kapattığını, Doğu Türkistanlıların terörist mahiyetinin anlaşıldığını, Çin'in (Doğu Türkistanlı) terörizm ile mücadelesinin uluslararası kamuoyu tarafından onaylandığını ve Doğu Türkistanlıların sığınacağı bölgenin temizlendiğini böylelikle de Avrupa radikal İslam güçlerinin Doğu'ya doğru hareket etmesinin engellediğini düşünmektedirler²³.

14 Ocak 2015'te, Çin'in Şanghay kentinde, sahte pasaport temin ederek Uygurların yurtdışına kaçırılması iddiasıyla 10 Türk vatandaşının tutuklandığına dair haber gündeme gelmişti. Çin tarafına göre bu olay, gizli anlaşmalı, planlı, ve Uygurların yurtdışına kaçırılmasını sağlamak için önceden tasarlanmış bir olaydır. Bu kaçakçı çetenin örgüt yapısı, kullandığı yöntem ve olaya karışan Türklerin sayısının fazla olması Çin makamlarının dikkatini çekmiştir. Global

Times gazetesinin ifadesine göre, bazı Uygurlar çeşitli yöntemlerle yasadışı yollarla yurtdışına kaçmışlar ve Türkiye üzerinden Suriye ve Irak'a ulaşarak sözde "cihada" katılmışlar, aralarında bazıları Çin'e dönerek terör faaliyetleri planlamış ve uygulamışlardır²⁴.

Çin Hükümeti bu olaya karşı sessizliğini korumaya çalışmıştır. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hong Lei' günün-

nin 14 Ocak 2015 de yaptığı basın toplantısında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi vermeden sadece yasadışı göçle mücadelenin uluslararası toplumun ortak isteği olduğunu ve Çin'in de bu alanda uluslararası toplum ile sıkı işbirliği yapacağını beyan etmiştir²⁵.

Ertesi gün de basın toplantısında sadece Doğu Türkistanlıları suçlayan bir açıklama yapmıştır. Hong Lei yaptığı açıklamada, "Doğu Türkistan terör güçleri Çin'in güvenliği ve istikrarına zarar vermekle kalmıyor aynı zamanda uluslararası toplumun güvenlik ve istikrarını da tehdit ediyor. Terörizm ile mücadele uluslararası toplumun ortak sorumluluğudur, Çin tarafı olarak ilgili ülkelerle anti-terör üzerinde işbirliği yapmak ve birlikte Doğu Türkistanlı terör güçlerine karşı mücadele etmek arzusundayız."²⁶ demiştir.

Türkiye'de Doğu Türkistanlılara sempati duyan ve hatta destekleyen toplumsal güçlerin olduğunu ileri süren Xinjiang Sosyal Bilimler Akademisi uzman Turgunjan Tursun, Uygurların kaçak yollar ile yurtdışına kaçmasının tamamen Türkiye ile alakalı olduğunu belirtmektedir. Bu kaçırma işinin Türkiye Hükümetinin bazı birimleriyle alakalı olduğunu iddia eden uzman, bu sebeple Türkiye'nin Çin'deki imajının bozulduğunu ileri sürmektedir. Turgunjan Tursun, Türkiye tarafının teröristlerin kaçırılmasını organize edenleri cezalandırmasını istediğini ve Türkiye'deki Doğu Türkistanlıların yaşam zeminini ortadan kaldırıp Çin'deki imajını düzeltilmesini umduğunu belirtmektedir²⁷.

Uygur meselesi ve yaşanan olaylar üzerinde Türkiye ile Çin arasında ortak görüşler bulunmamak-

tadır. Konu ile ilgili tanımlamalar doğru yapılmadığı meselesinin uzun bir süre Türkiye-Çin ikili takdirde işbirliği de hayli zor gözükmetedir. Uygur ilişkilerini etkileyeceği aşikârdır.

Dipnotlar:

- 1 "Thailand requested to send detained Uighurs to Turkey", Anadolu Agency, 26 November 2014 20:23; İlhan Toprak, "200 Uygur'u resmen istedik", Yeni Şafak Gazetesi, 27 Kasım 2014.
- 2 Esin Işık, "Uygur soydaşlarımızla ilgili gelişmeleri yakından takip ediyoruz", Anadolu Ajansı,
- 3 "Hem suçlu hem güçlü", Yeni Şafak Gazetesi, 01 Aralık 2014, ; Kenan Karadeniz, "Çin'den Türkiye'ye üstü kapalı tepki", Hürriyet Gazetesi,
- 4 Muammer Elveren, "Turkey should look after Uighur Turks in Thailand, says head of Uighurs", Hurriyet Daily News, December 22, 2014.
- 5 Michael Martina, "China rebukes Turkey for offer to shelter Uighur refugees", Reuters,
- 6 <http://news.takungpao.com/world/exclusive/2014-11/2841672.html>.
- 7 "Çin'den Türkiye'ye küstah uyarı", Star Gazetesi, 1 Aralık 2014, .
- 8 "Çin'den Türkiye'ye şok uyarı", Sabah Gazetesi, 1 Aralık 2014,
- 9 "Çin'den Türkiye'ye üstü kapalı tepki", Hürriyet Gazetesi, 1 Aralık 2014.
- 10 "Çin'den Türkiye'ye Uygur uyarısı", Radikal Gazetesi, 30 Kasım 2014
- 11 "Çin'den Türkiye'ye Uygur 'tehdidi'", Akşam Gazetesi, 1 Aralık 2014.
- 12 http://www.mfa.gov.cn/mfa_chn/fyrbt_602243/jzhsl_602247/t1137990.shtml
- 13 http://www.fmprc.gov.cn/mfa_chn/fyrbt_602243/t1211042.shtml
- 14 <http://mil.huanqiu.com/paper/2013-07/4091053.html>
- 15 http://world.huanqiu.com/depth_report/2013-07/4077848_2.html.
- 16 <http://world.huanqiu.com/photo/2014-12/2755386.html>.
- 17 <http://world.huanqiu.com/exclusive/2014-12/5248553.html>
- 18 <http://world.huanqiu.com/exclusive/2014-12/5233566.html>
- 19 <http://world.huanqiu.com/exclusive/2014-12/5248553.html>.
- 20 Ümit Erdoğan, "Uygur Türkleri Suriye'de Esed'e karşı savaşıyor", Anadolu Ajansı,
- 21 http://paper.people.com.cn/rmrb/html/2014-11/20/nw.D110000renmrb_20141120_8-02.htm
- 22 <http://opinion.huanqiu.com/1152/2014-11/5208610.html>.
- 23 http://zqb.cyol.com/html/2014-11/20/nw.D110000zqgnb_20141120_6-01.htm
- 24 <http://world.huanqiu.com/exclusive/2015-01/5402248.html>.
- 25 http://www.mfa.gov.cn/mfa_chn/fyrbt_602243/t1228248.shtml.
- 26 http://www.mfa.gov.cn/mfa_chn/fyrbt_602243/t1228597.shtml
- 27 http://opinion.huanqiu.com/opinion_world/2015-01/5409456.html.

KANAYAN YARAMIZ DOĞU TÜRKİSTAN

Muhammed Samed Akkaya

Uzun bir aradan sonra tekrar Esselâmü aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekatühü.

Öncelikle biz bu ara zarfında ne yaptık?

İmza kampanyası ile başlayan bir serüveni 5 Şubat Gulca katliamının yıldönümü anmasıyla sonlandırdık.

Ta ki 8 Mart'ta Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle yapacağımız kermese kadar.

Tabi bu son olmayacak olmaması için de gayret ve çaba göstereceğiz.

Bu geçen sürede ülkemize baktığımız vakit geniş bir kamuoyu oluşturduğumuz farkındayız.

En azından bu davaya tüm milli ve dini değerleri önemseyen tüm kesimlerin öncüsü olması gereken

imam hatip liseleri adına katılarak gösterdik.

Nasıl ki dün Filistin ve Mısır'ın yanında yer aldık ve almaya devam ediyorsak,

Bugün de Doğu Türkistan'ın yanında yer alarak mazlumun sesi olmaya gayret ediyoruz.

Bu süreçte bazı abilerin ablaların yanımıza gelecek Doğu Türkistan bayrağı için "bu bayrağı neden maviye boyadınız" demeleri gülümsememize sebebiyet verse de,

Doğu Türkistan adında bir Müslüman Türk yurdunun varlığını öğretmemizin sevinci başkaydı.

Tabi bunun dışında bazı arkadaşlarımızın "İmza atmaktan başka ne gibi bir faydam olabilir" demeleri, ya da "Finans olarak ne tür yardımda bulunabilirim" diyenlerin olması bizlere bir kez daha güven

kaynağı oldu.

Öncelikle baskı altında namaz kılmaları hatta oruç tutmaları bile yasak olan bir ülke Doğu Türkistan ve nice zulüm gören ülkelerin rahata kavuşacakları özgür olacakları bir günü sabırla bekliyor ve bu dava uğruna yapılması gerekenleri elimizden geldiğince yapmaya çalışıyoruz.

Doğu Türkistan'dan biraz olsun bahsetmek gerekirse;

Kurtuluş Savaşı'nda bizlere 11 milyon altın yardım gönderen soydaşlarımızın,

bugün derileri soyulup idama mahkum edilirken acaba kaçımız bu durumun bilinci ile mazlumun sesi olma gayretine giriştik?

Sırf Müslüman oldukları için işkence gören bu insanlara hangi birimiz dua ettik?

“Biliriz ki mazlumun ahı indirir şahı.”

Fakat her şeyin bir vakti vardır.

Bizim gayemiz nerede “ah” çeken bir insanımızı görsek Hz İbrahim'in ateşine su taşıyan karınca misalidir. Söndüremesek te ateşi en azından safımızı belli ederek bir duruş sergilememiz gerekmektedir.

Müslüman kardeşlerim sizden isteğim;

Bu tür milli ve dini değer taşıyan davalara nerede olursak olalım Allahu Teala'nın yanımızda olduğunu hissederek dahil olalım.

Rabbim esaret altında olan, zulüm gören bütün Müslüman kardeşlerimize yardım etsin.

Dün de mazlumun yanında zalimin karşısında durduk.

Bugün de duruyoruz,

Allah izin verirse yarın da durmaya devam edeceğiz.

<http://www.gazetehabervaktim.com>

Uygur Türklerinin başına gelenler

Seyfi Şahin/seyfisahin@gazetevahdet.com

Eski Kızılordu subayı rahmetli Burhaneddin Semerkantlı anlattı;

İkinci Dünya Savaşında Rus ordusu dağılınca biz Almanya'ya teslim olduk.

Almanlar Türk asıllı askerleri toplayarak istihbaratçı olarak eğittiler.

Almanlar anlatmışlar;

“1650 yıllarında İngiliz krallığı ve Rus çarlığı arasında gizli bir anlaşma yapılmış. Buna göre “Dünyadan Türk varlığı silinecek” Türkler, siyasette, kültürde ve her türlü güçten dışlanacak, Türkler manen çökertilecek”.

Daha sonra aynı anlaşma 1812 yılında Çin krallığı ile Pamir anlaşması olarak,

Üç devlet arasında yenilenmiştir.

Bunun, nasıl Osmanlıdan beri, adım, adım uygulandığını gördük.

İran'dan, Afganistan'dan Türk hanedanları uzaklaştırıldı.

Osmanlı hanedanı yıkıldı.

Orta Asya ve Sibiryaya Ruslar tarafından işgal edildi.

Doğu Türkistan Çin boyunduruğuna girdi.

Unutmayalım ki bu süreç halen devam ediyor.

Son aldığımız haberler göre Çin Uygurlara baskı yapıp ülkeden kaçırıyorlar.

Son aylarda on binlerce Uygur Türkü, Türkiye'ye

ve uzak doğu ülkelerine kaçırıldı. Doğu Türkistan boşaltılıyor. Çinlileştiriliyor.

On binlerce mülteci Uygur İstanbul'a ve Kayseri'ye geldi.

Anlattıklarına göre binlerce Uygur genci, Cihat yapmak istiyormuş.

Ayrıca Hoten de bir caddeye İŞİD bayrağı asmışlar.

Bir hafta kalmış.

Çinliler indirmemişler.

Bunu dünyaya servis etmişler.

İlerde Doğu Türkistan'da isyan çıkarıp Türkleri im-ha etmek için...

Tayvan'daki, 300 sığınmacı Uygur Türkü Çin'e teslim edilmek isteniyor.

Belli ki bunları idam edecekler...

Türkiye'ye gelmek istiyorlar,

Ancak Türkiye söz verdiği halde henüz kabul etmedi.

Güya Çin'le arasını açmak istemiyormuş

Halbuki Uluslar arası anlaşmalara göre, Eğer bir yerde insan hakları ihlali varsa ülkeler mağdurları kabul edebilir.

İnşallah bu olay Boraltan köprüsü olayına benzemez.

1945 yılında Ruslardan kaçan Türkler, Boraltan köprüsünde teslim edilmiş.

Ancak teslim edilen Türkler hemen orada kurşuna dizilmişlerdi.

Bir yanlış da Türkiye'ye sığınan Uygur gençlerinin durumu...

Söylendiğine göre gelen gençlerin bir kısmı IŞID'e katılıyormuş?

Uygur gençlerinin Türkiye'den gittiği iddia ediliyor.

Bu nasıl olur?

Binlerce genç o bölgeye nasıl geçebilir?

Bunun arkasında bin bir türlü oyunlar olduğu belli.

Uygur Türkleri İmha ediliyor.

Suriye Türkleri, Irak Türkleri gibi...

Süreç devam ediyor...

<http://www.gazetevahdet.com>

ÖZÜR DİLİYORUM...

Yusuf Gurbet

Unuttuk seni doğu Türkistan'ım, dünya bize galip geldi, başkalaştırma planları başarılı oldu ve biz tam 28 gündür unuttuk seni... Affet bizi doğu Türkistan'ım, affet bizi...

Aradan tam 28 gün geçti, kimse sormadı seni, umursamadı dünya Müslümanları, yine uykularından uyanmak zor geldi anlaşılan, kimin umurundaydı ki senin yaşadığın yerde tesettür yasakmış... kimin umurunda ki namaz kılmak yasak... kim ağladı sana Türkistan'ım, kim yas tuttu bu vahşetçe katliama, kim ellerini semaya kaldırdı senin için, hani biz kardeşтик, hani kendimiz için istediğimizi kardeşimiz içinde isteyecektik, hani bir birimizi sevmedikçe tam iman etmiş olmayacaktık, kardeşlerimiz için yapılan dualar makbul dualardı değil mi... ama unuttuk seni doğu Türkistan'ım, dünya bize galip geldi, başkalaştırma planları başarılı oldu ve biz tam 28 gündür unuttuk seni... affet bizi doğu Türkistan'ım, affet bizi...

Artık camilere giriş yasakmış ülkende, hatta dini mesajlaşmalar bile yasaklandı, özgürlüğünüzü elinizden aldı nasipsizler, siz mutluluğu başka bahara bıraktınız, biz dünya Müslümanları size ağlamamız lazımken, siz bizim halimize, İslam-i anlayışımıza ağladınız, doğu Türkistan'ım, nadide çiçeğim, solmaya bırakılmış yedi veren gülleri, ama bir gün bahar olup açacaksınız, güneş size gülecek, siz güneş olup aydınlatacaksınız dünya Müslümanlarını, tarihi okurken müslüman evlatları, sizin bunca zulüm altında namaza sarılışınızdan, işkence altındayken tesettüre tutunan bacılardan bahsedecek tarih ve utanı verecek rahat, huzur içerisindeyken namazı kılmayanlar, utanacaklar tesettürüne bürünmeyenler ve yine utanacaklar sen zulüm altındayken sana dua etmekten aciz olan sözde Müslümanlar...

Dışarıya çıkar mısınız? Evet, siz anlı secdeye gelen Müslümanlar, evinizden, iş yerinizden, camilerden başınızı dışarıya çıkartıp bakar mısınız? Zulme

uğrayan insanlardan haberdar mısınız? Açlıktan ölen insanlar umrunuzdamı? Yâda ölen çocuklar? Şimdiye kadar hiç bakmadınız değil mi? görmek istemediniz bunca acı olayı, duymak işinize de gelmedi, kimse size dokunmasında gerisi ne olursa olsun dediniz...

Her Müslüman dünyanın her yanındaki akan her damla kandan, zulme uğrayan, yaralanan ya da yaşamını yitiren her insandan sorumlu. Zulme son verecek büyük güç olan İslam Birliği için hiçbir çaba içerisinde girmeyen kişi, bunun ağır vebaline de hazır olmalı.

İnsanların birçoğu Pakistan'da, Irak'ta, Kırım'da, Çeçenistan'da, Keşmir'de, Patani'de, Burma'da, Çad'da, Doğu Türkistan'da yaşananlar hakkında bilgili değil. Hatta bu bölgelerin yerini bilmek bir yana, adını bile duymamış insanlar var. Oysa bu bölgelerde yıllardır şiddet gören, zulme uğrayan, baskı altında, aç ve yoksul yaşayan insanlar bizim din kardeşlerimiz.

Bu gün doğu Türkistan'da ki Müslümanlara yapılan zulüm ortada iken kimsenin umurunda bile değil, bizim gündemimiz Müslümanlar olmalıyken, hep boş şeylerle avuttular bizi, gündemimizi unutturdular, bizi unutturdular, ne olduğumuzu unuttuk...

Televizyon karşısında beyinleri yıkanmış ve hala yıkanan gençler türettiler, bizi güçsüz kılma projeleri başarılı oldu, umursamaz insan haline getirdiler bizi, gayemiz sadece yemek ve içmek oldu...

Şimdi bence yeryüzünde ismini bile bilmediğimiz, hangi ülkede olursa olsun zulme uğrayan, ölen, aç bırakılan, tecavüz edilen, yasak konulup özgürlükleri ellerinden alınan ne kadar Müslüman varsa onlardan özür dileme vaktidir diye düşünüyorum, bunu kendinde hissetmeyen fertler bana kızmakta serbestsiniz, unutmayınız ki hatayı kabul etmek erdemliktir ve ben duyursuz kaldığım için her bir kardeşimden özür diliyorum ve sizi dua ile bu özür'e davet ediyorum.

<http://www.egemanset.com>

Dünya Çin'e ne zaman DUR diyecek?

İbrahim Efendioğlu

Zulüm, Katliam, Kan, Gözyaşı Dün Balkanlar'daydı Bugün Doğu Türkistan'da!

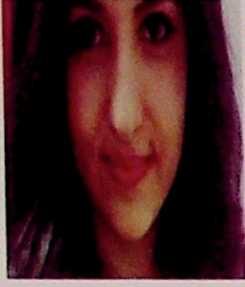
Son aylarda Şarki (Doğu) Türkistan Çin yöneticileri Uygur Türklerine yönelik (Türk ve Müslüman oldukları için) şedide bir şekilde asimilasyon politikası uygulamaları ve bu mazlum soydaşlarımızı idam sehplarına götürmeleri biz Türk ve Müslümanları derin bir şekilde üzmektedir. Nitekim Ramazan Bayramı süresi içinde bile kutsal günle riayet edilmeden 3400 Uygur Türkünü idam edilmesi karşısında elbet ki sessiz kalamazdık. Böylesi bir baskıya, şiddete, işkenceye ve idamlara karşı sesimizi yükseltmek zorundaydık. Fakat asıl bizleri üzen şey Türk ve İslam dünyasının bu konuda hiçbir şey yapamaması ve sessizliğidir.

Çin yöneticileri Uygur Türklerine yönelik her türlü baskı ve işkenceleri halâ devam etmekte iken Türk ve İslam dünyasındaki sessizliğe bir anlam veremiyoruz. Şarki Türkistan'da Çin'in Uygur Türklerine yapmış olduğu baskılar, işkenceler ve idamlar üzerine Türk ve İslam dünyasından yapılan açıklamalar da tatmin edici değildir. Bilhassa şu içinde bulunduğumuz günlerde inançları gereği giysilerine bile yasak getirilmesi karşısında şaşkınsınız. Dünyanın süper güçleri olan Amerika, Avrupa, Rusya ve diğer ülkeler, Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları'nın savunan uluslar arası örgütler ne yapıyorlar dersiniz? Neden sessizler, neden susuyorlar, neden hiçbir yaptırımında bulunmuyorlar. Eğer ki Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan halk Alman, Amerikalı, İngiliz, İsraili olsaydı acaba sessiz kalırlar mıydı?! Maalesef böylesine bir ayrıcalık, böylesine bir vurdumduymazlık ve böylesine bir umursamazlık vardır bu sözkonusu ülkelerde, uluslar arası örgütlerde ve milletlerde...

Dünyadaki uluslar arası teşkilatlar ve insan hakları kuruluşları Çin yönetimi neden uyarmıyorlar, neden yaptırımlarda bulunmuyorlar ve neden tatmin edici bir şekilde kınamıyorlar?! Sözkonusu bu süper güçler ve milletler aynı şekilde bir zamanlar Balkanlar üzerindeki soykırımlara da seyirci

kalmamışlar mıydı? Avru-pa'nın göbeğinde Bosna Müslümanları Sırp tarafından katledilirken de seyirci kalmamışlar mıydı?! Toplam 200 Bin Müslüman katledilirken 30 Bin Müslüman kadına tecavüz edilirken neredeydi Amerika, Avrupa ve İngiltere?! Dünyaya barış, medeniyet, insanlık dersleri vermeye çalışan bu süper ülkeler ne yapıyorlardı?! Maalesef her şey bittikten sonra, yani zulümler, katliamlar, işkencelerden sonra harekete geçtiler ve barış naraları atmaya başladılar. Önce neredeydiler? O zaman bu zulüm, işkence ve soykırım sürecine göz yumdukları gün gibi aşikar olduğu ortaya çıkıyordu. İş işten geçtikten sonra ancak kollarını sıvadılar ve araya girdiler. Sözde Balkanlara barış getirdiler. Oysaki Türk ve Müslüman Balkan halkının mücadelesi, gayreti ve dik duruşu sayesinde mecburen müdahale etmek zorunda kalmışlar ve ancak o şekilde Balkanlara barış ve huzur gelmiştir.

Bugün Balkanlara huzur gelmiş ise, bugün Bosna-Hersek, Kosova, Karadağ ve Makedonya devletleri kurtulmuş ise, bugün Türk ve Müslüman halk özgürlüğüne kavuşmuş ise zulme boyun eğmedikleri içindir. Elbette ki bugün Balkanlardaki Türk ve Müslüman ülkelerde huzur, barış ve özgürlük var ise inançlarına, tarihlerine ve kültürlerine borçludur. Ve Türkiye hiçbir zaman Balkanlardaki Türk ve Müslüman halkları yalnız bırakmamıştır. Türkiye, soydaşlarımızın, dindaşlarımızın ve kardeşlerimizin her zaman yanında olmuş ve ebedi de yanında olacaktır. Aynı şekilde Balkanlardan daha çok önemseyeceğimiz Doğu Türkistan gerçeği var bugün! Bütün dünyanın gözleri önünde Doğu Türkistan halkı Çin tarafından katlediliyor ama dünya seyirci kalıyor. İşte bu akan kana, bu zulme ve bu katliama DUR diyebilmek için Türkiye olarak elimizden ne gelirse yapmak boynumuzun yegane borcudur. <http://turkiyeninnabzi.com.tr>

Sevdä KARABIYIK

DOĞU TÜRKİSTAN- ÇİN SORUNU ÜZERİNE...

Doğu Türkistan-Çin sorunu ilk olarak 1759 yılında Doğu Türkistan bölgesinin Çin Mançurya imparatorluğu kontrolüne girmesi ile kendini göstermiş ve Çin asimile politikasını uygulama çalışmalarına başlamıştır. Sorun Çin'in bölgeyi kontrol altına alması ile 1949 yılından itibaren rahatsız edici boyuta ulaşırken, son 20 yıldır da Çin'in yükselen gücü ile bölgede ki baskılar artarken çatışma küresel bir boyuta ulaşmıştır. Doğu Türkistan'ın etnik yapısından dolayı sorun Türkiye'yi yakından ilgilendiren bir konudur ve III. Taraf olarak Türkiye'yi söylemek mümkündür.

Çatışmanın ana temasına bakıldığında Çin Halk Cumhuriyeti bölgede etnik azınlık olarak gördüğü halkı yok etme çabasıdır. Bölgede işgal, asimile, self-determinasyon (halkların kendi geleceklerini belirlemesi) hakkının verilmemesi, dini hürriyetin kısıtlanması, eğitimde kısıtlamalar gibi yollara başvuran Çin, bölgedeki etkinliğini sürdürmeye ve arttırmaya çalışmaktadır. Çin 11 Eylül olaylarından sonra bölgede terör olaylarına ilişkin bir mücadele başlattığını duyurarak Doğu Türkistan halkını terörist sıfatıyla yargılamıştır. Çatışmanın son dönemde alevlenmesinin nedenlerine bakıldığında 2009 tarihine göz atmak gerekmektedir. Urumçi'de başlayan bir ayaklanma ile kendini net olarak gösteren çatışma, Han Çinlileri tarafından öldürülen iki Uygur'un sonrasında çıkan gösteriler ile dünya gündemine giren bir olay olmuş-tur.

Çin'in asimile politikalarına ve bölgede etkin olabilmek çabalarına bakıldığında Doğu Türkistan'ın Çin için önemli bir bölge olduğunu fark edebiliriz. Doğu Türkistan bölgesinin yeraltı kaynakları bakımından zengin olması ve bölgeye artan ilgi Çin'in bu denli baskılarının sebebinin açık bir biçimde göstermektedir. Çin için özel bir önem arz eden bölge ayrıca ülkenin batı yakasında yer aldığı için Çin'in bir bakıma batıya açılan kapısı olarak görülmektedir. Çin için bölgenin önemli olmasının bir diğer nedeni ABD'nin 2009 yılında Güney Asya'ya doğru başlattığı genişleme politikasıdır. ABD'nin Güney Asya politikası ile Çin bölgede etkinliğini göstererek Doğu Türkistan da kendi hükümlerini sürdürmek istemekte, aynı zamanda batıya, bir bakıma dünyaya açılan kapıda etkin olarak ekonomik ve ticari işlerini sorunsuz biçimde yürütmek

istemektedir. Coğrafi olarak aynı bölgede yer almalarına rağmen din, etnik yapı hatta kültürlerin farklı olması çatışmaları alevlendiren diğer bir nokta olarak not edebiliriz.

Çatışmanın nedenlerine indikten sonra çatışmayı çözmek adına ilk olarak Çin'in ortada bir sorun olduğunu kabul etmesi gerekmektedir. Çin bölgede ki protestolara kanlı şekilde cevap vererek susturma yoluna gitmeyi tercih ettiği için, bölgede ki sorunun varlığını kabul etmeyerek protestoların başka bölgelere sıçramasını durdurmak niyetindedir ve üstü kapalı biçimde müdahale ederek olayları çözmeye çalışmaktadır. Basın ve yayın kuruluşlarını kısıtlaması da bu sebeptendir. III. Taraf olarak olaya ilk olarak Türkiye el atmalı, bunun yanında bölgeye en yakın olan Kazakistan da bölgede ki çatışmaların durması için çalışmalar başlatmalıdırlar. Sivil toplum kuruluşlarını bu konu üzerinde daha aktif hale getirilerek dünya kamuoyu ilgisini bölgede ki çatışmaya çekmelidirler.

Çin'in yükselen gücü ve politikaları göz önünde bulundurularak uluslararası arenada bu kadar ön planda olan bir ülkenin yaşadığı soruna el atılması sağlanmalı ve yaptığı asimile çalışmaları, baskı uygulamaları, insan hakları ihlalleri ön plana çıkarılarak Çin bu konuda serbest bırakılmayıp çözüm süreci içine dahil edilmelidir. Çin ile Uygurlar masaya oturmalı öncelikle sorunlar listelenmelidir.

Bölgede ki sorunları Çin terör olayları olarak tanımlamaktan vazgeçmeli daha barışçıl bir dil ile olaya dahil olmalıdır. Burada çatışmanın çözümü için en çok Çin'e görev düşmektedir. Uluslararası arenada imajını korumak adına atacağı adımlar ve Doğu Türkistan üzerinde ki baskıya son vermesi için yapısal sorunları çözmesi, kısıtlamaların kaldırılması öncelikli adımları olacaktır. Uyguladığı politikalar bölgede bir kargaşa huzursuzluk ve güvensiz bir ortam yaratırken, ihlalleri durdurması kısıtlamaları kaldırması ve Uluslararası barış sağlayıcıların olaya müdahale etmesi ile Uygurlarda varlığını daha özgür biçimde devam ettirebileceklerdir.

<http://talasexpress.com>

Gözünüzü açın! Türkistan gidiyor!

Doç. Dr. Kürşad ZORLU

Doğu Türkistan'daki insanlık suçu hız kesmeden devam ediyor. Çin, soydaşlarımızı suni gerekçelerle idam ediyor, hapse atıyor veya ülkeden uzaklaştırıyor. Kalanlar ise tarihin derinliklerinden güç alan bir korku imparatorluğunun gölgesinde yaşamaya zorlanıyor. Hayata tutunmak isteyenler siyasal, ekonomik ve sosyo-kültürel açıdan tam bir ötekileştirmeye maruz kalıyorlar. Vaktiyle Hunların, Sakaların, Göktürklerin, Karahanlıların hüküm sürdüğü bu topraklar şimdilerde nükleer ve biyolojik denemelerin korbay alanı haline getiriliyor. 1949 yılında Çin'in kontrolü altına giren Doğu Türkistan'ın "özerk" bir bölge olmasına karşın siyasal haklarını kullanmasına izin verilmiyor. Bu süreç içerisinde 35 milyon insanın hayatını kaybettiği ileri sürülüyor.

Peki Çin tüm bunları neden yapıyor?

Birçok gerekçesi var. Ancak öne çıkarmak istediklerim şunlar:

1) Doğu Türkistan -ki onlar bölgeye Sincan Uygur Özerk Bölgesi yani "kazanılmış toprak" diyorlar- Ahmet Zeki Velidi Togan'ın belirttiği üzere geçmişte Türkeli denilen Büyük Türkistan'ın doğusunu oluşturuyor. Yani Doğu Türkistan'ın bugün Türkiye başta olmak üzere Türkistan coğrafyasının bir parçası olarak kabul görebilmesi Çin'i düşündürüyor. Çin yönetimi olası bir "Turan" projesi için Doğu Türkistan'ın diğer Türk toplulukları ile dinamik bir işbirliği kurmasını engellemek istiyor. Bu amaçla internet gibi iletişim kanalları tamamen yasaklanmış durumda.

2) Çin'in stratejik hedefleri açısından Doğu Türkistan, Avrupa'nın Güneydoğu Asya'ya açılan kapısı. Hemen hemen tüm kara ve demir yolu hatları buradan geçiyor.

3) Çin'in önümüzdeki 20 yılda dünyanın en çok enerji ihtiyacı duyan ülkesi olacağı tahmin edildiğinde Doğu Türkistan vazgeçilmez bir önem taşıyor. Doğalgazla birlikte ülkedeki minerallerin %75'i, maden ocaklarının %80'i Doğu Türkistan topraklarında bulunuyor.

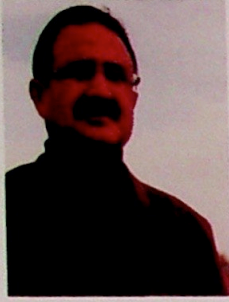
4) Çin, 11 Eylül saldırıları zemininde ABD'nin Afganistan'dan çekilmesiyle birlikte bölgeden kendi topraklarına "terör" gruplarının konuşlandıracağına inanıyor. Bu endişesini de Doğu Türkistan halkının kendi kültürünü yaşama hevesinde uygulamaya koyuyor.

Bu dört temel gerekçe bile Çin açısından olan biteni açıklamaya yetiyor. 1949'da %7'lerde olan Çin nüfusu şimdilerde %50'yi geçmiş durumda. Yaklaşık 60 yıl içerisinde demografik yapıda meydana gelen bu değişim yüzbinlerce ölüm ve sürgünün işareti olarak değerlendirilebilir.

Bunun dışında insanların kültürlerini yaşamasına izin verilmiyor. Oruç tutmak, başörtüsü takmak, Kuran okumak, uzun sakal bırakmak gibi şeylerin ülkenin birçok yerinde yasaklandığı ifade ediliyor. Doğum kontrol zorunluluğunun dışında çocuk sayısında 2 sınırlaması var. Aynı doğrultuda çıkarılan "işgücü verimliliği" yasası ile kadınlar ve genç kızlar "Doğu Türkistan'da istihdam edilmesi mümkün değil" gerekçesiyle Çin'in iç bölgelerinde gönderiliyorlar. İş hayatında zaten dışlanan bu insanlar zamanla yok olmaya mahkum bırakılıyor. İşte bu bakımdan geçtiğimiz günlerde Kaşgar'da 300'e yakın kişinin hayatını kaybettiği olayların, sunduğumuz bu bakış açısının dışında değerlendirilmesi güçtür. Çok açık ki Doğu Türkistan'da olaylar bir halkı zamanla ortadan kaldıracak türden. Dünya ise bu sürece sesini çıkarmıyor. Türkiye açısından söylenecek çok şey var. Bunu önümüzdeki yazıya bırakacağız. Ancak Türklük ve Müslümanlığı birbirinden ayırarak öneri getiren sığ beyinler için belirtmek gerekir ki bugün yok olan o insanlar Türk olmakla birlikte aynı zamanda Müslüman bir toplumun parçasıdır...

Bu asla unutulmamalıdır...

<http://www.yenicaggazetesi.com.tr>

Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR

İsa Yusuf Alptekin ve Türkiye'nin Siyasal Hayatına Etkileri

Kısa Özgeçmişi

Üç Efendilerin sonuncusu olan İsa Yusuf Alptekin, 17 Aralık 1995 günü Hakk'ın rahmetine kavuştu. Ölümünün üzerinden 19 yıl geçti. Her geçen zaman, onun Doğu Türkistan meselesindeki rolünü ve önemini daha da belirgin hale getiriyor. Bu konuşmada İsa Alptekin'in Türkiye'nin siyasal hayatına etkileri üzerinde durmak, ana başlıklarıyla bu konuyu anlatmak istiyorum. Çünkü Türkiye'deki mücadelesi onun ömrünün yarısına denk gelir ve gerek Türkiye gerekse Doğu Türkistan Türkleri açısından önemli bir mahiyet arz eder. Fakat daha önce kısaca onun biyografisine değineceğim.

İsa Yusuf Alptekin, 1901 yılında Doğu Türkistan'ın Kaşgar iline bağlı Yenihisar kazasında dünyaya geldi. O dönemde mahalle mektepleri ve Çin okulları dışında tahsil yapılabilecek bir yer olmadığı için öğrenimini buralarda yaptı. 1926 yılında Özbekistan'ın Andican şehrindeki Milliyetçi Çin Konsoloslusunda Türkçe tercüman olarak göreve başladı ve yaklaşık altı yıl kadar bu görevini sürdürdü. 1932'de Çin'in başkenti Nanking'e gitti. Oradayken Nanking'de yaşayan Türklerin meseleleriyle ilgilenmek üzere "Vatandaşlar Cemiyeti" adında bir teşkilat kurdu. 1936'da Çin Millet Meclisi üyeliğine seçildi. "Üç Efendi" beraberliğinin ilk adımlarının atılacağı bu dönemde, Mesut Baykozi ve Mehmet Emin Buğra ile birlikte Çin Hükümeti'nce Doğu Türkistan Türkleri lehinde kararlar alınabilmesi için mücadele verdiler.

Ardından Doğu Türkistan'a dönen Alptekin, 29 Mayıs 1947'de ilân edilen Mesut Sabri Baykozi başkanlığındaki yeni Eyalet Hükümetinde Genel Sekreterlik (Başbakanlık) görevini üstlendi. 1949 yılında Kızıl Çin işgali başlayınca ülkeyi terk etmek zorunda kaldı ve Keşmir'e iltica etti. Daha sonra 1954'te Türkiye'ye geldi ve vatandaşlığa geçti. Bu tarihten sonra burada yoğun bir siyasi ve kültürel faaliyet yürütmeye başladı. 1960 yılında Doğu Türkistan Göçmenler Derneği'ni, 1978 yılında da dönemin önde gelen aydınları ile birlikte Doğu Türkistan Vakfı'nı kurdu. Ancak Vakıf, 12 Eylül ihtilalından sonra faaliyetlerine devam edemedi ve faaliyetlerini askıya almak durumunda kaldı.

İsa Yusuf Alptekin, bu dönemde de Doğu Türkis-

tan için çalışmaktan geri durmadı. 1983 yılında, Doğu Türkistan Neşriyat Merkezini kurdu. Bu yayinevi yoluyla, bizim de kurucuları arasında bulunduğumuz, üç aylık Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde yayınlanan Doğu Türkistan'ın Sesi dergisini çıkarmaya başladı.

Türkiye'nin Siyasal Hayatına Etkileri

"Türk Dünyasının büyük fikir adamı, 20. yüzyılın bağımsızlık mücahidi, Doğu Türkistan Davasının yılmaz savunucusu, Türklük ve insanlık kahramanı."

Ebulfez Elçibey

İsa Yusuf Alptekin'in Türkiye'deki mücadelesinin iki önemli yüzü olduğu söylenebilir. Bunlardan biri Türkiye'nin iç siyasetine bakar, diğeri Doğu Türkistan merkez olmak üzere, Dış Türklere.

Türkiye'ye dönük, odağında daha çok Türkiye bulunan faaliyetlerini de yine iki kısma ayırabiliriz. Birincisi, doğrudan Türkiye'nin iç politikasını ilgilendiren, komünizme karşı mücadele gibi konularda izlediği politika, ikincisi ise Türkiye'ye karşı içte ve dışta sempati uyandırmaya yönelik, kendi ifadesiyle "Türkiyeperver" tavır.

İsa Bey'in komünizmle tanışması 1920'lerin ikinci yarısına kadar uzanır. Milliyetçi Çin'in Özbekistan'daki temsilciliğine Türkçe tercüman olarak tayin olduğunda gerek kendi yaşadıkları gerek oradaki Türk aydınlarından edindiği intibalar ve gerekse de halkla temasları sonucu öğrendikleri onu, komünizmin dünya, özellikle de Türk Dünyası için çok olumsuz ve tahrip edici bir fikir olduğu kanaatine vardırı. Malumdur ki, İsa Beyin Batı Türkistan'da görev yaptığı yıllar, Stalin'in Milliyetler Politikasını bütün zalimliği ile uygulamaya başladığı ve o zamana kadar Türklerin bir "bütünlük" duygusu içinde ve iç içe geçmiş bir şekilde yaşadığı Batı Türkistan'da, çeşitli boylardan "yeni milliyetler" inşa etme eylemine giriştiği bir dönemdir. İhtilalin ilk yıllarında Türklere yönelik umut vaat edici bir politika izleyen Bolşevik Ruslar iktidarlarını sağlamlaştırdıktan sonra gerçek niyetlerini ortaya koymaya başlamışlardı.

Evet, İsa Alptekin bir anti-komünistti aynı zamanda da halkını seven bir "milletperver"di. İsa Beyin bu düşüncesinin oluşmasında Batı Türkistan'da tanıştığı Çolpan gibi Türk aydınlarının yanında, henüz çocukluğunda tanık olduğu, Çinlilerin Türk-

leri aşağılayıcı hareketlerinin de önemli etkisi olmuştur. Hatıralarında anlattığına göre, Çinli yetkililer, hangi rütbe ve mevkide olursa olsun Müslüman bir Türkün yanlarında oturmasına izin vermiyorlar, bir Türkün davetini kabul etmiyorlardı. Hatta kaymakamlara adıyla hitap etmek yasaklanmış, sadece “darın” yani büyük adam lakabıyla denilmesi mecburi kılınmıştı. Bu gibi aşağılayıcı ve küçük düşürücü tavırlar, onun ruhunda derin akisler yapmış ve “öz yurdunda garip olma”nın mahzunluğunu tâ o yaşlarda hissetmeye başlamıştır. Bu ise kendi milletini sevmek ve Doğu Türkistanlıların kendi vatanlarında onurlu yaşayabilmesi için mücadele yolunda İsa Bey’i kamçılamıştır. Kanaatimce İsa Alptekin’in sonraki yıllardaki tutumunu bu perspektiften incelemek onu anlayabilme yolunda önemli ipuçları verecektir.

İsa Yusuf Alptekin burada görev yaptığı yıllar içerisinde, halkların eşitliği iddiası ile ortaya çıkan komünizmin aslında, Çarlık dönemi Rus sömürgeciliğinin yeni bir çehreye bürünmesi olduğunu görmüş ve komünizmin dünyaya yayılmasının insanlık için büyük bir tehlike arz ettiği kanaatine varmıştı. Bu kanaati 1949’da Kızıl Çin’in Doğu Türkistan’ı istilası ve sonrasında yaşananlarla birlikte iyice pekişmişti. Bunun için, İsa Yusuf Alptekin’in faaliyetlerini ve politikalarını değerlendirirken, bu hususun göz önünde bulundurulması gerektiği kanaatindeyim. Yine İsa Beyin Türkiye’ye geldikten sonra neden daha çok milliyetçi ve antiko-münist çevrelerle birlikte hareket ettiğinin sebeplerinden biri olarak da bu hususu sayabiliriz.

Öte yandan İsa Bey’in Doğu Türkistan’ın kurtuluşu için izlediği en önemli politiklardan birisi, basın yayın faaliyetlerine önem vermektir. Her fırsatta gazete çıkarmaya, dergi çıkarmaya gayret eder, basın toplantıları, bültenler yoluyla davasını kamuoyu önüne getirmeye çabalar. Nitekim henüz Milliyetçi Çin’in başkenti Nanking’de bulunduğu sıralarda bile, Doğu Türkistanlılar arasında iletişim kurabilmek, Doğu Türkistan konusunu Çinlilerin nezdinde gündeme getirebilmek için “Altay”, “Uruş Haberleri”, “Çinî Türkistan” gibi dergiler çıkarttığını görmekteyiz.

Yine 1944 yılındaki istiklâl hareketlerinin ardından Doğu Türkistan’a döndükten sonra da “Altay Neşriyatı” adı altında bir yayınevi kurmuş ve halkın milli bilincini artırabilmek için yoğun bir basın-yayın faaliyetine girişmiştir. Burada da yine yakın arkadaşlarıyla birlikte “Erk” adında bir gazete, “Altay” adında bir mecmua çıkararak Türk milliyetçiliği düşüncesini Doğu Türkistan Türkleri arasında yaymaya çaba göstermiştir. Öyle ki Ruslar’ın “Pantürkizm’in mer-

kezinin Ankara’dan Urumçi’ye taşındığı” yolundaki iddiaları “Üç Efendi”nin faaliyetlerinin ne kadar başarılı olduğunun en önemli delili değil midir?

Diğer yandan İsa Yusuf Alptekin’in Türkiye’ye geldiği 1954’te, ülke, İkinci Dünya Savaşından güçlü bir devlet olarak çıkan Sovyetler Birliği’nin tehdidi altına girmişti. Stalin, hemen Boğazlar ve Anadolu’nun doğusuyla ilgili taleplerde bulunmaya başlamış, daha da önemlisi bunun yanı sıra, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ciddi bir komünizm sempatisi oluşmaya başlamıştı.

İsa Beyin geldiği yıllarda aynı zamanda, Türkiye’de bir başka hareketlilik daha vardı. Bu ise gerek yaklaşan ve gitgide artan komünizm tehlikesine karşı gerek başta Kıbrıs olmak üzere izlenen dış siyasetin aciziyeti karşısında, ülkenin her tarafında seslerini yükseltmeye başlayan gençlik.

İsa Bey Türkiye’ye geldiğinde karşılaştığı bu manzara karşısında hemen safını seçmiş ve anti komünist cephede yer almıştır. Bu bağlamda her yerde komünizmin iç yüzünü anlatmış, Komünizmle Mücadele Dernekleri vasıtasıyla Türkiye’nin dört bir yanında komünizme karşı insanları uyarmaya çalışmıştır. Dönemin tanıklarından biri olan Ayhan Katırcıoğlu bu hususu şu cümlelerle ifade eder:

“Milli Türk Talebe Birliği Rasim Cinisli ve İsmail Kahraman’ın yönetimlerine geçince, Dış Türkler Müdürlüğü’nün kurulmasına vesile oldu. MTTB’de Türk gençliğine Türk dünyasının tanınmasına yardım etti. Hepimin için artık bir Doğu Türkistan Davası vardı... Sonra İlhan Darendelioğlu ile birlikte Türkiye’ye karış karış dolaştı. Türkiye Komünizmle Mücadele Derneklerinin davetlisi olarak adım atmadığı toprak kalmadı.”

İsa Beyin bu tavrı şöyle bir sonucun ortaya çıkmasına yol açmıştır: O günlerden sonra artık, Türkiye’de ben Türkistanlıyım diyen herkes, aksi örnekleri de olmasına rağmen, kategorik olarak anti komünist olarak tanımlanmış ve Türkistanlılık komünizm karşıtlığı ile eş anlamlı hale gelmiştir.

İsa Yusuf Alptekin’in Türkiye’deki mücadelesinin ikinci yönü ise tam anlamıyla bir “Türkiyeperverlik”tir.

İsa Beyin bu sevgisi tüm Doğu Türkistanlılarda olduğu gibi henüz küçükken ortaya çıkmıştı. 1939 yılındaki Türkiye ziyareti ile de iyice pekişmiştir. İsa Bey, o günleri anlatırken Türkiye’de gördüğü yakınlığın ve burada yapılan Türklükle ilgili çalışmaların kendisini nasıl etkilediğinden bahseder. Ve Türk Dünyasının kaderinin Türkiye’ye bağlı olduğu kanaatine vardığını söyler. İlginçtir ki, burada İsa Beyi en çok

mutlu eden olaylardan birisi de Şükrü Saraçoğlu'nun Çin Maslahatgüzarından "bu" diye söz etmesidir. İsa Beye göre bu tavır çok önemliydi. Çünkü Doğu Türkistan'da bırakın bir Çinliye "bu" demeyi, Çinli yetkililere adlarıyla hitap edilmesi bile yasaktı. Daha önce değindiğimiz gibi, Çinlilere hitap ederken, yalnızca, "darin" yani büyük adam denilebilirdi.

Hatıralarında, o günkü Türkiye intibalarından söz ederken, "Ağladım. Türkiye'nin mükemmelliğini ve büyüklüğünü gördükçe her zaman gözümden yaş geliyordu. İftihar ediyordum. Hiç olmazsa Türk olarak (yani) bizden, kuvvetli bir devlet varmış diyordum" sözleriyle diyecektir.

İsa Yusuf Alptekin'in 1954'te Türkiye'ye gelişinden sonra bu sevgi daha da artarak varlığını sürdürmüştür. Türkiye, İsa Beyin gözünde "aziz" bir ülke, bütün dış Türklerin "yegane istinatgahi"dır. Türkiye'nin güçlü ve müreffeh olması çok önemlidir. Türkiye'ye yönelen her tehdit, İsa Beye göre, tüm Türklere yönelmiş sayılır. Örneğin ASALA'nın Türk Dışişleri mensuplarına yönelik saldırılarının yoğunlaşması üzerine yayınladığı bir bildiriye sarf ettiği şu sözler onun Türkiye sevdasını çarpıcı bir şekilde ortaya koyan örneklerden biridir:

"Dış Türk Kardeşlerime sesleniyorum!

Ermeni katilleri protesto eden mitingler, yürüyüşler tertip etmeliyiz. Ermenileri destekleyen devletleri ve milletleri şiddetle telin etmeliyiz...

İslam Dünyasına sesleniyorum!

Bir milyarı aşan İslam alemi; diniyle, kiatıyla, Rasulüyle bir bütündür. (Bu sebeple) birimizin dostu hepimizin dostu, birimizin düşmanı hepimizin düşmanı olmadı idi... Fakat maalesef olmadı. Olamıyor. Birimizin düşmanı maalesef diğerinin dostu oluyor. Ermeni caniler masum Müslüman Türk kardeşlerimizi katlederken, İslam dünyası sessiz kalıyor, sükut ediyor...

Ortadoğu'daki Müslüman devletler ve milletler şunu bilmelidirler ki, bugün Türkiye Cumhuriyeti, dünya hakimiyeti güden Rusya ile sizin aranızda yıkılmaz bir kale, aşılmaz bir settir. Evvel Allah Türkiye sayesinde hür ve müstakil yaşama imkanına sahip bulunuyorsunuz... Türkiye Cumhuriyeti'nin mevcudiyeti, sizin de mevcudiyetiniz ve bekanızın teminatı demektir.

Ermenileri destekleyen devletlere sesleniyorum!

Şunu unutmayınız ki, esaret altında olsalar bile yüz milyon Türk, Türkiye'ye yek vücut gibi bağlıdır. Onun zararına olacak her hareket, bütün Türk dünyasını incitmiş olacak, ona yan bakanlar, yüz milyon

Dış Türkü yanında yanında bulacaktır.

"Bunları bütün dünyanın böyle bilmesini istiyoruz."

Öte yandan İsa Bey, Doğu Türkistan ve Dış Türkler konusunda toplumda bir sempati ve ilginin doğabilmesi için de bütün gücüyle çaba sarf ediyordu. Öncelikle şunu belirtmemiz gerekir ki İsa Yusuf Alptekin kendini yalnız Doğu Türkistan'ın değil, tüm Dış Türklerin temsilcisi ve sesi görüyordu. Bu sebeple yaptığı her konuşmada sözü bir şekilde Doğu Türkistan'a ve buradan başta Batı Türkistan olmak üzere Dış Türklere getiriyor ve onların meselelerini anlatıyordu. Doğu Türkistan Vakfı'nın uzun yıllar başkanlığını yapan Em. Gen. Mehmet Rıza Bekin'in ifadesiyle, "ömrünün 70 yılını vatanının istiklali, milletinin hürriyeti uğruna her türlü güçlüklerle ve engellere rağmen yılmadan mücadele ederek geçirmiş olan merhum İsa Yusuf Alptekin, Doğu Türkistan Davasının bayraktarı olmuştur. O, hayatı boyunca milletine bağımsız ve hür bir Doğu Türkistan fikrini telkin etmiştir."

Diğer yandan, İsa Yusuf Alptekin'in faaliyetleri o zamana kadar topluma egemen olan hayali, tarihte kalmış dış Türkler imajının ete kemiğe bürünmesini, Türk kamuoyunun büyük kısmının, olumlu ya da olumsuz bir tavır şeklinde de olsa, yaşayan ve var olan bir Türk Dünyası olgusunu kabul etmesinde önemli rol oynamıştır.

Yine bu noktada Mehmet Emin Buğra ile birlikte, Türkiye'de deyim yerindeyse bir "Doğu Türkistan diasporası" meydana getirmişlerdir. Denilebilir ki, bugün Türkiye'de yaşayan Doğu Türkistanlıların ekseriyeti, burada bulunmalarını İsa Bey'e borçludurlar. Böylece 14. yüzyılda Anadolu'ya Sultan Eratna'nın öncülüğünde gelen Uygurlardan yaklaşık altı yüzyıl sonra, ikinci bir Doğu Türkistanlı akını olmuştur.

Yine İsa Yusuf Alptekin'in mücadeleleri sonucu, Doğu Türkistanlılık kimliği Türkiye Türkleri arasında hiçbir meşruiyet krizine yol açmadan tanınır ve kabul edilir bir kimlik haline gelmiştir.

İsa Alptekin üzerine yazı yazarların ittifakla birleştikleri bir özelliği vardır: Diplomat kişiliği. Gerçekten İsa Bey bir diplomasi ustasıydı. Doğu Türkistan'ın kurtuluşu için diplomasının önemli olduğuna inanır ve bunun bütün gereklerini yerine getirmeye çalışırdı. Nitekim Doğu Türkistan davasını anlatabilmek için dünyanın dört bir yanına seyahatlerde bulunmuş; Endonezya'dan ABD'ye, İngiltere'den Somali'ye, Japonya'dan Suudi Arabistan'a kadar gidilmesi ve davanın anlatılması gereken her yere git-

miştir.

Gittiği yerlerde devlet başkanlarından, kamuoyu nezdinde etkili kişi ve kuruluşlara kadar pek çok kimseyle konuşmuş, görüşmüştür. Bütün bunlarda tek derdi, tek meselesi vardı: Doğu Türkistan. Prof. Mim Kemal Öke'nin ifadesiyle, "Türk dünyasının en "duayen" sefiri kebiriydi o... Türk Milleti, Anadolu'nun dışında kendi dilini konuşanların olduğunu ondan öğrendi. Soydaşı, kandaşı, dindaşı için ağlamasını da." Bu yönüyle İsa Bey kadar gayretli, çalışkan ve davasına inanmış, bütün yokluklara ve imkânsızlıklara rağmen meselesini daima ön planda tutan kaç diplomat çıkar acaba?

"Davasında fani olmuştu" diye yazmıştı Ahmet Taşgetiren, onun ardından kaleme aldığı bir yazısında. "Doğu Türkistan'ı uzaktan yakından ilgilendiren bir şey hemen onu harekete geçirir, oradan davasına bir katkı sağlayıp sağlayamayacağını düşünürdü... Bir dava adamı idi... Bir davayı yüklenmek isteyenler onu tanımalıydılar."

Gerçekten İsa Bey şahsi işleri, kaygıları, dünyası olmayan bir insandı. Yanında birlikte olduğumuz yıllar boyunca yakından şahit olduğumuz üzere, geçim derdi, aile işleri, varlık-yokluk bir yana hayatının neredeyse tüm anlarını Doğu Türkistan'a adanmıştı. Doğu Türkistan'ı uzaktan yakından ilgilendiren her şey onu harekete geçirir, tüm enerjisini oradan ülkesi için bir pay çıkarıp çıkaramayacağına teksif ederdi. Her fırsatta Doğu Türkistan'ı gündeme getirir, özel sohbetlerinde bile ana tema Doğu Türkistan olurdu. Denilebilir ki İsa Bey, bütün varlığıyla birlikte dava-

sına hemhal olmuş ve onunla "fani"liğe ulaşmıştı.

Evet, İsa Beyi yakından tanıyan aydınlardan biri olan Sevinç Çokum'un ifadesiyle, bundan 19 yıl önce -17 Aralık 1995'te- "Bir büyük insanı daha yitirdik. Anayurdumuz Uluğ Türkistan'ın doğusundan gök renkli bayrak altında, o nazlı hilali, o sönmez yıldızı taşıyarak gelmiş alpereni... Bu ülkenin insanlarına ve dünyaya Çin zulmü altından inleyen toprağının sesini duyurmuş bir destan kişisini... (İsa Yusuf Alptekin) bir ak çiçeği oradan yüreğiyle birlikte koparıp bataklık çağındaki insanlığa sunarak geldi ve gitti..."

Elbette İsa Bey gibi, ömrünün her anını davasına adanmış bir insanı kısa bir süre içinde anlatmak mümkün değil. Ama son söz olarak şunu söylemek istiyorum. Ömer Öztürkmen Bey, Bekir Berk Bey merhumun, 1954 yılında Türkiye'ye geldiğinde İsa Bey için "Bir abide indi uçaktan" dediğini nakleder. Evet, o bir abide gibi geldi ve bir abide gibi gitti. Ama biz şuna inanıyoruz ki, onların açtıkları yolda nice abideler yetişecektir. Ve onun tarafından tüm Türk dünyasına emanet edilen, vasiyet bırakılan Doğu Türkistan, Allah'ın da izniyle bir gün mutlaka istiklaline kavuşacaktır. Daha da ötesi, İsa Bey'in sözleriyle "Çin parçalanacaktır".

Doğu Türkistan Vakfı, 1986 yılında Em. Gen. Mehmet Rıza Bekin tarafından ihya edildi ve onun başkanlığı döneminde Doğu Türkistanlıların muhaceret tarihinde derin izler bırakacak pek çok faaliyet hayata geçirildi.

[1] Doğu Türkistan Vakfı, 1986 yılında Em. Gen. Mehmet Rıza Bekin tarafından ihya edildi ve onun başkanlığı döneminde Doğu Türkistanlıların muhaceret tarihinde derin izler bırakacak pek çok faaliyet hayata geçirildi.

ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN POLİTİKASI

Prof. Dr. Salih AYNURAL

Çin, dünyanın en fazla nüfusuna ve 9.596.960 km² yüzölçümüne sahip, son dönemde gerçekleştirdiği büyük ekonomik gelişmeyle bütün dünya ülkelerinin dikkatini üzerine çeken bir ülkedir. Bugün ABD'den sonra dünyanın en fazla petrol tüketen ülkesi konumuna gelmiştir.

Yaklaşık 9.6 milyon km²'lik Çin'in, %42.3'lük kısmı sömürgesi altında tuttuğu Doğu Türkistan (1.66 milyon km²), Tibet (1.22 milyon km²) ve İç Moğolistan'a (1.18 milyon km²) aittir. Biz bu çalışmamızda; sekiz ülkeyle sınırı olan, bu sınırlarının

toplamı 5.600 km'ye ulaşan, Çin'in uluslar arası sınırlarının 1/4'üne sahip Doğu Türkistan'ın, Çin için ne kadar önemli olduğuna ve Çin'in bu bölgeye yönelik politikalarına ve stratejilerine açıklık getirmeye çalışacağız.

1-Çin'in Doğu Türkistan'ı Kadimi Çin Yurdu Gösterme Çabaları

Çin, hem eğitim hem de propaganda çalışmalarında Doğu Türkistan'ın Çin'in tarihsel toprakları olduğu tezi üzerinde durmaktadır. Gerçekte ise Çin, Doğu Türkistan topraklarını 1759 yılında işgal et-

میستیر. ۋستلیک بۇ یشگالدن سونرا 1863'te باغیمسز دوغۇ تۈركستان دىۋلەتی كورۇلمۇش 1877 یىلىنا كادار وارلیغینی سۈردۈرمۈشتۈر. اىنى شەكىلدە 1933 ۋە 1944'te ىكى كەز داها باغیمسزلیغىنا كاوۇشان دوغۇ تۈركستان، هر ىكسندە دە رۇسya'nın چىن'ى دەستكەلمەسىیىلە تەكرار باغیمسزلیغىنى كایبەتمیشتیر.

Esas itibariyle چىن'in كادىمى توپراكلارى چىن Seddinin گەرىسندەدیر. دوغۇ تۈركستان هېچبىر زامان چىن Seddinin گەرىسندە يەر المامىشتیر. دوغۇ تۈركستان هم سوسال ياپى هم دە كۈلتۈرەل باكىمدان چىن بۆلگەرىندىن بۈيۈك فاركللىكلار ارز ەتمەكتەدیر.

چىن، دوغۇ تۈركستان بۆلگەسىنى كەندى توپراكلارى اولدۇغۇ تەزىنى كۈۋۋەتلەندىرەمەك ىچىن "تۈركستان" كاوۋرامىنى ەرتادان كالدیرما ۋە يەر ادلارنى چىنلىلەشتىرە سىياسەتى گۈتمەكتەدیر. نىتەكىم ىلك ادامى 1884 یىلىندا اتىلمىش دوغۇ تۈركستان، "شىنجان" ەلارەك دەغىشتىرىلمىش، 1955'te دە "شىنجان ۇيغۇر ەتونوم بۆلگەسى" ادانى المىشتیر. "تۈركستان"، تۈركلەرىن ياشادىغۇ يەرلەر، تۈركلەرىن انا يۇردۇ انلامىنا گەلمەكتەدیر. اىرىقا تۈركستان دەمەك، تۈركلەرىن بىرلىك ۋە بەرەبەرلىغى دەمەكتىر. بۇ باكىمدان چىنلىلەر، "تۈركستان" تەرىمىنىن كۈللانلمىيە دەۋام ەدلمەسى هالىندە اماچلارنىا ۇلاشامايىاكالارنىن فاركىندادىرلار.

چىن بىر ياندان دوغۇ تۈركستان'ىن كادىمى چىن يۇردۇ اولدۇغۇنى ىددىا ەدەركەن، دىغەر ياندان بۇ بۆلگەيە "شىنجان" ادانى ۋەرەكە كەندىسىیىلە چەلىشكى ىچەرىسىنە دۈشمەكتەدیر. چۈنكى "شىنجان" يەنى كازانىلمىش توپراكلار انلامىنا گەلمەكتەدیر. مادەمكى دوغۇ تۈركستان كادىمى چىن توپراكلانىدى نىچىن "شىنجان" ادانى ۋەرلىمىشتیر؟

2-چىن'in گۆچ ۋە نۇفۇس پولىتىكاسى

چىن'in ۇيغۇلادىغۇ ەن ەنەملى نۇفۇس پولىتىكالىرىنىن باشىندا دوغۇ تۈركستان'da تۈرك نۇفۇسۇنى دۈشۈك گۆشەرمە پولىتىكاسىدۇر. 2000 یىلى رەسمى نۇفۇس سايىمى سونۇچلارنىا گۆرە دوغۇ تۈركستان'da 19.6 مىلىون ىنسان ياشامەكتەدۇر. اىنەك بۇ راکاملارنا بۇ بۆلگەدە گۆرەۋلى اسەرلەر ۋە اىلەلەر، كایدا گەچمەينەر داهىل ەدلىلمەمىشتیر. بۇ نۇفۇسنى ياكلاشك %53'ۈنى تۈركلەر تەشكىل ەدەركەن، Han چىنلىلەرىنىن ەرانى %40.58'dir. Oysa 1935 یىلىندا يايىنلانان China Hand Book'a گۆرە 1929'da دوغۇ تۈركستان'da 4-6 مىلىون ىۋارىندا نۇفۇس ۋاردۇر. Yine China Hand Book'a گۆرە 1943 یىلىنداكى نۇفۇس 4.380.020'dir. بۇ دەنەمدە %5 بىلە چىنلى نۇفۇسنى بۇ بۆلگەدە ەلمادىغۇنى گۆز ەنۈنە الدىغۇمىزدا ەن از 4 مىلىون تۈرك'ۈن دوغۇ تۈركستان'da ياشادىغۇ انلاشلمەكتەدۇر. بۇرادان هارەكتەلە، نەرمال نۇفۇس ارشى دىككەتە اللىندىغۇندا بۇگۈن دوغۇ تۈركستان'da ەن از 20 مىلىون تۈرك نۇفۇسۇنىن ۋارلىغىنى راھاتلىكلا سۆيلەيەبىلىرىز.

چىن، ۈلكە نۇفۇسۇنىن اشىرى فازلالىغى نەدەنىیىلە (yaklaşık 1.3 milyar) ۇزۇن زاماندىر نۇفۇس پلانلاما-

سى ياپمەكتەدۇر. بۇ پلانلاماىا گۆرە، شەھىرلەردە دوغۇم ىزنى بىرلە سىنرلى ىكەن، كىرسال بۆلگەلدە بۇ سىنر ىكىدۇر. دوغۇ تۈركستان'da ىسە بۇ سىنرلىما شەھىرلەردە ىكى، كىرسال بۆلگەلدە ۈچ شەكلندەدۇر. ەلبەتتە گەنەل پولىتىكا گۆز ەنۈنە اللىندىغۇندا دوغۇ تۈركستانلىلار اۋانتاىلى بىر دۇرۇما ساهىپمىش گىبى گۆرۈنۈيۈرلارسا دە، بۇراداكى اماچ چىنلىلەرىن دوغۇ تۈركستان'a گۆچۈنى كازىپ هالە گەتیرەمەك پولىتىكاسىندا باشكا بىر شەي دەغىلدۇر.

چىن، دوغۇ تۈركستان'a چىنلى گۆچۈنى يۆنلەندىرەمەي 1949 یىلىندا ىتبارەن بىر پولىتىكا هالىنە گەتیرمىشتیر. رەسمى ماکاملارنا گۆرە 1949'da %6 ىۋارىندا ەلان Han چىنلىلەرى بۇگۈن %41'لەرى بۇلمۇشتۇر. بۇ ارشى، چىن'in گۆچ پولىتىكاسىنى نە دەنلى باشارىیىلە يۈرۈتۈگۈنىنۈن اچىك كانىتۇدۇر.

چىن، ەللى كۈسۈر سەنە ىچەرىسندە دوغۇ تۈركستان'a چىنلى گۆچۈنى تەمىن ىچىن هر يولۇ دەنەمىشتیر. ەنچە بۇ بۆلگەيە اسەرلەرى گەتیرتەمىش، داها سونرا ەرکەك اسەر نۇفۇسۇنى دەنگەلەمەك ىچىن بىر كىسىم بەكار بايانلارنى گۆچ ەتتیرمىشتیر. اىرىقا دوغۇ تۈركستان'ى سۈرگۈن يەرى ەلارەك كۈللانمىش، ەزەللىكە 1957-58 یىللىرىندا رەجىم مۇھالىفى چىنلىلەر بۇ بۆلگەيە سۈرۈلمۈشلەردۇر. گۆچلەر، 1960 یىلىندا دوغۇ تۈركستان'a دەمىر يولۇ باغلىنتىسىنىن كورۇلماسىیىلە بىرلىكتە كاتلانارەك ارتمایا دەۋام ەتمىشتیر.

چىن، دوغۇ تۈركستان'a چىنلى گۆچۈنى كازىپ هالە گەتیرەمەك ىچىن يۇكارىدا ىفادە ەتتىغۇمىز گىبى چۈچۈك سايىسىن ارشىرەمەكتەن، ىش گارانتىسىنە ۋارىنچاىا كادار بىرچۈك ىمتىيازلا تانىمەكتەدۇر. نىتەكىم بۇرادا كورۇلان ياپى ۇرەتىم كوۋپەراتىفلەرى، پەترول، دوغال گاز ۋە بىرچۈك مادەن ىشەلمەلەرى ۋە سانایى تەسىلەرىندە چالىشانلارنى %90'ىندا نۇفۇسۇنىن فازلانى Han چىنلىلەرىدۇر. بۇ ىشەلمەلدە چالىشان تۈركلەرىن سايىسى يۈك دەنەلبەلەكەك كادار اذدۇر. دۇلایىسىلە دوغۇ تۈركستان چىنلىلەر ىچىن هر باكىمدان ىمتىيازلى هالە گەتیرىلمىشتیر. بۇ نەدەنلە، دوغۇ تۈركستان'da تۈرك يەرلەشەم بۆلگەلەرىیىلە چىن يەرلەشەم بۆلگەلەرى اراسىندا ەكونومىك باكىمدان چىنلىلەر لەھىنە بۈيۈك فاركللىكلار ۋاردۇر. چىنلىلەرىن چۈگۈنلۈكلا ياشادىغۇ شەھىرلەردە كىشى باشىنا دۈشەن گەلەر چۈك يۈكسەكلەردە ىكەن، تۈركلەرىن چۈگۈنلۈك اولدۇغۇ بۆلگەلدە ەلدۈكچە دۈشۈكتۇر. نىتەكىم، تۈرك نۇفۇسۇنىن %90'لارنى گەچتىغۇ Hotan ۋە كاشغار'da 2002 ىستاتىستىكلەرىنە گۆرە كىشى باشىنا دۈشەن ەرتالاما گەلەر 1977 ۋە 2650 يۈان ىكەن، چىنلىلەرىن يۈگۈن ياشادىغۇ ۇرۇمچى'de 17.780، كارامای'da 40.033 يۈاندۇر.

دوغۇ تۈركستان ەزەرك سىتۇدە ۋە 1982 چىن انا-ياساسىنا گۆرە ىچ ىشلەرىندە سەربەست ەلماسىنا راقمەن بۇ ھاكلار كاغىت ۇزەرىندە كالىمەكتە، ۇيغۇلامادا چىنلىلەرىن ھاكىمىيەتى اچىكچە گۆرۈلمەكتەدۇر. نىتەكىم كۈچۈك شەھەر ۋە كاسابالاردا يۈنەتىم داها چۈك تۈركلەرىن كۆنرۈلدۈنە ەلماسىنا كارشىلىك بۈيۈك شەھەرلەر ۋە ھۈ-

kümet düzeyinde kontrol Çinlilerin elindedir. Bu bölgenin Hükümet Başkanı Türk olmakla birlikte Çinlilerin idare anlayışının dışına çıkma şansı yoktur.

Çinliler, daha çok Doğu Türkistan'ın kuzeyinde ve başkent Urumçi'yi de içine alan Junggar Bölgesine yerleşmişlerdir. Güney Bölgesinde ise Türkler çoğunluğu teşkil etmektedirler. Türkler umumiyetle kırsal kesimde yaşarlarken, Çinliler şehirlerde yaşamaktadır. Nitekim şehirlerde yaşayan Çinlilerin oranı %90'ları bulmaktadır. Bugün Doğu Türkistan'ın başkenti Urumçi'de yaşayan Türklerin oranı %12 civarındadır.

Çin'in, Doğu Türkistan'a göç politikasının 4 önemli amacı vardır:

1. Nüfus yoğunluğu oldukça yüksek olan ülkeyi nüfus baskısından kurtarmaya çalışmak,
2. Doğu Türkistan'da Çin hakimiyetini ve kontrolünü pekiştirmek,
3. Doğu Türkistanlıları kendi topraklarında azınlığa düşürmek,
4. -Nüfus baskısı ve diğer destekleyici politikalarla Türkleri asimile etmektir.

Çin, nasıl ki Doğu Türkistan'a Çinli göçünü teşvik etmekteyse, Doğu Türkistan'dan Çin'in diğer bölgelerine de Türk göçünü teşvik etmektedir. Nitekim Doğu Türkistan'da baskı altında yaşayan Türkler, bu baskıyı Çin bölgelerinde görmemekte ve yaşamamaktadırlar.

Son zamanlarda Doğu Türkistan'dan gelenlerle yaptığımız görüşmelerde, bu bölgeden özellikle genç Türk kızlarının cazip iş teklifleriyle Çin Bölgelerine götürülmelerinin yoğunlaştığı ifade edilmektedir. Bu şekilde Doğu Türkistan'dan ayrılan genç kızların zaman içerisinde bir kısmının Çinlilerle evlenerek asimile olacakları düşünülmektedir. Nitekim Çin Hükümeti, Çinlilerle evlenmeyi desteklemekte ve cazip hale getirmeye çalışmaktadır. Buna rağmen Doğu Türkistan halkı bu konuda büyük direnç göstermeye devam etmektedir. 1990 yılında yapılan bir araştırmaya göre, 12.691 Uygur erkeğinden Han Çinlisiyle evlenen sadece 2 kişi, 949 Kazak erkeğinden Han Çinlisiyle evlenen ise hiç yoktur.

3-Çin'in Eğitim Politikası

Çin, uzun yıllar Doğu Türkistan Türklerini tecrit politikası uygulamış, Türkleri eğitimsiz bırakarak bu bölgeyi rahat kontrol altına alabileceğini zannetmiştir. Ancak, bu politika sonucunda Türklerin gelenek, görenek, kültür ve kimliklerini olduğu gibi muhafaza etmeleri üzerine son yıllarda tecrit politikasını terk ederek entegre politikasına başlamışlardır. Çince eği-

tim ön plana alınmış, Türkçe eğitim veren okulların bazıları kapatılmış yerine Çince eğitim veren okullar açılmıştır. Yüksek okullarda da bir kısım Türkçe dersler kaldırılmış yerine Çince dersler ikame edilmiştir. Daha önce Türk okullarında Çince 3. sınıftan itibaren öğretilirken, bugün 1. sınıftan itibaren öğretilmeye başlanmıştır. Zaten Çin Hükümeti 2004 Temmuzunda bütün azınlık okullarının Çin okullarıyla bütünleştirileceğini, Türk dili ve kültürünün okullarda öğretilmeyeceğini beyan ederek niyetinin ne olduğunu açıkça göstermiştir.

Çin'de Mançular, Moğollar, Koreliler ve Huiler Türklerden, Han Çinlileri ise hepsinden daha fazla eğitilirdiler. Doğu Türkistan'da 1990 istatistiklerine göre 4 yıllık üniversiteden mezun Türklerin ortalaması %0.7 iken, Han Çinlilerinin %1.2, meslek lisesinden mezun Uygur Türklerinin oranı %2.7 iken, Han Çinlilerinde bu oran %5'dir.

Çin, Doğu Türkistan'da gelenek, görenek ve kimliklerin korunmasından oldukça rahatsızlık duymaktadır. Bunun için Türk kimliğini, gelenek ve göreneklerini ayakta tutabilecek her şeye karşı savaş açmış durumdadır. Nitekim 2002 yılında Kaşgar'da Türk tarihine, kültürüne ve İslam dinine ait binlerce eser işe yaramaz gerekçesiyle yakılmıştır. Cami sayısı sınırlandırılmıştır. Doğu Türkistan parti sekreteri Ekim 2002 tarihinde yaptığı bir konuşmada "Doğu Türkistan'daki camilerin yeterli olduğu bundan sonra yeni cami inşaatlarına izin vermeyeceklerini..." ifade etmiştir.

Okullarda dini eğitime müsaade edilmemekte, oruç tutan öğrenciler rapor edilerek kara listeye alınmaktadır.

Türkçe eğitim veren okullardan mezun olanlara katiyetle iş vermemek yoluyla Türkçe eğitim yapan okullara talebi azaltmak, buna karşılık Çince eğitim veren okullardan mezun olanlara bazı imtiyazlar sağlayarak bu okullara olan talebi artırmak, Türk olduğu halde Çin kültürüyle yetişenleri önemli mevkilere getirmek Çin'in olağan politikaları arasındadır.

4-Çin'in Doğu Türkistan'ın Bağımsızlığı için Mücadele Eden Teşkilatları Terörist Örgütler Şeklinde Gösterme Gayretleri:

Bugün Çin'in en korktuğu şey, Doğu Türkistan'ın bağımsızlığına kavuşarak işgalden kurtulmasıdır. Bu nedenle, Doğu Türkistan'ın temel haklarını savunan veya bağımsızlığını isteyen kurum ve kuruluşların en küçük demokratik eylemleri dahi Çinli yetkililer tarafından terör eylemleri olarak gösterilmektedir. Nitekim Çin Hükümeti, 15 Aralık 2003 tarihinde aldığı bir kararla, Doğu Türkistan Kurtuluş Teşkilatı, Doğu

Türkistan İslami Hareketi ve Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi gibi bağımsızlık mücadelesi veren teşkilatları terörist teşkilatlar olarak ilan etmiştir. Burada Aralık 2001'de Pekin'i ziyaret eden ABD'nin üst düzey terör uzmanı Francis X. Taylor'un "Washington'un Doğu Türkistan'ın bağımsızlığı için mücadeleye eden Müslüman ayrılıkçıların terör ağıyla hiçbir alakaları olmadığını..." zikretmesine rağmen, ABD'nin Çin'in terörizme karşı desteğini alabilmek için, Doğu Türkistan İslami Hareketini politik bir kararlar Birleşmiş Milletlerin terörist kuruluşlar listesine aldirtmasının da etkisi olmuştur. Bu karar uluslar arası kamuoyunda hayli eleştirilmiştir. Zaten ABD'de bu kararı içine sindirerek aldirtmamıştır. Nitekim ABD, 2003 yılında Çin'in Doğu Türkistan Kurtuluş Örgütü'nün de terörist listesine alınması teklifini ret etmiştir.

Çin, Doğu Türkistan'da meydana gelen olayları abartarak ve büyük terör olayları şeklinde dünya kamuoyuna sunmaya çalışmaktadır. Bu maksatla, birçok ülkeden basın mensupları davet ederek, onları bir takım döküman ve video gösterileriyle etkilemeye ve uluslar arası kamuoyu yaratmaya gayret göstermektedir.

Çin resmi makamlarına göre; 1990-2001 yılları arasında Doğu Türkistanlı teröristler 200 civarında eylemde bulunmuşlar, bu eylemler sonucunda 162 kişi ölmüş, 440 kişi yaralanmıştır. Araştırmacı Marika Vicziany'e göre ise; bu yıllar arasında 41 şiddet olayı olmuş, bu olaylar neticesinde 58 kişi ölmüş, 179 kişi yaralanmıştır. Üstelik araştırmacıya göre; Doğu Türkistan'da meydana gelen olaylar rastgele insan kitlesini öldürmek veya devlet kurmak için önlerine ne gelirse yakıp döken anlayışa sahip olaylar değildir. Ayrıca Doğu Türkistan'da bağımsızlık yanlılarında radikal İslamcı hareketlerin varlığını destekleyecek hiçbir güçlü delil yoktur. Başka bir araştırmacı James Millward'a göre ise; bu dönem de ölenlerin sayısının 57 olduğu, diğer 105 kişinin terörden kaynaklanan bir ölüm olup olmadığını belirlemediğidir.

Gerçekte ise; bu tarihler arasında Çin devlet terörü sonucunda ölen ve yaralanan Türklerin sayısı binleri geçmektedir. Nitekim, 1995 Temmuzunda halk tarafından sevilen ve sayılan bir imamın Hotan'da tutuklanmasından sonra Cuma namazına giden cemaatin olayı öğrenmesi sonucu sokakta olayı protesto etmelerine güvenlik güçlerinin ateşle cevap vermesiyle çok sayıda insan ölmüş ve yaralanmıştır. Yine Şubat 1997'de, Gulca şehrinde bir kısım gençlerin uyuşturucu ve alkolle mücadele toplantısını radikal

İslamcılarının toplantısı olarak algılayan güvenlik güçlerinin toplantıyı basmaları sonucunda yüzlerce genç hayatını kaybetmiştir.

1989 yılında Pekin'in Tiannanmen meydanında biraz daha fazla hürriyet ve demokrasi isteyen insanlarla güvenlik güçlerinin çatışması sonucunda binlerce kişi ölmüş, onbinlercesi yaralanmıştır. Üstelik, devletin 1964'te Doğu Türkistan'da başlattığı ve 1995'e kadar süren 44 nükleer deneme sonucunda ölen ve sakat ka-lanların sayısı ise bilinmemektedir.

Çin, Doğu Türkistan'ın bağımsızlığını isteyen veya destekleyenlere asla taviz vermemektedir. Bu nedenle Doğu Türkistan'da idam edilenlerin sayısı, Çin'in diğer bölgelerine göre 1997'de 5, 1998'de 2, 1999'da ise 6 katıdır. Uluslar arası Af Örgütü'ne göre, 1997-2002 yılları arasında idam edilen Türklerin sayısı 200'den fazladır.

Özellikle 11 Eylül olaylarından sonra Çin, dünya konjoktüründen yararlanmaya çalışarak, Doğu Türkistan'da meydana gelen her olayı el kaide bağlantılı İslamcı teröristlerin eylemleri olarak göstermeye çalışmaktadır. Sadece dil, din ve vicdan hürriyeti isteyenler dahi İslamcı terörist muamelesi görerek baskı altına alınmaktadır. Nitekim, 11 Eylül- 31 Aralık 2001 tarihleri arasında, Çin polisi fırsattan istifade şüphelendikleri 3 bin masum Türkü tutuklamıştır. Çin yıllarca Doğu Türkistan'da gerginlik olduğunu kabul etmezken, 11 Eylül sonrası politika değişikliğine giderek bu hususta aktif bir dış siyaset başlatmış ve Doğu Türkistan'da terörist faaliyetlerin varlığını dile getirmeye başlamıştır. Nitekim, Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü'nün 10 Ekim 2001'deki "Doğu Türkistan terörist güçlerine karşı, devletin mücadelesinin uluslar arası kamuoyunun desteğini alacağı" açıklaması bu açıdan çok önemlidir.

Dikkati çeken başka bir hususta, Doğu Türkistan terimini asla kullanmayan Çin'in 11 Eylül sonrası bağımsızlık yanlısı teşkilatlar için bu terimi kullanmaya başlamasıdır. Bunun en önemli nedeni, Doğu Türkistan teşkilatlarını terörle, El Kaide ile ilişkilendirerek, Doğu Türkistan kavramına olumsuzluk yüklemektir. Bu şekilde, Doğu Türkistan davasının uluslar arası kamuoyunda desteğinin azalacağı düşünülmektedir. Ancak, ABD başkanı Bush'un bir konuşmasında "Çin'in terörle savaşı bahane ederek masum azınlıklara zulüm etmemesi gerektiğini" vurgulaması, uluslar arası kamuoyunun gerçeklerin farkında olduğunun işaretidir.

5-Çin'in Doğu Türkistan'ın Stratejik Konumundan Yararlanma Girişimleri

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla, komşu

bağımsız Türk Cumhuriyetlerinin ortaya çıkması ayrıca, Rusya, Pakistan ve Hindistan gibi ülkelerle ortak sınıra sahip olmasının yanı sıra Tarım, Junggar ve Turfan bölgelerinde zengin petrol ve doğal gaz yataklarının keşfi, Doğu Türkistan'ın Stratejik önemini daha da artırmıştır.

Bugün Doğu Türkistan'da günlük 600 bin varil civarında petrol üretimi yapılmaktadır. Çinli uzmanlar bu üretimin 2008 yılından itibaren 1 milyon varile çıkacağını, 2010 yılından sonra ise, 28.4 milyar m³ doğal gaz üretileceğini ve Doğu Türkistan'ın Çin'in ikinci büyük petrol ve doğalgaz üreticisi konumuna geleceğini tahmin etmektedirler. Bu bakımdan, hem Doğu Türkistan'da çıkan hem de komşu Türk Cumhuriyetleri'nden ithal edilecek petrol ve doğal gazı, Çin'in iç bölgelerine ulaştıracak boru hattı çalışmalarına hızlı bir şekilde başlanmıştır.

Doğu Türkistan, Çin'in Batı Türkistan Cumhuriyetleriyle ekonomik ve siyasi işbirliğinde köprü konumundadır. Bu bölgelerden Çin'e gelebilecek petrol ve doğalgaz öncelikle Doğu Türkistan topraklarından geçmek zorundadır. Nitekim, Kazakistan'ın Atasu bölgesinden Doğu Türkistan'ın Alaşankou bölgesine günde 400 bin varil petrol taşıyabilecek kapasitede 963 km'lik boru hattının yapımı 2005 yılında tamamlanıp faaliyete geçmiştir. Ayrıca Kazakistan'ın petrol ve doğal gaz merkezlerinden birisi olan Karaçaganak sahasından Doğu Türkistan'a 3370 km'lik, 25 milyar m³ kapasiteli doğal gaz boru hattı düşünülmektedir. Aynı şekilde, bu bölgeyle yapılacak ticaret de Doğu Türkistan üzerinden yapılmak mecburiyetindedir. Bu mecburiyetten dolayı Çin, Doğu Türkistanla – Batı Türkistan Cumhuriyetleri güzergahında yeni demir yolları yapımına girişmiştir. Bugün Kazakistan'ın eski başkenti Almatı ile Doğu Türkistan'ın başkenti Ürümqi arasında demiryolu bağlantısı kurulmuş vaziyettedir. Son yıllarda politika değişikliğine giden Çin, Doğu Türkistan'da Türk yerleşim bölgelerini daha iyi kontrol ve bu bölgeleri hem siyasi hem de ekonomik bakımdan Çin'e entegre etmek amacıyla, Türklerin yoğun yaşadığı güney bölgesiyle Çinlilerin çoğunlukta olduğu kuzey bölgesini birbirine bağlayan kara ve demir yollarının yapımına hız vermiştir. Özellikle Taklamakan kara yolunun 1995'de, Karla ve Kaşgar demir yolunun 1999'da bitirilmiş olması Kuzey-Güney bağlantısını oldukça kuvvetlendirmiştir.

Çin, başlangıçta Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlığını endişe ile izlemiş bu bağımsızlığın özellikle Doğu Türkistan'da İslamizm ve Türkizmin patlamasına yol açacağını düşünmüştür. Bu nedenle, hiç va-

kit kaybetmeden Batı Türkistan Cumhuriyetleriyle yakın işbirliği içerisine girmiş, 26 Nisan 1996'da Rusya, Tacikistan, Kazakistan ve Kırgızistan'ın üye

Prof. Dr. Salih Aynura

olduğu Şangay Beşlisi'nin kurulmasını temin etmiştir. Daha sonra 15 Haziran 2001 tarihinde Özbekistan'ın katılımıyla bu örgütün adı Şangay İşbirliği Örgütü adını alarak daha da güçlenmiştir. Şangay Beşlisi'nin kurulmasından sonra Batı Türkistan Cumhuriyetinde teşkilatlanmış Doğu Türkistan kuruluşlarına büyük baskılar başlamıştır.

Çin'in Batı Türkistan Cumhuriyetleriyle sıkı işbirliği sonucunda, 2003 yılında bu Cumhuriyetlerle Doğu Türkistan arasındaki dış ticaret hacmi 4 milyar dolara ulaşmıştır. Sadece Çin'le Kazakistan arasında ki dış ticaret 3.3 milyar dolardır. Ayrıca Çin, Kazakistan'ın zengin petrol ve doğal gaz sahalarında yatırım yapma imtiyazını elde etmiştir.

Çin'in Türk Cumhuriyetleriyle sıkı işbirliğine girmesinin üç ana nedeni vardır.

- 1-Pazar payını artırmak,
- 2-Bu bölgeyi alternatif enerji temin edilen bölge haline getirmek,
- 3-En önemlisi, bu cumhuriyetlerin Doğu Türkistan'ın bağımsızlık mücadelesinde verebileceği desteği kesmektir.

Nitekim Çin, bu politikalarını günümüze kadar başarıyla uygulamış, Batı Türkistan Cumhuriyetleriyle yaptığı sıkı işbirliği neticesinde ciddi boyutlarda hem ekonomik hem de siyasi kazanımlar elde etmiştir. Bugün bu cumhuriyetlerde yaşayan 500 binin üzerinde Doğu Türkistanlının siyasi faaliyetlerine göz açtırılmadığı gibi, Çin'in siyasi suçlu olarak talep ettiği kişiler dahi tereddütsüzce iade edilmektedir.

SONUÇ

Doğu Türkistan'ın stratejik öneminin artması, Çin'in Doğu Türkistan meselesine daha fazla önem

vermesine neden olmuştur. Bu sebeple Çin, son dönemlerde büyük bir politika değişikliğine giderek; Doğu Türkistan'ı her yönüyle ülkeyle bütünleştirme çabalarını artırmıştır. Bundan sonra Doğu Türkistan'daki Türkler, ekonomik açıdan çok daha iyi konuma gelebileceklerdir. Ancak, sosyal yapı ve kültürel bakımdan büyük tehdit altında olacaklardır. Doğu Türkistanlıların bugünden sonra kültürel kimliklerini korumaya daha fazla gayret göstermeleri gerekmektedir. Çin, Doğu Türkistan'daki Türkleri birbirine düşürmeye büyük gayret sarf etmektedir. Özellikle Kazak ve Kırgız Türklerine daha hoş görülü davra-

narak, Uygurlara karşı kullanma eğilimi söz konusudur. Bu bakımdan Uygur, Kazak ve Kırgız kimliklerini ön plana çıkarmak sadece Çin'in işine yarar. Son zamanlarda, Kazakistan, Kırgızistan vs. cumhuriyetler kuruldu niçin Uyguristan olmasın? fikriyle hareket eden gruplar ortaya çıkmaya başladı. Bu düşünce tarzı, Doğu Türkistan'daki Kazak ve Kırgız Türklerini hiçe saymaktan ve onları karşılığın almaktan başka bir işe yaramaz. Türkistanlılık şuuruyla hareket etmeden bağımsızlığa kavuşmak mümkün değildir.

Türkistanhaber.com.tr

Yücel TANAY

OSMANLI – DOĞU TÜRKİSTAN İLİŞKİLERİ

Osmanlı Devleti, doğuda Türkistan denilen yerde, kendi ata yurtlarında soydaşlarının ve dindaşlarının olduğunu biliyordu. En azından Türkistanlı hacılar kutsal topraklara giderken Osmanlı topraklarından geçiyorlardı ve bu yolla da olsa Osmanlı devlet adamları Türkistan hakkında bilgi sahibi oluyorlardı. Ama Osmanlı'ların Türkistan'dan daha ziyade batıya özen gösterdikleri bir gerçektir. Ancak bu Osmanlı'ların Türkistan'la hiç ilgilenmedikleri anlamına gelmez.

Osmanlı'ların iki büyük ideali vardır. Birisi Türk'lüğü dünyaya hâkim millet olarak yaşatmak diğeri de hak tanıdığı din olan İslâm için savaşıp Allah'ın gazası' vazifesini yerine getirmektir. Osmanlı İmparatorluğu'nun kurulduğu ilk dönemlerde Uluğ Türkistan'da Timur Bey'in kurduğu güçlü bir devlet bulunuyordu. Doğu Türkistan da Müslümanlığı kabûl ederek Türk'leşmiş olan Moğol kökenli hükümdarlar tarafından idâre ediliyordu. 18. ve 19. yüzyıllarda ise Seyit olarak kabul edilen hocalar işbaşında idiler. Yâni 19. yüzyılda Batı Türkistan Rus'lar Doğu Türkistan da Çinliler tarafından işgâl edilinceye kadar Türkistan Türkleri kendi kendilerini idâre ediyorlardı. Bu nedenlerle Türkistan Osmanlı'ların öncelikli hedefi olmamıştır. Türkistan Türk'leri Rus ve Çin tehdidinde mârûz kaldıklarında ise Osmanlı'lar soydaş ve dindaşlarına ellerinden gelen yardımı esirgememişlerdir.

Osmanlıların Doğu Türkistan'la münasebetleri Kaşgar hükümdârı Atalık Gazi Yakup Bey Bedevlet zamanında ilk diplomatik ilişkiyi kurmalarıyla baş-

lar.1864-1869 yılları arasında Yakup Bey Hoten Kuça Urumçi ve Turfan'daki yerel beylikleri ortadan kaldırıp merkezi Kaşgar olmak üzere bağımsız bir devlet kurmaya muvaffak olmuştu. Yakup Bey kurmuş olduğu bu devletin tanınması için 1870 de Osmanlı sultanı ve dönemin İslâm halifesi Sultan Abdül aziz Hân'a bir hey'et göndererek kendisinin İslâm Halifesine tabi olduğunu bildirmiş ve Doğu Türkistan'ın bağımsız bir İslam devleti olarak tanınmasını istemiştir. Bundan çok memnun olan Sultan Abdül aziz Hân Yakup Bey'e "Emir-ül Müslimin" unvânını lûtfetmiştir. Bunun üzerine Yakup Bey camilerde halife Sultan Abdül aziz Hân adına hutbe okutmuş ve parayı da Sultan Abdül aziz Hân'ın adı ile bastırmıştır. Osmanlı devleti ayrıca Yakup Bey'e Hindistan üzerinden top tüfek ve askerî eğitim için piyâde süvârî ve topçu muallimleri Yusuf İsmail Hakkı Efendi ve Zaman Bey'i göndermiştir.

Osmanlı'lar İran'lıların Doğu Türkistan Müslümanlarını etkileri altına almaya yönelik çalışmalarına kayıtsız kalmamışlardı. Bununla ilgili şöyle bir kayıt bulunmaktadır. 18. yüzyıldan önce Doğu Türkistan'daki Çin'li Müslümanlar (Tunganlar) sünnî (imâm-ı şâfi) mezhebine mensup idiler. 1780 yılında İran'lı Magruf Şâh adında bir şahıs Yarkent'e gelip şehirden beş kilometre uzaklıktaki Mıyşa köyüne yerleşmiş ve burada beş dönümlük bir arâzî satın alarak bir tekke bir medrese ve bir câmî yaptırmıştır. Bu zat burada çok sayıda Çin'li Müslümanı mür'id olarak kabûl etmiş ve onları gizli olarak şîî mezhebine yönlendirmiştir. Bunun üzerine 1861 yılında Osmanlı'lardan da Gulam Mesum (Mahsum) Hân adında bir zat Yarkent'e gelerek şehrin güney batısındaki Tیرهباغ Güze denen yerde tekke yaptırıp Çin'li Müslü-

manları mür'itliğe kabul etmiş ve onların tamâmının tekrar sünnî mezhebine dönmelerini sağlamıştır. O dönemde bu kişinin etki alanı o kadar genişlemiştir ki Doğu Türkistan'ın Urumçi Sançı, Pokang gibi şehirlerinden hattâ Ningsia'dan pek çok Çin'li Müslüman bu zât'a gelip mü'rit olmuşlardır. Gulam Mesum Hân Hoca 1911 yılında vefât etmiş onun faaliyetlerini oğlu Ömer Hân Hoca devâm ettirmiştir. Bugün de Çinli Müslümanlar bu zâtın mezârını ziyaret etmektedirler.

Osmanlı'ların Doğu Türkistan Türkleri'ne olan ilgisi bununla kalmamış 1914 yılında Osmanlı paşalarından Tal'at Paşa Rodoslu Habîbzâde İlkul'u Uygur Türkleri'nin eğitimi için Doğu Türkistan'a göndermiştir. Öğretmen olarak Kaşgar'a gelen İlkul burada Dâr-ül Muallim-il ittihat adında bir öğretmen okulu açmış bun-dan dolayı hapse atılmış ve 1920'de Türkiye'ye dönebilmiştir. Ahmet Kemâl İlkul'un Doğu Türkistan'da gerçekleştirmiş olduğu eğitim reformu Uygur milli eğitim târihinde yeni sayfalar açmıştır. Ahmet Kemal İlkul Doğu Türkistan'a gönderilmeden önce de orada şuurlu Uygur Türkleri'nin Osmanlı devletinden dâvet ettikleri öğretmenler görev yapmışlardı. 1880 ve 1910 yıllarında iki defâ Artuş'ta Hüseyin Bay Bavudun Bay gibi kişilerin Osmanlı devletinden davet edip getirdikleri öğretmenler okul açmış ve bu okulda dil edebiyat matematik târih ve coğrafya gibi dersleri okutmuşlardır. Ayrıca okulda jimnastik (futbol) spor faaliyetlerinin yanı sıra askerî eğitim de verilmiştir. Uygur Türkleri bir taraftan Osmanlı'lardan öğretmen isterlerken bir taraftan da çocuklarını eğitim için İstanbul'a göndermekteydiler. Meselâ 1900'lü yılların başlangıcında Gulça'da bazı zengin kimseler kendi çocuklarını ve yakınlarını tahsîl için İstanbul'a göndermişlerdir. Bu gençler İstanbul'da eğitimini tamamladıktan sonra Kulça'da okul açıp 100 kişiyi yetiştirmişlerdir. Dr. İktil Kurban'ın naklettiği Burhan Şehîdî'ye ait bir bilgiye göre Yang Zengx'in döneminde İli'de Türkiyeliler çoktu. Mesut Sabri Baykuzu bu kişilerle birlikte okul açmış öğrencilerine Türkiye şarkısı söyletmiştir. Bilindiği gibi Mesut Sabri Baykuzu 1904-1915 yılları arasında İstanbul'da eğitim görmüş ve 1947'de Doğu Türkistan'ın cumhurbaşkanı olmuştur. Yâni Osmanlıların Doğu Türkistan'da eğitimin geliştirilmesinde çok önemli rolü olmuştur.

Osmanlı paşalarından Enver Paşa tarafından kurulan Umûr-ı Şarkîye (Doğu işleri) teşkilâtının 1914 târihinde A'dil Hikmet Bey Kuşçubaşı Selim Sâmî Bey Hüseyin Emrullah (Barkan) Bey Hüseyin

Bey ve İbrahim (Hakker) Bey olmak üzere beş kişiyi Orta Asya Türkleri'ni eğitime ve örgütleme amacıyla bölgeye göndermesi daha da dikkat çekicidir. Bu kişiler Hindistan üzerinden Doğu Türkistan'a ve diğer Batı Türkistan ülkelerine ulaşmış ve oralarda faaliyet göstermişlerdir.

Osmanlı'ların çok yakından ilgilendikleri Doğu Türkistan Türkleri de bunca ilgiye duyarsız kalmamışlardır. Osmanlı devleti balkan savaşından yenik çıkınca İstanbul yaralı askerler ve Balkanlar'dan göç eden insanlarla dolmuştu. Osmanlı devletinin bu ağır günlerinde Doğu Türkistan Türkleri de işgâl altında bulunmalarına rağmen İstanbul'a yardım göndermişlerdir. Tatar gazeteci yazar Fâtih Kerîmî'nin 1913'te Orenburg'da basılan "İstanbul Mektupları" adlı kitabına göre Kulca'lı Çin Müslümanı Mekteb-i Sultânî binâsındaki Alman "Salîb-i Ahmer" kızılhaç hastanesinde yaralılara hizmet etmiştir. Yine aynı kitaba göre Kaşgar Müslümanlarından "Hilâl-i Ahmer" kızılây yararına beş bin sum para gelmiştir.

Bunlar Osmanlı'ların Doğu Türkistan Türkleri'nin de Osmanlı'lara olan mânevî bağlarını gösteren belgelerdir. Osmanlı Yükseliş döneminde Batıya yaptığı seferler kadar Türkistan Coğrafyasıyla ilgilenseydi, Belki de Uluğ Türkistan Rus ve Çin İşgalini hiç yaşamayacaktı, Rus ve Çin sömürgeciliği Uluğ Türkistan(Batı Doğu Türkistan)'ı sömürgeleştiremeyecekti.

Yakup Han

Uyurların Yezidiler Kadar Değeri Yok!

Tuncay Özfidan

Malumunuz, Çin'in uyguladığı zulümden dolayı yaşadıkları Doğu Türkistan'dan ayrılan, önce Malezya'ya ardından Türkiye'ye gelmek isteyen çoğunluğu çocuk ve kadın yaklaşık 300 Uygur Türkü'nün yolculukları Tayland'daki bir kampta son bulmuştu. Elleriindeki Türk bayraklarıyla Türkiye'nin kendilerine sahip çıkmasını ve Çin'e geri gönderilmemelerini istemişlerdi. Geri gönderildikleri takdirde Çin yönetimi tarafından kurşuna dizilme tehlikesiyle karşı karşıya olan soydaşlarımıza karşı Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, muhatap ülkelerle görüşmelerin sağlanıp anlaşıldığı takdirde, Uygur Türklerinin Türkiye'ye getirilebileceklerini açıklamıştı. Çavuşoğlu'nun ifadeleri üzerine, Çin Dışişleri Bakanlığı'na soruldu. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying Reuters'a yaptığı yazılı açıklamada, "Türkiye'den konuya müdahil olmayı hemen bırakmasını, söyledikleri sözlere ve yaptıklarına dikkat etmelerini ve de illegal mülteci aktivitelerini destekleyebilecek yanlış sinyaller göndermemelerini istiyoruz."dendi.

Çin Dışişlerinin bu açıklamasından beri, Çin'e iade edilirse idam edilecek olan 300 Uygur Türkü'nün Türkiye'ye iade edilmesi konusu bir "belirsizlik" halini aldı! Siyasi iktidarın bu konuda sergilediği "derin sessizliği" neye yormamız gerekiyor? Bu soruyu cevaplamak için geçmişe gidelim:

1997 Şubatında Doğu Türkistanlılar Çin sömürge yönetiminin zulmüne karşı ayaklanınca, Çin bu protestoları kanlı bir şekilde bastırmıştı. O dönem Türkiye'de yine bugünlerde olduğu gibi Çin'e karşı tepkiler ve nümayişler yükselmışti. Bundan rahatsız olan Çin, Türkiye'de sürgünde Doğu Türkistan hükümeti kurulacağı duyularını da alınca Ankara'yı sert bir şekilde uyarılmıştı. Bunun üzerine Başbakan Mesut Yılmaz mülki-idari amirliklere ve emniyet ile MİT'e bir genelge yollamıştı. 1998 yılında 1998/36 numaralı 'gizli' kaydıyla yayınlanan genelgeyi Gazeteci Servet Kabaklı deşifre etmişti. Genelgede geçen çarpıcı bölümler ise şunlardı:

"BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesinden biri olan ve 1 milyar nüfusu ve rekor düzeydeki kalkınma hızıyla Türkiye için büyük bir potansiyel pazar teşkil eden ÇHC ile siyasî ve ekonomik ilişkilerimiz son yıllarda hızlı bir gelişme göstermektedir. Sincan-Uygur Özerk Bölgesi'nden göç ederek Türkiye'ye yerleşen soydaşlarımızın faaliyetleri, Türkiye ile ÇHC siyasî ilişkilerinde hassas bir noktayı

oluşturmaktadır. Doğu Türkistan vakıf ve derneklerinin faaliyetlerinin yasal sınırlar içinde kalması, anılan vakıf ve derneklerce düzenlenecek toplantılara bakanlarımız dâhil kamu görevlilerimizin katılmaları ve kutlama mesajları göndermemeleri, bu toplantılarda Doğu Türkistan bayrağı ve ÇHC'ni rencide eden pankartlar kullanılmaması, Çin misyonları önünde Çin bayrağının yakılmasının ve Çin'i rencide edici pankartların kullanılmasının engellenmesi önem arz etmektedir..."

Çin'i karşılama almaktan çekinerek tavrını ve tarafını seçen "ANAP-DSP koalisyonundan farklı olarak AKP hükümetleri döneminde de D. Türkistan politikamızda pek bir değişiklik olmadı. İçerisinden hamasi beyanları ve reklam kokan gaz alma ziyaretlerini çıkardığımızda geriye pek bir şey kalmayan D. Türkistan ile alakalı politikalar, mevcut iktidar döneminde de "sessiz" ve "denge" içerisinde sürdürülmeye devam edildi. Buna gerekçe olarak AKP hükümetleri döneminde de ANAP döneminde olduğu gibi 2003 yılında imzalanan benzer içerikli, "Terörle Mücadele Anlaşması" başlığı altında sekiz maddelik gizli bir genelgenin olduğu, Çin tarafından "terörist" olarak nitelenen Doğu Türkistanlılarla alakalı vatanşahlık kabulleri ve iadelerle alakalı ayrıntılar olduğu iddia edilmektedir.

Her Doğu Türkistan orijinli meselede; tıpkı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2003'te Pekin'de dillendirdiği "Çin'in toprak bütünlüğü konusunda tereddüdümüz yok, saygımız var. Tek Çin anlayışını destekliyoruz. Terörün dini, milleti, etnik kökeni olmaz. Terörizme karşı ortak mücadele etmeliyiz" beyanı istikametinde sıkça tekrarlanan "resmi" beyanlar ve Çin'in her defasında "Türk hükümeti bir kez daha Çin aleyhtarı faaliyetlere izin vermeyeceğini, Doğu Türkistan Milli Kurultayı'nın topraklarında üstlenmesine izin vermeyeceğim teyit etmiştir. Bu çok memnuniyet verici bir husustur" karşı beyanları hala "resmi" ağızlarından düşmüyor! Çin tarafından gelebilecek olumsuz neticelerden kaçınmaya yönelik "stratejik denge" kılıflı 'kınama'dan dahi çekinilecek tarzda tırsak ve suya sabuna dokunmayan politikalar yukarıdaki iddiayı güçlendiriyor!

II. Dünya Savaşı'nın sonlarında Sovyetlerden kaçarak Türkiye'ye sığınan Azeri soydaşlarımızın, Ankara'dan gelen bir talimatla "Bizi siz kurşuna dizin ama Rus'a teslim etmeyin" feryatlarıyla Rus askerle-

rine teslim edildiği "Boraltan Faciası"nın ve aynı yılda Romanya'ya iltica etmiş olan 20-30 bin civarındaki Kırım Türkünün Türkiye'ye sığınma talebinin reddedilmesi ihanetlerinin mimarı olan Milli Şef İsmet İnönü "Misak-ı Milli hudutlarının dışında Türk unsuru kabul etmiyoruz" diyerek bu feryatlara kulak tıkamıştı..!

Geçmişte bu yürek yakan tabloyu aziz milletimize yaşatanların siyasetlerini ve zihniyetlerini yıllarca eleştiren ve hatta iç politik manevra alanı daralınca sürekli "Milli Şef 'in CHP'si" döneminden malzeme bulup manevra alanını genişleten AKP iktidarı, maalesef o dönemin benzer tablolarını bu millete yaşıyor! Hudut kapılarının ardına kadar açıldığı, sorunlarının uluslararası kuruluşların ve 24 saat medyanın gündemine taşındığı ümmetin diğer mazlumlarına gösterilen alaka ve hassasiyetin binde biri, "ümmetin üvey evladı" Doğu Türkistanlılar ile IŞİD ve Barzani zulmü karşısında inim inleyen Türkmenlere gösterilmiyor!

1949'da Çin tarafından işgal edilene kadar gök bayraklarının altında 2000 yıldır bir devlete sahip olan ve yöneten Uygur Türklerinin sorununu "etnisite sorunu" olarak yansıtan, Uygur Türklerinin maruz kaldığı "devlet terörizmi", "katliam" ve "soykırım" kavramlarını kullanarak emperyalistlerin tezlerini gündeme taşıyan ve emperyalistlerin himmetiyle devlet kurmak adına yapılmadık hainlik bırakmayanlarla kol kola girerek "Çözüm Süreci" yürütüp gelecek tasavvurunda bulunan Siyasi iktidar "imtihani" kaybetmiştir!

250 yıldır sürekli zulüm gören "ümmetin üvey evladı" Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin ve "neredesin gavim gardaş?" nidalarıyla hudutlarımıza dayanan ama kapılardan geri çevrilen Türkmen kardeşlerimizin gözlerine iyi bakın! Zira boynuzsuz koçun boynuzlu koçtan hakkını alacağı yargı gününde o bakışların ve kırık kalplerin sahipleriyle yüzleşeceğiz!

Umalım da onlar bize karşı bizim kadar insafsız olmasınlar! <http://yeniakhisarinsesi.com>

TÜRKİYE NE YAPMALI!

Gülsen SUFRACI

Türk Cumhuriyetlerinin arasında insanlığın unutulduğu, Müslümanlara tahayyül edilemeyecek zulmün yapıldığı, her türlü asimilasyon politikaların izlendiği, potansiyel suçlu olarak yaşandığı, hiç bir hüviyete ve hürriyete sahip olunmadığı, etnik ayrımcılığın en acımasız şekilde yapıldığı ve dünyada bütün bunlar yaşanırken üç maymunun oynandığı ülke hiç şüphesiz Doğu Türkistan oldu.

Çin Hükümeti, Uygur Türklerinin Çinlilere entegre olmaları ve aşırıcı eylemleri önlemek için Müslümanların dini yaşamlarına kısıtlama getirerek ibadet hayatlarını bir çok alanda yasaklamıştı. Nitekim 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren Müslümanların İslamı sembolize eden kılık-kıyafetin giyilmesi de yasaklar içine dâhil edildi.

Güzelliğinizi farketin!

Aslında Çin hükümetinin bu yaptırımları yıllardır vardı. Fakat dünya medyası yansıtmadığı ve birçok ülkenin de umursamadığı için bu gerçekler görünmezden gelindi. Mesela; Ağustos 2014'te yapılan spor müsabakaları sırasında, sakallı erkeklerin ve başörtülü kadınların halk otobüslerine binmeleri yasaklanmıştı.

Kadınların kamu alanlarında saçlarını ve yüzlerini örtmeleri yasaklanarak, polisler tarafından durdurulup onlara eğitim videoları izletilmesinin

yanı sıra reklam panolarında 'Güzellik Projesi' başlığı altında "Bırakın saçlarınızı omuzlarınıza dökülsün, güzel yüzünüz ortaya çıksın. Eski ve modası geçmiş alışkanlıkları bir kenara bırakın." gibi mesajlarla kadınlara başlarının açmaları için psikolojik baskı yapılıyordu.

Türkiye'nin eksik politikası

Her şeyden önce Doğu Türkistan sorunu uluslararası hukuk sorunudur. Fakat Çin, bu konuda Doğu Türkistan'ın kendi iç sorunun olduğunu söyleyip dış ülkelerin buna müdahil ve belirleyici olmasına müsaade etmiyor. Bu sebeple dünya kamuoyunda yaşananların yeterince ses getirmemesi Çin'in bölgeyi medyaya kapalı tutma çabasıdır. Türkiye meseleye duygusal bakıyor ve duygusal olarak ele alıyor. Yani insani açıdan hak ihlalinin, yapılan zulümlerin ve birçok şeyin farkında olup üzülmesine rağmen ne yazık ki siyasi alanda elle tutulur bir Doğu Türkistan Politikası geliştiremiyor. Ve yine Doğu Türkistan'ın kaderi Çin'in eline bırakılıyor.

Ne yapmalı?

Bu yüzden Türkiye meseleye uzun vadeli bir politika izlemeli ve Doğu Türkistan sorununu iç sorun

olmaktan çıkarıp Uluslararası insan hakları savunucu platformlara ve STK'lara sunmalı ve dünya kamuoyunun dikkatinin çekmeye çalışmalıdır. Ayrıca Urumçi'de başkonsolosluk açarak bu durumun takibatını sağlamalıdır.

Öte yandan Türkiye'deki STK'lar bu konuyu medya aracılığıyla iç kamuoyuna taşımali veya bu alanda çalışmalar yapacak STK'lar kurulmalı ve entelektüel kesimde durumun ciddiyetine farkındalık uyan-

dırmalıdır.

Bundan önce kaleme aldığımız yazıda da belirttiğimiz gibi Doğu Türkistan gerçeği kabul edilmeli ve en kısa zamanda çözüm yolları aranmalıdır. Bu konuda Türkiye üzerine düşene görevinin farkında olup Filistin, Suriye, Irak ve Mısır için gösterdiği alakayı Doğu Türkistan içinde göstermelidir.

<http://www.gazeteilahiyat.com>

Doğu Türkistan'ı unutmayalım!

Furkan Başar

Gök bayrağın alnının ak olduğu ancak gönlünün hüznü olduğu topraklar...

Gök bayrağın alnının ak olduğu ancak gönlünün hüznü olduğu topraklar... Cuma namazını engelleme çalışmalarının perşembeden hummalı bir biçimde başladığı, çekik gözlü bakışların arasında Allah kelimesinin kulaklarda yankılanmasının yasak olduğu, Ramazan ayında oruç tutmanın suç sebebi taşıdığı, 2 milyon km kare gibi bir alana yayılmış olan Çin zulmünün en uğrak yerinin adıdır Doğu Türkistan. Lenin ve Stalin'in Rusya ve çevresinde yaptığı katliamları örnek almak suretiyle vatanında huzur bırakmayan Mao'nun devamı şeklini alan günümüz işkenceleri halka kan ve gözyaşından başka bir şey katmıyor.

SÖZDE HOMOJEN TOPLUM

Tarihin ilk medeniyet merkezlerinden olan topraklar şimdilerde ise gayri medeni şartlarda yaşamaya çalışan mazlum ve mağdur insanlarla dolu. Dışarıdan bakıldığında herkesin ortak değerlerini paylaştığı, mutlu ve mesut şekilde yaşadığı homojen bir toplum imajı verilmeye çalışılsa da, Çin'in uyguladığı baskı, zulüm ve kültürel soykırım Dünya halklarının gözü önünde cereyan ediyor. İki milyon km kare vatanı ile ülkemizin yaklaşık 2,5 katı olan, toprak zengini bir ülke. 25 milyon Uygur Türkü'nün sözde demokrasi adı altında her türlü zulme maruz kaldığı, ezilip bir kenara atıldığı ve en kötüsü dünyanın hiç bir milletinden destek bulamadığı o büyük topraklar!

KUR'ANLAR YAKILIYOR!

Özerk bölge olarak lanse edilmesine karşın ağır kapitalist sömürü ve anti demokratik uygulamalar şehrin sokaklarında kol geziyor. En önemlisi asimile etme politikasına karşı Uygur halkının ciddi direnci göze çarpan en önemli noktalardan. Din eğitimi vermenin yasak olduğu Hac'ca gitmenin sanıldığı gibi "Araplara para yedirmek"ten çok ölüm fermanını il-

an etme anlamını taşıdığı. Katliam ve soykırım çalışmalarının her gün artarak devam ettiği Dünya'nın ise elinde olan çekirdeğiyle seyirci kalmayı tercih ettiği ay yıldızlı kardeş ülke Doğu Türkistan...

ZULÜM HİÇ BİTMEDİ

1952 yılından bu tarafa binlerce cami ve Kur'an kursunun yıkıldığı, Kur'an-Kerim'in yakılıp, binlerce Hafızın idam edildikten sonra derilerinin soyulduğu demokrasinin himayesi altında yaşamaya çalışan kardeşlerimiz. Din görevlilerinin davalarını anlatmalarını engellemek için bir kaç aydan fazla aynı bölgede kalmalarına bile müsaade edilmiyor. Kısa süreler içerisinde ya sürgün ediliyorlar ya da düzene çokça baş kaldıranlarını öldürüp âleme kendilerince korku salıyorlar.

Kur'an bülbülleri dövülerek öldürüyor, bayram namazlarına katılanların üzerlerine kurşun sıkılıyor. Müslümanlar için bayramlar birer şahadet bayramı oluyor. Sakallı erkeklerin ve örtülü bacılarımızın hastaneleri kullanmaları, toplu taşıma araçlarına binmeleri yasak. Aslında Müslüman isen ve hele hele sakallı bir erkek ya da örtülü bir bayansan "sana her şey yasak" deniyor.

NENE HATUNLAR HEP VAR OLACAK

Aslında Çin'in bu zulümleri yeni değil. Yani katliamlar 1949 yılından beri Doğu Türkistan halkına karşı bir imha ve baş eğdirme silahı olarak kullanılıyor. Sistemik olarak bölgeyi asimile etmek için Çinli göçmenlerin tüm giderlerine karşılamak şartıyla bölgeye göç etmelerini sağlıyor. 1953'te bölgede yaşayan Türk nüfusu yüzde 70 civarı iken bu oran günümüzde 35-40'lara düşmüş ve açıkça etnik bir temizlik yapılmaya çalışıldığı belgelenmiştir. Yerli Türk halkı köylerde oturmaya mecbur bırakılarak şehirlerde Çin egemenliği kurulması amaçlanmakta.

Başörtüsüne el sürdürmediği için terörist muamelesi görüp evlerinde diri diri yakılan yiğit anneler, bacılar, Nene hatunlar tüm Dünya'da hep var olacaktır.

Caddelerde ellerinde silahlarla adeta darbe havası veren askerlerinin asıl amacı zulme baş kaldıracak gruplara göz dağı vermek ve olası durumlarda yeni katliamlar sergilemek. Yapılan bu vahşi ve acımasız işkence yöntemleri akıllara durgunluk verecek, insanın kanını donduracak cinsten. Ay yıldız tişört giymek tutuklanıp işkence görmeyi gerektirdiği bir ortamda aileler "Çekirdek karantina sistemi" ile takip edilip nerde bulduklarından, ibadet edip etmediklerine kadar rapor tutuluyor. Bu raporlara göre ailelere baskı, şiddet veya ölüm cezaları uygulanıyor.

HUZUR ORTAMI SAĞLANMALI

Doğu Türkistan'ın, sömürgeci yerleşimciler için bir fırsatlar ve zenginlikler ülkesi; yerli Uygur halkı için ise bir ölüm ve yıkım ülkesi olamayacağını birilerinin artık anlaması gerekmektedir. Doğu Türkistan'da her Uygur vatandaşının alınca makineli silahları doğrularak siyasi istikrarı koruyup etnik uyum ve ortak yaşama ortamı sağlanamaz.

20. ASRIN KATLIAMI "DOĞU TÜRKİSTAN"

Güngör YAVUZARSLAN

Doğu Türkistan'da Müslüman Türk katliamında bir millet yok ediliyor. Komünist Çin devletinin uyguladığı soykırım neticesinde 100 milyon Müslüman öldürüldü. Çin rejimi tarafından katledilen Müslümanların büyük çoğunluğu Uygur Türkü.

İslam coğrafyası, Suriye'de savaş, Mısır'da siyasi kaos ve katliamlar, Burma'da Budist çetelerin terörü ile zor günler yaşarken, Çin zulmü altında ezilen Doğu Türkistan'daki Uygur Türkleri ise dünyanın sessizliğinin gölgesinde yaşam mücadelesi vermeye devam ediyor.

Çin'in, Doğu Türkistan'daki halka uyguladığı zulmün en önemli nedeni halkın Müslüman olmasıdır. Çünkü komünist Çin, bölge üzerindeki hakimiyet ve sultasını kuvvetlendirmeye karşı en büyük engel olarak halkın İslami kimliğini görmektedir.

Halkı dininden vazgeçirmek için her türlü yıldırma ve baskı yöntemini kullanan Çin şovenizmi, en fanatik dönemini komünist diktatör Mao'nun 1966-1976 yılları arasında uyguladığı Kültür Devrimi esnasında yaşadı. Camiler yıkıldı, toplu ibadet yasaklandı, Kuran kursları kapatıldı ve bölgeye yerleştirilen Çinliler Müslümanları taciz etmek için her yolu denediler. Okullarda dinsizlik propagandası yapıldı.

Yerel çözüm yollarından öne çıkan iki seçenek mevcut: Ya Özerklik Kanunları'na riayet edilerek özerk bölge ilan edilen Doğu Türkistan halkına gerçek ve birer vatandaş gibi muamele edilecek ya da senelerdir zulüm altında yaşayan bu halkı başka ülkenin vatandaşı olarak kabul edip onları kendi siyasi geleceklerini kendilerinin belirlemesine müsaade edilecek.

İşte tüm bu zulüm ve kan ağlatan durumlar tüm dünya Müslümanlarının yanında dünya halklarının üzerine büyük sorumlulukla yüklemektedir. Bundan dolayı Gazze sokakları nasıl bize yakınsa Doğu Türkistan köyleri de bize o kadar yakın olmalıdır. Filistin, Bosna, Çeçenistan, Mısır nasıl gündemimizde olup bizleri yakından ilgilendiriyorsa Doğu Türkistan'da yaşayan kardeşlerimiz de en az onlar kadar kalbimizde yer etmelidir.

Bu bizim boynumuzun borcu, kardeşlik vazifemizin gereğidir!

<http://www.gazetevahdet.com>

Ayrıca bütün iletişim araçları vasıtasıyla insanların dinden soğutulmaları için yoğun çaba harcandı. Dini ilimlerin öğrenilmesi ve dini bilgilere sahip öncü kişilerin halkı eğitmeleri ise tamamen yasaklandı. Buna rağmen halkın İslami kimliği yok edilemedi.

Günümüzde Müslüman halka uygulanan sindirme ve baskı yöntemlerinden biri ise eğitim alanında kendini göstermektedir. Bölgedeki üniversitelerde eğitim Çince'dir. Bu üniversitelerde okumasına imkan tanınan Müslüman öğrencilerin oranı ise ancak %20'dir. Ekonomik güçlükler ise, Müslüman halkın eğitim seviyesini düşüren önemli bir etkidir. Çince eğitim yapan orta dereceli okullar gelişmiş imkanlara sahipken, Uygur okullarında sıra bile bulunmamaktadır. Okullarda din dersi programlarının esaslı ateizm üzerine bina edilmiştir.

Otuz yılda dört defa alfabelerinin değiştirilmiş olması da yine bölgedeki Müslümanlara yapılan asimilasyon uygulamalarının bir parçasıdır. Mao, kültür devrimine rağmen Çin alfabesine dokunmazken, Uygur alfabesini İslam harflerinden Kirilce'ye çevirmişti. Bir müddet bu alfabe kullanıldıktan sonra Latin harflerine geçilmiş, ancak bu defa da Türkiye ile kültür köprüleri kurulmasını diye tekrar İslam harflerine dönmüştür. Alfabe ile bu kadar sık oynamanın nesiller arası anlaşmayı ne kadar zor bir hale getireceği ise açıktır.

Birleşmiş Milletler'in soykırım için yaptığı tanım, Çin işgali altındaki Doğu Türkistan'daki duru-

ma tam olarak uymaktadır. Buna rağmen Doğu Türkistanlılar, Birleşmiş Milletler'in koruyucu şemsiyesi altına girememektedir. Birleşmiş Milletler'e yapılan tüm başvurular geri çevrilmiştir. 25 milyon Doğu Türkistanlı Müslüman, halen Çin baskısı altın-

dadır ve dünya bu zulme göz yummaktadır. Binlerce siyasi tutuklu vardır ve bazıları hapishanelerde "kaybolmuş" durumdadır. Tutuklulara işkence yapılması ise artık sıradan bir olay haline gelmiştir.

<http://www.siyasetcafe.com>

ABSÜRD BİR TUTSAKLIK HİKAYESİ VE KAN AĞLAYAN ÜLKE : DOĞU TÜRKİSTAN

Fuat UĞUR

Patricio Henriquez çektiği belgesellerle tanınmış bir yazardır. Doğa büyüme Şilili ama Pinochet rejiminden kaçtığından bu yana Kanada'da yaşıyor.

Halil Mahmut, Abu Bekir ve Ahmet Abdulahat...

Onlar Çin'in Sincan-Uygur bölgesinden üç genç adam.

Ruşen Abbas; Amerikalı ama O da Uygur kökenli bir iş kadını.

Hepsinin de yolu Guantanamo'da kesişti.

Çok acayip bir hikâyenin sonucunda tutuklanarak Guantanamo'ya getirilen bu üç genç, Şilili Patricio Henriquez'in "Uyghurs: Prisoners of Absurd" (Uygurlar: Saçma Bir Tutsaklık) adlı son belgeselinin kahramanları oldular.

Henriquez adaletsizliğin dünya üzerindeki hâkimiyetine dikkat çeken güçlü bir belgesele imza attı.

Halil Mahmut, Abu Bekir ve Ahmet Abdulahat'ın hikâyesi Çin'in egemenliği altındaki Doğu Türkistan'da 1997 yılında yaşanan halk ayaklanmasından sonra başladı. Çin mezaliminden rejiminden kaçarak aileleriyle beraber Afganistan'a sığındılar. Ancak bu üç gencin hayatı 11 Eylül sonrasında, Amerika'nın Afganistan'ı işgali ile birlikte hiç beklemedikleri bir şekilde değişti. Tamamen saçma sapan bir çatışmanın ortasında kendilerini bulmuşlardı ve hiçbir yere ait olmadıkları halde "El Kaide bağlantılı savaşçılar" denilerek Amerikalılara satılmışlardı. Çünkü Amerika'ya 11 Eylül'ün "sorumlusu" gerekiyordu. Üç genç kendilerini Guantanamo'da bulduklarında her seferinde suçsuzluklarını haykırdılar. Ama hayat bu kez karşlarına Ruşen Abbas adlı Uygur kökenli, Amerikalı bir iş kadını çıkardı. İtibarlı bir girişimci olan Ruşen Abbas Amerikan ordusundan gelen sürpriz teklif üzerine bu genç adamların çevirmeni olmayı kabul etti.

Üç Uygur genç, altı yıl sonra suçsuzlukları kanıtlanmış olarak serbest kaldı ama uzun süre Guantanamo'dan ayrılamadılar. Çünkü Amerika dâhil hiçbir ülke suçsuz yere hayatları çalınmış bu insanları kabul

etmek istemiyordu. Sebep ekonomik ve askeri olarak dünyanın süper güçlerinden biri haline gelen Çin ile ilişkilerini bozmak istememeleriydi. Sonunda iki ülke; Bermuda ve Arnavutluk onları kabul etti.

Ruşen Abbas geçen hafta ATV'deki Avrupa'da Gündem programında konuştumdu ve bu belgeselin gerçekleşme sürecini tüm çarpıcı detaylarıyla anlattı.

Bu belgeselin Çin'in baskısı altında eziyet gören Uygurların da sesini duyurması için bir fırsat olduğunu söylüyor Ruşen Abbas. Çünkü Çin rejiminin Uygurlar üzerindeki baskısına, asimilasyon politikalarına, en ufak bir itiraza kanlı katliamlarla karşılık vermelerine tüm dünya gözlerini ve kulaklarını kapattı.

Çünkü bu dünyada acılar bile parsellendi. Hepsinin marka değeri, uluslararası farkındalıkları var.

Bir Batılı kaç Afrikalı, kaç Ortadoğulu ya da uzakdoğulu eder öğreniyoruz hep birlikte. Uygurlar da bu standartlar ve çıkarlar dünyasının kurbanı.

Geçen hafta Kayseri'de düzenlenen bir mitingde gördüğüm pankarttaki "Doğu Türkistan kan ağlıyor, haberin var mı?" sözlerinin etkisi altındayım kaç gündür. Doğu Türkistan, Çin işgali altındaki Sincan-Uygur bölgesinin işgal öncesindeki adı.

Evet kan ağlıyor Doğu Türkistan.

1949'dan itibaren komünistleri iktidara gelmesiyle birlikte Sincan-Uygur bölgesinde milyonlarca insan katledildi. 2009'da etnik çatışma süsü verilerek binlerce Uygur'un canına kıyıldı. Cezaevlerinde 20 binden fazla Uygurun tutuklu olduğu bildiriliyor. İlham Tohti adlı bir profesör bölücülük suçlamasıyla ömür boyu hapse mahkûm oldu. 1 Ocak 2015'den itibaren oruç da namaz da yasak. Halk bir köyden diğere gitmek için bile resmi kurumlardan "güvenlik belgesi" almak zorunda. Okullarda Uygurca da yasaklandı artık.

Evet, kan ağlıyor Doğu Türkistan.

Tıpkı Gazze, Suriye, Irak ve Afrika gibi. Birileri bize hala Charlie Hebdo'yu konuşturuyor. Türkiye Gazetesi

ACILAR YURDU: DOĞU TÜRKİSTAN

Abdurrahman ZEYNAL

Dünya yaratıldıktan, her türlü hayat şartlarına hazır hale getirildikten sonra İnsanoğlu zuhur etti. Âdem ile Havva annemizin çocukları çoğaldı ve yüzüne dağıldı. İnsanlar kavimlere, toplumlara ve Milletlere ayrıldılar. Ayrılmalar yurt edinmeler ciddi mücadelelere sahne oldu. Orta Asya steplerinde, Mezopotamya ovalarında, Nil deltasında ve Akdeniz çevresinde akıl almaz savaşlara neden oldu. Bu süre içinde bazı topluluklar yok olurken, aile olarak güçlü, inanç olarak sağlam, hareketli ve seyyal olan topluluklardan biri olan Türk milleti zaman zaman acılar çekmesine karşılık, insanlık tarihinin en köklü ve en büyük milletlerinden biri olarak kalmıştır.

Bir halk, bir insan gurubu kolay kolay kabile anlayışından millet olma düzeyine çıkamaz. Tarih bunun şahididir. İnsanlık tarihi onlarca milletin mezarlığı durumundadır. “Etiler, Sümerler, Akadlar Firikler, Romalılar, Astek’ler” ve daha niceleri yok olup gittiler. İnsanlık “Mekke’den” değişik dünya coğrafyalarına dağılırken Mezopotamya’da, Mısır’da, Ege’de, Orta Asya’da, Hint’te ve Çin’de gelişip çoğalırken beşeri kavgaları da beraberinde getirdi. İşte bilinen beş bin yıllık insanlık tarihinde yüz akı olmuş, mazlumların hamisi, zalimlerin korkulu rüyası olan milletimiz tarih sahnesine çıkarak günümüze kadar varlığını devam ettirmiş bir millettir.

Mete Handan Kültigin’e:

Dağınık halde bulunan Hunlar Teoman Han ve Mete Hanın öncülüğünde toplanarak Sınırları Ukrayna’dan Çin denizine kadar uzanan coğrafyada Büyük Hun devletini kurarak tarihin ilerleyen devreleri için çok önemli bir “Türk dünyası stratejisinin” ana esaslarını ve sınırlarını belirlediler. Oğuz Han şöyle diyor; “Bu denizler, bu ırmaklar bize yetmez! Daha deniz, daha ırmak istiyoruz! Yurdumuzu öylesine büyütelim ki gök kubbesi ona çadır, güneş de bayrak olsun” ifadeleriyle bir gerçeği işaret ederken zaman içinde bu düşüncelerden uzaklaşan Hun imparatorluğu dağılıp yıkılınca Orta Asya steplerinden kopan Türk boyları Batıya yönelerek Attila yönetiminde Batı Hun imparatorluğunu kurdular. Attila’nın ölümünden sonra zamanla onlarda yıkılıp küçük boylar halinde kalıp yok oldular. Tarih kitapları bunların acı sonlarını söyler.

Göktürk Devleti:

Yenisey boylarında kalan Türk boyları Göktürk

devletini kurarak yeniden ihtişamlı günlerine geri döndüler. İlk kez dünya tarihinde Türk adını alan ve Orhun yazıtlarında Türk adının kullanıldığı tarihi belgelerle karşılaşıyoruz.

Bilge Kağan, Vezir Tonyukuk ve Kültigin yazıtları yaşanan acıları sevinçleri Türk milletinin hasletlerini anlatmaktadır. Kitabelerde geçen anlatımlara göre; Tanrı gibi gökte olmuş Türk Bilge Kağanı, bu zamanda oturdum. Sözümlü tamamıyla işit. Bilhassa küçük kardeş yeğenim, oğlum, bütün soyum, milletim, güneydeki Şadpıt beyleri, kuzeydeki Tarkat, Buyruk beyleri, Otuz Tatar ... Dokuz Oğuz beyleri, milleti! Bu sözümlü iyice işit, adamakıllı dinle: Doğu’da gün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar, onun içindeki millet hep bana tâbidir. Bunca milleti hep düzene soktum. O şimdi kötü değildir. Türk kağanı Ötüken ormanında otursa ilde sıkıntı yoktur.

Orhun Abidelerinin bir başka yerinde “Bilgisiz kağan oturmuştur. Buyruku da bilgisizmiş, kötü imiş tabii. Beyleri, milleti ahenksiz olduğu için, Çin milleti hilekâr ve sahtekâr olduğu için, küçük kardeş ve büyük kardeşi birbirine düşürdüğü için, bey ve milleti karşılıklı çekiştirdiği için, Türk milleti il yaptığı ilini elden çıkarmış, kağan yaptığı kağanını kaybedivermiş. Çin milletine beylik evladı kul oldu, hanımlık kız evladı cariye oldu. Türk Beyler Türk adını bıraktı. Çinli Beyler Çin adını tutup, Çin kağanına itaat etmiş. Bir başka yerde ise “Öyle kazanılmış, düzene sokulmuş ilimiz, töremiz vardı. Türk, Oğuz Beyleri, milleti işitin: Üstte gök basmasa, altta yer delinmese, Türk milleti, ilini, töreni kim bozabilecekti? Türk milleti vazgeç, pişman ol! Disiplinsizliğinden dolayı, beslemiş olan bilgili kağanınla, hür ve müstakil iyi iline karşı kendin hata ettin, kötü hale soktun.

Bilge Kağan, Kültigin ve Vezir Tonyukuk kitabelerinde yaşanan bütün olaylar sırasıyla anlatılmaktadır. Oynana oyunlar gözler önüne serilmekte ibret alınması istenmektedir. Ne yazık ki dün olduğu gibi bugünde tarihten ders çıkarmamışız.

Uyguların Tarih Sahnesine Çıkması:

Uygurlar basamak olarak kullandıkları Göktürk kağanını öldürerek kendi yabguları olan Bilge Kül’ü Ötüken’de kağan ilan ettiler.745 yılında Uygurlar devlet kurdular. Orhun ırmağı kıyısındaki Ordu-Balık kentini kuran ilk Uygur Kağanı iki yıl sonra öldü.

Sonra Moyen-Çor kağan oldu. Moyen-Çor yaptıklarını Şine –Usu gölü yakınlarında diktirdiği “Bengü taş” üzerinde anlatmaktadır. Buna göre öncelikle aralarında hep yakın ilişkiler olan Dokuz Oğuz boylarını derledi. Ardından Orhun-Ötüken bölgesinin etrafında konan göçen ve Türkçe konuşan boyları denetimi altına alma politikası gütmeye başladı. Bu çerçevede, kuzeyde Yenisey Irmağı havalsindeki Kırgızlarla, Altay Dağları ile Tanrı Dağları arasında bulunan Karluklar ve onlara yardım eden daha batıdaki Türgişler’le, Yenisey, Obi ve İrtiş ırmaqları arasında bulunan Basmıl, Dokuz Tatar ve Çikler’le savaşmış, bunların tamamını kendi kağanlığına bağlamıştır. Bu arada savaştığı boylar arasında belirtilen Sekiz Oğuzların Göktürklerin etrafa dağılma sürecine giren asal budunu olma ihtimali yüksektir. Böylece Türk soylu boy ve budunları denetimine alan Moyen-çor Uygur Kağanlığını sağlam temelle oturtmuş bulunuyordu.

Talas Irmağı Savaşı:

Uygurların Orta Asya politik sahasında etkinleşmesi yüzyılın ortalarına doğru tırmanan Arap-Çin rekabetiyle ilintilidir. Taraflar kozlarını 751 yılında Talas Irmağı kenarında yapılan savaşla paylaşmışlar, Karluklar’ın da desteğini alan İslam kuvvetleri Çin ordusunu dağıtmıştır. Çin’in, Göktürk Kağanlığı’nın çöküşü ile yayılma ve nüfus etme olanağı bulduğu “Tarım Havzası’nı” (Bugünkü Doğu Türkistan) tamamen boşaltması sonucunda bu boşluğu Uygurlar doldurdu. Bütün Tarım Havzası Uygur kontrolüne girdi. Bunun sonucunda Çin’de önü alınmaz olaylar çıktı.

Uygurların Çine Girmesi:

Uygur Hükümdarı Moyen-çur, Tang imparatoru (o dönemde Çin’i yöneten hanedan) Su-tsung’un yardım çağrısına olumlu yanıt verdi. Çin’e giren Moyen-çor başkentleri geri almakta zorlanmadı. Bunun Çin’e maliyeti hiç de azımsanamayacak derecedeydi: 20 bin top ipek ve hatun adayı bir prenses olarak sonuçlandı.

9. Asrın ortalarına doğru “Tibetlilerin’in Doğu Türkistan’a sızması, Kırgızlar’ın kuzeyden baskıları devletin sonunu getirdi. Mani dininin gittikçe yaygınlaştığı anlaşılabilir ve toplumsal yapısı iyice değişen Uygurlar’ın hemen yanı başında bulunan, göçebe savaşçı özelliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş Kırgızlar 840 yılında Ordu-balığ’ı basarak son Uygur kağanı Ho-sa’yı öldürdüler, ahaliyi kılıçtan geçirdiler. Ötüken’de devletleri yıkılan Uygurlar yurtlarını terk ederek Karluk ülkesine iç Asya’ya bugünkü tarım havzasına yani Doğu Türkistan’a göç ettiler.

Karahanlılar:

Kuruluş dönemi ile ilgili pek fazla bilgi bulunmayan Karahanlılar Devleti, Karluk, Çiğil, Yağma ve diğer Türk boylarından oluşmuştur. Devlet, 840 yılında Uygur Devleti’nin, Kırgızlar tarafından yıkılmasıyla Bilge Kül Kadir Han tarafından kurulmuştur. 893 yılında “Kaşgar” devletin başkenti olmuştur. Bilge Hüsamettin Han’dan sonra devleti oğulları, Bazır Arslan Han ve Oğulçak Kadir Han yönetmişlerdir. Balasagun ve Taraz merkezli iki ana idari bölgeye ayrılan devlette; Bazır Arslan Han, Balasagun’da Büyük Kağan olarak ve Oğulçak Kadir Han Taraz’da Ortak Kağan olarak yönetimi paylaşmışlardır.

10. yüzyıl sonlarında Oğulçak Kadir Han’ın yeğeni Satuk’un (Satuk Buğra Han) savaş halinde buldukları Samani sığınmacıların etkisi ile İslam’ı kabul etmesi devletin tarihinde yeni bir sayfa açmıştır. İslam’ı kabulünden sonra Abdülkerim adını alan Satuk Han, devletin sürekli savaş halinde olduğu Samanilerden de aldığı destek ile amcasına karşı mücadele ederek devletin yönetimini ele geçirmiştir.

İslamiyet’i devlet dini olarak benimseyen Satuk Han döneminde Karahanlı Devleti’nin tamamına yakın bir bölümü bu dine geçmiştir. Karahanlı Devleti ilk Müslüman Türk devleti olmuştur. Halife “Nasr Bin Ali” döneminde Abbasiler Karahanlıları Müslüman ülkesi olarak tanımıştır. Samanoğulları ile itilafta olan Karahanlılar, Gaznelileri destekleyerek Samanoğulları Devleti’ni yıkmıştır. Gazneliler ile Ceyhun nehri sınır olarak belirlenmiştir. Devlet 1042 yılında hanedan içindeki kavgalar sonucunda Doğu ve Batı Karahanlı devletleri olarak ikiye bölünmüştür. Batı Karahanlı Devleti; 1042-1212 yılları arasında hüküm sürmüş ve ilk başkenti Özkent olan devlet 1212 yılında Harzemşahlar tarafından yıkılmıştır. Önemli merkezleri; Balasagun, Talas ve Kaşgar ve ilk hükümdarı Tamgaç Buğra Han olan Doğu Karahanlı Devleti ise 1211 yılında yıkılmıştır.

Cengiz Hanın Güneye Yönelmesi:

Cengiz Han kısa sürede Karahanlılara son vererek kendi hükümdarlığını ilan etti. Daha sonra gelenek gereği toprakları varisleri arasında bölüştürdü. Böylece Doğu Türkistan’da yeni bir yönetim oluşturuldu.

Çağatay Hanlığı:

Çağatay Hanlığı, Moğol hükümdarı Cengiz Han’ın oğullarından Çağatay Han’ın adını taşıyan Moğol devlettir. Cengiz Han ölmeden önce topraklarını oğulları arasında paylaşmıştı. Yıktıkları Kara Hıttay’ın toprakları olan Kaşgar civarı ile Maveräünnehir’in büyük bölümünü Çağatay’a vermişti. Çağatay

tay'ın bu topraklarda 1227'de kurduğu devlet 1370'e değin varlığını sürdürdü. Çağatay Han, önce ağabeyi Cuci Han ve ardından babası ölünce hanedanın en yaşlı üyesi oldu. Buna karşın kardeşi Ögeday'ın Kağan (büyük han) olmasına karşı çıkmadı ve topraklarını ona bağlı kalarak yönetti.

Çağatay Han'ın 1241'de ölümünden sonra Çağatay Hanlığı merkezi Moğol devletine karşı mücadeleye girişti. Çağatay'ın torunu Algu, Kubilay Han ile Arik Böge arasındaki taht mücadelesinin yol açtığı iktidar boşluğundan yararlanarak Harzemşahlar, Batı Türkistan ve Afganistan'ı da sınırlarına kattı. 1266'da tahta çıkan Mübarek şah, İslam dinini kabul eden ilk Çağatay hanı oldu. Ondan önceki Çağatay hükümdarları Şamanizm inancını benimsiyorlardı. Çağatay Hanlığı en parlak dönemini Kebek Han'ın yönetiminde (1318-26) yaşadı. Kebek Han göçebe hayatını bırakıp Karesi'de sarayı yaptırarak yerleşmiş, Çağatay ekonomisi gelişmiş ve ilk Çağatay parası Kebeki bastırdı. Bu yerleşme ve şehirlileşme ile birlikte din açısından İslamlaşma ve dil açısından Türkleşme yaşanmıştır. Ancak bu durum boylar arasındaki siyasi çatışmanın sebebi yaratılmıştır.

Aslında Çağatay Han döneminde İslam'ın dini alışkanlıkları yasaklanmıştır. Fakat Kara Hülâgu'den sonraki Hanlar Orta Asya'nın çoğunluğunu oluşturan Müslümanlara barışık davranmaya başlamıştır. Mübarek Şah Müslüman olduysa da kendisinden sonraki Hanlar Kebek Han'a kadar Budist idi. Moğol Hanların ciddi İslamlaşması ise Tarmaşirin'nin İslam'ı kabul etmesinden sonra yaşanmıştır.

Bu dönemde Maverâünnehir'de oturan ve kent kültürüne alışarak Türkleşmiş Batı Çağatay Hanlığı bünyesindekiler kendilerine "Çağataylı" olarak hitap etmeye başlamıştır. Bu dince İslamlaşmış dilce Türkçeleşmiş "Çağataylılar bazı tarihçikler tarafından Çağatay Türkleri ve kullandıkları dili de Çağatayca olarak adlandırılmaktadır.

Bu durumda Tarmaşirin'den sonraki Çağatay Hanlığı, Duva Han'ın oğullarının güç mücadelesinin sahnesi olmuş ve 1340'dan sonra Pamir Dağlarının doğusunu yöneten Doğu Çağatay Hanlığı ile batısını yöneten Batı Çağatay Hanlığı olmak üzere ikiye bölünmüştür. Doğuda tahta çıkan Tuğluk Timur (1359-70) batı bölgesini ele geçirerek Çağatay topraklarını yeniden birleştirdi. Çağatay Hanlığı Altıshahr (Yarkent Hanlığı), Moğolistan ve Uyguristan gibi üç bölgeden oluşmuştur.

Bu sırada Doğu Çağatay kökenli Barlas boyundan Timur, hanlık için bir tehlike olarak belirmeye başlamıştı. Çağatay Hanlığı'na bağlı Semerkant emirinin

hizmetinde bulunan Timur, önce Semerkant'ı, sonra Çağatay topraklarını ele geçirdi. Çağatay Hanlığı böylece yıkılmasına karşın, Çağataylılar 17. yüzyıl sonlarına kadar varlıklarını sürdürdüler. Çağatay hanlığının ortadan kalkmasıyla bir müddet Kalmuklar Doğu Türkistan'a hâkim oldular.

Çinlilerin Doğu Türkistan'a Yönelmeleri:

Çin'de devam eden karışıklık sonrasında Mançu hanedanı batıya yönelerek Türkistan'ı Talas savaşından sonra yeniden istila etmeye kalktı. Çin zulmü olanca şiddetiyle devam ederek milyonlarca Türkün ölümüne sebep oldu. Çinliler demografik yapıyı değiştirmek için binlerce Çinliyi bölgeye bu yıllarda iskân ettiler. Türk Mimarisiyle ilgili bütün yapıları yıktılar. Çinlilerin giydiği kılık kıyafeti Uygurların giymesini mecbur tuttular. Halktan yüksek vergiler aldılar. Türk kızlarının namuslarına bilerek ve isteyerek tecavüz ettiler. Siyaset yasağı getirdiler.

Bağımsızlığın Elde Edilmesi:

1863'lere kadar devam eden Mançu hanedanının varlığına son verilerek Bağımsız bir devlet kurdular. Başkanlığa Yakup Beg i seçtiler. 1870'de Yakup Beg İstanbul'a elçiler göndererek biatını bildirdi. Osmanlıda Subaylar göndererek Türkistan askerlerini eğiterek 80.000 kişilik bir ordu kuruldu. Bu arada İngilizler Yakup beyin başkanlığını kabul ederek elçi gönderdiler. Bu süre kısa sürdü. Çinliler toplanarak 1875'de yeniden hücumla geçtiler. Bu arada Osmanlı Rus savaşı devam ediyordu. Bu nedenle Osmanlı yardım edemedi İngilizlerde Çin saldırıları karşısında ciddi bir çaba sarf etmediler. Böylece Doğu Türkistan yeniden Çin istilasına uğradı. Çinliler hâkimiyetlerini pekiştirmek için şiddetin her türlüünü uyguladılar. Uygur Türkleri komşu ülkelere sığındılar. Bu dönemde on milyon Türk öldürüldü. İşgal 1911 yılına kadar devam etti. Bu zaman zarfında bütün Türkçe isimler değiştirildi. Halk katliamlara maruz bırakıldı. 1911-1933 yılları arasında yer yer bağımsızlık mücadelesi devam etti. 1933 yılında yeniden bağımsızlığını kazanan Doğu Türkistan bu seferde Rusya'nın saldırılarına maruz kaldı. Ruslar 1934-1944 yılları arasında ülkeyi işgal ettiler.

1944 yılından sonra Milliyetçi Çin hükümdarı Çan Kay Şek müdahale ederek yine Uygurlara acılı yıllar yaşattı. Bu arada İsa Yusuf Alptekin, Mehmet Emin Buğra, Osman Batur gibi Türkler Ülkeyi bağımsızlaştırıp yeni bir yönetim oluşturdular. Ancak buda uzun sürmedi Çinliler yeniden hücum ederek Türkistan'ı işgal ettiler. Halk Himalayaları aşarak Hindistan'a sığındı. Binlerce kayıp verildi. Çok acılar çekildi.

1949 yılından sonra Doğu Türkistan'a Sinkiang adı verilerek sözde bir otonomi kuruldu. Geçtiğimiz günler gösterdi ki otonomi sadece sözde ve Türklerin hiçbir hakkı yok.

Sonuç:

Bu gün dünyanın petrol, uranyum, pamuk, altın ve diğer madenleri bakımından zengin olan Doğu Türkistan Çin'in hammadde deposu halindedir. Bu nedenle Çin sömürge anlayışından vaz geçmemekte, başta ABD ve AB bu zenginliklere göz dikmektedir. Dün Rus-Çin -İngiliz Arasında paylaşılamayan bu topraklar ne yazık ki bugünde Çin -ABD çekişmesine sahne olmakta olan yine Uygur Türklerine olmak-

tadır.

Tarih şunu gösteriyor ki Mete Handan beri Bir Türk yurdu olan Doğu Türkistan'da kargaşalıklar hiç eksik olmamış. Cengiz Han, Timur ve daha niceleri bu ülkeyi işgal etmiş veya işgale kalkışmış. Son işgalcilerde Çinliler. Ümit ve temenni ediyoruz ki Çin işgali de bir gün biter, Kaşgarlı Mahmutların, Yusuf Has Hacıların vatani tam bağımsızlığına kavuşur, yeniden Türkçenin öz vatani olur.

İsa Yusuf Alptekin, Doğu Türkistan Davası Otağ Yayınları, Zebigniew Brezinski, Büyük Satranç Tahtası Sabah Yayınları, Nihat Sami Banarlı Türkçenin Sırları Kubbealtı Yayınları, Prof. Dr. Muharrem Ergin Orhun Kitabeleri Boğaziçi Yayınları Yeniden Milli Mücadele Dergisi Çeşitli sayıları, Yılmaz Öztuna, Türk tarihi Hayat Yayınları; <http://www.doguturk.com>

Sayın Erkin Alptekin'den Anlamlı Mesaj!

Almanya'da yaşayan Dünya Uygur Kurultayı'nın sabık Başkanı ve siyasi aktivist Erkin Alptekin, General Mehmet Rıza Bekin'i Anma Toplantısı Tertip Komitesine bir mesaj yollamıştır.

Tertip Komitesi Başkanlığına

Merhum Mehmet Rıza Bekin Paşa'yı vefatının 5. Yıldönümünde anmak için düzenlemiş olduğunuz toplantı için lütfedip göndermiş olduğunuz nazik davetiniz için pek çok teşekkür ederim. Ancak, sağlık sorunları nedeniyle bu anlamlı anma törenine icabet edemeyeceğimi üzülerek ifade etmek isterim.

Merhum Mehmet Rıza Bekin Paşa, Büyük mücahidimiz, Doğu Türkistan Türklerinin Lideri Mer-

hum Babam İsa Yusuf Alptekin'in en yakın mücadele arkadaşı ve bizlerin de "HAZRETİM DADA = HAZRETİM BABA" diye hitap ettiğimiz merhum Liderimiz, Mehmet Emin Buğra Bey'in Yeğeni idi. Aynı zamanda, 5 bin yıllık geçmişe sahip Şerefli Türk Ordusunun bir mensubu ve Kore Savaşı'nın bir Gazisi idi. Benim daima sevgi ve saygı ile Ağabey diye hitap ettiğim merhum Gazi Mehmet Rıza Bekin Paşa Ağabeyimiz için düzenlemiş olduğunuz bu anma töreninin son derece başarılı geçmesini temenni ederim.

Bi'l-vesile, bu anlamlı anma törenini düzenleyen ve katkıda bulunan bütün Kardeşlerime teşekkür eder, aziz Misafirlere ve katılımcılara da en derin saygı şükranlarımı arz ederim.

Selam, Saygı ve Muhabbetlerimle;
Erkin Alptekin

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

DİNİMİZ İSLAM
Doç. Dr. Ali YILMAZ

İlim öğrenmenin fazileti nedir?

İlim öğrenmenin fazileti çoktur. Kur'an-ı kerimde meâlen, **(Bilmiyorsanız, zikir ehline [ilim ehline, âlimlere] sorun)** buyuruldu. (Enbiya 7)

Âyet-i kerimedeki zikir, ilim demektir. Bu âyet-i kerime, bilmeyenlerin, âlimleri bulup onlardan sorup, öğrenmelerini emretmektedir. **(Hadika)**

Üç âyet-i kerime meali de şöyledir:

(Allah iman edenleri yüceltir; kendilerine ilim verilmiş müminleri ise, [cennette] kat kat derecelerle yükseltir.) [Mücadele 11]

(De ki, hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Bilen elbette kıymetlidir.) [Zümer 9]

(Kulları arasında Allahü teâlâdan en çok korkan âlimlerdir.) [Fatır 28]

Hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki:

(İlim öğrenmek, kadın-erkek her müslümana farzdır.) [Beyheki]

(Beşikten mezara kadar ilim öğrenmeye çalışınız!) [Şir'a]

(Allahü teâlâ, İbrahim aleyhisselama "Ben ilim sahibiyim, ilim sahiplerini severim" buyurdu.) [İbni Abdilber]

(İlim, İslam'ın hayatı, imanın direğidir.) [Ebuşşeyh]

(Hiç kimse, cehaletle aziz, ilim ile de zelil olmaz.) [Askeri]

(Boş vaktini ilme harcayan kurtulur.) [İ. Maverdi]

(Salih âlimlerden olun, eğer salih âlimlerden olamazsanız, böyle âlimlerin sohbetinde bulunun, sizi hidayete kavuşturacak, dalaletten uzaklaştıracak ilmi dinleyin!) [İ. Maverdi]

(Nerede ilim varsa, orada müslümanlık vardır.) [S.Ebediyye]

(İlim, benim ve diğer Peygamberlerin mirasıdır. Kim de bana mirasçı olursa, Cennette benimle beraber olur.) [Deylemi]

(Allah'ın rezil etmek istediği kul, ilim ve edepten mahrum kalır.) [İbni Neccar]

(Bir müslüman, arkadaşına, hidayetini arttıracak veya onu tehlikeden kurtaracak hikmetli bir sözden daha iyi bir hediye veremez.) [Ebu Ya'la]

Hazret-i Lokman, oğluna buyurdu ki:

(Âlimlerle otur, hikmet sahiplerinin sözlerini dinle! Allahü teâlâ, bahar yağmuru ile toprağa hayat verdiği gibi, ölü kalbleri hikmet nurları ile diriltir.)

İlim, Cennete giden bir yol, gurbette arkadaş, yalnızlıkta sırdaştır. İlim, iki cihanda kurtuluş, düşmana karşı siperdir. İnsan için haya, gözler için ziyadır.

Hazret-i Ali buyurdu ki:

(İlim, maldan hayırlıdır. Çünkü malı sen korursun; fakat ilim seni korur. Mal harcamakla azalır, ilim sarf etmekle çoğalır.)

İmam-i Gazali hazretleri de, (İnsanın diğer mahlukattan üstünlüğü ilmi iledir, güç ve kuvvetiyle değildir. Çünkü deve insandan kuvvetlidir. İrilik bakımından da değildir. Çünkü fil insandan çok iridir. Cesaret bakımından da değildir. Çünkü aslan insandan cesurdur. Çok yemesiyle de değildir. Çünkü mandanın karnı, insanın midesinden daha büyüktür. Şu halde ilim çok üstün bir vasıftır) buyurmaktadır.

Yemek ve içmekten kesilen hasta, ölmeye mahkum olduğu gibi, ilim ve hikmetten mahrum kalb de ölüme mahkumdur.

İlim öğrenmek ve öğretmek çok mühimdir. Hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki: **(Allahü teâlâ ilim verdiği âlimlerden de Peygamberlerden aldığı misak gibi, ilimlerini saklamayıp insanlara açıklamaları için, söz almış ve "Rabbinin yoluna hikmetle, güzel öğütlerle davet et!" buyurmuştur.)** [Ebu Nuaym]

(En güzel hediye, hikmetli bir sözü iyice anlayıp, din kardeşine anlatmaktır.) [Taberani]
(Bir saat ilim öğrenmek veya öğretmek, sabaha kadar ibadetten daha sevaptır.) [Deylemi]
(Heves edilecek iki kimse vardır: Biri, Allahü teâlânın verdiği ilimle amel edip başkasına da öğreten, ikincisi de, Allahü teâlânın verdiği serveti hayra sarf edendir.) [Buhari]
(İlim yolunu tutana, Allahü teâlâ Cennet yolunu açar.) [Tirmizi]
(Melekler, ilim talebesinden memnun oldukları için kanatlarını onların üzerine gererler.) [İ. Abdilber]

(İlimden bir mesele öğrenmek, dünyadaki her şeyden kıymetlidir.) [Taberani]
(Ya âlim, ya öğrenci, ya dinleyici veya bunları seven olun. Yoksa helak olursunuz.) [Beyheki]
(Tecrübeli yaşlılarla oturup kalkın. Âlimlere sorun. Hikmet sahipleri ile beraber olun.) [Taberani]

(Âlim olmayan veya ilim öğrenmeye çalışmayan bizden değildir.) [Deylemi]
(Bir âlimin, yanına oturarak, bir saat ilimle meşgul olması, bir âbidin 70 yıl ibadetinden hayırlı olabilir.) [Deylemi]
(İşlenen bir günah, âlime bir, cahile iki olarak yazılır. Âlim, günahı için azap olunur. Cahil ise hem günahı, hem de öğrenmediği için azap olunur.) [Deylemi]

(Allahü teâlâ, dünya işlerinin âlimi, ahiret işlerinin cahili olana buğz eder.) [Hakim]
(İlim öğrenmek, namaz, oruç, hac ve Allah yolundaki cihaddan daha kıymetlidir.) [Deylemi]
(Bir saat ilim öğrenmek gece sabaha kadar ibadet etmekten kıymetlidir. Bir gün ilim öğrenmek, üç ay oruç tutmaktan kıymetlidir.) [Ebu Nuaym]
(Bir kimse, ilim öğrense, bununla amel etmese bile; bin rekât namaz kılmasından daha fazla sevap alır. Eğer öğrendiği ilimle amel eder veya başkasına öğretirse, hem bunun sevabını alır, hem de Kıyamete kadar bununla amel edenlerin sevabını alır.) [Hatib]

(Farzlarda ihmâlik yapan bir derde müptela olur.) [İ. Ahmed]
(Din ilmine sahip olanın sıkıntısı gider ve ummadığı yerden rızıklanır.) [İ. Neccar]
(İlim öğrenen veya Allah için bir dost edinen veya din kardeşinin yüzüne şefkatle bakan veya "Bismillah" diyerek işine başlayan affa uğrar.) [İ. Rafii]

İlim âlimden öğrenilir

Bir talebenin, ilim öğrenebilmesi ve doğru yolu bulabilmesi için, bir öğreticiye ihtiyacı vardır. Çünkü hadis-i şerifte, (İlim üstaddan öğrenilir) buyuruldu. (Taberani)
Kur'an-ı kerimde ise mealen, (Eğer bilmezseniz, bilenlerden sorun!) buyuruldu. (Nahl 43)
Allahü teâlânın rızasına kavuşmak için de sebeplere yapışmak, bir âlimin gösterdiği yolda gitmek gerekir. Kur'an-ı kerimde mealen (Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve Onun rızasına kavuşmak için, vesile arayınız!) buyuruluyor. (Maide 35)

Bu âyet-i kerimeden de bir öğreticiye ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bir kimsenin rehberi olmazsa, şeytan ona rehber olur. Şeytan rehber olunca da, kendisine tâbi olanı uçurumdan uçuruma atar.

[Bu yüzden, bid'at ehli, reformcu zatları dinlememeli, sözlerine inanmamalı, kitaplarını okumamalı, yaralı aslandan kaçır gibi bunlardan uzaklaşmalıdır. Nakli esas alan kitapları okumalıdır.]

İlim bulunan yerde müslümanlık vardır

Ehl-i sünnet itikadını ve ilmihalini öğrenmeyen ve çocuklarına öğretmeyenler, Müslümanlıktan ayrılmak, küfür felaketine düşmek tehlikesindedir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(İlim bulunan yerde Müslümanlık vardır. İlim bulunmayan yerde Müslümanlık kalmaz.)

Ölmek için, yiyip içmek gerektiği gibi, kâfirlere aldanmamak, dinden çıkmamak için de, dinini, imanını öğrenmek gerekir. Ecdadımız her zaman toplanıp, ilmihal kitaplarını okur, dinlerini öğrenirlerdi. Ancak böyle müslüman kaldılar. İslamiyet'in zevkini aldılar. Bu saadet ışığını bizlere, doğru olarak ulaştırabildiler.

Bizim de müslüman kalmamız, yavrularımızı içimizdeki ve dışımızdaki kâfirlere kaptırmamız için, birinci ve en lüzumlu çare, her şeyden önce Ehl-i sünnet âlimlerinin hazırladığı ilmihal

kitaplarını okumak ve öğretmektir. Çocuğunun müslüman olmasını isteyen ana-baba, çocuğuna Kur'an-ı kerim öğretmelidir. Fırsat elde iken okuyalım, öğrenelim ve çocuklarımıza, sözümüzü dinleyenlere öğretilim! **(Herkes Lazım Olan İman)**

İlim öğrenirken nelere dikkat etmeli?

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

İlim talebesinin bazı vazifeleri şunlardır:

a- Kalbini bütün fena hâllerden temizlemelidir. Hadis-i şerifte, **(Din, temizlik üzerine kurulmuştur)** buyuruldu. Buradaki temizlik, sadece dış temizliği değil, aynı zamanda batin temizliğidir. Başka bir hadis-i şerifte de, **(Köpek bulunan eve rahmet melekleri girmez)** buyuruldu. Kalbi bir eve benzetelim. Bu eve melekler gelir. Gazap, kin, haset, kibir gibi kötü huyları havlayan köpek kabul edelim! Böyle azgın köpeklerle dolu eve rahmet melekleri girmez. Allahü teâlâ ilim nurunu kalbe melekler vasıtası ile akıtır. Rahmet meleklerinin girmediği kalb ilimden mahrum kalır.

b- Bütün gücünü ilme bağlamalıdır! Başka şeylerden alakayı kesmelidir! Dağınık fikir, suyu bölünen ırmağa benzer. Sağa sola aktığından bahçeyi sulayamaz.

c- İlimiyle kibirlenmemelidir! Hiçbir İslam âlimini küçük görmemelidir! Cahil ve aciz bir hastanın, müteahhas bir doktoru kabul etmesi gibi İslam âlimlerini kabul etmelidir. Talebe, şahsi fikrini bir tarafa atmalı, İslam âlimlerinin öğüdüne kulak vermelidir! İslam âlimlerinin hata gibi görünen işini, kendi doğrusuna tercih etmelidir!

d- Faydalı ilimleri öğrenmeye çalışmalıdır! İlimden gaye, kalbi kötü huylardan temizleyip, faziletlerle süslemektir.

e- Zorluklara karşı sabırla göğüs germelidir. İlim ve diğer nimetleri acı ilaçlarla kaplamışlardır. Akıllı olan, bunların içine yerleştirilmiş tatlıları görür. Üzerindeki acı örtüleri de tatlı gibi çiğner. Acılardan tat alır. Hasta olan onun tadını duymaz. Hastalık, Allahü teâlâdan başkasına gönül vermektir.

İlimden istifade edebilmek için:

1- Önce niyetini düzeltmeli, cahillikten kurtulmayı düşünmelidir! Allahü teâlâ, **(Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu)** buyurdu.

2- İnsanlara faydalı olmayı düşünmelidir! Hadis-i şerifte, **(İnsanların hayırlısı, insanlara faydalı olandır)** buyurulmaktadır.

3- Öğrendikleri ile amel etmeye çalışmalıdır. Çünkü, (Amelsiz ilim vebal, ilimsiz amel sapıklıktır) buyurulmuştur.

4- İlim öğrenmekten maksat, Cenab-ı Hakkın rızasını talep olmalıdır. Allahü teâlâ, ihlâsı, salih ameli övmektedir.

5- Üstüne lazım olmayan şeye karışmamalıdır. Hazret-i Lokman'a, (Bu dereceye ne ile kavuştun?) diye sual ettiler. (Doğruluk, emanete riayet ve bana lazım olmayanı bırakmakla) diye cevap verdi.

6- Biri ile münakaşa ederse, ona karşı insafı olmalı, yumuşak davranmalıdır ki kendisi ile cahil arasındaki fark belli olsun. Hadis-i şerifte, **(Allah refiktir, yumuşaklığı sever. Sertlik edenlere vermediği şeyleri ve başka hiçbir şeye vermediğini, yumuşak davranana ihsan eder)** buyuruldu.

7- Sabırlı olmalıdır. İbni Abbas hazretlerine, (Bu ilmi ne ile elde ettin?) diye sual ettiler. Cevabında, (Darlıkta, genişlikte sabretmekle, sual sormakla ve yorulmayan bir azimle) buyurdu. Yine büyük bir zat aynı suale, (Erken kalkmakla, son derece alçak gönüllü olmakla, kuvvetli azim ve sabırla) diye cevap verdi.

8- İlim talebesi, herkesle iyi geçinmelidir! (İnsanların hayırlısı onlarla iyi geçinen, insanların şerlisi de onlarla çekişen) buyurulmuştur.

9- Çok edepli olmalıdır.

10- Büyük bir âlime, ilmi ne ile elde ettiği soruldu. Cevabında, (Hocamın her sözünü dinlemekle) buyurdu. Âlimler buyuruyor ki:

(İlim talebesi, ilme ve ilim öğreten hocasına hürmet etmedikçe, öğrendiği ilmin faydasını göremez.) [Bu yüzden, mezhep ve itikad imamlarımıza ve ehl-i sünnet âlimlerine saygı ve hürmette

kusur etmemelidir.]

İlmin başı

Peygamber efendimiz, ilmin inceliklerini, acayipliklerini soran köylüye buyurdu ki:

- **İlmin başını öğrendin mi?**

- İlmin başı nedir ki?

- **İlmin başı, Allahü teâlâyı hakkıyla tanımaktır. Bu da Onun, misli, benzeri, zıddı, dengi, eşi olmadığını, vahid, evvel, ahir, zahir ve bâtın olduğunu bilmektir.** (Şir'a)

Görüldüğü gibi ilmin aslı marifetullahtır, yani Allahü teâlâyı tanımaktır.

İlmin veya başarının başı sabır denebilir. İbadet için de böyledir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(İbadetin başı sabırdır.) [Hakim]

Sabrın önemi birçok işten büyüktür. Bu bakımdan, (Her işin başı sabırdır) denebilir.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(İlimden bir şey öğrenmek, dünya ve içindeki her şeyden daha iyidir.) [Taberani]

(Öğretmek için ilimden bir mesele öğrenen 70 siddik sevabı alır.) [Deylemi]

(İlim öğrenmek amelden kıymetlidir.) [Hatib]

İlimden zarar gelmez. Ölüncüye kadar ilim öğrenmeye çalışmalıdır! Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Hiç kimse cahillikle aziz, ilim ile de zelil olmaz.) [Askeri]

İlmin faydalısını öğrenmelidir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Allahü teâlâdan faydalı ilim isteyin ve fayda vermeyen ilimden Allahü teâlâyı sığının!)

[İbni Mace]

Lüzumsuz sualler

Dürr-ül-muhtarın Tahtavi haşiyesinde buyuruluyor ki:

(İnsanın bilmesi gerekmeyen şeyleri münakaşa etmesi mekruhtur. Öğrenilmesi emredilmemiş olan şeyleri sormak caiz değildir. Mesela Hazret-i Lokman peygamber midir? Cin, insanlara nasıl görünür? Hazret-i İsa gökten ne zaman inecek? Buna benzer şeyler sormamalı, çünkü bunları öğrenmekle emrolunmadık.)

Bugün çok kimse, Ehl-i sünnet itikadını bilmiyor. Öğrenmesi farz-ı ayn olan bilgilerden habersizdir. Faiz çeşitlerini, hatta yemeğin farzlarını bile bilmez iken, dünya ve ahirette gerekmeyen şeyleri soruyorlar. Biz de (Bilmiyoruz) diye cevap verince, (Bir bilene sor) diyorlar. Zaten biz, bilmediklerimizi bir bilene soruyoruz. Fakat bilinmesi gerekmeyenleri sormak lüzumsuzdur. Dünya ve ahirete yaramayan sualleri sormak ve her suale cevap vermeye kalkmak ve (Ben bilirim) demek doğru değildir. Kur'an-ı kerimde de mealen buyuruldu ki:

(Her ilim sahibinin üstünde, daha iyi bilen vardır.) [Yusuf 76]

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Âlimim diyen cahildir.) [Taberani]

(Çok soru sormaktan sakının! Sizden öncekiler, bu yüzden helak oldu.) [İ. Maverdi]

(Sizi çok soru sormaktan nehyediyorum.) [Taberani]

(Allah rızasından başka bir maksatla ilim öğrenen veya ilmini dünya menfaatine alet eden Cehenneme gidecektir.) [Tirmizi]

(İlmi, âlimlerle yarışmak, cahillerle münakaşa edip susturmak ve insanlar yanında itibar kazanmak için öğrenen Cehenneme gidecektir.) [Tirmizi]

Şu halde, lüzumsuz soru ve başka maksatlarla soru sormak doğru değildir. İmtihan gayesiyle karşısındakini sıkıştırmak için soru sormak da uygun değildir. Hadis-i şerifte, **(Öğrenmek için soru sorun! Kötü maksatla soru sormayın!)** buyuruldu. (Deylemi)

Suali uygun sorabilmek, o kişinin ilmini gösterir. Hadis-i şerifte, **(Güzel soru, ilmin yarısıdır)** buyuruldu. (Taberani)

İlmi, öğrenip amel etmek isteyen kimseye öğretmelidir! İlmin kıymetini bilmeyen, laf olsun diye öğrenmek isteyene, ilim öğretmek doğru olmaz. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: **(İlmi, ehli olmayana öğretmek onu kaybetmek demektir.)** [İbni Ebi Şeybe]

(Bazı kavimler gelecek, fakihleri, ince ve karışık meseleleri ele alacak, halkı şaşırtacaklardır. İşte bunlar, ümmetimin şerhleridir.) [Taberani]

TÜRKİYE'NİN DOĞU TÜRKİSTAN ÇIKMAZI...

Oğuzhan SANDIKÇIOĞLU

Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti ilişkilerinin akıbeti ne olacak? Türkiye'nin Doğu Türkistan konusundaki tavrı Çin Halk Cumhuriyeti ilişkilerindeki en önemli faktördür. Peki, tarafımız ne olacak?

Çin Halk Cumhuriyeti eyalet sistemi ile yönetilen bir ülkedir. Çin'de bugün 21 ayrı eyalet ve devlet bulunmaktadır. Nüfus bakımından dünyanın en önde gelen ülkesidir. Ayrıca yüzölçümü en büyük 3. Ülkedir. Dünyanın her yerinde gerek ekonomik gerekse siyasi olarak bulunan, hemen hemen her ülke için önemli konumda olan bir ülkedir.

TÜRKİYE-ÇİN İLİŞKİLERİ

Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti birbirlerini resmi olarak 5 Ağustos 1971'de ilk kez tanımışlardır. O tarihten bu yana Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti ilişkileri gelişerek bugünlere ulaşmıştır.

Türkiye Avrupa Ülkeleri için ne kadar önemli ise, Asya'nın batı ucunda bulunması sebebiyle Asya Ülkelerinin de ilişkilere girdiği, bu ilişkilerden ekonomik, siyasi kazanç sağladığı politik konumu önemli olan bir ülkedir.

Türkiye ve Çin ilişkileri, resmi olarak 1971'de başladıysa da, Osmanlı ve öncesi Türk Devletleri'nin Çin ile devamlı ilişkide bulunduğu, önemli anlaşmalar imzaladığı herkesin malumudur.

Ekonomik olarak bakacak olursak, bu iki ülke arasında ithalat ve ihracat işlemleri oldukça fazladır. Ekonomik ilişkiler son dönemde hız kazanmış, Türkiye'nin Çin'den ithalatı ve ihracatı büyük bir artış göstermiştir. Diplomatik ilişkilerde ise, Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin uzlaşması veya karşı karşıya gelmesi başta Asya olmak üzere tüm dünya için önem arz etmektedir.

İLİŞKİLERDE DOĞU TÜRKİSTAN FAKTÖRÜ

Çin'in Doğu Türkistan, Sincan (Xinjiang) bölgesi, 1300'lü yıllarda İslam'ı kabul eden Uygur Türklerinin anavatanıdır. 1949'da Çin'de yeni kurulan komünist hükümet bölgeyi tamamen kontrolü altına almıştır. Çin'in beş otonom bölgesinden biri olan Doğu Türkistan, 1.6 milyon km²'lik yüzölçümüyle

Çin'in toplam yüzölçümünün altıda birini kaplayan en büyük otonom siyasi bölgedir. Doğu Türkistan'ın 1/3'e yakını çöller (yaklaşık 600.000 km²'si), 90.000 km²'ni ormanlar ve geri kalanını da tarıma elverişli topraklar oluşturmaktadır. Geniş toprakları ve zengin doğal kaynaklarıyla Çin'in Kuzeybatı'sında yer alan Doğu Türkistan için Avrasya'nın tam ortası ya da bir başka ifadeyle Avrasya'nın kalbi denebilir. Dolayısıyla Çin'in bu bölgeye egemen olma amacını, hem 1949'da yeni kurulan komünist hükümetin o bölgedeki Din etkisini ortadan kaldırmak hem de elverişli topraklara sahip olma içgüdüğü olarak açıklayabiliriz. Zaten sorunun tarihine indiğimiz zaman Çin'in Milattan Sonra'dan itibaren bu bölgede hakim olmak istediğini görürüz. Çin'in bölgeye sahip olmayı istemesinin bir diğer nedeni de o toprakların geçmişten beri Çin'in anayurdu olduğunu iddia etmeleridir.

Türkiye için bu sorun tarihsel bağlar açısından çok önemlidir. Türkiye, her zaman için, dünyanın neresinde olursa olsun mazlumlara yardım elini bir şekilde uzatmış yahut uzatmaya çalışmıştır. Türkiye, Çin'in 1949'dan bu yana komünist rejim ile baskı altına aldığı Doğu Türkistan için tarihsel bağlılık ve inancı gereği zaman zaman tepkisini göstermiştir.

Türk toplumu ile SUÖB(Sincan Uygur Özerk Bölgesi) toplumu arasında tarihi ve kültürel bağların bulunduğu bilinmektedir. Türkiye'de ÇHC'nin SUÖB kökenli vatandaşların yaşaması, bu bölgedeki gelişmelere ülkemiz kamuoyunun daha duyarlı olmasına sebep olmaktadır. Bu duyarlılığı bölgeden ülkemizde bir vesileyle gelerek yerleşmiş vatandaşların oluşturdukları dernekler ve sivil toplum kuruluşlarının daha da belirginleştirdikleri söylenebilir. Bu duyarlılığın özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Orta Asya Cumhuriyetlerinin uluslararası politika sahnesine çıkmasıyla ve Türk toplumunun bu bölgeye odaklanmasıyla birlikte artmış olduğu görülmektedir. Bunun somut bir yansıması 1990'lı yılların başında Türk kamuoyu yaşamında sıklıkla dile getirilen ve bir dış politika seçeneği

oluşturup oluşturmadığı tartışılan “Adriyatik’ten Çin’in Batısına Uzanan Türk Dünyası”na odaklanma olgusudur.

5 TEMMUZ OLAYLARI VE TÜRKİYE’NİN TEPKİSİ

5 Temmuz 2009’da Urumçi’de yaşanan olaylar, Türkiye başta olmak üzere tüm dünyanın Çin’e olan tepkisini hat safhaya ulaştırmıştır. Olaylarda resmi kaynaklara göre 184 kişinin hayatını kaybettiği ve 1000’den fazla yaralı olduğu bildirilmiştir.

Türkiye’de Dışişleri Bakanlığı 6 ve 8 Temmuz’da iki açıklama yaparak olayları derin üzüntü içinde takip ettiğini belirtmiştir. Dönemin Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu “Çin ile ilişkilerimiz son dönemde iyi bir durumda, ümit ederiz ki bu gerilim durur.” Diyerek, Türkiye adına adeta bir ultimatoma yayınlamıştır.

TÜRKİYE-ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLİŞKİLERİNİN YARINI

Türkiye-Çin ilişkilerinde ise, öncelikle Pantürkizm’in Türkiye’nin devlet politikası olmadığını, Uygur sorununun Çin Halk Cumhuriyeti’nin iç sorunu olduğunu, bununla birlikte insan hakları ihlallerine Türkiye’nin sessiz kalamayacağını sıklıkla vurgulaması gerekmektedir.

Türkiye Çin ile yoluna dün olduğu gibi bugünde devam etmektedir. Nitekim etmesi de gerekir. Lakin insan haklarının bu denli hiçe sayıldığı bir ortamda ilişkilerin sağlıklı bir biçimde ilerleyebilmesi de oldukça zordur.

Çin Halk Cumhuriyeti tüm dünyada ilişkilerini korumak istiyor ise, 5 Temmuz Olayları’nın Dünya’da yol açtığı tepkileri iyi irdelemeli ve Doğu Türkistan Politikaları’nı tekrar gözden geçirmelidir.

<http://akademikperspektif.com>

Uygurlar sahipsiz

İbrahim Ethem Gören

Üç belâ var bu dünyanın başında!
Amerika, Kızıl Rusya, Kızıl Çin.
Üçü birden fitne-fesat peşinde,
Amerika, Kızıl Rusya, Kızıl Çin.

Bu fotoğrafı görünce yıllar önce Ozan Arif’in Amerika Kızıl Rusya Kızıl Çin şiiri; daha doğrusu ağıdı yâdına düştü... Bu ağıda talebelik yıllarımızda kulak verirken Kartaltepe Talebe Yurdu’nun deposundan yayın yapan Kartaltepe Talebenin Sesi Radyosu’ndan Bakırköy ahalisine epeyce dinletmiştik!

Şiirin devamında o dönemde gurbet elinden;

Almanya’dan ses veren Ozan Arif şöyle haykırıyordu:

Biri dünkü velet, tarihi hiçtir,
Biri 'Moskof', biri 'Ye'cüc-Me'cüc'tür
Karınları tok ya, ruhları açtır,
Amerika, Kızıl Rusya, Kızıl Çin.

80’li yılların sonunda Ozan Arif hicviyatında ne hikmetse İsrail zulmünden pek bahisler açmıyor olsa da dilini Amerika’ya, Rusya’ya ve Çin’e dolamış olması da hiç yoktan iyi bir şeydi!

Tarih, tekerrürden ibaret... İbret ve tedbir alınmadığı için de tekerrür etmeye devam ediyor. Aradan 25 yıl geçti, Amerika’nın, Rusya’nın ve Çin’in zulüm tarihindeki misyonları değişmedi; artarak devam ediyor.

Uygurlar sahipsiz... Uygur Müslümanları, Uy-

gur Türkleri uzun süreden bu yana sistematik işken- celere tabi tutularak hor ve hakir görülüyor. Çalışma alanları daraltılıyor, kendilerine yaşam hakkı tanınmıyor, toplu infazlar yapılıyor... Maalesef halkımız ve hür dünya Uygurların maruz kaldığı zulmü karşı sessiz kalıyor... Tıpkı geçtiğimiz hafta ABD’de öldürülen Müslüman akademisyen ailesi örneğinin de olduğu gibi...

Çin, sessizliğimizden, dünyanın vurdumduymazlığından aldığı ilhamla zulümlerine zülüm katıyor. Müslümanların çocuklarını sünnet ettirmeleri engelleniyor. Uygurların namaz kıymaları, oruç tutmaları, Kurân-ı Kerim okumaları yasaklanıyor. Çin, Uygur Türklerini akıl almadık yöntemlerle sindirmeye çalışıyor.

Bu hususta uzun yıllar Çin’de kalan kadim dostumuz İzzet Akyol’un aşağıdaki tesbitleri önem arz ediyor:

“Çin’in Doğu Türkistan’la ilgili olarak yürüttüğü temel politika şudur: Bu bölgedeki Uygur konsantrasyonunu azaltmak ve bu nüfusu Çin içerisine seyreltilmiş olarak dağıtmak. Bu arada Çinliler tabii ki Doğu Türkistan demiyorlar; bu bölgenin Çince adı Xin-jiang (Okunuşu: Şin-can). Çince Xin: Yeni, Jiang: Arazi, Toprak)

Çin devleti Uygur nüfus konsantrasyonunun azaltılmasını nasıl yapıyor? Öncelikle, Uygurları

Doğu Türkistan'da işsiz bırakarak yapıyor. Doğu Türkistan, Çin içerisindeki en geri kalmış bölgelerden biri ve yatırım teşvikleri olan bir bölge. Yatırımları yapanlar hep Çinliler; burada açılan fabrikalara Çin'in başka fakirkırsal bölgelerinden işçiler getiriliyor, ama Uygurlara iş verilmiyor. Doğu Türkistan'da fabrikalar açıldıkça bölgedeki Çinli nüfusu dramatik şekilde artıyor ve Uygurlar azınlık hale düşüyor. Mesela, Doğu Türkistan'ın başkenti Urumçi'de 15 sene önce Uygur nüfusu yüzde 90'lar civarında iken bugün yüzde 15'in altına inmiş diye duydum.

Şehirler hızla büyüyor, sanayileşme ve ticaret gelişiyor, ama artan nüfus hep Çin'in başka bölgelerinden buraya göçürülen bir nüfus. Buna mukabil, bir Uygur, Çin'in başka bölgelerine göçtüğü zaman çok belirgin bir ayrımcılıkla karşılaşmıyor. İş bulabiliyor veya seyyar satıcılık (meyve, kuruyemiş, seyyar kebabçılık gibi işler yapıyorlar) gibi yollarla ailesinin nafakasını çıkarabiliyor. Dolayısıyla, kendi memleketinde işsiz ve aç kalan Uygurlar mecburen Çin'in başka bölgelerinde bir hayat inşa etmeye çalışıyorlar. Böylelikle, çift taraflı bir mekanizma ile Doğu Türkistan'ın nüfus kombinasyonu değişiyor. Bir taraftan Uygur nüfus azalıyor, bir taraftan da Han-Çinli nüfus artıyor. Bugün Çin'in neresine giderseniz gidin, muhakkak oraya yerleşmiş bir Uygur'a rastlarsınız. Fakat bir müddet sonra Doğu Türkistan'da Uygur'a rastlamak zor olacakmış gibi gözüküyor.

Bu politikalar, aynı zamanda çok yoğun ve programlı bir devlet şiddetiyle de destekleniyor. Çinli Müslümanlar her türlü dini haklardan yararlanırken Uygurlar'a çok yoğun dini-millî baskı yapıyor. Memurların ve öğrencilerin oruç tutması kesinlikle yasak. Resmi dairelerde ve devlet fabrikalarındaki yemekhanelerde Uygurlara kasten (ve hatta zorla) domuz eti yediyorlar. Yeni imar planları, moda tabirle "kentsel dönüşüm" gerekçeleriyle Uygurların evleri yok pahasına istimlak ediliyor; sokakta kalıyorlar. Zaten işsizler, hepten mağdur oluyorlar. Bunların amacı hep aynı: Uygurları Doğu Türkistan'dan Çin'in başka bölgelerine göç ettirmelerini sağlamak. Bütün bunlar Uygurları eğitimden, memuriyetten, iş dünyasından dolayısıyla Çin'in zenginleşmesinden uzaklaştırıyor. Buna paralel olarak Uygurlar arasındaki Çin düşmanlığını bileyiyor.

Ayrıca, son zamanlarda Selefî çizgide bir dindarlık da Uygurlar arasında yayılıyor. Bunun programlı-sistemli-örgütlü olup olmadığını bilmi-

yorum.

Zaman zaman, zaten patlamak üzere olan asabi bazı Uygur gençlerinin polislere, karakollar gibi bazı yerlere saldırdıklarını duyuyorum. Böyle bir durum olduğunda, Çin güvenlik güçleri o bölgeye toptan bir saldırı yaparak bütün toplumu cezalandırıyorlar. Bu durum söz konusu kitledeki Çin düşmanlığını daha da güçlendiriyor. Son zamanlardaki olayların detayı hakkında özel bir bilgiye sahip değilim. Fakat olayların genel istikameti bu şekilde oluyor.

Çinliler ayrıca şöyle bir strateji güdüyorlar: Doğu Türkistan'ın her tarafına Çinli yerleştirmek yerine nokta hedefler seçip sırayla gidiyorlar. Mesela Urumçi'yi bitirip tamamen Çinileştirmişler. Duyduğum kadarıyla Hotan, Kaşgar, Turfan, Gülce ve Artış gibi nisbeten daha küçük şehirlerde halen Uygur çoğunluk var. Ama aynı süreç oralarda da işliyor. O bölgelerin de Çinileştirilmesi de yakındır; 3-5 sene içinde oraları da Urumçi'nin kaderi bekliyor gibi gözükmektedir."

Doğu Türkistan'ın Urumçi şehrinde bütün camilerin imamları bir meydana toplanarak toplu halde dans etmeleri için zorlanıyor, silah zoruyla "Maaşınızı Allah vermiyor, Çin Komünist Partisi veriyor!" dedirtiliyor. Kâfir, New York'ta da, Paris'te de, Moskova'da da Tel Aviv'de de, Pekin'de de kâfir... Netice itibarıyla küfür tek millet ve cehennem onlar için yaşıyor!

Geçtiğimiz hafta Çin resmi haber ajansı Sinxua, Urumçi meydanında toplanan imamların ellerine kırmızı bez parçaları verilerek, üniversite öğrencilerinin de hazır bulundurulduğu bir ortamda "medeniyet gösterisi!" adı verilen etkinlikte zorunlu olarak dans ettirildiği haberini servis etmekten "Merd-i Kıpti şecaat arz ederken sirkatin söyler" misali geri durmadı! İmamlara bir yandan zorla dans ettirilirken bir yandan da "Ülke barışı gönüllere huzur veriyor!" sloganları atırdı. "Zoraki dans seansları"nda yapılan konuşmalarda gençlerden camilerden uzak durması istendi. İbadet etmenin sağlığa fayda sağlamadığı öne sürülen konuşmalarda sağlıklı olmak için öğrencilerden dans etmeleri gerektiği belirtildi. Fakirlikten toprağa serilmiş bulunan Çin ahalisi asırlar boyunca yana yana döne döne dans ederek sağlıklı kalıyor!

Çin yöneticileri Müslüman bayan öğretmenleri baskı altında tutarak öğrencilerini dinden uzak tutacaklarına ve çocukların dini eğitim almasına engel olacaklarına dair yeminler ettiriyor...

65 yıldır fiili olarak komünist Çin yönetiminin iş-

gali altında olan ve baskıcı politikalarla asimilasyona maruz kalan Doğu Türkistan Müslümanlarının en temel insani hakları olan ibadet özgürlükleri engelleniyor. 18 yaşından küçüklerin, işçilerin, memurların, kadınların ve öğrencilerin camilere girmeleri yasak.

Seyahat özgürlükleri olmayan Uygur Müslümanlarının hacca gitmeleri oruç tutmaları yasaklanıyor. Resmi kurumlarda, okullarda ve işyerlerinde tesettürün yasak olduğu bölgede resmi kurumlarda namaz kıldıkları tesbit edilenler ve dini içerikli sms gönderenler para ve hapis cezalarına çarptırılıyor... En acı, ironik ve aşağılayıcı ceza ise imamlara dans ettirilmesi...

Çin'in imamları dansöz gibi oynatmasının Çinli Müslümanların; Uygur imamlarının şahsında tüm İslam dünyasına hakaret ve meydan okuma olduğu açık. İslâm Dünyası, Arap Ligi, D-8, İslam Konferansı Teşkilatı maalesef bu meydan okumaya seyirci kaldı...

Bu satırları okuduğunuz zaman diliminde maalesef komünist Çin idarecileri Uygur imamlara sessizliğimizden aldığı destekle "Çin işkencesi" altında dans ettiriyor olacak! Biz ise sadece buğz edip ellerimizle birlikte gönüllerimizi de gökyüzüne doğru yükseltiyoruz. Elimizden duadan başka bir şey gelmiyor. Oysa beş asır önce bırakın bir Müslüman'a zulmedilmesini; ecdadımız bir fermanla Fransa'da ecnebiler arasında neşv ü neva bulmaya başlayan Frenk dansına 100 yıl boyunca mani olabilmişti.

Müverrih Joseph von Hammer, Kanuni Sultan

Süleyman'ın Fransa'ya "dans" konusunda verdiği ultimatoma değinir. Osmanlı Cihan Devleti asırlarında dünyanın süper gücü, mazlumların hamisi olan Kanuni Sultan Süleyman, Fransa'daki Osmanlı elçisinden frenk ülkesinde 'dans' nam şey!' yapıldığını öğrendiğinde Fransuva'ya aşağıda metni bulunan fermanı göndermiş ve yine Hammer'in aktardığına göre o ülkede dans 100 yıl boyunca yasaklanmıştır.

"Ey Fransa Kralı Fransuva!

Sefir-i Kebirimden aldığım mazhara göre malumatım oldu ki, memleketinde dans namında alâ mele-innas (halkın huzurunda) fuhşiyat ve luubiyyat (ayıp davranışlar ve oyunlar) yapıyormuşsun. İş bu name-i Humayunumun (fermanım) eline vusulünden (geçtiğinden) itibaren bu mel'anet rezalete (lanetlenecek davranışa) son vermediğin takdirde, Ordu-yu Humayunumla gelip seni kahretmeye muktedir olurum."

Böyle bir fermana, sözün yaptırım gücene "Eyvallah"tan başka ne denebilir ki!

Ozan Arif'in avazıyla başladığımız yazımızı yine ozanımızla nihayete erdirelim:

Hangi taşı kaldırırsan kaldır bak,
Hep altından bunlar çıkar muhakkak.
Ah bilseniz ne âdidir, ne alçak
Amerika, Kızıl Rusya, Kızıl Çin.

<http://www.sondevir.com>

Adı Gulca'dır, Ata Yedigârıdır!

Nurcan YAZICI

Her takvim yaprağı, gösterdiği günün mazisinin de yükünü taşır omuzlarında, mazisi ne kadar aydınlıksa o da o kadar aydınlık, ne kadar karanlıksa o da o kadar karanlıktır.

Bazı günlerin dört bir yanının yara bere içinde olması bu yüzdendir. Büyük zulümlere tanık olan günlerdir bu günler. Omuzladıkları yük o kadar ağırdır ki onlar da "kan" ağlar, o "gün" yitip giden insanlar kadar.

İşte 5 Şubat, bu günlerden biri idi. Geçtiğimiz hafta bir tanesini daha idrak ettik, 1997'den bu yana 15. kez. Kaç kişinin zihnine, Doğu Türkistan'ın göz yaşımı düşürdü? **Peki, ama kaç kişinin yâdına düştü o gün Gulca'da yaşananlar? Sahi, Gulca neresi, bilen var mı?**

Senelerdir Çin zulmü altında inlemekte Doğu Türkistan toprakları, sessizce. Kendi adına bile sahip olamadığı, göstermelik bir özerklik içinde yaşıyor "Sincan" adıyla. Ekonomik, siyasal, toplumsal ve dini her türlü baskıyla karşılaşırken, bir de zorunlu göç ve doğum kontrolü politikalarıyla asimile edilmeye çalışılıyor.

Ancak Çin Halk Cumhuriyeti'nden gördüğü fiziksel şiddet o denli büyük ki bu baskıları bile gölgede bırakıyor.

1949'dan beri Çin işgali altında yaşayan Doğu Türkistan'da, bu tarihe kadar 35 milyon Uygur Türkünün Çin hükümeti sebebiyle öldüğü söyleniyor. Bu insanların bir kısmı doğrudan Çin ordusu tarafından katledilmiş, bir kısmı da sosyal ve ekonomik baskılar nedeniyle oluşan kıtlık yüzünden hayatlarını kaybetmiş.

"İslamcı terörist(!)" suçlamasıyla sokak ortasında infaz edilen Doğu Türkistanlı gençler, çeşitli bahanelerle Çin polisi tarafından acımasızca dövülen Uygur çocukları, yerlerde sürüklenerek zorla kürtaja tabi tutulan Uygur kadınları, bu vahşetin canlı tanıkları olarak gözlerimizin önünden geçiyor. Daha 3 yıl önce Urumçi'de yaşananlar ise, bu acıların en tazesisi.

Açıkça bir katliam olan Gulca olayları ise, Doğu Türkistanlıların maruz kaldığı Çin zulmünün en yürek parçalayıcı olanlarından belki de.

Bir Kadir Gecesi evlerinde Kuran'ı Kerim okumakta olan Doğu Türkistanlı kadınlar, Çin polisince baskına(!) uğrayıp karakola götürülürler. Evet, sevgili özgür dünya, Çin'de ibadet etmek, Kuran okumak, daha doğrusu Müslüman olmak suçtur!

Bu kadarla da kalmaz sosyalist Çin rejimi; ibadet etme özgürlüğüne sahip çıkmak için direnen Doğu Türkistanlıları, hepinizin gözleri önünde katleder! Halk, tutuklanan kadınların serbest bırakılmasını talep edince, iki tanesini öldürüp halkın önüne atar. Bu insanlık dışı fiil karşısında doğal olarak galeyana gelen halkı ise, makineli tüfeklerle tarar Çin polisi. O gece olay yerinde yaklaşık 400 Doğu Türkistanlı, hiçbir sebep olmaksızın, Çin Hükümeti tarafından katledilir. Binlercesi hapse atılır. Yaralıların tedavi edilmemesi için, civardaki tüm hastane ve doktorlara emir verilir. Böylece daha onlarca, belki de yüzlerce Uygur Türkü ölüme terk edilir. Sadece Gulca'da da yaşanmamıştır bu vahşet. Sonrasında Doğu Türkistan'ın başka şehirlerinde de evlerin aniden basılıp insanların kurşuna dizildiğine dair haberler gelir.

Herkesin her şeyden çok kısa zamanda haber aldığı bir iletişim çağında, yüzlerce insanın "yaşama hakkı" ellerinden alınmış ve her fırsatta insan haklarını savunan, demokrat ve özgürlükçü oldukları iddia eden Batılı ülkeler dâhil, tüm dünya bu dramatik hak ihlaline seyirci ve sessiz kalmıştır. Her ne kadar Çin'in kapalı rejimi sebebiyle ülkeden haber almak biraz zor ve geç de olsa, sonrasında çıkan olayları durdurmak için dahi hiçbir devlet, uluslararası örgüt ya da sivil toplum kuruluşu kılını kıpırdatmamıştır.

Ezcümle, mevzubahis çıkarları olunca "Uygur" Dünyanın gözünde, "Uygur" insan bile değildir!

Doğu Türkistan mes'elesi ezeli ve ebedi bir davadır ve bu davayı Müslüman Türkiye'de ne acıdır ki yalnızca Ülkücüler yüreklice savunmaktadır. Dün, Başbuğ Alparslan Türkeş bu hususta geçmiş dönem hükümetlere ikazlarda bulunuyordu, bugün MHP Lideri Sayın Devlet Bahçeli aynı hassasiyeti ortaya koyuyor. Peki başka? Maalesef başka seslerin yankıları ne Türkiye'de ne de Doğu Türkistan'da duyulmamaktadır.

Ne diyelim, 5 Şubat'ta bile olsa Doğu Türkistan'ı hatırlayanlara, yürekleri orada katledilenler için sızlayanlara, Çin'in Müslüman Türklere yaptıklarına, ses olanlara, çare arayanlara, velhasıl "hakikaten" halen "insan" kalanlara selam olsun!

<http://www.haberiniz.com.tr>

ASRIN ZULME SESSİZLİĞİ

Zehra DİREK
UÜ Uluslararası İlişkiler

Modern hayatın getirdiği şartlar ve bu şartlara uyum için gerçekleştirilen koşuşturmalar, kaygılar, ... Tüm bu sistemin içinde yer almaya çalışan Müslümanlar; daha iyi bir yaşam tarzı için okunacak okullar; gidilecek fakülteler; yüksek lisanslar; akademik kariyer hayalleri; seminerler, sempozyumlar... Daha iyi maaşlarla gelinecek üst düzey bir yaşam ve daha çok saygı görebileceği etiketler için çalışmalar... Modaya uymanın getirdiği lüks yaşam, yüksek harcamalarla organize edilen davetler, törenler, tatiller... Dünyanın bir yanındaki Müslüman profili böyleyken öte yandan çeşitli coğrafyalarda zulüm altında sesini diğer insanlara duyurmaya çalışan Müslümanlarda var. Bunlardan biri de kuşkusuz Doğu Türkistan. En son Ramazan ayında Çin'in oruç yasağıyla gündeme gelen lakin gündemi fazlaca meşgul etmesine izin verilmeden tekrar unutturulan Doğu Türkistan'daki zulmü, biz Müslümanlar televizyonlarda, gazetelerde, sosyal medyada görmesek de oradaki zulüm dinmiş değil. 1949 yılından bu yana Çin'in işkenceleri ile inleyen bu coğrafyanın sesi sürekli susturuluyor, dışarıya bu zulmü anlatanlar işkenceler altında şehit ediliyor, diğer bir kesim ise aileleriyle bu konuyla ilgili tehditlere maruz kalarak susmak zorunda bırakılıyor. Asya'nın İsrail'i diye nitelendirebileceğimiz Çin, yapılan gösterileri terör örgütleri tarafından düzenlenmiş, devlete karşı bir ayaklanma şeklinde lanse ederek yaptığı kısımları hakkını savunma adına meşru gösteriyor, binlerce Müslümanın öldüğü katliamlarda ölenlerin sayısı Çin hükümeti tarafından gizleniyor veya dünyaya duyurulmasında çeşitli sansürlerle engel olunuyor.

Çin hükümetinin, ramazan ayında oruç tutmayı yasakladığı ve oruçlu olanları darp ederek zorla yemek yedirdiği, Kadir gecesi ibadet etmek için mes-cide giden başörtülü kadınları katlettiği ve gerekçe olarak da cilbab yasağını gösterdiği, bayramda bayramlaşma amacıyla toplanan kalabalığa ateş açması sonucu yüze yakın Müslümanın şehit edildiği gelen son haberler arasında. Ancak Çin'in yaptığı zulüm sadece katliamlardan ibaret değil. Buradaki Müslümanlar ağır kısımlar altında adeta yok edilmeye çalışılıyor.

Komünist hükümetin uygulamalarının bir kısmını şöyle sıralamak mümkün: Binlerce rejim muhalifi insan hakları savunucuları ve din adamları, sadece

düşüncelerini ifade ettikleri için, ceza evlerinde, askeri çalışma kamplarında, gayri sıhhi şartlar altında tutuluyor (bkz. Uluslararası Af Örgütü raporları). Nitekim çeşitli etnik gruplara mensup insanların bulunduğu Doğu Türkistan'da temel insan haklarının şiddetle bastırıldığı, çoğu zaman yargılanma olmaksızın insanların tutuklandıkları, siyasi tutukluların ise uluslararası adalet standartlarından çok uzak yargılanmalar neticesinde uzun süre mahkum edildikleri, temerküz kamplarında orta çağdaki gibi kürek cezasına tabi tutuldukları, mahkumların toprak üstünde ya da bir parça saman üzerinde yatırıldıkları, hatta tuvalet ihtiyaçlarını bile yemek kapları ile giderilmeye zorlandıkları ve her yıl yüzlerce Müslüman Türk'ün stadyumlarda şova dönüştürülerek idam edildikleri uluslararası kuruluşların raporlarında belirtiliyor.

Uluslararası Af Örgütü resmi raporuna göre komünist parti kontrolündeki "yargı" tek celsede ölüm kararı verebiliyor ve Doğu Türkistan'da yoğun olarak uygulanan "ölüm cezası" ise halkı sindirmek için yaygın ve keyfi olarak infaz mangaları önünde gerçekleştiriliyor. Bu kararlar verilirken suçun tespiti cihetine gidilmiyor. Bu uygulamalarla ayrıca organ nakli amaçlanıp infazı gerçekleştirilenlerin böbrek, kornea gibi organları alınıyor. İnsan Hakları Örgütü'nün raporuna göre böbrek naklinin %90'ı bu şekilde yapılıyor ve bundan büyük gelir elde ediliyor. Çin yönetiminde bir devlet politikası olarak Doğu Türkistanlı kadınlara zorunlu kürtaj uygulanıyor. Belirlenen çocuk kotasının aşılması durumunda bebekler anne karnındayken öldürülüp, yapılan kürtajların sıhhi olmaması sebebiyle çoğu zaman anneler de ölüme terk ediliyor.

Çin zulmü her alanda kendini gösteriyor. Doğu Türkistan'ın demografik yapısını değiştirmek ve burayı tamamen Çin'e katmak amacıyla Çinli göçü ve asimilasyon politikaları uygulanıyor. Uygurların kendi dillerini konuşması ve kendi dillerinde eğitim görmeleri yasak. Ayrıca okullarda çocuklara Çince isimler verilerek onlara bu isimlerle hitap ediliyor. Öte yandan petrol, doğalgaz ve çeşitli değerli madenler işlenip buradan gelen gelirler Çin'e aktarılıyor. Ekonomik imkânlar yeterli olmasına rağmen Çin'in sömürsü altındaki halk işsizlik, açlık ve sefaletle boğuşuyor. Devlet dairelerinde, okullarda ve çeşitli kurumlarda çalışan memurların %90'ını Çinli

halk oluşturuyor. Fabrikalarda çalışanların durumu da farklı değil. Gelir düzeyine bakıldığında Türkistanlıların aldığı maaşlar Çinlilerin maaşlarının dörtte birine hatta daha da azına tekabül ediyor. Nüfusun %80 ni açlık sınırında yaşıyor...

Din konusundaki sınırlamalar ve yasaklar ise tahammül edilir cinsten değil. Komünist Parti üyeleri, 18 yaşından küçüklere, işçi ve memurlara, kadınlara ve öğrencilere camiye giriş yasağı getirmiş durumda. Din eğitimi de ülkedeki yasaklar arasında. Seyahat özgürlüğü olmadığı için pasaport alamayan Müslümanlar hacca da gidemiyor. Yetişkinlerin de gruplar halinde ibadet etmeleri yasak. Vaaz verilmesi, uzun dua ve Kur'ân-ı Kerim'deki bazı ayetlerin okunmasında da birtakım kısıtlamalar var.

Çin'in yaptığı zulüm sınır tanımıyor. Nükleer denemelerini bu coğrafyada yapması bu vahşetin ulaştığı boyutu göstermesi açısından önemli bir konu. Örneğin, 1964'ten 1997'ye kadar hiçbir koruyucu tedbir alınmadan 11'i yeraltında olmak üzere 46 nükleer deneme yapılmıştır. Bu denemelerin üzücü sonuçları halen kendisini göstermektedir. Batı ülkelerinin Çin'den ithal ettikleri Doğu Türkistan menşeli kuru yemişlerde radyasyon tespit etmeleri üzerine Doğu Türkistan kaynaklı ürünlerin ithalini yasakla-

maları bunun bir kanıtıdır. Bütün bunların üstüne, Çin hükümetinin diğer ülkelerin nükleer atıklarını ve çöplerini almayı ekonomik fayda getireceği düşüncesiyle kabul ettiği ve bu atıkları Doğu Türkistan topraklarında depoladığı meselesi bazı örgütlerin raporlarında yer alan bilgilerin arasında.

Bütün bu zulümler yapılırken dünyanın suskunluğu daha da kahredici bir unsur. Beyaz ülkenin Müslümanları hayallerine ulaşmak için basamakları bir bir çıkarken ümmet olmanın basamaklarını da bir bir iniyor. Başkasının derdiyle dertlenme dersinden kaldık ama kimin umurunda...

Çin zulmü konusunda yazılacaklar buraya sığmaz elbet. Bir sis perdesinin ardında görünenlerin küçük bir kısmı bu kadar, ama bu perdenin ötesinde daha vahim bir tablonun olduğu gerçeğini unutmamak gerek. Verilen bilgilerin bu kadarı bile biz Müslümanları harekete geçirmeye yetmiyor. "Ne yapabiliriz?" sorusunun cevabı hep aynı: "Dua etmekten başka yapabileceğimiz bir şey yok!". Durum gerçekten de böyle mi? Yoksa sadece kendi rahatımızdan ödün vermeyişimizin ve cesaretsizliğimizin kılıflanmış hali midir bu? Şüphesiz dua mü'minin en güçlü silahıdır, lakin ümmet fiili bir duaya muhtaç...

<http://erdemligenclik.net>

Doğu Türkistan Denilen Bir Yer

Cemal NAR

Belki de birçoğumuz Doğu Türkistan diye bir ülkeden haberdar bile değiliz. Kim bilir belki de bazılarımız Doğu Türkistan'ı Güney Amerika'da, ya da Afrika'nın ortalarında bir ülke olarak bilmektedir. Doğu Türkistan ismini duyanlarımızın birçoğu ise, Doğu Türkistan'ın Türk/İslâm dünyasındaki yeri ve önemi konusunda yeterli bir bilgiye, donanıma sahip değildir.

Coğrafya olarak Doğu Türkistan, Orta Asya'nın orta bölümünde yer alan büyük Türkistan'ın doğu kesimidir. Doğu Türkistan Türkistan'ın bir parçası olup, Türkistan'ın doğusunda ve Asya kıtasının tam orta kısmında yer almaktadır. Güneyde Pakistan, Hindistan, Keşmir ve Tibet, güneybatı ve batıda Afganistan ve Batı Türkistan, kuzeyde Sibiryaya ve kuzeydoğuda Çin ve Moğolistan ile sınırdır.

Doğu Türkistan'ın yüzölçümü 1.828.418 km. karedir. Bu yüzölçümle Doğu Türkistan, ülke olarak Türkiye'nin iki katından daha fazla bir genişliğe sahiptir. Doğu Türkistan tarihte birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir coğrafyadır. Bu topraklar gerek

İslâmiyet öncesi ve gerekse İslâmiyet sonrası birçok Türk devletinin kurulduğu bir coğrafya olma özelliğine sahiptir. Bu anlamda Hunlardan Göktürklerle, Uygurlardan Karahanlılara, Gaznelilerden Selçuklulara ve Saidiye Hanlığına kadar daha birçok Türk devleti bu topraklarda kurulmak suretiyle, adigeçen coğrafyada Türk-İslam uygarlığının en güzel örnekleri verilmiştir.

Ayrıca Mahmut Gaznevî gibi, Abdülkerim Satuk Buğra Han gibi, Selçuk Bey, Melik Şah ve Timur gibi, daha birçok büyük devlet adamlarının yetiştiği topraklar da bu topraklardı. İmam Buhari, İmam Tirmizi, İbni Sina, Ebunasril Farabi, Fergani, Zimahşeri gibi, eserleri ile İslam kütüphanelerini zenginleştiren, dünya bilim adamlarına yol gösteren bilginler de hep bu toprakların evlatlarıdır. Ayrıca Divan-ı Lügat-it Türk'ün yazarı Kaşgarlı Mahmut, Kutadgu Bilig'in yazarı Yusuf Has Hâcib, Atebet'ül Hakayık adlı dev eserin sahibi Ahmet Yüknek gibi dünya tarihine kültür hazineleri ile yazılan isimler de Türk-İslam medeniyetinin beşiği olan bu topraklarda yaşamıştır.

Burada sadece birkaçına yer verdiğimiz bu isimler bile, Doğu Türkistan'ın İslam ve Türk dünyası için taşıdığı önemi fazlasıyla ortaya koymaya yetmektedir. Zengin yeraltı kaynakları ve stratejik konumundan dolayı Doğu Türkistan, Çin'in tarih boyunca siyasi ve ekonomik olarak kendi nüfuzu altına almaya çalıştığı bir bölge olma özelliğine sahiptir. 1757 veya 1759'lu yıllara gelinceye kadar Doğu Türkistan'da kurulan devletler şöyle ya da böyle bir şekilde bağımsızlıklarını korumuşlardır. Maalesef 1757 yılından itibaren Doğu Türkistan'ın tamamı Çin işgaline uğrayacaktır. Söz konusu tarihte başlayan Çin işgalinden sonra, bölge halkına işgalci Çin devleti tarafından inanılmaz işkence ve baskı uygulanmaya başlanmıştır.

Buna rağmen Doğu Türkistanlılar pes etmeyerek Çin'e karşı mücadelelerini yılmadan devam ettireceklerdir. Yıllardır devam eden Çin işgaline karşı, bütün ülke çapında başlatılan kurtuluş hareketi kısa zamanda meyvesini vermiş ve Yakup Han'ın liderliğinde 1865 yılında Kaşgariye Devleti kurulmuştur.

Söz konusu Kaşgariye Devleti, Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya tarafından resmen tanınacaktır. Ne var ki, daha sonra Çin ve Rus devletlerinin kısılcı altında kalan bu yeni Türk Devletinin toprakları, Rusların desteğini alan Çin Mançu devleti tarafından 1878 yılında ikinci kez işgal edilerek ülke Çin'e bağlanacaktır. Söz konusu işgalden sonra işgalci Çin yönetimi Doğu Türkistan'a "Sincan", yani "Yeni Toprak/Kazanılmış Topraklar" ismini vermiştir. Bu tarihten sonra başlayan işgal süreci içerisinde Çinliler, Doğu Türkistan'da korkunç bir imha ve asimile hareketi başlatacaklardır.

Çin işgal ve imha hareketine karşı Doğu Türkistan halkının mücadelesi yılmadan devam etmiş, bu mücadele sonucunda, 1933 yılında Kaşgar merkezli Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti adıyla yeni bir devlet kurulmuştur. Ancak ne var ki kurulan bu yeni devlet, çok geçmeden komünist Çin kuvvetleri ve Rus diktatörü Stalin'in ortak çaba ve hamleleri sonucunda 1938 yılında ortadan kaldırılmıştır. Bu tarihten sonra Doğu Türkistanlılar Çin'e karşı defeatle karşı koymaya çalışmışlarsa da, bu ayaklanmalar Çin yönetimi tarafından çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Artık, 1949 yılından itibaren Doğu Türkistan'ın kaderi Sovyet Rusya'nın da desteğiyle tamamen Çin yönetimine terk edilmiş olacaktır. 1949'lu yıllardan itibaren geleceği Çin yönetimine terk edilmiş bulunan Doğu Türkistan'da Çinliler, ülke halkına karşı akla hayale gelmeyecek işkence ve asimile politikası takip etmişlerdir. Bu anlamda, Doğu Tür-

kistan halkının en masum istekleri bile işgalci Çin yönetimi tarafından kabul edilmemektedir. Din ve vicdan özgürlüğü bu topraklarda yaşayan Müslümanlar için bir hayal bile değildir.

Çin yönetimi tarafından ırkî ayrımcılık ve etnik temizliğe maruz bırakılmak; asimilasyon ve kitlesel katliamlara uğramak Doğu Türkistan halkının âdetâ kaderi haline gelmiştir. İşgalci Çin yönetiminin 1949 yılından günümüze gelinceye kadar geçen süresi içerisinde Doğu Türkistan'da katlettiği Doğu Türkistanlı sayısı 35 milyon gibi inanılmaz bir rakama ulaşmış durumdadır.

Çin yönetimi yıllardır Doğu Türkistan'da, Müslüman halka karşı kelimenin tam anlamıyla devlet terörü uygulamaktadır. Doğu Türkistan gerçeği, çeşitli siyasî ve ekonomik gerekçelerden dolayı İslâm dünyası da dâhil olmak üzere dünyanın görmezden geldiği, görmezden gelinmese de siyasi çıkarlar uğruna feda edilen bir gerçektir. Dinî, millî ve kültürel köklerinden kopartılmak istenen ve gözlerini açtığı andan itibaren "Sincanlı" olduğuna inandırılmaya çalışılan bir milletin tutsaklar ülkesidir Doğu Türkistan... Bugün Doğu Türkistan'da Çin yönetimi tarafından sistemli bir şekilde devam ettirilen devlet terörü, bütün dünyanın gözleri önünde her geçen gün artarak devam etmektedir. Dünya siyasetine yön verme iddiasındaki güçlü devletlerin her biri, başka başka hesapları ve çıkarları için Doğu Türkistan'da yaşanan drama seyirci kalmaktadırlar.

Burada yaşayan Müslüman halkın uğradığı baskı ve zulümler Ortadoğu veya başka bir coğrafyada yaşayan Müslümanların uğradığı zulümlerden hiç de az değildir. Fakat siyasî yapı itibarıyla Çin kapalı bir ülke olduğu için, Çin hükümeti tarafından Türkistan halkına sistemli bir şekilde yapılan baskı, zulüm ve katliamlar dünya kamuoyunun gündemine gelememektedir.

Bulduğumuz konum ve sahip olduğumuz manevî değer yargılarımız gereği bizler, yeryüzünün hangi ülkesinde olursa olsun, zulme uğrayanların etnik köken ve inançlarına bakmadan onlara sahip çıkmak zorundayız. Bizim bu sorumluluğumuz bir insanlık, hatta insanlıktan da öte bir Müslümanlık yükümlülüğümüzdür. Mensubu olduğumuz inançlarımıza göre, zulme uğrayanların etnik kökenleri ve dînî inançlarına bakılmayıp, imkânlar nispetinde zulme uğrayan mazlumlara yardım edilir.

Bu gerçeklik kendi tarihimiz boyunca da hep söylediğimiz şekilde olmuştur. Yani, çeşitli zaman dilimleri içerisinde şu ya da bu sebepten dolayı kapımıza gelen mazlumların dînî inanç ve etnik kökenle-

rine bakılmadan onlara her zaman ensarlık yapılmıştır. Son söz olarak şunu da ifade edelim ki, bizlerin Doğu Türkistan'da işgalci Çin devletinin baskıları sonucunda yıllardır yaşanan dramı köşemize taşımış olmamız, zulme uğrayanların sadece ve sadece ırkdaşlarımız olmasından değildir. Ondan daha da öte, orada yaşayan halkların etnik kökenleri ne olursa olsun her şeyden önce İslâm inancına bağlı Müslü-

manlar olması, bizleri çok daha fazla ilgilendirmektedir. Çünkü Efendimiz(sav), birbirlerine acımaları ve yardım etmeleri konusunda Müslümanları bir vücudun azalarına benzetmektedir.

"Nasıl ki, vücudun rahatsız olan herhangi bir azasının rahatsızlığını diğer azalar da duyar, Müslümanlar da aynen böyledir" demiştir. <http://www.cemalnar.com>

DİL VE ALFABE BİRLİĞİ ÜZERİNE

Tuncer KALKAY

Dil, milleti oluşturan ana unsurlardan biri olmakla birlikte, milletin kendini muhafazası ile dilin kendini saklaması arasında doğrudan bir ilişki vardır. Dilini kaybeden milletlerin yaşaması da mucize gibidir. Dil, bir milletin geçmişini bugüne taşıdığı gibi, bugünü de yarınlar için taşıyacak temel köprüdür. Bu bakımdan dilin doğru saklanması için dil birliğine, yazı diline ve dolayısıyla alfabe birliğine ihtiyaç bulunmaktadır.

Farklı alfabeleri kullanan aynı milletin topluluklarının, zaman içerisinde birbirini anlayamaz hale gelmesi, birbirlerine yabancılaşması, birbirlerinden uzaklaşması hiç de zor olmayacaktır.

Tarih boyunca değişik kültürlerle bir arada olan Türkler de, farklı zamanlarda farklı alfabeleri kullanmışlardır. Göktürk, Uygur, Mani, Brahmi, Arap, Grek, İbrani ve Kiril harflerini kullanan çeşitli Türk toplulukları nihayetinde Latin alfabesinde karar kılmışlardır. Arap alfabesi de 9 asırdan fazla bir zaman boyunca Türklerin büyük çoğunluğu tarafından kullanılmış ve Türk kültürüne büyük katkı sağlayarak birliği sağlamlaştırmıştır.

Nihayetinde 1926 yılında Bakü'de yapılan 1. Türkiyatçılar Kurultayı'nda Latin Alfabesine geçilme kararı alınmıştır. Kırım'da ise 10-13 Eylül 1927 tarihleri arasında düzenlenen 1. Kırım İlmî İmla Konferansı'nda gündeme alınmakla birlikte, Ağustos 1929'da düzenlenen 2. Kırım İlmî İmla Konferansı'nda Latin Alfabesi'nin kullanılması kabul edilmiştir.

Türkiye'nin de 1928 yılında Latin Alfabesi'ne geçmesinden sonra endişeye kapılan Sovyet Yönetimi, bu yakınlaşmaya bozmak, dil birliğini baltalamak için 22 Temmuz 1938 tarihinde yayınladığı 989 sayılı Narkompros kararı ile Sovyetler Birliği'nde kullanılan Türk dillerinin tamamında Kiril Alfabesi kullanılmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu çerçe-

de Kırım'da yayınlanan Yañı Dünya gazetesi 5 Ağustos 1938 tarihinden itibaren Kiril harfleri ile yayınlanmaya başlamıştır.

Aradan yıllar geçtikten sonra Vatanlarına dönme, vatanlarında tutunmaya çalışan Kırım Tatarları 17-20 Haziran 1992 tarihinde Kırım Tatar Milli Meclisi'nin ön ayak olmasıyla Akmescit'te düzenledikleri "Kırım Tatar Dili, Latin Alfabesine Geçiş Problemleri" konulu bilimsel konferansta, Latin Alfabesine geçişi, Kırım Tatarları için zaruri görülmüştür.

II. Kırım Tatar Milli Kurultayı'nın II. toplantısında, Kırım Tatar Alfabesi ile ilgili olarak 31 Temmuz 1993 tarihinde aşağıdaki kararlar alınmıştır.

1. Latin grafiğine dayalı yeni Kırım Tatar Alfabesi 1 numaralı ilaveye (*) uygun şekilde tasdik edilecektir.

2. Yeni alfabeyi hayata geçirmek için program hazırlamak ve programda yer alan hususlarda çalışma başlatmak görevi Kırım Tatar Milli Meclisi'ne havale edilecektir.

3. Kırım Tatar yazısının, Latin grafiğine geçirilmesini sağlamak üzere kanuni ve kaidevi kararları çıkarmak ricası ile Ukrayna Devlet Başkanı'na ve Ukrayna Hükümeti'ne müracaat edilecektir.

KIRIM Özerk Cumhuriyeti Yukarı Radası'nın 9 Nisan 1997 tarih ve 1139 no'lu kararı ile de Kırım Tatarlarının alfabesi, Latin Alfabesi olarak onaylanmıştır.

Sesli harfler 8 tane, sessiz harfler 23 tane olmak üzere 31 harften oluşan Kırım Tatar Latin Alfabesi'nde, Türkiye'deki alfabeden farklı olarak (q) ve (ñ) harfleri de eklenmiş bulunmaktadır.

Ancak bütün bu gelişmelere rağmen, Vatan Kırım'da yaşayan Kırım Tatarlarının buldukları ortamdaki şartları ile Latin Alfabesini kullanmalarında

önemli bir gelişme ve sağlıklı bir ilerleme de maalesef sağlanamamıştır. Okullardaki eğitimin Kiril Alfabetesi ile verilmesi, gerek Ukrayna'da gerekse Kırım'da resmi yazışmaların Kiril Alfabetesi ile yapılması nedeniyle de Kırım Tatarlarının Latin Alfabetesi'ne fiili olarak geçişi pek kolay görülmemektedir.

Bu durum, maalesef Vatanda yaşayan Kırım Tatarları ile gerek Diasporada bulunan Kırım Tatarları, gerekse mensubu oldukları Türk Dünyası arasındaki iletişimin asgari seviyede kalmasına da neden olmaktadır.

Maalesef, Vatan Kırım'daki Kırım Tatarları halen Kiril harflerini kullanmak zorundalar. Çünkü onlar halen kendi devletlerini kuramadılar, halen büyük bir bölümü vatanına dönebilmiş değil, halen kendi

vatanlarında en temel haklarından yoksunlar. Bir yandan hayatlarını idame ettirmek zorunda kalırken bir yandan da milli kimliklerini korumaya çalışarak var olma mücadelesini onurlu bir şekilde sürdürüyorlar.

Sonuç olarak, Vatan Kırım'da tutunmaya çalışan Kırım Tatarları kendi alfabelerini kullanma konusunda, hem maddi hem manevi yönden yardım bekliyorlar

(*) II.Kırım Tatar Milli Kurultayı'nın II. Toplantısında alınan "Latin esasındaki Kırım Tatar alfabetesi" Kararına ilave

<http://www.fikirdebirlik.org>

DOĞU TÜRKİSTAN'DAN YÜKSELEN SESSİZ ÇIĞLIK

Ergin DUR

Sessiz bir çığlıktır Doğu Türkistan'daki... Korkunç bir zulüm altında yarım yüzyılı geride bırakıyorlar. Öyle ki bu bölgedeki Uygur Müslüman Türkleri'ne rejimin reva gördüğünü hiçbir yere düşünmeye sığdırmak mümkün değil. Neden mi? Rejim, Uygur Türkleri kültürüne ve inancına yaşatma hakkı tanımıyor. Önceki yıllarda memur ve öğrencilerin oruç tutmasını yasaklayan Çin yönetimi, geçen sene de on sekiz yaşın altındaki Uygur öğrencilerin oruç tutmasını ve her türlü dini faaliyete katılmasını yasakladı. Çocuklarının oruç tutmayacaklarına dair ailelerden yazılı garanti alındı. Oruç yasağı, "onlu garanti sistemi" ile takip ediliyor. Toplu sorumluluk esasına dayanan bu sistemde, on ayrı ailenin fertlerinden oluşan gruplar oluşturuluyor. Grupta oruç tutan olursa, tüm grup mensupları cezalandırılıyor... Uygur Türkleri'nin ay-yıldız armalı tişört giymeleri bile tutuklanıp, işkence ve hakarete maruz kalmaları için yeterli bir sebep. Bu ne ile izah edilebilir ki?

SÖZDE ÖZERK BÖLGE

On sekizinci yüzyıldan itibaren çeşitli dönemlerde Çin işgaline uğrayan Doğu Türkistan, 1949'daki son işgalden altı yıl sonra, 1955'de özerk bölge statüsüne kavuştu. Ancak özerk bölge şartlarını sağlayan hiçbir idari, hukuki ve demokratik haklardan faydalandırılmıyor. Çin yönetimi, Doğu Türkistan'ın artan jeopolitik önemi, enerji ve madencilik açısından değerli ve zengin kaynaklarına sahip olması sebebiyle, bölgeye yönelik politikalarını her geçen gün daha da acımasızlaştırıyor. Uygur Müslüman Türkleri, asimilasyon, şiddet ve etnik ayrımcılık başta olmak üzere din, eğitim, ifade, istihdam ve çalışma özgürlüğü gibi birçok temel insan haklarından mahrumlar.

BM'YE ÜYE OLABİLMEK İÇİN

Çin hükümeti, yaklaşık altı milyon Çinliyi destek ve teşvikle, zorla el koyduğu Uygur köylülerine ait arazilere yerleştirdi. Doğu Türkistan'da 1940'lı yıllarda yüzde 5 olan Han Çinlilerinin nüfusu, asimilasyon ve göç politikaları sebebiyle, yüzde 50 seviyesine ulaştı. Çin, 1953'de BM'ye daimi üye olabilmek için, Batının baskısı üzerine Doğu Türkistan için otonom kavramını kabul etti. 1950'lerden beri pek çok Uygur başka ülkelere göç etti. Bugün Doğu Türkistan'da 38 milyon Türk varken, Çin içinde göç ettirilen miktar ise 35 milyondur. Dünya üzerindeki mevcutları 80 milyona yakın olan Doğu Türkistan Türkü'nün ülkelere göre dağılımı yaklaşık olarak şu şekildedir; Türkiye'de 1 milyona yakın (resmi 200 bin), Almanya'da 200 binin üzerinde, Amerika'da 50 bin, Kanada'da 30 bin, S. Arabistan'da 8-10 bin...

UYGUR ALFABESİ YOK EDİLDİ

Otuz yılda dört defa alfabelerinin değiştirilmiş olması da yine bölgedeki Müslümanlara yapılan asimilasyon uygulamalarının bir parçasıdır. Mao, kültür devrimine rağmen Çin alfabetine dokunmazken, Uygur alfabetini İslam harflerinden Kirilce'ye çevirmiştir. Bir müddet bu alfabe kullanıldıktan sonra Latin harflerine geçilmiş, ancak bu defa da Türkiye ile kültür köprüleri kurulmasını diye tekrar İslam harflerine dönmüştür. Alfabe ile bu kadar sık oynamanın nesiller arası anlaşmayı ne kadar zor bir hale getireceği ise açıktır. Bakın İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü hocalarından Yrd. Doç. Dr. Ali Ahmetbeyoğlu Çin'in bazı amaçlarını şöyle özetliyor; Siyasi, ekonomik ve askeri yönden oldukça ehemmiyetli olan Doğu Türkistan coğrafyası; petrol, volfram (Si-

lah sanayisinde kullanılan önemli bir maden), altın, gümüş, platin, kömür (2.2 trilyon ton) ve uranyum gibi stratejik ham maddeler ve sayısız yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip bir ülkedir. Çin genelinde 148 çeşit madenin 124 ünün çıkarıldığı Doğu Türkistan, Çin'in petrol ve doğal gaz alanındaki en stratejik bölgesi haline gelmiştir. Nitekim Çin'in petrol rezervlerinin yüzde 25 ini, doğal gaz rezervlerinin ise yüzde 28 ini barındırmaktadır. Bu oranlar Japonya'da çıkan Fuji Sankei Business Gazetesi'nin 07.09.2004 tarihli sayısında açıklanmıştır. Doğu Türkistan'ın petrol rezervleri İran ve Irak'ın rezervlerinin 10 katıdır. 910 bin kilometrekarelik alanda petrol tespit edilmiştir. Her yıl 10 milyon ton petrol Çin'e taşınmaktadır. Buna rağmen Petrol Çin'den daha pahalı-

dır. Tarım Havzası (petrol rezervi 74 milyar varil), Karamay Bölgesi (yılda 1 milyon 286 bin ton petrol çıkarılmakta), Kumul-Turfan Bölgesi (petrol rezervi 75 milyon ton) Taklamakan Çölü (petrol rezervi 50 milyar ton) önemli petrol sahalarıdır. Doğu Türkistan 17,4 trilyon metreküp doğal gaz rezervlerine sahip bulunmakta ve 30 bölgeden doğal gaz çıkarılmaktadır. Özellikle Cungarya ve tarım havzaları doğal gaz bakımından oldukça zengindir. Ekonomik imkânları yeterli olmasına rağmen Çin Devleti'nin sömürü politikaları ile uzun süredir devam eden ve son zamanlarda hızlandırılan göç ve asimile politikaları nedeniyle Çinli nüfusun hızla artması Doğu Türkistan'da açlık ve sefaletle yol açmış, işsizlik çoğalmıştır... <http://www.balkangunlugu.com>

ÇİN ÇÖKÜŞÜN EŞİĞİNDE

*Prof. Dr. David SHAMBAUGH
(G.Washington Üniversitesi- ABD)*

Perşembe günü Pekin'de, artık her yıl tekrarlanan bir ritüele dönüşmüş olan Ulusal Halk Kongresi başladı. Rengârenk giyiniş etnik azınlıklardan elit milyarderlere kadar tüm ülkeden 3.000 "seçilmiş" delegesi, bir hafta boyunca toplanacak; ülkenin durumunu tartışıp, siyasi katılım oyunu oynayacaklar.

Bazıları bu etkileyici toplanmayı Çin'in güçlü siyasi sisteminin bir işareti olarak görse de, aslında birçok ciddi zayıflıkları maskeleymektedir. Çin siyaseti her zaman, kongrenin Çin Komünist Partisi'nin iktidar ve istikrarını tasarlaması gibi, sahnelenen oyunların izlendiği, teatral bir yapıya sahip olmuştur. Yetkililer ve vatandaşlar bu ritüellere uymak, keyifle bunlara katılmak ve resmi sloganları papağan gibi tekrarlamak zorunda olduklarını biliyorlar. Bu davranış Çin'de, "bir kişinin nerede durduğunu göstermesi" anlamına gelen biaotai olarak bilinmektedir ama daha çok sembolik bir boyun eğme eylemi gibidir.

Bu görüntülere rağmen, Çin'deki siyasi sistem fena halde bozulmuş durumda ve bunu Komünist Parti'den daha iyi bilen kimse yok. Çin'in diktatör lideri Xi Jinping, muhalefete ve yozlaşmaya karşı uy-

gulanacak bir sıkı önlemin parti yönetiminin bir parçası haline geleceğini umuyor. Çin'in Mikhail Gorbachev'i olması ve partinin çöküşünün başkanlığını yapması engellenmeye çalışılıyor. Ama Gorbachev'in zıttı olmak yerine, Xi onunla aynı etkiyi gösterebilir. Despotizmi Çin'deki sistemi ve toplumu ciddi olarak baskı altına alıyor ve bu şekilde kırılma noktasına daha da yaklaşıyor.

Otoriter rejimlerin çökeceğini öngörmek oldukça riskli bir iş. Birçok Batılı uzman Sovyetler Birliği'nin çöküşünü 1991'de gerçekleşmesinden daha önce olacağını tahmin ediyorlardı, CIA ise tamamen yanıldı. Doğu Avrupa'daki komünist devletlerin çöküşünden iki yıl öncesinden bu ülkelerin çöküşüne kadar, antikomünistler arzuyla bu anı beklediler. 2003'ten 2005'e kadar, Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'da gerçekleşen Sovyet sonrası "renkli devrimler", 2011 Arap Baharı ayaklanmaları gibi, hiç beklenmeyen bir anda patladı.

Çin gözlemcileri, 1989'daki Tiananmen Meydanı'nda yaşanan ölüme yakın deneyiminden beri, rejimin dağılma ve çökme işaretleri verdiğine yönelik büyük uyarılar yapmaktadır. Bu zamandan beri, deneyimli birçok Sinolog, Komünist Parti yönetiminin çöküşünün kaçınılmaz olduğunu iddia ederek, profesyonel saygınlıklarını riske soktu. Diğerleri ise daha tedbirliydi, ben de dâhil. Ama Çin'de işler değişiyor, bu yüzden analizlerimiz de artık değişmek zorunda.

Çin komünist yönetiminin son oyununu oynadığını düşünüyorum ve sanıldığından çok daha hızlı ilerliyor. Bulduğumuz noktadan son noktaya kadar olan yolun nasıl olacağını tabii ki henüz bilmiyo-

ruz. Büyük ihtimalle son derece hareketli geçecek. Fakat sistem açık bir şekilde çözülene kadar, oyun devam edecek.

Çin'deki komünist yönetimin sessiz bir şekilde sonlanma ihtimali yok. Rejimin huzurla bir içe patlama yaşama ihtimali yok. Ölümü uzun ve şiddetli olacak. Xi'ye karşı güçlü bir mücadele veya darbe girişiminde bulunma ihtimalinden bahsetmiyorum. Bu haftaki Ulusal Halk Kongresi'nde de karşı karşıya kaldığımız, çöküşü engellemek için girdiği saldırgan tavırlarla, aslında zayıflığını ve partinin, devletin, askeri sistemin ve mali kurumların can sıkıcı durumunu ortaya sermiş oluyor.

Çin'de waiying, neiruan diye bir atasözü var. "Dışarıda sert, içeride yumuşak" anlamına geliyor. Xi işte tam olarak böyle bir yönetici. Özgüveni ve görüşleri dışarıya fıskırıyor. Fakat bu sert kişiliği, içinde son derece kırılabilir olan partiyi ve siyasi sistemi yarıyor. Rejimin hassasiyetini ve partinin zayıflığını gösteren beş belirtiyi ele alalım.

Birincisi, Çin'in ekonomik seçkinlerinin hep bir ayağı dışarıda ve sistem yıkılmaya başlarsa toplu halde kaçmaya hazırlar. 2014'te, Şanghay'da yer alan, Hurun Araştırma Enstitüsü'nün Çin'deki zenginliğe dair yaptığı bir araştırmaya göre, ankete katılan "yüksek gelire sahip bireylerin" (393 milyoner ve milyarder) yüzde 64'ü ya göç ediyor ya da etmeyi planlıyor. Çocuklarını okumaları için yurtdışına gönderen zengin Çinlilerin sayısı rekora ulaştı. (Çin'deki yüksek öğrenim sisteminin kalitesinden şikayet ediyorlar)

Daha bu hafta bir gazetede, federal temsilcilerin, ABD yetkililerinin Güney Kaliforniya'da birçok bölgeyi aradığını belirterek şöyle yazdı: "Yetkililerin iddiasına göre, milyon dolarlık bir doğum turizmi mevcut. Binlerce Çinli kadın buraya seyahat ediyor ve ABD vatandaşı olarak doğan bebekleriyle birlikte evlerine geri dönüyorlar." Varlıklı Çinliler ayrıca yurtdışından rekor sayıda ve rekor fiyatlarla mülk satın alıyor ve finansal varlıklarını ülke dışına taşıyor.

Bu süreçte Pekin, yurtdışındaki çok sayıda sözde finansal kaçağı Çin'e geri getirmeye çalışıyor. Bir ülkenin seçkinlerinin (çoğu parti üyesi) çoğunluğunun kaçması, rejime ve ülkenin geleceğine dair güvenin eksikliğinin göstergesidir.

İkincisi, 2012'de resmi olarak göreve başladığından beri, Xi 2009'dan beri ört pas edilen siyasi baskıyı geniş ölçüde yoğunlaştırdı. Hedefte; basın, sosyal medya, sinema, sanat ve edebiyat, dini gruplar, internet, entelektüeller, Tibetliler ve Uygurlar, muhalifler, hukukçular, sivil toplum kuruluşları, üniversite

öğrencileri ve kitapları yer almaktaydı. Merkez Komite, 2013'te, "9 numaralı belge" olarak bilinen acımasız bir rapor gönderdi. Batı'nın anayasal demokrasi, sivil toplum, özgür basın ve neoliberal ekonomiyi içeren "evrensel değerleri"ne yönelik görünürdeki talepleri ortaya çıkartan bütün birimleri düzenledi. Daha emniyetli ve güvenli bir yönetim böyle sert bir baskı oluşturmaz. Bu baskı, parti liderliğinin derin endişe ve güvensizliğinin bir belirtisidir.

Üçüncüsü, birçok rejim yanlısı bu işi isteksizce yapıyor. Son birkaç yıldır Çin siyasetinde oynanan oyunun yanlışlığını fark etmemek zor. Geçen yaz, "Çin Rüyası" hakkında, partiye bağlı bir düşünce kuruluşu tarafından düzenlenen, Xi imzalı bir konferansa katılan bir avuç yabancından (hepsi Amerikalı) biriydim. İki sıkıcı gün boyunca, 20 kadar partili akademisyenin ara vermeksizin yaptıkları sunumları izledik. Sunum yapan kişilerin, yüzleri donuk, beden dilleri cansız ve sıkılmış oldukları aşikârdı. Partiyeye ve liderlerinin son mantralarına boyun eğmiş gibi görünüyorlardı. Ama propagandalarının güç kaybettiği açıktı. Kral çıplaktı.

Aralık ayında, partinin doktrinal eğitimine yönelik en üst kurum olan Merkez Parti Okulu'nda düzenlenen bir konferans için Pekin'e yeniden gittim. Bir kez daha ülkenin en üst yetkilileri ve dış politika uzmanları, kelimesi kelimesine aynı, ezberlenmiş sloganları söylediler. Bir gün, öğle yemeği sırasında, kampüsteki kitapçıya gittim. Kitapçılar Çin'deki fikrî faaliyetleri yürüten çekirdek kadro hakkındaki bilgilerimi güncellemem için her zaman önemli bir nokta olmuştur. Dükkân raflarındaki kalın ciltler Lenin'in "Seçilmiş Yazılar"ından, Condoleezza Rice'in anılarına kadar, farklı içeriklerde kitapları kapıyordu. Girişteki masada, Xi tarafından yürütülen, partinin "mass line" politikasını destekleme kampanyası hakkındaki kitapçığın kopyaları duruyordu.

Tezgahtara "Satışları nasıl?" diye sordum. "Satmıyoruz," dedi, "Hediye ediyoruz." Kitapçık yığının büyüklüğü, konunun ehemmiyetini gösteriyordu.

Dördüncüsü, tek parti yönetimini ve orduyu zora sokan yolsuzluk aynı zamanda Çin toplumuna bir bütün olarak nüfuz etmektedir. Xi'nin yolsuzluk karşıtı kampanyası, kendinden önce yapılan tüm kampanyalardan daha şiddetlidir ve uzun sürmüştür, ama hiçbir kampanya bu sorunu bertaraf edememiştir.

Tek parti sistemine ve devletin kontrol ettiği medyada inatla kök salmış, ekonomi şeffaflıktan, devlet hukuktan son derece uzaklaşmıştır.

Dahası, Xi'nin kampanyası en az bir yolsuzluk karşıtı kampanya kadar seçici bir temizleme faaliyeti-

ti. Hedeflerin çoğu, eski Çin lider Jiang Zemin'in siyasi müttefiklerinden oluşuyor. Şu an 88 yaşında olan Jiang hala Çin siyasetinin bana figüründe. Jiang hala hayattayken, onun patronaj ağlarının peşinde olmak Xi için oldukça riskli. Bir diğer problem: Çin'in ilk nesil devrimci elit ailelerinden birinin çocuğu olan Xi, partinin "küçük prens"lerinden biri ve siyasi bağları diğer küçük prenslerin hepsine uzanıyor. Bu gümüş kaşık nesli Çin toplumunu tamamen küçük görüyor.

Sonuncusu, Çin ekonomisi sistemik bir bozulmaya saplandı ve bunun kolay bir çıkış yolu yok gibi görünüyor. Kasım 2013'te, Xi, partinin Üçüncü Genel Kurul'una başkanlık yapmış ve burada önerilen ekonomik reformlar üzerine konuşulmuştu. Toplantı verimli geçmedi. Evet, tüketici harcamaları artıyor, bürokrasi harcamaları düşüyordu ve bazı mali reformlara başlanmıştı; fakat genel olarak, Xi'nin hırslı hedeflerinin sonu, başından belliydi. Reform paketi güçlüydü, devlet girişimleri ve yerel parti kadrosu gibi çıkar gruplarını sağlamlaştırıyordu ve bu açıkça uygulamayı engelliyordu.

Bu beş kanıt rejimin kontrolünün ancak siyasi bir reform ile düzeltilebileceğini gösteriyor. Çin şiddetli siyasi kontrolünü rahatlatmadığı sürece, asla yenilikçi bir toplum olamayacak ve Üçüncü Genel Kurul'un ana hedefi olan "bilgi ekonomisi" olmayı gerçekleştiremeyecek.

Sovyetler Birliği'nin çöküşünden beri geçen yıllarda, Çin liderliğinde, yoldaş komünist devleri düşürme takıntısı başladı. Yüzlerce Çin postmortem incelemesi Sovyet'in dağılma sebeplerini inceledi.

Xi'nin gerçek "Çin Rüyası", Sovyet kâbusunu önlemek üzere kuruluydu. Kadrosunu almasından sonra birkaç ay boyunca, Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle ilgili bir konuşma yaptı ve Gorbachev'in ihanetinden yakındı. Xi'nin bugünkü baskı dalgası, Gorbachev'in perestroika (siyasal sistemin yeniden yapılanması anlamına gelen Rus söylemi) ve açıklık politikasına karşı olduğu anlamına geliyor. Xi, geliştirmek yerine, muhaliflere, ekonomiye ve hatta rakip partilere yönelik baskıyı iki katına çıkarıyor.

Fakat tepki ve baskı Xi'nin tek seçeneği değil. Kendinden önce gelen Jiang Zemin ve Hu Jintao, Sovyet çöküşüyle ilgili çok daha farklı bir anlatıma sahiplerdi. 2000'den 2008'e kadar, sınırlı ve dikkatli siyasi reformlar ile sistemi düzeltmek için siyasi geliştirdiler. Yerel parti komitelerini güçlendiriyor ve bakanlar için çoklu adaylar içinden seçmeyi deneyimlediler. Parti içindeki iş adamları ve entelektüelleri güçlendirdiler. Parti dışı gruplarla partiyi ge-

nişletip Politbüro'nun işlemlerini daha şeffaf hale getirdiler. Parti içindeki geribildirim mekanizmasını geliştirdiler, değerlendirme ve tanıtım için merokratik kıstasların uyguladılar ve tüm 45 milyon devlet ve parti üyesi, zorunlu kariyer eğitimine girdi. Emeklilik ihtiyaçlarını yerine getirdiler ve yetkilileri ve ordu çalışanlarını her iki yılda bir farklı atamalarla değiştirdiler.

Bir süredir Jiang ve Hu değişimi yönetmek istiyorlardı, ona direnmek değil. Ama Xi bunların hiçbirini istemiyor. 2009'dan beri (daha öncesinde açık fikirli olan Hu rotasını değiştirdi ve göz açtırmamaya başladı), rejim içerisinde gittikçe artan bir endişe, siyasi reformların her birini eski haline getiriyor (kadro eğitimi sistemi beklentisiyle). Bu reformlar Jiang'ın siyasi yardımcısı ve 2008'de emekli olan ve şimdi Xi'nin yolsuzluk karşıtı kampanyasında şüpheli gösterilen, eski Başkan Yardımcısı Zeng Qinghong tarafından yürütüldü.

Bazı uzmanlar, Xi'nin acımasız taktiklerinin, daha sonraki dönemleri için reformcu ve açık bir doğrultuya dönüşebileceğini olabileceğini öngörüyorlar. Ben böyle düşünmüyorum. Bu lider ve rejim siyaseti sıfır toplamlı görüyor: denetimin rahatlaması, onları gözlerinde sistemin bozulması ve çökmesine giden yolda atılan adımlardır. Ayrıca ABD'nin Komünist Parti'yi çökertmek için uğraştığına yönelik komplocu görüşleri var. Çin komünizminin çökeceğini öngöremeyiz, fakat son evrede olduğunu söylemek zor değil. Komünist Parti dünyanın ikinci en uzun yönetim rejimi (Kuzey Kore'den sonra), ve parti sonsuza kadar yönetebilir. İleriyi düşünebilmek için, Çin uzmanları gözlerini rejimin denetim araçları üzerine çevirmeliler. Çok sayıda vatandaş ve parti üyesi ülkeden gidecek ama partinin öğretilerine boyun eğme gibi görünerek iki yüzlülüklerini sergileyecek gibi görünüyor. Rejim propaganda çalışanlarının ve içindeki güvenlik araçlarının, partinin emirlerini yerine getirmede gevşemeye başladığı ya da muhalifler olarak anılmaya başladıkları günü beklemeliyiz. İnsanın empati yeteneği sonunda kemikleşmiş otoriteye galip geldiğinde, Çin komünizminin son oyunu başlamış demektir.

Dr. Shambaugh George Washington Üniversitesi Çin Politikaları Programı'nın Başkanı ve Uluslar arası İlişkiler Profesörü. Çin Komünist Partisi ve Çin'in küreselleşmesi üzerine kitapları mevcut.

Dünya Bülteni

Dünya Bülteni için tercüme eden: Cansu Gürkan

UYGURLARIN TARIM BÖLGESİNDEKİ SON MİLLİ BAŞKALDIRILARI NEYİN HABERCİSİ ?

Ferhat MUHAMMEDİ

(DUK Enformasyon Merkezi Müdürü-Almanya)

Doğu Türkistan'ın güney bölgelerini oluşturan ve Uygur Türklerinin "ALTI ŞEHER" olarak adlandırdıkları Tarım Nehri ve kollarının suladığı Tarım Havzası'nın yüz ölçümü yaklaşık 530 bin Km2 olup, Doğu Türkistan topraklarının yaklaşık 1/3'nu oluşturur. Tarım havzası Uygur Türklerinin en kadim yerleştikleri bir bölge olmasının yanında dini, milli, siyasi, ekonomik ve kültür ve medeniyetinin teşekül ettiği ve binlerce yıldan beri bu değerlerin korunduğu, geliştirildiği ve yaşatıldığı çok önemli bir merkez konumundadır. Tarım Havzası'nda yaşayan Uygur Türkü Kardeşlerimiz, günümüzde de bu değerlerini korumak ve sürdürmek için büyük bir mücadele vermektedirler.

Tarım Nehrinin suladığı verimli topraklar bu bölgede yaşayan Uygur Türklerinin ekonomilerinin temelini oluşturur. Ayrıca, ecdatlarımız çalışkanlığı ve üstün zekâsı sayesinde bu havzayı kendi elleri ile bir yeryüzü cenneti haline getirmiştir. Tarım Vadisi insan eli ile oluşturulan en önemli bostanlıklardandır. Günümüzde ise bu Havza, Çin genelinde huzur ve istikrarın olmadığı en tehlikeli, bir yer haline gelmiştir. Tarım Bölgesindeki Milli Ayaklanmalar, protestolar ve karşı koyma hareketleri birbiri ardından hiç durmadan vuku bulmaktadır.

Bunun yanında, Tarım Havzasında birbirleri ile yarışircasına göğe uzanan sayısız Petrol kuyuları, Doğalgaz ve endüstriyel tesisler, madenler, Ocaklar ve üretim tesislerini sayılarının artmasına paralel olarak, bu vadinin tarihi ve asıl sakinleri olan Müslüman Uygurların protesto ve isyan sedaları günden güne artmakta ve Uygurların ah-ı figanlarına karışan

yüksek protestolar hür dünya'da yankılanmaktadır.

Son yıllarda petrol ve doğal gazın merkezi Korla'dan Güney'deki Şhidane Hoten ilimize kadar uzanan bu bölgenin genelinde Çin işgal yönetimine karşı milli isyanların meydana gelmediği bir tek Yıza (Köy) gösterilemez. Örneğin; 2014'te Hoten Vilayetinde: Hanirik Olayı, Guma Vakası, Yarkent / İlişku katliamı, Maralbaşı/Sırıkbuya olayı, Uçturfan hadisesi, 2015'in Şubat ayında Aksu Vilayetinin Bay Nahiyesinde ve 17 Uygur'un yargısız infaz yapılarak katliam yapılması ile sonuçlanan olaylar ve diğerleri... Bu isyanların ve şiddet olaylarının örnekleri daha da çoğaltılabilir. Öyle ise, Tarım Havzasında günden güne şiddetlenen Milli Mücadele ateşinin kıvılcımları nelerin habercisidir?

Doğu Türkistan'ın Güney vilayetlerini ziyaret eden birçok yabancı gezgin, araştırmacı ve medya mensuplarının ortak görüşü şu noktada örtüşmektedir; bu bölgede Çin idaresine karşı yükselen isyan ateşinin nedenleri hakkında fazla kafa yormak ve düşünmek gereksizdir. Çünkü bu bölgenin genel durumu halkların yaşantısı ve basit gözlemler, bu soruların hemen hemen hepsine tez zamanda çok iyi örneğin, bugün bu bölgede günden güne sayıları artan petrol kuyuları, doğal gaz dolum ve nakletme tesisleri, kömür madenleri o kadar fazladır ki, bunlar aynen gökteki yıldızları andırmaktadır yani sayıları gökteki yıldızlar kadar çoktur. Petrol ve doğal gaz nakil boruları bütün bölgeyi bir yılan boğumu misali kıvrım kıvrım kaplamaktadır. Korla'dan başlayıp Hoten'e kadar devam eden ve bütün yerleşim bölgelerinde büyüklü küçüklü yüzlerce Petro-Kimya tesisleri kurulmuştur.

Bunları korumak için ise, Çin işgal Ordusu, Petrol bölgelerini kontrol ve koruma askeri karargâhlarının komuta merkezlerini bu bölgeye kurmuşlardır. Bütün bu tesislerin üzerinde sözde Urumçi'deki Özerk Bölge yönetiminin hiçbir kontrolü ve yetkisi yoktur. Bu tesisler bölgeden yaklaşık 5 bin km uzaklıktaki Pekin'deki Merkezi yönetime direkt bağlıdır. Bu tesislerde çalışan 100 binlerce işçi, mühendis ve elemanların tamamı ise, merkezi Çin'den getirilen etnik Çinlilerden oluşmaktadır. Bu tesislerde çalışan Çinlilerin barınmaları için için ise, mo-

den konutlar ve özel yerleşim bölgeleri inşa edilmiştir.

Bu tesislerde çalışan bir Çinli işçinin aylık ücreti 10 bin Yen'den(1.525 \$) başlamaktadır. Bu rakam, bu Çinli göçmen işçilerle aynı bölgede yaşayan ve sadece tarımla uğraşmalarına müsaade edilen bir Uygur'un birkaç yıllık geliri ile eşdeğerdir. Çinli Petro-kimya işçilerinin üzerlerinde dünya markası kıyafetler, altında son model arabalar ile bölgenin esas sahipleri Müslüman Uygurlara hava atmaktadır. Bu etnik Çinli göçmenler en pahalı et, yağ ve şarap-tan ibaret lüks gıda maddeleri ile beslenmektedirler.

Onların evleri bedava olup, Uygurlar gibi çalı çırpı ve odun ile yemek pişirmiyor ve ısınmıyorlar. Onların evleri çok modern sistemlerle donatılmış ve Uygurların topraklarından çıkan doğal gazla ısıtılmaktadır. Su, elektrik, gaz vb. her şey parasız ve bedavadır. Çünkü onlar işgalci etnik Çinlilere mensup-turlar.

Çinlilerin sıkılmadan keyif sürdüğü aynı bölgede yaşayan Müslüman Uygurların durumlarına bir göz atalım; Evleri topraktan yapılmıştır. Alt yapıdan yoksun basit geleneksel eski konutlarda otururlar. Onların kendi topraklarındaki bu modern tesislerde çalışma hakları bulunmamaktadır. Onların genç kızları ve oğulları zorunlu olarak merkezi Çin'deki endüstriyel tesislerde ucuz ve köle işçi olarak gönderilmektedir. Çocukların hasretine dayanamayan anne babaların ahu zarı ve gözyaşları günden güne artmakta ve giderek göğe yükselmektedir.

Uygurlara yemek pişirmek ve ısınmak için doğal gaz ve kömür dahi verilmiyor veya tahsis edilmiyor. Bütün çarşı ve pazarları dökük ve pejmürde kıyafetli Uygur dilenciler kaplamış durumda. Buralarda yaşayan Uygur gençlerinin çoğu işsiz ve güçsüz ve boş oturmaya mahkûm edilmişlerdir. Sokaklarda sürekli siren çalarak halka korku salan ve tehdit eden Polis ve asker araçları dolaşmakta. Ülkenin yerli halkı Uygurların gözleri korku dolu. Kalpleri ise kin ve nefret ile dolmuş olup, sürekli gergindirler.

Tarımla uğraşan Uygur çiftçilerin üretim araçları yine 100 yıl öncesindeki gibi teknolojiden yoksun ve ilkeldir. Bu bölgeye Çinli işgalciler tarafından zorla getirilen etnik Çinli göçmenler ile bölgenin tarihi sakinleri ve gerçek sahipleri olan Uygurlar arasındaki bu hayat şartları dahi her şeyi açık ve net olarak ortaya koymaktadır. Nitekim bu durumu ortaya koyan ve işleyen yüzlerce haber ve yorum ile onlarca TV programları yabancı basında zaman zaman yer almaktadır.

Bu yabancı medya'nın gözlemlerine göre, Çin

işgal yönetiminin Müslüman Uygurlara karşı icra etmekte olduğu sömürgeci, baskı ve zulüm politikalarına tepki gösteren ve karşı çıkanları aşırı güç ve şiddet kullanarak bastırmaya çalışması, Uygurları "Sert Darbeler Vurmak"la tehdit etmesi ve sindirmeye yönelik icraatları bu bölgedeki milli isyan ve genel ayaklanmaların temel sebepleridir.

Günümüzde Tarım Havzası işgalci Komünist Çin yönetiminin enerji, endüstri ve üretim için gerekli en önemli ham madde deposu konumundadır. Çin yönetiminin kontrolündeki medyada yer alan bilgilere göre Tarım Havzasında keşfedilen petrol rezervi 1,730 milyar tondur. Bu bölgeden yılda üretilen petrol miktarı ise, 50 milyar Ton'u geçmektedir.

Doğu Türkistan'da üretilen doğal gazın hemen hemen tamamı bu bölgeden çıkarılmaktadır. Aksu Vilayetinin Bay İlçesi ile Hoten'in Buya kentinde bulunan kömür maden ocakları bölgenin en büyük kömür üretim tesisleridir. Ayakkabı Ustasının ayakkabısız ve yalınayak dolaştığı gibi, bu bölgelerdeki Uygur Çiftçilerin evlerinde hala kömür yoktur. Uygurlar halen, geçen yüzyıldan beri yapageldikleri gibi, Canggal(Teklemakan çölündeki Toğrak Ormanlarından= Çöl Kavağı Ormanlarından)'dan odun taşıyarak pişirme ve ısınma ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar.

Kaşgar'ın 250 Km. Güneyinde yer alan ve eskiden Yarkent Vilayetine bağlı olan Poskam ilçesi'nde 1988'de kurulan dev Petro-Kimya tesisleri Çin'in önemli komplekslerinden olup, bu tesislerde üretilen benzin, mazot, kimyevi maddeler ve en önemlisi tarım için çok gerekli kimyasal gübre, en önemli üretimler olarak merkezi Çin'in büyük bir bölümünü besleyen hayat kaynağı ve can damarı olarak bilinmektedir.

Ya Poskam'da yaşayan Müslüman Uygurlar?

Her yerinden doğal olarak petrol fıskıran bu İlçe, bu Petro-Kimya Tesislerinin mutlak sahibi olan Çin işgal yönetimi tarafından bölgenin en geri kalmış ve fakir bölgesi olarak ilan edilmiştir. Tarımla uğraşan Müslüman Türk halkı ilkel tarım aletleri, bilek gücü ve hayvan kullanarak tarım yapmaktadır. Poskam'da su pek kısıtlı ve tarım alanları ise çok az ve yetersizdir. Bir Uygur Çiftçinin yıllık ortalama geliri 2 bin Yen(335 \$)dir. Burada yaşayan Uygur Türkleri Çin yönetiminin sağladığı sözde sosyal yardımlarla ancak hayatını sürdürebilmektedir. Çini işgal yönetimi eğer Poskam ilçesindeki 10 binlerce işçinin çalıştığı bu dev Tesislerde üretilen kimyasal gübreden ve imal edilen traktör ve benzeri tarım aletlerinden cüzi bir miktarını bu bölgenin tarihi sahipleri Uygur Çiftçi-

lere vermiş olsa idi, Poskam 'da modern tarım yapılabilecek ve üretim birkaç kat artacak ve üretimin artmasına paralel olarak yerli halkın hayat standartları da yükselmiş olurdu.

En acı olanı şudur ki; Poskam İlçesi Çin'e gönderilen işçi kızların sayısı olarak en fazla olduğu ilçelerden biridir. Bazı istatistik rakamlara göre 2004 yılından buyana yani son 10 yıl içerisinde Çin'in güneyindeki Şendong eyaletine bu ilçeden gönderilen işçi kızların sayısı m 5 bin kişidir. Kaşgar'ın 230 Km Güneyinde yer alan Kargalık İlçesi'nin Kökyar kentinde 1997'de tespit edilen Petrol rezervi, Tarım bölgesinin en büyük petrol rezervi olarak kabul edilmektedir. Bu bölgede üretilen Petrol 30 yıldan beri Çin'i en önemli miktardaki petrol ihtiyacını karşılamaktadır.

Kargalık ilçesi de komşusu Poskam gibi Doğu

Türkistan genelinde en geri kalmış ve en fakir ilçelerden biri olarak ilan edilmiştir. Bu ilçe bu kadar zengin kaynaklara sahip olmasına rağmen, halen "En Fakir ve Geri Kalmış İlçe" ayıbından kurtulabilmiş değildir. Kargalık ilçesi de merkezi Çin'e Uygur kızlarının en çok işçi olarak gönderildiği bölgelerden birisidir. Bu ilçe bu yönü ile Çinli işgalciler tarafından "Kızlarını İşlemçilikte İberişning Bayraktarı = Kızlarını Çin'e Üretim için Göndermede Bayraktar" ünvanı (!) ile teltif edilmiştir.

İşte, her karış toprağından zenginlik fıskıran Tarım Havzasında yaşayan ve bu toprakların esas sahipleri olan Müslüman Uygurların acıklı durumu. Çin işgal yönetiminin bu ve benzeri adaletsizlikleri ve acımasız sömürgecilik yöntemleri bölgede bu derece ağır derecede mevcut iken, bölgede istikrar ve güvenlikten söz etmek mümkün müdür?

NİHAYET BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DE ÇİN'İN UYGURLARA ZULMÜNÜ GÖRDÜ VE TEPKİ VERDİ

Son zamanların en büyük zulmüne maruz kalan Uygur Türkleri için BM'den ilk tepki geldi. BM, Çin'in Uygur Türklerine yönelik uyguladığı baskı politikasını eleştirdi.

BM İnsan Hakları Raportörü Çin yönetiminin Doğu Türkistan olarak bilinen Sincan bölgesinde yaşayan Uygurlara yönelik "baskı ve korkutma" politikası izlediğini söyledi.

NTV'de yer alan habere göre BM İnsan Hakları Raportörü Heiner Bielefeldt, Çin'in Uygur Türklerine yönelik tutumun büyük bir sorun teşkil ettiğini ifade etti.

Özel raportör Heiner Bielefeldt, "Ramazan ayında oruç tutan öğrencilere baskı uygulanmasını ve Urumçi'de kamuya açık yerlerde başörtüsünün yasaklanması" uygulamasını eleştirdi.

BM yetkilisi, bölgeyi ziyaret etmek için yaptıkları girişimlere Pekin yönetiminin olumlu yanıt vermediğini de ifade etti. Vahdet Gazetesi

KADERLERİ 24 MART'TA BELLİ OLACAK

Çin'den kaçtıktan sonra Tayland'da gözaltına alınan biri dört aylık bebek 17 Uygur'un kaderi 24 Mart'ta belli olacak.

Tayland medyası, başkent Bangkok'ta 11 aydır göz altında bulunan 17 Uygur'un 24 Mart'ta duruşmaya çıkacağını duyurdu. Grubun avukatı Worasit Piriyawiboon, "Mahkeme 24 Mart'ta acil duruşma yapacak ve aralarında dört aylık bir bebeğin de yer aldığı aynı aileden 17 kişinin serbest bırakılıp bira-

kılmayacağına karar verecek" dedi. Avukat ayrıca, duruşma sonunda hukuk dışı gözaltına alındıklarına hükmedildiği takdirde, bu kişilerin hemen serbest bırakılacağını belirtti.

Hong Kong medyasında yer alan haberlere göre, Teklimakan soyadlı aile geçen yılın Mart ayında sınır kasabalarından Aranyaprathet'te yakalanmıştı. Tüm aile fertleri halihazırda Bangkok'taki Suan Plu Göçmen Gözaltı Merkezi'nde tutuluyor.

<http://www.timeturk.com>

ÇİN VE RUSYA ARASINDA YENİ İŞBİRLİĞİ

Çin Dışişleri Bakanı Wang, Rusya ile Hitler'e karşı savaşta kazanılan zaferin 70'inci yıldönümünde bir dizi etkinlikler düzenleyeceklerini açıkladı

Çin Dışişleri Bakanlığı, Çin ve Rusya'nın 'uluslararası barış ve düzeni' korumak için birlikte çalışmalar yapacağını duyurdu.

"Jenmin Jibao" gazetesinin haberine göre Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi basın toplantısında yaptığı açıklamada ülkesi ve Rusya'nın Hitler'e karşı savaşta kazanılan zaferin 70'inci yıldönümünde bir dizi etkinlikler düzenleyeceğini bildirdi.

Wang, "Çin ve Rusya BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleridir. Bu sebeple uluslararası barış ve güvenliği korumak amacıyla stratejik işbirliğine devam edeceğiz" dedi. <http://www.dunyabulteni.net>

İŞGALCI ÇİN, EBUBEKİR RAHİM'İ İDAMLA YARGILIYOR

Yarkent Katliamını Duyuran Ebubekir İdamla Yargılanıyor.

Çin işgal Ordusunun 28 Temmuz 2014'te Yarkent'in İlişku ilçesi ve çevre yerleşim yerlerindeki katliamını Çin'in sansür duvarını delerek dünya'ya duyuran 22 yaşındaki Kahraman Uygur genci Ebubekir Rahim'in idam talebi ile mahkeme önüne çıkarıldığı bildiriliyor.

Ebubekir Rahim'i Tv'de yargılanırken izlediğini belirten ve bu bilgileri paylaşan kişi, Ebubekir'in parmaklarını yara ve şiş olduğunu dikkatlice izleyerek anladığını ifade ediyor. Ebubekir Rahim'in ifadesinde İlişku olayları ile haberleri toplam 4 dış ülkeye aktardığını ifade ettiğini ve bu eyleminden dolayı pişman olduğunu söylediğini ifade ediyor.

Çin İşgal yönetimi Doğu Türkistan'da gündün güne baskı ve zulümlerine yenilerini ekleyerek sürdürmeye devam ediyor.

Lpg Tüpü Yasaklandı

Çin işgal yönetimi, son aylarda ölüm ve yaralanmalarla sonuçlanan karşı koyma eylemlerini önleme bahanesi ile özellikle Hoten başta olmak üzere Müslüman Uygurların çoğunlukta yaşadığı bölgelerde LPG tüpü satışı ve kullanımını yasakladığı bildiriliyor. Çin işgal güçlerine karşı son zamanlarda yoğunlaşan intihar saldırılarında Uygur Direnişçilerin LPG tüplerini patlayıcı olarak kullanabileceklerinden kaygı duyan işgalciler, güney bölgelerinde ev tipi LPG tüplerini piyasadan kaldırdı ve bundan böyle dolum ve satışını yasakladı. LPG tüpü bulamayan Müslüman Uygurların yemek pişirme ve ısıtma ihtiyaçlarını gidermek için eskiden olduğu gibi odun ve kömür kullanımına yönedikleri bildiriliyor.

Dersler Cuma Namazına Denk Getiriliyor

Çinli işgalciler Müslüman Uygur gençlerinin Cuma namazına gitmelerini önlemek için ders programlarını Cuma saatine göre ayarladıkları belirtiyor. Ramazan'da öğrencilerin zorla yemek yedirilerek ve su içirerek oruçlarını bozurma işkencesinden sonra, Cuma namazına gitmelerini engellemek için Orta, Lise ve Üniversitelerde Cuma namazı saatlerinde zorunlu olarak ders yapılmasını istedikleri ve öğle tatilini iptal ettikleri bildiriliyor.

Evlerin İçine Kamera Yerleştiriliyor

Çinli işgalciler meydanlar, caddeler ve sokaklara yerleştirdikleri binlerce kamera ile dış ve kamusal alanları titizlikle kontrol etmeyi kâfi görmemiş olacak ki, son aylarda bu konuda yeni bir uygulamaya geçtiği bildiriyor. Bu da evlerin ana giriş kapısının

içine kamera yerleştirmek. Kamera kayıtları evin yer aldığı bölgenin bağlı olduğu Emniyet birimlerinden her gün gelen görevliler tarafından kopyalanarak götürülüyor. Bu durumdan küçük çocuk ve yaşlı hastaların rahatsız edildikleri ve bu uygulamadan şikâyetçi oldukları bildiriliyor.

1980-1990 Doğumlular Fişleniyor

Çin işgal yönetiminin, Doğu Türkistan'da 1980-1990 yılları arasında doğan bütün gençleri ayrıntılı olarak kayıt altına almaya başladığı ve haklarında tek tek araştırma ve inceleme başlattıkları belirtiliyor. 25-35 yaş aralığındaki bu Uygur gençlerin işgal rejimi için muhtemel Potansiyel direnişçiler ve Suçlular olabileceği iddiası ile sürekli gözetim altında tuttukları bildiriliyor. Bu uygulama için Kaşgar'ın Yeneşher İlçesi Eymudun Kenti'nin Pilot bölge olarak seçtiği ve hemen uygulamalara başlandığı ifade ediliyor. Bölge halkı bu uygulamaların Sovyet Diktatörü Stalin'in 1930'lu yıllardaki devlet terörü odaklı tedhiş uygulamalarını anımsattığını belirtiyorlar.

Rüşvet Ve Yolsuzluk Diz Boyu

Rüşvet ve yolsuzluk, merkezi Çin'de olduğu gibi Doğu Türkistan'da da diz boyu. Devlet dairelerinde rüşvet verilmeden iş yaptırılmıyor. En alt kademeden en üst mercilere kadar bütün devlet görevlileri belirli oranda rüşvet almadan iş yapmıyor. Rüşvet ve yolsuzluk için her devlet dairesi için dışarıda bu işi organize eden ve rüşvet çarkını düzenleyen bir sistem kurulmuş. Devlet dairesinde işi olan, Rüşvet ve Yolsuzluk Aracı ve organizatörlerine rüşvet parasını peşin ödemek suretiyle ancak, işlerini yaptırabiliyorlar. Bir süre doğu Türkistan'da kalan ve bize bu bilgileri aktaran Kişi de Emniyet Müdürlüğünde çok yakın bir akrabasının olmasına rağmen, süresi biten ikamet belgesini uzatamadığını, yakınına tavsiye ve yönlendirmesi ile 500 Yen(yaklaşık 83,5 \$) rüşvet ödeyerek işini halledebildiğini ifade ediyor.

Çinli Göçmenler Geri Dönüyor

Çin'deki siyasi, sosyal belirsizlik ve huzursuzluklar, ekonomik dengesizler ve kötü gidişat, Doğu Türkistan'daki etnik kayırma ve ayrımcılık uygulamalarına karşı ülkeni, tarihi ve öz sahibi olan Müslüman Uygurların gün geçtikçe artan tepkileri ve karşılaştıkları şiddet, demografik asimilasyon amacı ile büyük siyasi, ekonomik ve sosyal teşvikler ile getirilen etnik Çinli göçmenlerin geri dönmelerine yol açıyor. Bir biri ardı sıra Çinli göçmenlere karşı meydana gelen tepkiler ve şiddet, onları huzursuz ediyor ve ülkelerine geri dönmelerine yol açıyor. Çin işgal yönetimi bu geri dönmeyi önlemek için "Çifte Nüfus

Kaydı = Hem asıl memleketinde hem de Doğu Türkistan'da aynı şekilde nüfus kütüklerinin geçerli olması uygulamasını yürürlüğe koymuş bulunuyor. Buna rağmen, Çinli göçmenlerin geri dönmeleri önlenemiyor. Çinli göçmenler için yapılan dayalı-döşeli ve her türlü konfor ve modern yaşam şartlarının bulunduğu toplu konutlar boş kalmış durumda. Yeniden Çinli göçmen gelmesi işlemleri duraklamış durumda. Buna bağlı olarak ev ve emlak fiyatları da çok düşmüş ve bütün zamanların en düşük seviyesinde seyrettiği ifade ediliyor. <http://www.uyghurnet.org>

ÇİN'DE YABANCI İNTERNET SİTELERİNE ERİŞİLEMİYOR

Çin'de dünden bu yana birçok uluslararası haber ajansının internet sitesine erişilemiyor.

İnternet sınırlamalarının sıklıkla görüldüğü Çin'de yabancı haber sitelerine erişilemiyor.

Ülkede dünden bu yana Reuters, Bloomberg ve Wall Street Journal gibi bazı yabancı medya kuruluşlarının haber sitelerine erişimde internet kullanıcıları sorunlar yaşıyor. Çin tarafından konuya ilişkin henüz bir açıklama yapılmazken, ülkede ayrıca BBC gibi yabancı televizyon kanallarının yayınlarında kesintiler yaşanıyor.

Geçen ocak ayında ülkede yaşayan yabancıların ve Çinlilerin Google, Facebook, Youtube ve Twitter gibi yasaklı sitelere girme amacıyla kullandığı "Sanal Özel Ağ" (VPN) hizmetlerine erişim engellenmişti.

Diğer yandan, Çin'de geçen yılsonundan bu yana fotoğraf paylaşım uygulaması "Instagram" ve Google'ın e-posta hizmeti "Gmail"e erişilemezken, yetkililer bu konuya ilişkin de resmi bir açıklama yapmamıştı.

Youtube, Facebook ve Twitter gibi sosyal paylaşım sitelerine erişimin yasak olduğu Çin'de bunların yerine "Weibo", "Youku" ve "Renren" gibi yerli alternatifler bulunuyor. dunyabulteni.net

KIZIL ÇİN UYGURLAR'A ZORLA ANT İÇTİRİYOR

Kızıl Çin hükümeti 1 Ocak 2015 yasaklarından sonra yeni bir hamle ile Doğu Türkistan halkına yemin törenleri düzenlemekte.

Haber merkezimize ulaşan mail listesinde Kaşgar'a bağlı Yenihisar kasabasında 02.03.2015 tarihinde kasaba meydanı okullar ve

resmi dairelerde Uygurların katılımı çoluk çocuk genç ihtiyar demeden katil Çin bayrağının altında Uygurlara zorla ant içirilmektedir. Ant'ta kısaca kızıl Çin devletini sevmek, ona bağlılık ederek yemin ettirilmektedir. Bu ant içme töreni Uygurlar arasında Kızıl Çin'e olan nefreti daha da ateşlemektedir. <http://www.yjs.gov.cn>

ÇİN ZULMÜNDEN KAÇARKEN, TAYLAND'DA YAKALANAN 17 UYGUR NİHAYET YARGILANIYOR.

Çin'den kaçtıktan sonra Tayland'da gözaltına alınan biri dört aylık bebek 17 Uygur'un kaderi 24 Mart'ta belli olacak.

Tayland medyası, başkent Bangkok'ta 11 aydır göz altında bulunan 17 Uygur'un 24 Mart'ta duruşmaya çıkacağını duyurdu. Grubun avukatı Worasit Piriawiboon, "Mahkeme 24 Mart'ta acil duruşma yapacak ve aralarında dört aylık bir bebeğin de yer aldığı

aynı aileden 17 kişinin serbest bırakılıp bırakılmayacağına karar verecek" dedi. Avukat ayrıca, duruşma sonunda hukuk dışı gözaltına alındıklarına hükmedildiği takdirde, bu kişilerin hemen serbest bırakılacağını belirtti.

Hong Kong medyasında yer alan haberlere göre, Teklimakan soyadlı aile geçen yılın Mart ayında sınır kasabalarından Aranyaprathet'te yakalanmıştı. Tüm aile fertleri halihazırda Bangkok'taki Suan Plu Göçmen Gözaltı Merkezi'nde tutuluyor.

<http://www.dtv.org.tr>

İŞGALCI ÇİN'DEN BİR KÜSTAHLIK DAHA: TARİHİ EYİDGAH MEYDANINDA İMAMLARDAN SONRA BU KEZ MÜSLÜMAN KIZLARI OYNATTI.

Çinli işgalciler, Müslüman Uygur Türklerinin tarihi kültür ve dini merkezi Kaşgar'ın ünlü Eyidgah meydanında geçen ay Cami imamlarını ve Uygur Aksakalları toplayarak Çince dans ettirmişti. Sarı Tehlike Çin, Doğu Türkistan'daki bu küstahlığına Müslümanların tepkisizliğinden cesaret almış olacak ki, imamlardan sonra bu kez körpe Uygur kızlarını oynatarak bir kez daha saygısızlık ve küstahlığını gösterdi. Müslüman Uygur Türklerinin kutsal mekanlarını aşağılayarak onların İslami değerlerine hakaretler yağdırdı.

Komünist Çin'in resmi Tengritag internet Sitesinde 3 Mart'ta yer alan haber ve resimlerde, 2 Mart Pazartesi günü Kaşgar'da "Uluslar arası Kadınlar Bayramının 150. Yılına Anmak" adı altında büyük sanat gecesi düzenlendiği belirtildi. Kaşgar'a bağlı Akkaş, Abat(Avat), Yeni Östeng(Yeni Kanal) Nazarbağ ve diğer kentlerden zorla Kaşgar şehir merkezine getirdiği Uygur Köylüleri kolektif halde, Çin folklor ritüellerinin yer aldığı "Yarım Elma Dansı" nı oynamaya zorladı.

Kırsal kesimlerden gelen Çiftçilerin körpe kızları ile genç hanımlarına "Modern Kıyafet Modelleri" açık hava defilesine zorla iştirak ettirdiler. Sözde bu sanat etkinliklerinde "Uzun Saçlı Güzel Hanımlar" yarışması da tertip ederek genç hanımları bu yarışmalara cebirle katarak başörtülerini zorla çıkarttırdılar. Geleneksel örgülü saçlarını halkın gözü önünde bozdurdular. Masum Kadın kızlarımızın iffet ve onurlarını hayasızca çiğnediler.

İlk Müslüman Türk devleti olan Karahanlı'lardan günümüze intikal eden ve yaklaşık 500 yıl önce yeniden inşa edilen Doğu Türkistan'ın dini sembolü ve kutsal ibadet mekanlarından Kaşgar Eyidgah Cami, yalnız Doğu Türkistan'da değil, Türkistan Coğrafyası ve Orta Asya Müslümanlarınca da tarihi kutsal mekanlarından biri olarak kabul ediliyor. Eyidgah Cami, İslam tarzı Cami ve medrese mimarisinin Türkistan'daki en güzel örneklerinden biri olarak kabul ediliyor.

Gözlemciler ve bölge uzmanlarının ifadelerine göre bir kaç yıl öncesine kadar Bayram Namazlarının büyük coşku ve heyecanla ve diğer yakın il ve ilçelerden gelenlerin de iştirakı ile on binlerin katılımı

ile kılındığı bir mekandı. Tarihi Eyidgah Camisinin avlusu ve Caminin önünde büyük meydana yakın il ve ilçelerden gelen on binlerce kişi de katılıyordu. Bu meydana Bayram namazı son yıllarda yasaklanmış sadece Camii ve iç avlusunda kılınmaya izin verilmişti. Ayrıca, Arafe günü akşamdan başlayan ve sabah namazına kadar Cami girişinin üzerindeki mahsus mekanda çalınan Nağra ve Karnay(Uygurlardaki Davul ve Uzun Saplı Zurna) çalınması da engellenmişti. Ayrıca, Namaz sonrası Camii imamının başlattığı bir çeşit Zikir olan ve şükür ve niyazın edası manasında oynanan Sema oyunu da yasaklanarak icrasına son verilmişti.

Şimdi ise Çinli işgalciler dini Bayramların bu meydana icra edilmesine ve namaz kılınmasını yasaklarken, Çinlilerin yeni yıl bayramı olan Çagan ve Çin'de Mao önderliğindeki Komünistlerin iktidarı zorla ele geçirdiği 1 ekim devlet bayramını Müslüman Uygurların kutsal dini mekanı olan Eyidgah Camii meydanında kutlamaktadır. Bu kutsal meydana dini inançlarımıza ve değerlerimize aykırı bir şekilde ateist Çin usulü kutlamalar ve yarışmalar düzenliyor.

Geçen Şubat ayının ortalarında kutlanan Çinlilerin yeni yıl çağan bayramı yine bu kutsal meydana kutlanmış Yaşlı Uygur Aksakalları ile özellikle Cami imamları "Yarım Elma Dansı" oynatılarak kutsal değerlerimiz aşağılanmış ve hakaretler edilmişti.

İşgalci Çin'in insan haklarına ve insanı değerlere tamamen aykırı ve bu hayasız, küstahlıklarına ait haber ve resimler sitemizde yer almıştı. Ülkemizin en büyük ve etkili yayın organlarından İslami duyarlılığı ile bilinen VAHDET Gazetemiz de bu haberimizi alıntı yaparak sayfalarında yer vermişti.

İşgalci Çin'in Müslümanların dini hassasiyetlerini hiç kaale almayan küstah ve insanlık dışı bu tavırlarına ülkemizde faaliyet gösteren İslami yandaşlı Sivil Toplum Kuruluşları, Diyanet İşleri Başkanlığımız ve Hükümetimizden hiç bir ses çıkmadı. İslam İşbirliği Teşkilatı başta olmak üzere İslam Ülkeleri hiç bir tepki göstermedi. Çin'in bu küstah tavrını görmedi ve duymadı... Bu topraklardaki bin yıllık İslami değerlerin mirasçıları olan Müslüman Uygur Türklerine yapılan bu aşağılama ve hakaret, aynı zamanda bütün İslam Milletlerine yapılmıştır. Bu konuya VAHDET Gazetemizden başka de ilgi gösteren ve sayfalarına taşıyan başka bir yayın organı da maalessel olmamıştır.

<http://www.uyghurmet.org>

İŞGALCI ÇİN'İN HOTEN'DE BİR AİLEDEN 3 KİŞİYİ ÖLDÜRÜDÜĞÜ, 2 KİŞİYİ İSE, YARALAYARAK HAPSETTİĞİ ORTAYA ÇIKTI

Çin medyası geçen 2014 yılının 01 Ağustos günü, Hoten'in Purçakçı Kentinde Direniş guruplarına ait 9 Fedai'nin kısırıldığı ve çatışmalarda tamamının vurularak öldürüldüğünü açıklamış, ancak Direnişçileri arama esnasında meydana gelen çatışmalardan hiç söz etmemişti.

Bir süre önce çatışmanın meydana geldiği bölgeden olduğunu belirten bir kişi Washington merkezli Özgür Asya Radyosuna mektup yazarak geçen yıl Purçakçı kentinde yargısız infazla öldürülen 9 Uygur Fedai'nin yakalanması sırasında çatışmalar meydana geldiğini ve 5 kişilik bir aileden Anne ve 2 oğlunun Çin işgal Güçlerince öldürüldüğünü Baba ile kızının ise vurularak yaralandığı ve daha sonra tutuklandığını bildirdi. Bunun üzerine olayı araştırmak ve bu olayla ilgili doğru bilgilere ulaşmak için Purçakçı'ya telefonla ulaşan Hür Asya Radyosu muhabirleri mektupta bildirilen bilgileri teyit etti ve doğrular.

Hür Asya Radyosu muhabirleri ile yapılan telefon bağlantısı şöyle;

Purçakçı Polis Merkezi Nöbetçisi: Ben size Yasin Hoşur'un telefonunu vereyim.

Yasin Hoşur(Olayda yaralanan ve halen tutuklu Aile reisi Tursun'un Ağabeyi): Olay geçen yılın 22 Haziran gecesi meydana geldi. Kardeşim Tursun Hoşur'un evi terörist olduğu iddia edilen Abdurrahman isimli birini aramak için gece saat 02,00'de kapısı çalınmış. Kardeşimin Karısı Melike Han

kapıyı açana kadar Çin Polisleri kapıyı kırıp içeri dalmışlar. Bunları hırsız sanan Melike elinde sopa veya bıçakla karanlıkta evine girenlere saldırmış ve 2'sini yaralamış. Bunun üzerine eve doluşan İşgal güçleri Yengem 45 yaşındaki Melike Han'a ateş ederek öldürmüştü. Bu arada Kardeşim 52 yaşındaki Tursun Hoşur ile 24 yaşındaki kızı Mahinur Tursun'u da vurarak ağır yaralamışlar ve Hastaneye kaldırmışlar. Bir süre sonra Hapishaneye götürdüler. Orada tedavi edeceklerini bildirdiler. Hala hapisteler. Bizim kendisini ziyaret etmemize ve görüşmemize izin vermiyorlar.

Muhabir: Çin Polisleri evi niçin basmışlar? "Terörcü" olarak aradıkları kişiler gerçekten bu evde saklanmışlar mı?

Yasin Hoşur: Aranan Abdurrahman, kardeşi ve bu evin sahibi olan Kardeşim Tursun'un oğulları 17 yaşındaki Tohti Mehmet Tursun ile 22 yaşındaki Nur Mehmet Tursun ve 24 yaşındaki kızı Mahinur'un da birlikte olduğu iddia ediliyor. Kardeşim, karısı Polisler ile boğuşurken, saklanan 9 Fedai evden kaçmayı başarmışlar. Bunlar Ağustos ayında bir Cuma günü öğleden önce Abdurrahman'ın köyü olan Kudukluk (Kuyuluk) köyünde kısırıldılar ve hepsi öldürüldüler. Kardeşimin 2 oğlu da bunların içinde imişler.

Kardeşim evinde kimse kalmadı. Yengem Melike Han ve 2 oğlu öldürüldü. Kardeşim Tursun ve kızı Melike vurularak yakalandılar. Onlar halen hapisteler. Evlerinde kimse kalmadı. Kapıları kırılmış vaziyette 3-4 gün bekledi. Ben Köy Güvenlik (Amanlık Saklaş) Müdürü ve Polislerin nezaretinde evin kapısını tamir ettirdim ve kilitledim. Kardeşimin ailesi tamamen dağıldı. Kimsecikler kalmadı. Çok üzgünüm. <http://www.uyghumet.org>

"ÖKSÜZ VATAN DOĞU TÜRKİSTAN" PANELİ

KISA
KISA
KISA
KISA

Türk dünyasının kanayan yarası "ÖKSÜZ VATAN DOĞU TÜRKİSTAN" Paneli 1 Nisan 2015 Çarşamba günü İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Konferans salonunda, Saat: 14.30'da gerçekleştirilecektir.

ÇİN'DE TREN İSTASYONUNDA BIÇAKLI SALDIRI

Çin'de bir tren istasyonuna düzenlenen bıçaklı saldırıda dokuz kişi yaralandı
Çin'in güneyindeki Guangzhou şehrinde bir

Panel programımızın Oturum Başkanı Mualla Uydu Yücel (İstanbul Üniversitesi) olup, Konuşmacı olarak Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR(Marmara Üniversitesi, Yrd. Doç. Dr. Ömer Kul (İstanbul Üniversitesi) hocalarımız yer alacaktır. Doğu Türkistan davasına gönül veren bütün herkesi bekleriz.

tren istasyonunda düzenlenen bıçaklı saldırıda dokuz kişinin yaralandığı bildirildi.

Aynı şehirde geçen yılın Mayıs ayında da bir istasyona bıçaklı saldırı düzenlenmişti.

<http://www.dunyabulteni.net>

TAYLAND'DAKİ UYGURLARIN DURUŞMANIN AYRINTILARINA ULAŞILDI

Yaklaşık bir yıldır, Tayland'da tutuklu bulunan ve 24 Mart'ta Hâkim karşısına çıkarılan bir kısmı Türk Vatandaşı Uygur Mültecilerin mahkemesi ve ifadelerinin ayrıntılarına ulaşıldı. Hür Asya Radyosu internet Sitesinde yer alan bilgilere göre, duruşmaya tutuklu Uygurlar, Avukatları, İnsan Hakları örgütlerinin müdahil olan Temsilcilerinin katıldıkları açıklandı.

Türkiye ve Çin Büyükelçiliğinden de görevlilerin katıldığı belirtildi. Tutuklu olan ve Türk Vatandaşı olduğu bildirilen Hasan- Rukiye Telkimekan mahkemede söz alarak konuştular. Rukiye Teklimekan Tayland'a niçin kaçmak zorunda kaldıkları hakkında ayrıntılı olarak bilgiler verdi ve şöyle konuştu; " Benim 2 çocuğum var ve bunlardan biri Hapishanede dünyaya geldi. Benim çocuklarıminın da diğer ülke vatandaşı çocuklar gibi kendi ülkesinde yaşama, eğitim alma ve oynama hakkı bulunmaktadır. Bizler her insan gibi çocuklarımız ile birlikte kendi ülkemizde yaşamak istiyoruz. Bu nedenle serbest bırakılmamızı talep ediyoruz." Şeklinde konuştu.

Anadolu Ajansı'nın bildirdiğine göre; Mahkeme'de söz alan savunma Avukatı Vrasıt Priyaviyon ise, müvekkillerini şöyle savundu; " Tayland yasalarına göre bu şekilde sınır ihlali yapan kişiler azami 48 saat süre ile gözaltında tutulabilir. Özel durumlarda ise bu süre, en çok 7 gün olarak belirlenmiştir. Bu kişiler yaklaşık bir yıldır Tayland yasalarına aykırı olarak hapiste tutulmaktadır. Bir an önce serbest bırakılmalarını talep ediyorum. Türk vatandaşı olan bu Uygurlar Türk pasaportu taşımaktadırlar. Müvekkillerimin, Tayland ve uluslar arası yasalar ve anlaşmalara uygun olarak bir an önce serbest bırakılmasını talep ediyorum." dedi.

Mahkemeye müdahil olarak katılan Tayland İnsan hakları Örgütü Temsilcisi Dantung Yırın de Mahkemede söz aldı ve Mahkeme Heyetine şunları

ifade etti, "Bu mağdur insanlar bir an önce serbest bırakılmalıdır. Bunların tutuklanması Tayland Yönetiminin bizzat imza koyduğu uluslararası anlaşmalara tamamen aykırıdır. Hiç bir insan kendi ülkesine dönmek ve orada yaşamak hakkından mahrum edilmemelidir. Bu nedenle biz Tayland İnsan

Hakları Teşkilatı olarak, bu Tutuklu Uygurların bir an önce serbest bırakılmasını talep ediyoruz." dedi

Anadolu Ajansına konuşan Taylan'daki Türkiye Büyük elçisi Ahmet İldem Akay ise, şunları söyledi, " Biz bu tutuklu Uygur Türklerinin Türk Vatandaşı olduklarını sürekli dile getiriyoruz. Bugünkü duruşmada da ifade ettik. Bu insanlar Türk Vatandaşıdır. Türkiye'ye gitmek istiyorlar. Biz de bunları Ülkemize kabul etmeye hazırız. Bu konuda bütün sorumluluk ve yetki Tayland yönetiminin elindedir. Mahkemenin kararını bekliyoruz."

Çin'in ise, Mahkeme'ye bir görevli göndererek yargı safhasını takip ettiği belirtildi. Çin dış işleri bakanı Sözcüsü Pekin'de düzenlediği olağan basın Toplantısında bir Gazetecinin "Tayland'daki tutuklu Uygurların yargı sürecini takip edip etmedikleri yolundaki bir soruya karşılık şunları ileri sürdü, " İnsan kaçakçılığı ve sınır aşan yasa dışı göç sorunu bütün ülkeleri ilgilendiren uluslar arası bir sorundur. Bu sorun her ülkenin güvenliğini tehdit eden bir meseledir. Biz yönetim olarak diğer ülkelerle bu sorunun çözümü için işbirliğine her zaman açığız." şeklinde kaçamak sözlerle geçiştirmeye çalıştığı açıklandı. Bangkok Ceza Mahkemesinde yapılan bu duruşma Tayland ve uluslar arası medyanın ilgi odağı haline geldiği, bu suretle Doğu Türkistan ve Uygur Meselesinin de geniş şekilde ele alındığı ve gündeme geldiği bildiriliyor. <http://www.uyghurnet.org>

BM RAPORTÖRÜ: ÇİN'İN UYGUR POLİTİKASI SİNİR BOZUCU VE ÇOK RAHATSIZ EDİCİ

Heiner Bielefeldt

yaşayan Uygurlara yönelik “baskı ve korkutma” politikalarının “Sinir Bozucu ve Rahatsız Edici” olduğunu ifade etti.

BM İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Dini İşler Sorumlu Özel Temsilcisi Heiner Bielefeldt, bu sözleri 11 Mart Çarşamba günü örgütün İsviçre'nin Cenevre şehrinde düzenlediği basın toplantısında dile getirdi. Çin'in Müslüman Uygurlara karşı “Uygurların Arasında fitne ve fesat yaratarak onları birbirlerinden ayırdığını, bu suretle onların arasında güven-sizlik yaratarak korkuttuğunu ve bu durumu çok iyi şekilde kullandığı ve bunu tehdit ve korkutma aracı olarak kullandığını ve suretle Uygurları tehdit ederek ve baskı yaparak “toplumsal huzursuzluk yarattığını belirtti.

BM İnsan Hakları Raportörü Heiner Bielefeldt'in bu açıklamaları Dünya Uygur Kurultayı ve diğer Uygur Teşkilatlarının BM başta olmak üzere uluslararası insan hakları Teşkilatlarına ve ilgili ülkeler nezdinde bu konu ile ilgili girişimlerde buldukları ve Doğu Türkistan'daki bu ağır ve yok edici duruma müdahalede bulunmalarını istedikleri bir süreçte ortaya atılması çok önemli bulunuyor.

Hür Asya Radyosu sitesinde yer alan bilgilere göre; BM İnsan Hakları Raportörü Heiner Bielefeldt basın toplantısında Uygurların maruz kaldığı baskı, engelleme ve yasakları şu başlıklar halinde dile getirdi;

1. Uygur bölgesinde çok rahatsız edici biçimde istikrarsızlık ve şiddet olaylarının meydana geldiği bilgisine ulaştım. Örneğin Ramazan ayında Oruç ibadetini yerine getiren Müslümanlara karşı tehdit edici uygulamalardan birinin de onları oruçlarını bozmaya zorlanmasıdır.

2. Çin anayasasında Çin vatandaşlarının Dini inanmaları yasaklanmamış olmasına rağmen, İslam

dinini temel yükümlülüklerinden (5 şartı) olan Namaz kılmak, Oruç tutmayı yasaklamıştır. Camilerde ibadet etmeleri engellenmiştir. Bazı bölgelerde Müslümanların kutsal Ramazan ayında özellikle öğrencileri zorla Okullara toplayarak Cuma namazlarına gitmeleri engellenmiştir. Öğrencilere zorla su içirilerek ve yemek yedirilerek oruçları bozdurulmuştur.

3. BM'lere üye bütün devletler, ülkelerinde mevcut dini toplulukların dini yükümlülüklerini yerine getirebilmelerini sağlayan dini kurumlar ve mekanizmalar oluşturmalıdır.

4. Çeşitli dinlere mensup vatandaşlarının korkusuzca ve çekinmeden ve dini inançlarından dolayı aşağılanmalara maruz kalmadan serbestçe dini yükümlülüklerini ve ibadetlerini yapabilmelerine imkân temin etmelidirler.

5. BM olarak; Uygur bölgesinde yaşayan Çin Vatandaşı Müslüman Uygurların dini inançlarını ve milli örf ve adetlerini yerine getirebilmeleri ve devam ettirebilmeleri için Uygun faaliyet boşluğu ve ortamının yaratılmasının bölgede huzur ve istikrarın sağlanmasında “En önemli ve Halledici Bir Amil” olduğuna inanıyoruz.

BM İnsan Hakları Örgütü Dini İşlerden Sorumlu Özel Yetkilisi ve İnsan Hakları Raportörü Heiner Bielefeldt basın toplantısında şunları da ifade etti;

“BM. İnsan Hakları Teşkilatı olarak; Çin yönetiminin, Çin ve bağlı Uygur bölgesi olmak üzere diğer azınlıkların yaşadığı bölgelere giderek inceleme yapabilmeleri için izin verilmesini talep ettik. Ancak, Çin yönetimi şimdiye kadar bu talebimize her hangi cevap vermedi. Bu durumu kınadığımızı da kendilerine ifade ettik.” Şeklinde konuştu. Basın toplantısında Tibet sorununa da değinen Bielefeldt şunları dile getirdi, “Çin yönetimi Tibetli Budistlerin Dini adamlarının(Lama'ların) tayin ve seçim işlerine de müdahale etmektedir. Budizm inancına sahip Tibetliler arasında farklı mezhep ve inanç guruplara da karışarak onların dini kurumları ve dini önderlerini seçmelerini engellemektedir. Bu gurupların arasındaki farklılıkları ve ilişkileri zehirlemektedir. Çin yönetiminin bu uygulamalarını BM İnsan hakları izleme örgütü olarak kınıyoruz.” dedi.

BM İnsan Hakları İzleme Örgütü Temsilcisi Bielefeldt'in açıklamaları üzerine, 12 Mart Perşembe günü Pekin'de düzenlediği basın toplantısında konuşan Çin dış işleri Bakanlığı Sözcüsü HUang Li Yi ise; BM Temsilcisinin raporlarını tümünden reddettiklerini, Çin'in inanç ve din özgürlüğüne gerekli önemi verdiklerini iddia etti. Ramazan ve dini bayramlarda

“Baskı ve Bastırma yapıldığı” iddialarının hiçbir dayanağı bulunmadığını de öne sürdü.

Çin yönetimi, BM İnsan Hakları İzleme Örgütü’ne en son 2004 yılında Çin’e giriş ve inceleme yapma izni vermişti. Urumçi’yi ziyaret eden BM Temsilcisi Annfreed Novak Urumçi 1 No’lu Hapishanede ceza-

sını çekmekte olan Yabancı Güvercin(Yava Kepter) romanının yazarı Nur Muhammed Yasin ile görüşmüştü. Yazdığı roman yüzünden uzun süreli hapis cezasına çarptırılan Nur Muhammed Yasin, Temsilci Novak’a Hapishanede fiziksel cezalara maruz olduğunu ifade etmişti. <http://www.uyghurnet.org>

Çin’de 712 kişiye "ayrılıkçılık" suçlamasından ceza

Çin’in 2014 yılı suç raporu açıklandı, buna göre 55 bin kişi yolsuzluktan, 712 kişi de "ayrılıkçı" suç işlemekten ceza aldı

Çin’de 2014’te 712 kişinin "ayrılıkçı faaliyetlerde ve terör saldırısında" bulunduğu gerekçesiyle hapse girdiği bildirildi.

Çin’in başkenti Pekin’de düzenlenen 12.Çin Ulusal Halk Kongresi yıllık olağan genel kurulu toplantılarında, Çin Yüksek Halk Mahkemesi Başkanı Cou Chiang’ın sunduğu yıllık çalışma raporuna göre, "ayrılıkçı faaliyetlerde ve terör saldırısında" bulunduğu gerekçesiyle 712 kişinin, 558 davada suçlu bulunarak hapse mahkûm edildiği açıklandı.

Ülkede geçen yıl, "ayrılıkçı faaliyet ve terör saldırısı" olaylarının bir önceki yıla göre yüzde 13,3, ayrılıkçı faaliyetlerde bulunmak suçundan görülen davaların da yüzde 40,7 arttığı ifade edildi.

ADİ SUÇLAR VE UYUŞTURUCUSAN 214 BİN KİŞİ CEZA ALDI

Cinayet, adam kaçırma ve hırsızlık gibi suçlardan 304 bin kişinin, uyuşturucu suçundan da 110 bin kişinin ceza aldığı kaydedildi.

55 BİN 101 KİŞİ YOLSUZLUKTAN CEZA ALDI

Ayrıca Çin’in güvenlik çarı olarak bilinen ve eski politbüro daimi üyesi Cou Yongkang ve Kamu Varlıkları Denetim ve Yönetim Komisyonu’nun eski Başkanı Ciang Ciemin gibi 28 üst düzey yetkilinin bulunduğu 55 bin 101 kişinin yolsuzluk suçundan ceza aldığı belirtildi.

Pekin yönetimi, 12. Çin Ulusal Halk Kongresi yıllık olağan toplantılarında, yolsuzlukla mücadelede kararlılığının altını çizirken, ulusal güvenlik ve etnik birlikteliğin güvenliğini korumak için "ayrılıkçı faaliyetler ve terör saldırılarına" karşı aktif mücadele edeceğini vurguladı. <http://www.dunyabulteni.net>

TÜRKİYE PASAPOTU UYGURLARA YETMEDİ

Tayland’da mahkemesi, Çin’in batısından geldiklerine inanılan ve Türkiye pasaportları da olan 17 Müslüman Uygur’un serbest bırakılmaları talebini reddetti.

Yargıç, gerçek tabiiyetlerine ilişkin yeterli belge görene dek grubun gözaltında kalmaya devam etmesine hükmetti.

Tayland’daki BBC muhabiri Jonathan Head, Çin’in diplomatik baskısının bu kararda rol oynadığını aktardı.

Türkiye hükümeti, geçen yıl ormandaki bir kamp- ta bulunan 17 Uygur’a Türkiye pasaportları dağıtmıştı.

Uygurlar ayrıca Türkiye’ye davet edilmişti.

Türkiye pasaportları ve Türkiye’ye seyahat izinleri olduğunu söyleyen grup gözaltı koşullarının “kabul edilemez” olduğunu vurgulamış ve Tayland’da dava açmıştı.

Çin ise Türkiye’nin hamlesini eleştirmiş ve 17 kişinin geri gönderilmesini talep etmişti.

Pekin yönetimi, Tayland’ın bu grupla birlikte geçen yıl ülkenin güneyindeki bir ormanda bulunan 300 den fazla Uygur’un iade edilmesini istiyor.

ÇİN-TAYLAND YAKINLAŞMASI

Uygurların bulunduğu bölge önemli bir kaçak göç güzergâhı.

Tayland’daki muhabirimiz Jonathan Head, geçen yılki askeri darbeden sonra geleneksel Batılı müttefiklerinin tecridiyle karşılaşan Tayland’ın Çin ile ilişkileri geliştirmeye çalıştığını söylüyor.

Head, Türk hükümetinin çabalarına karşın, Pekin itiraz ettiği sürece Uygurların salıverilmesinin zor olduğunu vurguluyor.

Uygurlar Şincan nüfusunun yaklaşık yüzde 45 ini oluşturuyor.

Çin’in 1949 yılında kısa ömürlü Doğu Türkistan devletini lağvederek ilhak ettiği bölgeye büyük Çinli göçü oldu ve şu anda nüfusun yüzde 40 ı Çinlilerden oluşuyor.

Çin Şincan bölgesine büyük yatırım yaptığını söylüyor, fakat Uygurların bir kısmı geleneklerinin yok edildiği ve özgürlüklerinin kısıtlandığı görüşünde.

<http://www.sozcu.com.tr>

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'DE, DOĞU TÜRKİSTAN VE DR. İLHAM TOHTI GÜNDEMİ GELDİ

11 Mart'ta Cenevre'de düzenlediği basın toplantısında, BM İnsan Hakları Örgütü'nün dini özgürlüklerden sorumlu özel Temsilcisi BM İnsan Hakları Raportörü Heiner Bielefeldt'in Çin'in Uygurlara yönelik "baskı ve korkutma" politikalarının "Sinir Bozucu ve Rahatsız Edici" olduğunu ifade etmesinden sonra bu kez Doğu Türkistan sorunu ile geçen Kasım ayında ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Uygurların Vicdanı Dr.Tohti'nin durumu Cenevre'de açılan BM İnsan Hakları Örgütü'nün yıllık toplantısı, genel kurulunda bir kez daha gündeme geldi.

17 Mart'ta Cenevre'de toplanan BM İnsan Hakları ve Hukuki konuların görüşüldüğü genel kurulunda, İnsan Hakları İzleme Örgütü Temsilcisi söz aldı. Sözcü, Çin yönetiminin son bir yıl içerisinde Çin Vatandaşlarına ve özellikle Doğu Türkistan'da yaşayan Uygurlara fikir ve ifade özgürlüğü noktasında saldırılarını şiddetlendirdiğini, insan hakları ve hukuk aktivistlerinin saldırılara maruz kaldıklarını ve tutuklandıklarını dile getirdi.

Tutuklanan Uygur Aktivistlerin içerisinde, Çin'in en etkili ve büyük bir toplumsal barışta ki şansı ve aktivisti Dr. İlham Tohti'nin de yer aldığını bildirdi.

Çin, Dr. Tohti'yi tutuklayıp ömür boyu hapisle cezalandırmasının "Uygur ve Çin Toplumları" arasındaki diyalog ve karşılıklı anlayışı büyük oranda sekteye uğrattığını dile getirdi.

Hong Kong, Tibet ve Uygur Bölgelerinde genel durumun gün geçtikçe kötüye gittiğini belirten Sözcü, "Çin'i bu durumu bahane ve ileri sürerek "Terörle Mücadele = Toplumsal İstikrara ait kanunlar= Devlet güvenliği ile ilgili yasaları kabul ederek insan haklarını ciddi olarak tehdit ettiğini ifade etti. Ayrıca, Çin'in insan hakları ve uygulanması konusunda BM ile yeterli ve iyi derecede işbirliği ve dayanışma göstermediğini belirterek "Çin son durumu ciddi olarak bir kez daha düşünmeli ve bu konuda BM İle samimi olarak işbirliği yoluna gitmelidir." dedi.

BM İnsan Hakları Teşkilatı'nın açıklamalarına göre, adı geçen örgüt yakında Çin yönetimine başvuruda bulunarak BM İnsan Hakları gözlemcilerinin Çin, Tibet ve Doğu Türkistan'a giderek yeniden incelemeler yapmasına izin vermesini talep ettiklerini açıkladı. Ancak, şimdiye kadar Çin yönetiminin kendilerine her hangi bir cevap vermediklerini belirtti. Hatırlanacağı üzere; BM İnsan Hakları Örgütü 2014'deki genel Kurulu'nda benzer kararlar almış, bu karar ve taleplerini Çin yönetimine iletmişti.

<http://www.uyghumet.org>

ÇİN'İN 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ KURNAZLIĞI

İstilacı Kızıl Çin yönetimi 2015 senesinde Doğu Türkistanlı hanımların kendi başlarına bir araya gelmelerini önlemek için Kızıl Çin hükümetinin sunduğu bir program yapmak zorunda bırakılmıştır.

Her yıl 8 Mart geldiğinde bütün dünyadaki kadınlar bir gün olsa da kendi dertlerini anlatma fırsatını bularak o günü güzel bir etkinliklerle geçirmektedirler.

İstilacı Kızıl Çin yönetimi 2015 senesinde Doğu Türkistanlı hanımların kendi başlarına bir araya gelmelerini önlemek için Kızıl Çin hükümetinin sunduğu bir program yapmak zorunda bırakılmıştır.

Çin'in Tenritag internet sitesi haberine göre 3 Mart günü Kaşgar'a bağlı Maralbaş kasabası "Medeniyet Sanat Merkezinde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlama münasebetiyle yapılan toplantıda 'bayanlar arası iç çekişmelerin önlenmesi. Talihimizin güzel olması için yapılması gerekenler," gibi konularda konuşmalar yapılarak Doğu Türkistanlı hanımlar

olar oyalanmıştır.

Doğu Türkistan'ın Jing kasabası Daxeyenzi halk pazarı alanında 8 Mart Dünya kadınlar günü münasebetiyle 3 Mart Sokak oyunları faaliyeti düzenlenmesi kararı alınmıştır. Devlet daireleri, hastane okullarda görevli bayanlardan oluşan tertip komiteleri devletin belirtmiş olduğu programlar çerçevesinde sanat gösterileri, tiyatro gösterileri tertip etmişleridir bunlar sırasıyla: "Merhaba Sokağı, Pekin Sokağı, Medeniyet Sokağı", adları altında sanat gösterileri yapmaya zorlanmıştır.

İşgalci Kızıl Çin hükümeti 8 Mart Dünya Kadınlar gününü Doğu Türkistanlı kadınların bir araya gelerek onların kendi kültürlerini yasaklamaya çalışsalar da bunu başaramadığını kendileri bile itiraf etmek zorunda kalmaktadır.5 Temmuz 2009 Urumçi ayaklanmasında en önde olan annelerimiz. Bacılarımız, kızlarımızın bu toplu hareketi Çin hükümetini ürkütmüş olacak ki 8 Mart Dünya Kadınlar gününde bile Çin Uygur kadınlarından korkarak onlara devlet propagandası yaptırmaya çalışmıştır. <http://uy.ts.cn>

DOĞU TÜRKİSTAN'DA ŞÜPHELİ YANGIN: 7 ÖLÜ

Doğu Türkistan'ın 1930'lu yıllarda ilk petrolün bulunduğu petrol şehri olarak bilinen Karamay'da büyük bir yangın felaketi yaşandığı ve çıkan yangında toplam 7 kişinin hayatını kaybettiği ve onlarca kişinin ise yaralandığı bildiriliyor.

Çin'in Resmi Yeni Çin Ajansı ve çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre; söz konusu yangın 24 Mart Salı günü akşam saat 20,00 sıralarında, çoğunlukla Müslüman Uygur Türklerinin yaşadığı kırsal bir bölgede bilinmeyen bir nedenle yangın çıktığı, rüzgârın etkisi ile kısa zamanda büyüyen yangının evlere de sirayet ettiği ve 7 Müslüman Uygur'un yanarak hayatını kaybettiği ve 10 kişinin yaralandığı belirtildi.

Karamay bölgesi Çin işgal yönetiminin çok önem verdiği petrol bölgelerinden biri olarak biliyor. Nüfusunun tamamı 1930'lu yıllarda bölgede petrol bulunmasından sonra Doğu Türkistan'ın çeşitli bölgelerinden gelerek yerleşen Müslüman Uygurlardan oluşuyor. Komünist Çin işgalinden sonra ise tedrici olarak Çinli göçmenlerin bölgeye yerleştirildiği ve demografik asimilasyonun en sert ve şiddetli olarak uygulandığı bölgelerinin başında geliyor.

Karamay'ın petrol bölgesi olması ve nüfusun

%10'nun Uygurlardan oluşmasına rağmen, Uygur gençlerinde işsizlik had safhada. Geçtiğimiz yıllarda Çin'deki Üniversiteleri tamamlayıp Karamay'a dönen Uygur Gençlerine iş verilmediği için sık sık toplumsal olayların meydana geldiği biliniyor. Ayrıca, geçen yıl işsiz Uygur öğrencilerin Anneleri Urumçi ve Pekin'e kadar giderek evlatlarının Çinli göçmenler gibi kendi Çocuklarını da iş verilmesi talebi ile yetkililere başvurmuş ve bu olay medyaya yansımıştı.

Bölge sık sık meydana gelen yangın olayları ile tanınıyor. Bunların içinde en büyük ve trajik olanı ise 08 Aralık 1994'de yaşanmıştı. Bir konser salonunda yangın çıkmış ve toplam 324 öğrenci yanarak hayatını kaybetmişti. Yanarak hayatını kaybeden bu öğrencilerin Okul idareleri tarafından konser izlemeleri için getirilen ve konser izlemekte olan öğrencilerden oluşuyordu.

Çin işgal yönetimi toplumsal olaylar ile yangın, trafik kazası ve benzeri doğal olaylar hakkında de tatmin edici, ayrıntılı ve net bilgi vermiyor. Bu olay hakkında da şimdiye kadar ayrıntılı ve tatmin edici bir açıklama yapılmış değil. Gözlemciler, diğerleri gibi bu yangının da şüpheli olduğunu belirtiyorlar.

<http://www.uyghurnet.org>

İŞGALCI ÇİN, YÜNNEN'DE BİR MÜSLÜMAN UYGURU DAHA ÖLDÜRDÜ

Müslüman Uygur Türklerinin Doğu Türkistan mücadelesini devam ettirmek için İşgalcilerin merkezinde eylemlerini sürdürmeye devam ediyor. ABD'li ünlü Müslüman TV Program ve Yorumcusu Dr.Farid Zekeriyya'nın "Çok akıllıca, stratejik, yerinde ve sonuç alıcı" olarak nitelediği Uygur Fedailerin merkezi Çin'deki eylemlerine bir yenisini daha eklendi.

Özgür Asya radyosunun internet sitesinde yer alan bilgilere göre; 26 Mart Perşembe günü Çin'in Tayland sınırındaki insan ve Uyuşturucu kaçakçılığının merkezi olarak bilinen Yünnen Eyaletinin Keyyüen şehrindeki bir Polis Kontrol Noktasında çatışma çıktığı ve çatışmalarda Uygur olduğu açıklanan bir kişinin yargısız infaz yapılarak öldürüldüğü belirtildi. Keyyüen Bölgesi Silahlı Özel Jandarma Birliği karargâhından yapılan yazılı açıklamada 26 Mart sabah saatlerinde polis kontrolü esnasında "Cihat Yapmak İçin Gelen" 4 zanlı ile silahlı çatışmaya girildiği, bir "Cihatçı"nın öldü-

rüldüğü diğer 3 kişinin ise, kaçarak izini kaybettirdiği bildirildi. Ayrıca, kaçan bu 3 kişinin kimlik bilgilerine henüz ulaşamadığı ve aramaların sürdüğü de ifade edildi.

Bildiriden de anlaşıldığı üzere; Özel Silahlı Çin Jandarması ile Polis birliklerinin kaçanları yakalamak için operasyonlarını sürdürdükleri anlaşılıyor. Uzmanlar, komşu Yünnen eyaletinin Tayland'a kaçak olarak gitmek isteyen Müslüman Uygurlar için bir üs ve toplanma yeri olduğunu, ölen ve kaçan Uygurların da Çinli insan kaçakçılarının yüklü paralar ödeyerek Tayland'a geçmek isteyen Uygurlar olabileceği ihtimalinin yüksek olduğunu belirtiyorlar.

Hatırlanacağı üzere geçen yılın 01 Mart tarihinde Uygur Fedailer Yünnen Eyaletinin merkezi Kunming Tren istasyonuna bıçaklı bir intihar saldırısı düzenlemişlerdi. 40 saat Çin askerleri ile çatışan Fedailerden biri Kadın 4 kişi canlı ele geçirilmişti. Yapılan yargılamada 3 erkek idama mahkûm edilmiş ve geçen hafta infaz edilmişti. Hamile olan Fatmagül Tohti ise ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmişti. <http://www.uyghurnet.org>

İŞGALCİ ÇİN, 24 MART 2015'te 3 MÜSLÜMAN UYGURU DAHA İDAM ETTİ

ÇKP iktidarının emrindeki Kunming Halk Mahkemesi 12 Eylül 2014 tarihinde 3 Müslüman Uygur Türkü'ne verdiği idam kararını infaz ettiği bildirildi. İnfazları gerçekleştirilen 3 Müslüman Uygur, 01 Mart 2014'de Tayland sınırındaki Yunnan eyaletinin merkezi Kunming Tren istasyonuna yapılan bıçaklı intihar eyleminin faileri olduğu ileri sürülmüş ve yapılan hukuk dışı Çin mahkemesinde idam cezasına çarptırılmıştı.

dar ulaşılabilmiş değil. BBC Çince Haber Sitesi

BBC ajansının Çince internet sitesinde verilen haberlere göre, İskender Ahat, Turgun Tohtiniyaz ve Hüseyin Mehmet'in bugün infazlar gerçekleştirildiği bilgisi yer aldı. Geçen yıl verilen idam kararının Yüksek Mahkeme'ce onanmasından sonra

infazların gerçekleştirildiği ancak, bu infazların nerede ve ne zaman yapıldığı konusunda her hangi bir bilgi verilmediği ifade edildi.

Kunming Tren İstasyonu intihar saldırısını gerçekleştirenlerden, esir alınan Fatmagül (Patigül)Tohti hamile olduğu için ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştı. Fatmagül Tohti'nin eşi de aynı eyleme birlikte katılmış çatışmalarda Çin polislerince yargısız infaz edilerek şehit edilmişti. Fatmagül

Tohti ve bebeğinin yaşayıp yaşamadığı ve nerede tutuldukları konusunda her hangi bir bilgiye şimdiye ka-

Kirchner Çin aksarıyla dalga geçti!

Arjantin Devlet Başkanı Cristina Fernandez de Kirchner, iki ülke arasında büyük bütçeli anlaşmalar imzalamak için gittiği Çin'de Çinlilerle dalga geçince tartışma yarattı.

Bin iş insanının katıldığı bir toplantının ardından Arjantinli lider, İspanyolca "Sadece petrol ve pilinç için mi geldiler?" tweetiyle Çinlilerin aksarını taklit ederek 'r' harfi yerine 'l' kullandı. Sonraki tweetinde Kirchner, "Kusura bakmayın, bazen saçmalığın derecesi yüzünden olanları ancak mizahla sindirebiliyorsunuz" yazdı.

'Yatırım için yalvarıyorsunuz'

Dünyanın en büyük ekonomilerinden biriyle

nükleer enerji ve tarımla ilgili 15 anlaşma imzalayan Kirchner'in tweeti sosyal medyada büyük tepkilere yol açtı. Çinli Weibo kullanıcıları sinirlenirken, bir kullanıcı "L ve R'leri ayıramayanlar Japonlar ve Koreliler. Çinliler değil" yazdı. Bir diğeri ise "Komik olmak istiyorsan bunu akıllıca yap" dedi. Kirchner için yazılan yorumlardan biri, "Yatırım için yalvardığımız insanlarla dalga geçmeniz ne kadar da iyi" oldu. Arjantinli bir savcının sır ölümü yüzünden ülkesinde sorun yaşayan Kirchner hakkında Arjantinli Twitter kullanıcıları ise "Bu kadının yüzde 54 oy aldığına inanamıyorum" yazdı.

<http://www.milliyet.com.tr>

Çin, savunma bütçesini yüzde 10 artıracak

Çin'de, 2014 yılında yaptığı yüzde 12,2'lik artışın ardından bu yıl da savunma bütçesine yüzde 10'luk bir artış yapılacağı açıklandı

Çin'de, 2015 savunma bütçesinin yüzde 10 artırılacağı bildirildi.

Çin'in başkenti Pekin'de yapılan 12.Ulusal Halk Kongresi toplantılarında konuşan Çin Ulusal Halk Kongresi Sözcüsü Fu Ying, bu yıl savunma bütçesinin yüzde 10 artırılacağını ve taslak bütçesinin

yarın açıklanacağını belirtti.

Çin'in diğer ülkelere kıyasla askeri teçhizatında eksiklikler olduğunu söyleyen Fu, ordunun yenilenmeye ve zamana ihtiyaç duyduğunu ifade etti.

Fu Ying ayrıca büyük bir ülke olarak Çin'in, ulusal güvenliğini koruyabilecek bir ordusunun olması gerektiğini ve tarihte ülkelere yapılan saldırılardan ders çıkardıklarını vurguladı. Ülkede, 2014 savunma bütçesi yüzde 12,2 artırılarak 132 milyar dolara yükseltilmiştir. <http://www.dunyabulteni.net>

İNSAN HAKLARI İZLEME ÖRGÜTÜ: TAYLAND'DAKİ UYGURLAR, TÜRKİYE'YE GÖNDERİLMELİ

İnsan Hakları İzleme Örgütü, Tayland'da geçen yıl gözaltına alınan 17 kişilik Uygur ailenin, Türkiye'ye gönderilmesi çağrısında bulundu.

Örgütün Asya sorumlularından Philip Robertson, yaptığı açıklamada, Tayland'ın, Çin'in Müslüman Uygurlara yönelik zulmüne piyon olmaması çağrısı yaparak yarın serbest bırakılıp bırakılmayacaklarına ilişkin mahkeme kararı çıkması beklenen 17 kişilik Uygur ailenin Türkiye'ye gönderilmesini istedi.

Robertson, "Tayland, Çin'in insan hakları ihlallerinin uygulayıcısı olmaya çalışarak hiçbir şey elde etmez. Çin'in önerdiği şey, bu kişileri zulümle karşı karşıya kalacakları bir yere göndererek Tayland'ın uluslararası yasaları ihlal etmesidir. Çin, Uygurların haklarını sistematik olarak ihlal etmiştir" dedi.

Türkiye'nin Bangkok Büyükelçiliği Müsteşarı İdem Akay, gözaltındayken Türk pasaportları verilen aile bireylerinin, "Türk vatandaşı" olduğunu ifade ederek Uygur aileyle ilgili "davayı takip ettiklerini, ailenin Türkiye'ye gitmek istediğini, Türk makamlarının onları ülkeye kabul etmeye hazır olduğunu, öte yandan serbest bırakılıp bırakılmayacaklarına Taylandlı yetkililerin karar vereceğini" söylemişti.

Aileyi temsil eden Ashan Teklimakan (26) ve Rukiye Teklimakan (27) çifti, davanın salı günü görülen duruşmasında, Türkiye'ye gitme arzularını dile getirirken, Rukiye Teklimakan, "Oğlumun okumasını, iyi ve sağlıklı bir hayat sürmesini istiyorum" diye ko-

Philip Robertson

nuşmuştu. Duruşma sırasında, aileye geçen yıl Türk pasaportları verildiği de Teklimakan çifti ve avukatları tarafından sıklıkla ifade edilmişti.

Duruşma sırasında mahkemeye ifade veren emniyetin göç biriminin yetkilisi, Pekin yönetiminin Tayland'dan Uygurların iadesini istediğini söylemiş, duruşmaya Çin'in Bangkok Büyükelçiliği'nin temsilcileri de katılmıştı.

Çift, geçen sene mart ayından bu yana iki çocukları, Hasan(Ashan) Teklimakan'ın iki kız kardeşi ve onların çocuklarıyla Bangkok'taki göçmen tutukevinde tutuluyor. Çiftin çocuklarından biri bu merkezde dünyaya geldi. Aile, Kamboçya'dan Tayland'a geçerken gözaltına alınmıştı.

Tayland'da 2013 yılı ekim ayından bu yana 300 civarında Uygur yakalanmıştı. Bangkok Post'un aybaşında yayımladığı haberde, Çin'in, Tayland'da gözaltındaki Uygurların parmak izlerinin "terörist olup olmadıklarının" tespiti için gönderilmesini talep ettiği ileri sürülmüştü. YeniAsya Gazetesi (AA)

İŞGALCI ÇİN'DEN MÜSLÜMAN UYGURLARA BİR ZULÜM DAHA

Doğu Türkistan'daki işgalci Çin yönetimi, Tinenmin Sarayındaki ÇKP kadrolarının para, güç ve iktidar mücadelesini kamufler etmek ve kamu-oyunu oyalamak için yeni zulüm yolları üretmeye başladı.

"Çin Vatandaşları" isimli resmi internet sitesine göre Mart ayı "Vatandaşlara Ahlak ve Erdem Kazandırma Ayı" olarak ilan edildi. Müslüman Uygurlar "Ben Çin Vatandaşıyım! = Men Cunggu Pukrası!" sloganı ile "Bağlılık Yemini" etmeye zorlanıyor.

Bu yeni uygulamaya göre bütün tüm Çin vatandaşı Uygurlar özel yemin etme töreninde Çin bayrağı ve devlet arması önüne devlet marşını da söyleyerek, "Kendilerinin Vatandaşlık Borçlarını Yerine Getireceklerine dair" yemin ettiriliyor.

Yeni zulmün pilot bölgesi işgal karşıtı hareketlerin en çok meydana geldiği bölgelerden

Aksu'nun Avat (Abat) ilçesi ile Çin sınırındaki Gaziyane Kumul'un bazı uzak dağ köyleri. Uygulama daha sonra bütün Doğu Türkistan'a yayılacak.

Aksu Vilayeti resmi internet sitesine göre, zorla yemin ettirme uygulaması "Devlet Gelişim ve Reform İşleri Komitesi" ile "Ana Çocuk Sağlığını Koruma Merkezi" tarafından düzenleniyor. Amaç ise sözde "Radikalizme Karşı Koymak"

gazetevahdet.com

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN: TÜRKİSTAN, FİLİSTİN VE MYANMAR'DA İNSANLAR İNANÇLARINDAN DOLAYI VAHŞİ ŞEKİLDE ÖLDÜRÜLÜYOR

13 Mart Cuma günü Genç Memur-Sen tarafından Atatürk Spor Salonu'nda düzenlenen "100. Yılında Çanakkale Ruhu ve Gençlik" Programı büyük bir coşkuyla gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirilen program Kur'an-ı Kerim Tilaveti ile başladı. İstanbul Tarihi Türk Müziği Mehter Topluluğu tarafından yapılan gösterinin ardından şiir dinletisi gerçekleştirildi. Türkçe, Kürtçe, Lazca ve Arapça söylenen Çanakkale Türküsünün ardından konuşmalara geçildi.

Ülkemizde, çevremizde ve dünya'da meydana gelen olaylara da değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan İslam dünyasının en mazlum ve mağduru Doğu Türkistan'ı, Filistin ve Myanmar'ı gündeme getirdi ve de bu ülkelerin durumuna değinerek şöyle konuştu,
"BİZ ASLA BÖYLE OLMADIK, OLMAYACAĞIZ"

Filistin'de, Myanmar'da, Türkistan'da insanlar inançlarından dolayı zulme uğrarken, en vahşi şekilde öldürülürken modern vicdanın, kutup ayılarının azalan sayısına odaklanmış durumda olduğunu ifade eden Erdoğan, "Yaptıkları bu. Bir tarafta kendisine

karşı savaşmış, kendisini öldürmek için oraya gelmiş olana merhametle muamele eden bir anlayış. Öteki tarafta en acı manzaralar karşısında bile vicdan pusulası çalışmayan günümüz modren dünyası. Biz asla böyle olmadık, olmayacağız. Sevgili gençler, bizim dedelerimiz böyle olmadı. Bizim ecdadımız, şairlerimiz böyle olmadılar. Asım'ın neslinde bakıyorsunuz Akif hiçbir zaman bize böyle nasihatte bulunmadı."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mehmet Akif Ersoy'un "Zülmü Alkışlayamam" şiirinden

"Yumuşak başlıysam kim dedi uysal koyunum, kesilir belki fakat çekmeye gelmez boynum, kanyan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim, onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim, 'adam aldırma da geç git' diyemem aldırırım, çiğnerim, çiğnenirim, Hakkı tutar kaldırım, zalimin hasmıyım amma severim mazlumum" dizelerini okuyarak, şöyle devam etti: "Asım'ın nesli bu. Biz, insanı yaratılmışların en şerefli gören bir inancın mensupları olarak vicdan pusulamızı asla kaybetmeyeceğiz, asla devre dışı bırakmayacağız. Biz, dünyanın en muhteşem cenklerini yapmış, en muhteşem zaferlerini kazanmış bir ecdadın torunları olarak, atalarımızın savaşın en sıcak anında dahi ortaya koydukları o asil duruştan asla vazgeçmeyeceğiz. Bu bizim zaafımız değil tam tersine bizi diğerlerinden ayırt edici vasfımızdır. Selahattin Eyyubiler, Alparslanlar, Fatihler, Kanuniler, Çanakkale kahramanları, Gazi Mustafa Kemal, işte bu şekilde tarihteki şerefli yerlerini almışlardır." şeklinde konuştu. <http://www.memursen.org.tr>

UYGUR TÜRKLERİ KAYSERİ'DE NEVRUZU KUTLADILAR.

Kayseri'de yaşayan Doğu Türkistanlılar, Bağımsız Doğu Türkistanlılar Derneğinde Vali Orhan Düzgün'ünde katıldığı etkinliklerle Nevruz Bayramını kutladılar.

Dernek merkezinde yapılan kutlama törenlerine katılan Kayseri Valisi Orhan Düzgün, gençlerin Uygur kıyafetleri ile yaptığı dans gösterilerini büyük beğeniyle izledi. Vali Yardımcısı Mehmet Ak-taş, Kocasinan Kaymakamı Ali Candan, Kültür ve Turizm İl Müdürü İsmet Taymuş, Melikgazi Belediyesi Kültür Müdürü Ayhan Arslan, Dernek Başkanı Erkinbeğ Uygurtürk, yönetim kurulu üyeleri ve çok sayıda vatandaşın katıldığı etkinlikte davetlilere Doğu Türkistan'a özgü yemekler ikram edildi.

Etkinliklerde gençlerde Nevruz'a ait Uygur Türkçesi ve Türkiye Türkçesiyle ilgili şiirler okudu.

Türk geleneklerine göre "Ak Sakal" olarak Vali Orhan Düzgün, Meşrep beyi olarak da Doç Dr. Hüseyin Per'in seçildiği Nevruz Kutlamaları ile ilgili konuşan Bağımsız Doğu Türkistanlılar Derneği Başkanı Erkinbeğ Uygurtürk, "Nevruz bizim geleceğimizde büyük yer teşkil eder.

Baharın gelişi, dirilişi ve mücadeleyi anlatır. Nevruz sevgi ve kardeşliktir. Bizde Kayseri'de yaşayan Doğu Türkistanlılar olarak, bu güzel Nevruz geleneğini sürdürmek için her yıl etkinlikler düzenliyoruz. Bundan sonrada inşallah bu etkinliklerimiz sürecek" dedi.

Vali Orhan Düzgün ve diğer konuklar, Nevruz yemeğinden sonra Nevruz ateşini yakarak demir dövümler. Ayrıca kutlamalarda Büyükşehir Belediyesi Mehter ekibi ile Uygur gençler konser verirken, geleneksel yumurta tokuşturmaları da yapıldı.

<http://www.kayserimac.com>

İŞGALCI ÇİN, KARAKAŞ'TE MEDRESE YAPILAN EVİ BULDOZERLE YIKTI

Çin işgal yönetimi, Doğu Türkistan'da Müslüman Uygurlara baskı, korku ve tehdit ve sindirmek amacıyla düzenledikleri toplu açık hava mahkemelerden sonra, bu kez dini eğitim verildiği iddia edilen evleri İsrail'in yöntemlerini kullanarak buldozlerle yıktığı bildiriliyor.

14 Mart'ta Hoten Vilayetine bağlı Karakaş ilçesinin Karasay kentinde 15 bin kişinin zorla iştirak ettirildiği bir açık hava mahkemesi gerçekleştirildiği çocuklarını, torunlarını yeraltı (yerastı) medreselere öğrenim için gönderen veliler, çocuklara dini eğitim veren müderrisler ile evini bu eğitime tahsis edenlerden toplam 25 kişiyi yargılayarak çeşitli cezalara çarptırıldığı, 17- 60 yaşları arasında olduğu bildirilen sanıklardan, içlerinde 60 yaşındaki bir yaşlı hanımın ellerine ve ayaklarına ağır zincirler takıldığı haberi haber sitemizde yer almıştı. Yine Hür Asya Radyosu muhabirleri Açık Hava Mahkemesinin yapıldığı Karasay kentine telefon ile ulaşarak sonraki gelişmeler hakkında yetkilerden bilgi almayı başarmışlardır.

Radyo'da canlı yayınlanan konuşmaların çevirisi aynen şöyle;

Karasay Polis Merkezi Nöbetçisi: Ben bu konuda konuşamayacağım. Beni bağışlayın (Keçurung)

Aral Kenti Polis Merkezi: 14 Mart'taki açık hava mahkemelerinden sonra, güvenlik ve istikrarın sağlanmasına ait tedbirler birkaç derece daha arttırıldı. Sürekli çalışıyoruz. Toplantılar düzenliyoruz. Ailelerin bir birlerini gözetmelerini ve her hangi bir olumsuz durumu fark ettiklerinde derhal yetkililere haber vermelerini tembihliyoruz. Sürekli devriye, kontrol ve arama hizmetlerini icra ediyoruz. Te-yakkuz halindeyiz.

Karasay ÇKP Mahalli Sekreteri Hoca Mehmet Sekreteri Abdullah: Mahkemeden 3 gün sonra Yer altı Dini Okuluna evini tahsis eden ailenin evini canlı (Nakitmeydan) şekilde, buldozerle yıkarak dümdüz ettik. Kent ahalisi ve diğer bölgelerden gelen yetkililerden 200 kişinin huzurunda ev yıktırıldı. Ev sahibi karı koca zaten yargılanarak mahkûm edilmişlerdi. Bu kez medrese olarak kullanılmasına izin verilen kendi oturduğu evi de yıkarak cezalandırdık. Ailenin yaşları küçük 3 çocuğu büyükannesine verildi. Evinden 4 çuval Mısır ve 3 Çuval Buğday, keçe ve kilimleri yatak ve yorganları dışarı çıkarılarak kurta-

rıldı. Diğer eşyalarının alınmasına izin verilmedi. Yıkımdan önce halk uyarıldı. Yasa dışı dini Okul açanların ve çocuklarını gönderenlerin ve ders verenlerin şiddetli şekilde cezalandırılacakları ihtar edildi. Yer altı Medreselere evini tahsis edenlerin akıbetlerinin evleri yıkılarak bu şekilde cezalandırılacakları canlı olarak gösterildi.

Aral Kenti ÇKP: Sekreteri: Yasa dışı din dersi veren kişinin adını hatırlamıyorum. Ancak yaşların 25-30 arasında olduğunu biliyorum. Evini tahsis eden halen tutuklu bulunan kişiler de (Karı Koca) 30 yaşının altında kişilerdir. Hepsi Karasay'da çiftçilikle uğraşıyorlar. (Dihkan kişilerdir.) Kanundışı Medreseye de devam eden toplam 9 öğrenci tespit ettik. Toplu Açık Mahkemeden 3 gün sonra 17 Mart'ta kaçak medreseye tahsis edilen evi yıkarak cezalandırdık. Sokakalarda bu yıkım olayı hoparlörlerle halka duyuruldu. 9 öğrenciden 4'ü Aral kenti Ayakmahalleden (Aşağımahalleden) Kaçak medresede 10 gün kadar ders verildiği tespit edildi. Aral Kenti ve civarda oturanlar yıkımı izlemeleri için cemedildiler. Yıkımı onlara bizzat göstererek ve ibret almaları için yapıldı.

Uzmanlar, devlet terörü kullanılması noktasında birbirlerini örnek olan Çin ve İsrail'in insanların evlerini yıkarak cezalandırma yöntemlerini 1930'lu yıllarda Faşist Almanya'sından örnek aldıklarını ifade ediyorlar.

Hitler Faşizminin ev yıkarak ve etnik soykırım yaparak Yahudileri yok edemedikleri gibi, Hitler'in faşist ve ırkçı yöntemlerini kullanmada onu kat kat geçen Sosyalist maskesine bürünmüş ırkçı ve Nazist Çin yönetimi de Müslüman Uygurları imha etmek noktasında hiç bir zaman başarılı olamayacaklardır.

<http://www.uyghurnet.org>

BANGKOK POST: ÇİN VE TÜRKİYE UYGURLAR İÇİN DİPLOMATİK PLATFORMDA ÇEKİŞİYOR

Bangkok Post gazetesinin iddiasına göre uzayan süreç Tayland'da Çin ve Türkiye arasında diplomatik çekişmelerin yaşanmasına sebep oluyor. Bangkok Post'un haberine göre 2014 yılında yakalanan ve bir yıldır tutuklu bulunan Uygur Türklerinin bazıları bu süreçte çocukları bile oldu.

Gazeteden alınan bilgiye göre 17 kişilik Teklimakan adlı bir aile Kamboçya sınırından Tayland'a giriş yaptı. Gözaltındayken Türk olduklarını iddia eden aileye sahip çıkan Türkiye Bangkok Elçiliğinin onların adına pasaport çıkarttığı ve Türkiye'ye dönmeleri için gerekli tüm izinleri aldıkları belirtiliyor. Ancak Çin hükümeti de 17 kişilik bu ailenin Çinli Uygurlar

olduğunu ve Şincan bölgesine geri gönderilmeleri gerektiği konusunda ısrarcı.

TAYLAND'DA 220 UYGUR TÜRKÜ GÖZ ALTINA ALINDI

Son iki yılda Şincan bölgesinde yaşanan çalkantılı dönemde yüzlerce insan hayatını kaybetti. Hayatını kurtarmak için bazı Uygur Türk'ü aileler ise ülkeden kaçmayı tercih etti. Tayland Ulusal Güvenlik Konseyi genel sek-

reteri Anusit Kunakorn medyaya yaptığı açıklamada Çin'in ve Türkiye'nin gözaltındaki insanları ülkelerine götürme isteklerini bildirdiklerini belirtti ve "Biz bu insanların gönderileceği yer konusunda taraf tutup, bir ülkeyi diğerine tercih edemeyiz. Öncelikle bu kişilerin uluslararası teyit edilmesi gerekiyor. Bu konuda sona yaklaşıyoruz" dedi. Hürriyet Gazetesi

Katil Çin devletinden Doğu Türkistan'a ek tren seferleri

Katil Çin devleti Doğu Türkistan'daki yer üstü zenginlikleri kaçırmak için 12 ek sefer düzenliyor.

Çin'in Türkçe yayınlanan online sitesinin haberine göre Doğu Türkistan'daki tekstil taşımacılığı için ek tren seferlerinin artırıldığını haber yapmıştır.

1949 yılında Doğu Türkistan'ı işgalinden sonra yer altı ve yer üstü zenginlikleri taşıyarak bitiremeyen katil Çin devleti turkish.cri.cn sitesince yapılan haberi aynen aşağıda yayınlıyoruz...

Xinjiang'da tekstil taşımacılığı için özel tren seferleri

Xinjiang, 2015 yılında tekstil taşımacılığı için 12 tren seferi açmayı planlıyor. Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi Ekonomi ve Bilişim Komitesi'nden verilen bilgiye göre, özel tren seferlerinin hizmete girmesiyle birlikte Xinjiang menşeli tekstil ürünlerinin Orta Asya ve Avrupa'ya nakledilmesi için harcanan zaman ve masraf düşecek. Böylece Xinjiang işletmelerinin rekabet kapasitesi güçlenecek ve Çin'in doğusundaki işletmelerin Xinjiang'a transfer edilmesi hızlandırılacak.

Son sayıma göre Orta Asya, Rusya ve Avrupa'daki konfeksiyon piyasası önümüzdeki 10 yıl içinde 1,6 trilyon yuana ulaşabilecek. Xinjiang, etkin çaba harcayarak bu dev piyasadan daha fazla pay almak istiyor. <http://turkish.cri.cn>

TAYLAND'DA 15 UYGUR TÜRKÜ'NÜN DAHA TUTUKLANDIĞI BİLDİRİLİYOR

Doğu Türkistan'da İşgalci Çin'in günden güne artan baskı, zulüm ve asimilasyon uygulamalarından kaçarak güneydoğu Asya ülkelerine göçleri devam ediyor.

Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da bulunan Türk Vatandaşı Cem Ersever'in Malezya'da yayınlanan METRO gazetesine dayanarak verdiği bilgilere göre 23 Mart günü Malezya'ya geçmek isteyen 15 Uygur Türkü'nün

Tayland Güvenlik güçlerince yakalandığı bildirildi. Yakalanan mülteciler kendilerinin Türk Vatandaşı olduklarını ifade etmeleri üzerine Bangkok Elçiliğimizden Yetkililerin bu mültecileri ziyaret ederek ilgilendikleri bildirildi. Durumu haber alan Çin Büyükelçiliğinin hemen Tayland yönetimine başvurarak bu kaçak Uygurların kendi vatandaşları olduklarını ileri sürdükleri ve kendilerine iade edilmesini talep ettikleri belirtildi.

Tayland güvenlik güçlerince tutuklanan ve gözaltında tutulan bu Uygur Türkü Mültecilerin 27 Mart Cuma günü Yargı önüne çıkarılacakları bildiriliyor.

<http://www.uyghurmet.org>

NEVŞEHİR'DE HOCALI'DAKİ ERMENİ VE URUMÇİ'DEKİ ÇİN KATLIAMI BİRLİKTE ANILDI

TÜRK Eğitim-Sen Nevşehir Şubesi yöneticileri Hocalı Katliamını Gül Bahçe Parkı önünde açtıkları, 'Hocalı katliamı, bir soykırımdır' temalı fotoğraf sergisi ile anlattı.

Katılımcılar, birbirinden çarpıcı Hocalı katliamını anlatan fotoğrafları inceleyerek katliamın boyutlarını bir kez daha hatırladı. Sergiye Türk Eğitim-Sen Nevşehir Şube Başkanı Tayfur Urganç, MHP Nevşehir Milletvekili aday adayı Mustafa Uğur, MHP Nevşehir Yönetim Kurulu Üyesi Eyüp Öz ile Türk Eğitim-Sen Nevşehir Şubesi yöneticileri ve vatandaşlar katıldı. Sergi açılışı öncesinde okunan Kur'an-ı Kerim ve dua'nın ardından konuşan Türk Eğitim-Sen Nevşehir Şube Başkanı Tayfur Urganç, Türkiye Kamu-Sen ve Türk Eğitim Sen Nevşehir Şubesi olarak Hocalı Katliamının 23.yılı anısına şehitlere dualar göndermek ve çağdaş dünyanın utanç kaynağı modern Türk soykırımının yaşandığı Hocalıyı unutturmamak için bu resim sergisini düzenlediklerini söyledi.

'Hocalı Katliamı, bir Soykırımdır' temalı fotoğraf sergisinin bu şehrin insanların hafızalarını diri tutmalarına yardımcı olacağını umut ettiklerini kaydeden Urganç, "Tarih bir milletin hafızasıdır, bilincinden yola çıkarak hafızamızı canlı ve diri tutmazsak Arap çöllerindeki bedevi-vaha devletlerine döneriz. 21.yüzyıl soydaşlarımızın, Müslüman kardeşlerimizin kıyımına uğradığı bir yüzyıl olarak tarihin kara sayfalarındaki yerini alacaktır" dedi.

Kafkaslarda 26 Ocak 1992'da Ermeniler tarafından soykırıma uğrayanların Azeri kardeşlerimiz olduğunu anlatan Urganç, "Aynı dram Balkanlarda Bosna'da, Bulgaristan'da yaşandı hep sustuk. Şuan Doğu Türkistan'da aynı dramla karşı karşıya, Hocalı'nın yaşadığı katliamı yaşıyor.

Ya Kırım, bizim Kırım diye bir düşüncemiz var mı? Ya Musul, Ya Kerkük ne olacak dostlarım, Başarılı bir operasyonla terk ettiğimiz Suriye'nin kuzeyindeki Türk köylerinin durumu nice bilir var mı? Duyan var mı? Bu aziz ve büyük millet, gün gelecek hepimizin çektiği acıları dindirecek, Müslüman kardeşlerim, aziz soydaşlarım. Hepiniz büyük Türk dünyasının bir ili olarak yaşayacaksınız. Bundan emin olunuz" ifadelerini kullandı.

25 Şubat'ı 26 Şubat'a bağlayan gece Hocalı'da

koru filmlerini aratmayan insanlık dışı dramların yaşandığını kaydeden Urganç şöyle konuştu: "Hocalı, 100 yıllık nefretin Kafkaslardaki son yansımasıdır. Bundan 23 yıl önce, yeni Türk soykırımının, modern katliamın adı; Hocalı oldu. Uygur batının gözleri önünde, Karabağ Türklerinin kaderi kanla yazıldı. 26 Şubat 1992 Ayaz kışın ortasında, televizyonlar vahşeti görüntülü verdi. Dağlık karabağ'da Hocalı kenti, 413 gün Ermeni Kuşatması altında kaldı. Vahşet ve katliam Hocalı'da, Dağlık Karabağ'da artık olağan bir davranış haline geldi. Gardaşlarımız, bacılarımız, kızlarımız katledildi vahşice. Kafkaslarda yaşayan 7 bin Türk tehlikenin tam ortasıydı. Kafkaslarda 3 bin 300 kişilik Hocalı kasabası yeryüzünde kimsesiz kaldı. Ermeniler'in yaptığı bu katliamla Hocalı kenti haritadan silindi. O gece Vahşetten geriye 613 Türk'ün tanınmayacak şekilde cesetleri ortada kaldı. Savaşın yaşamanın ve ölmenin anlamını bile bilmeyen 63 çocuk katledildi. 106 Türk kadını insanlık dışı bir dramla Ermeni vahşetini yaşadı. 70 yaşlı Türk katledildi. Bin 275 sivil Türk esir alındı. 150'sinden bir daha haber alınmadı. Şimdi biz burada sizlere o yıllarda ve o kara gecede yaşanan katliamdan geriye kalan fotoğrafları sergileyerek hafızamızı diri tutmamız gerektiğini hatırlatıyor, aziz şehitlerimizin ruhlarına Fatihalar gönderiyoruz."

<http://www.bursadabugun.com>

Çin polisi iki Uygur'u öldürdü

Yetkililerin resmi açıklama yapmadığı baskında, ondan fazla Uygur vatandaşı da gözaltına alındı.

Çin'de güvenlik güçleri gözaltına almaya çalıştıkları sırada direnen Çin vatandaşı iki Uygur kadını vurarak öldürdüğü bildirildi.

Hong Kong menşeli South China Morning Post gazetesinin haberinde, Çin'in güneyinde bulunan Guangcou kenti dışında bir köyde polisin yaptığı baskında ondan fazla Uygur vatandaşının tutuklandığı ve gözaltına karşı direnen iki Uygur kadının vurularak öldürüldüğü bildirildi.

Guangcou kentinde 6 Mart'ta bir tren istasyonunda 13 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan bıçaklı saldırının meydana gelmesinden saatler önce polisin köyde ikamet eden Uygurlara baskın düzenlediği belirtildi.

Polislerin, köyde yaşayan Uygurlara neden baskın düzenlediğine dair bir resmi açıklama yapılmazken, Çin vatandaşı köylüler, 100'den fazla güvenlik görevlisinin baskın gecesi köye geldiklerini ifade etti.

İsmi belirtilmeyen kaynaklara göre, Çin polisinin, köyde yaşayan Uygurların Çin'den kaçacakları bilgisi sızdığı için baskın düzenledikleri iddia edildi.

Diğer yandan tren istasyonunda gerçekleşen olayda polis, bıçaklı saldırganlardan birini vurarak öldürmüş ve diğerini yakalamıştı. Ancak olay sırasında istasyonda bulunanların, Uygur vatandaşına benzeyen üçüncü bir saldırganın olduğunu iddia ettiği ifade edilirken, yetkililer iddia edilen şahısla ilgili bir açıklama yapmadı.

Çin, son dönemde bölgedeki önlemleri artırırken, Sincan Uygur Özerk Bölgesi başta olmak üzere ülkenin bazı yerlerinde patlama ve bıçaklı saldırı gibi olaylar Pekin yönetimi tarafından doğrudan "radikal gruplar" ile ilişkilendiriliyor, ancak yaşanan birçok olayla ilgili net bilgi verilmiyor.

Ülkede geçen yılın başında yürürlüğe sokulan terörle mücadele yasası kapsamında bölgede geniş güvenlik önlemleri alınırken, uluslararası gözlemci kuruluş ve yabancı gazeteciler bölgede "güvenlik gerekçeleri" nedeniyle bağımsız çalışmalarda bulunamıyor. <http://www.trtavaz.com.tr>

DOĞU TÜRKİSTAN'IN KUMUL ŞEHRİNDE HAVA KİRLİLİĞİ HAD SAFHADA

Doğu Türkistan'ın Çin sınırındaki Kumul şehri, Turfan-Kumul Vadisi'nin doğusunda yer alan tarihi yerleşim yeri ve kültür merkezlerinden biridir. Doğu Türkistan bağımsızlık tarihinde oynadığı önemli rolü nedeniyle Gaziyane(Gaziler diyarı) Kumul adı verilmiştir.

Tanrı dağlarının güneyinde yer alan bu şehir saf havası ve doğal güzelliği ile ünlüdür. Ancak, İşgalci Çin son yıllarda buraya kurduğu dev enerji santralleri ve sanayi tesisleri ile ekolojik dengeleri alt üst etmiş ve çevreyi de telafisi imkânsız derecede bozmuştur.

Bir süre önce Hür Asya Radyosuna konuşan Kumullu bir emekli Uygur Memurun şu çarpıcı cümleleri bölgedeki çevre tahribatını özetlemektedir; "Çin yönetimi bölgede işsiz Uygur gençlerinin çalışması için enerji santralleri ve

Üretim Tesisleri kuracağını vaat ederek topraklarımızı elimizden aldı. Santraller ve tesisler kurdu. Ancak, burada çalışacak işçileri etnik Çinli olarak Çin'den getirdi. Bölgemizden elde edilen kömür ve enerji kaynaklarını sarf ederek temiz enerji ürettiler. Ürettikleri temiz enerjiyi Çin'e taşıdılar. Pisliğini ve kirini bize bıraktılar. Çocuklarımız hava kirliliğinden daha anne karnında iken, hastalanmaktadırlar. Bilinmeyen hastalıklar türedi. Hükümete bu sıkıntıları iletmiyoruz. Ancak, Müslüman Uygur olduğumuz için dinlemiyor ve dinliyorlar gibi yaparak hiç bir önlem almıyorlar. Yüzyıllardan beri atalarımızdan beri piknik yaptığımız Rahat bağ adında bir piknik yerimiz vardı. Bu Piknik yerimiz ise, şimdi Cehennem bağ'a dönüştürüldü. Kumul'da kirlilikten dolayı Ölüm kol geziyor." şeklinde konuşmuştu.

AŞAĞIDAKİ RESİMLER 31 MART 2015'TE KUMUL ŞEHRİNİN GENEL HAVA KİRLİLİK DURUMUNU ÇOK NET YANSITMAKTADIR.

İşgalci Çin, doğal zenginliklerimizi çalmakla, gasp etmekle ve Çin'e kaçırmakla yetinmiyor. Ülkesinin ekolojisi ve çevre şartlarını da tahrip ediyor. Gaziyane Kumulu'muzu ve Aziz yurdumuzun her bölgesini böyle kirletiyor ve yaşanmaz hale getirmektedir. Yeni Çin (xinhua) Haber Ajansı

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'DA 2014 YILINDA EN AZ 450 MÜSLÜMAN UYGURU ÖLDÜRDÜ

Doğu Türkistan'da 2014 yılında en az 450 kişinin meydana gelen olaylarda veya Çin askerinin saldırılarında hayatını kaybettiği, ölenlerin büyük bölümünün Uygur Türkü olduğu açıklandı.

Çin'e bağlı Uygur Özerk Bölgesi'nde geçtiğimiz yıl meydana gelen olaylarda ve asker şiddeti sonucunda çoğu Uygur Türki en az 450 kişinin hayatını kaybettiği belirtildi. Washington merkezli Uygur İnsan Hakları Projesi (UHRP) tarafından yayınlanan rapora göre, 2014 yılında Doğu Türkistan'da öldürülenlerin sayısı 2013 yılına nazaran neredeyse iki kat arttı. Raporda, 2014 yılında Doğu Türkistan'da çıkan olaylarda veya Çin güvenlik güçlerinin baskıları sonucunda 450'den fazla kişinin hayatını kaybettiği belirtiliyor. Ancak Çin yönetiminin bölgedeki basına uyguladığı sansürden dolayı kesin sayının bilin-

mediği dile getiriliyor.

Çin'in uyguladığı sansüre rağmen dünyaya duyurulabilen haberlere bakılarak hazırlanan raporda, geçtiğimiz yıl Doğu Türkistan'da 457 ila 478 arasında kişinin çıkan olaylarda hayatını kaybettiği ifade ediliyor. Ölenlerin 240'ının Uygur Türkü olduğu söylenirken 86'sının da Çin asıllı olduğu kaydediliyor.

Doğu Türkistan'da 2014 yılında ölenlerin sayısı, 2013 yılında çıkan olaylarda ölenlerin sayısının iki katına ulaşmış durumda. 2013 yılında bölgede 199 ila 237 arasında kişinin hayatını kaybettiği belirtiliyor. Bunların 151'i Uygur Türkü olarak ifade edilirken, 38'inin Çin asıllı olduğu belirtiliyor.

Son iki yılda artan şiddet ve ölüm oranının, iki yıl önce iktidara gelen Çin Devlet Başkanı Şi Cinping'in uyguladığı aşırı baskı ve şiddet politikasını ortaya koyduğu ifade ediliyor. [Dünya bülteni.net](http://Dunya.bulteni.net)

İSLAM DÜNYASI SESSİZ KALINCA ÇİN İYİCE AZDI!

Çin, imamlara zorla dans ettirirken öğretmenlere çocukları dinden uzak tutma yemini ettirmiş, memurlar ise baskı altında "Maaşımızı Allah değil ÇKP veriyor" slogan atmamak zorunda bırakılmıştı.

Çinli işgalciler, Müslüman Uygur Türklerinin tarihi kültür ve dini merkezi Kaşgar'ın ünlü Eyidgah Meydanında geçen ay Cami imamlarını ve Uygur Aksakalları toplayarak zorla dans ettirmişti. Doğu Türkistan'daki bu küstahlığına Müslümanların tepkisizliğinden cesaret Çin, bu kez Uygur kızlarını oynatarak bir kez daha ahlaksızlığını ve küstahlığını gösterdi. Müslüman Uygur Türklerinin kutsal mekânları aşağılanarak İslami değerlere hakaretler yağdırıldı.

ÇİN MÜSLÜMAN KIZLARIN İFFETİNE GÖZDİKTİ

Komünist Çin'in resmi Tengritağ internet sitesinde yer alan bilgi ve fotoğraflara göre, 2 Mart Pazartesi günü Kaşgar'da "Uluslararası Kadınlar Bayramının 150. Yılına Anmak" sloganıyla sözde "büyük sanat gecesi" düzenlendi. Kaşgar'a bağlı Akkaş, Abat (Avat), Yeni Östeng (Yeni Kanal) Nazarbağ ve diğer kentlerden zorla Kaşgar şehir merkezine getirilen Uygur köylüleri, Çin folklor ritüellerinin yer aldığı "Yarım Elma Dansı"nı oynamaya zorlandı. Kırsal

kesimlerden gelen çiftçilerin genç kızları ve genç hanımlarına "modern kıyafetler" giydirilip açık hava defilesine çıkartıldılar. Sözde sanat etkinliklerinde "Uzun Saçlı Güzel Hanımlar" yarışması düzenlendi. Kızların başörtüleri zorla çıkartıldı. Geleneksel örgülü saçları halkın gözü önünde bozdu. Müslüman kızların iffet ve onurlarını hayâsızca çiğnendi.

KAHREDEN UYGULAMALAR

Eyidgah Cami ve meydanı bir kaç yıl öncesine kadar yakın il ve ilçelerden gelenlerin de katılımıyla, bayram namazlarının büyük coşku ve heyecanla kılındığı bir mekândı. Avlu ve meydan namaz kılanlarla dolup taşıyordu. Bayram namazı son yıllarda yasaklanmış, sadece cami ve iç avlusunda namaz kılmaya izin verilmişti.

Şimdi ise dini bayramların bu meydana kılınması yasak. Çinlilerin yeni yıl bayramı Çagan ve Çin'de Mao önderliğindeki Komünistlerin iktidarı zorla ele geçirdiği 1 Ekim Devlet Bayramını kutlamak ise Müslüman Uygurlara zorunlu! Bu mübarek meydana İslam'a ve manevi değerlere ters ateist Çin usulü kutlamalar Müslümanları kahrediyor.

Geçen Şubat ayının ortalarında Çinlilerin yeni yıl çagan bayramı yine bu mübarek meydana kutlanmış, yaşlı Uygur Aksakalları ile özellikle cami imamları "Yarım Elma Dansı" oynamaya zorlanmış ve manevi değerlerimiz aşağılanmıştı. [Vahdet Gazetesi](http://VahdetGazetesi)

TOKYO CAMİİ İMAM HATİBİ ALAS: ÇİN AJANLARININ CAMİ'MİZDE CASUSLUK YAPMA GİRİŞİMLERİNİ DERHAL ÖNLEDİK..!

Japonya'nın başkenti Tokyo'daki tarihi Tokyo Camii'nin İmam Hatibi ve İslam Kültür Merkezi'nin Direktörü Muhammed Raşit Alas, Tokyo'daki Çin Büyükelçiliğinde çalışan Çinli 2 kadın diplomatın Kuran-i Kerim öğrenmek öğrenmek istediklerini, Camide dini öğrenim görmekte olan Uygurlarla birlikte Kursu devam etmek istediklerini ancak, kendilerinin bunu derhal nazikçe reddettiklerini bildirdi.

Tokyo Camii İmam-Hatibi ve İslam Kültür Merkezi'nin Türk Direktörü Alas, bu açıklamayı ABD merkezli Hür Asya Radyosunun Muhabiri Dr. Kutluk Hacı Kadiri'ye yaptı. Adı geçen radyonun internet sitesinde yer alan haberlere göre. Çin'in Tokyo Büyükelçiliğinde görevli 2 kadın diplomatın kendilerine müracaat ederek kendilerinin Müslüman olduklarını ve Kuran-ı kerim öğrenmek ve dini bilgilerini geliştirmek istediklerini bildirdiklerini ifade etti.

Kendilerinin bu diplomatların asıl amaçlarını tahmin ettiklerini, bunların amacının Kuran-ı Kerim veya dini bilgilerini geliştirmek değil, Cami'ye Kuran-ı kerim ve dini bilgiler öğrenmek için gelen Müslüman Uygurların kız erkek çocukları hakkında bilgi toplamak olduğunu, bunun ise tamamen bir casusluk olayı olarak tanımlanabileceğini belirtti. Ayrıca Çinli kadın diplomatların kendilerine çekinmeden Camide öğrenim almakta olan Uygur öğrenciler ile birlikte derse katılmak istediklerini özellikle belirttiklerini de açıkladı. Çinli diplomatların bu taleplerindeki esas gayelerinin Tokyo'da yaşayan ve sayıları binlerle ifade edilen Uygur Muhacirler arasına sızarak bilgi toplamak ve bu Uygurlar hakkında casusluk yapmak olduğunun farkında olduklarını da bildirdi. İmam Alas, Çinli diplomatların bu taleplerini nezaketle reddettiklerini Allah'ın evi olan bu mübarek mekânda Çinli Casusların yer alamayacağını ve bundan sonra de bu tür yüzüstü tekliflere itibar edilmeyeceğini belirtti.

Kursa devam eden kız öğrencilere Kuran-ı Kerim derslerinin bir Hafize Öğretmen Hanım'ın, Erkek öğrencilere ise Mustafa Bey adında bir erkek öğretmenin ders verdiğini de sözlerine ekledi.

İmam Muhammed Atlas'ın bildirdiğine göre, Müslüman Uygurlar bütün dini ibadet ve gereklerini

bu camide yapmakta, düğün, cenaze, Hatim ve Mevlit gibi sosyal aktivitelerini de burada icra etmektedirler. Ayrıca bu yılın ocak ayının başlarında 250 kişinin katıldığı yemekli bir Hatim ve mevlit etkinliği düzenlenmiş ve Doğu Türkistan şehitlerine dua edilmiştir.

05 Temmuz 2009 Urumçi Katliamından sonra da en büyük bir etkinlik bu cami'de gerçekleştirilmiş ve Uygur aktivist Dr.Turmuhammed Haşım burada uzun bir konuşma yaparak Müslümanlara olaylar hakkında geniş açıklamalar yapmıştı.

DUK Kurultayı'nın Japonya Temsilcisi Dr. Turhammed Çinli kadın Diplomatlarının Tokyo Cami'inde casusluk girişimleri ile ilgili olarak görüşlerini şöyle ifade etti," Çin'in Japonya'da bu tür casusluk faaliyetleri sürekli gündemde. Bu faaliyetlerini biz de Uygur Toplumunu ve Teşkilatları olarak çok iyi bir şekilde takip etmekteyiz. Camii'de geçen Ramazan ayında özel bir konferans icra edildi. Tokyo Camii biz Uygur Müslümanları için çok önemlidir. Çin'in burayı bir şekilde kontrole çalışacakları bilinmekte. Elbette bizler de gerekli tedbirleri alacağız, Japon yönetimine olayı duyurduk. Çin'in bu tür fesatlarına ve casusluk faaliyetlerine izin vermeyeceğiz." şeklinde konuştu.

Bu olay, geçen yıl New York Times gazetesinde yayınlanan bir makaledeki şu satırların ne kadar gerçek olduğunu hatırlatmakta." Çin, yalnız Doğu Türkistan'da yaşayan Uygurların değil, Diasporada örneğin ABD, AB Ülkeleri, Türkiye, Japonya veya dünyanın her hangi bir ülkesinde yaşayan Uygurların yatak odalarını dahi gözetlemek ve ne konuşulduğunu duymak ve bilmek istemektedir."

Tokyo Camii 20. Yüzyılın başlarında Bolşevik devriminden kaçarak bu Ülkeye iltica eden Kazanlı Tatar Türkleri tarafından inşa edilmiştir. 1938 yılında bu ülkeye gelen Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti Genel Kurmay Başkanı General Mahmut Muhiti' bir süre bu cami'nin misafirhanesinde kalmış ve Japonya'daki çalışmalarını burada sürdürmüştür. General Muhiti'nin vefatından sonra burada kalmaya devam eden ve 12 Nisan 1937'de Kaşgar'dan birlikte ayrıldığı Din ve Siyasi işler danışmanı Muhammed Emin İslami'nin 1950'li yıllara kadar bu cami'de İmam Hatip olarak görev yapmıştır. Bu sebeple Tokyo Camisinin Uygur Türkleri tarihinde çok önemli yeri bulunmaktadır. <http://www.uyghurnet.org>

TBMM'DE SAYIN REŞAT DOĞRU DOĞU TÜRKİSTAN SORUNUNU DİLE GETİRDİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76'ncı Birleşiminin İkinci oturumunda gündem dışı söz alan MHP Tokat milletvekili sayın Reşat Doğru Doğu Türkistan'da yaşayan soydaşlarımızın sorunları dile getirmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türk dünyası 2000'li yılların başından itibaren büyük saldırılara ve haksızlıklara uğruyor. Saldırıları da maalesef her geçen gün artarak devam ediyor. Anadolu coğrafyasını yüce Türk milletine çok gören iç ve dış düşmanlar ülkemizi parçalamak, yok etmek için yoğun gayret sarf ediyorlar. Bin yıllık kardeşliğimizi bozmaya çalışıyor, her geçen gün bölücülüklerine yeni yeni mesafeler aldırıyorlar.

Bunların yanında, diğer Türk coğrafyalarında da hainane oyunlar devam ediyor. Suriye ve Irak Türklerine yoğun saldırılar sistemli şekilde yapılıyor. IŞİD terör örgütü, Irak peşmergeleri sistemli şekilde Türkleri ana yurtlarından, ata yurtlarından atmaya devam ediyorlar. Ayrıca Ahıska, Kırım, Azerbaycan Türklerinin durumu da ortadadır.

Ahıska Türkleri, öz vatanlarına maalesef dönemiyorlar. Kırım Türkleri tekrar Rusların işgaline maruz kaldı. Azerbaycan'ın Karabağ ve 7 şehri Ermeniler tarafından işgal altında olup dünya da olup bitenleri maalesef sessiz bir şekilde seyrediyor.

Bütün bunların yanında, en büyük acı ve ıstırapı da Doğu Türkistan Türkleri maalesef yaşıyor. Sincan Uygur Bölgesinde yaşayan kardeşlerimiz zalim Çin zulmü altında inim inim iniyor. İnsan hakları ve demokrasi ihlalleri artarak her geçen gün devam ediyor. Dünyanın yeniden şekillenmesi çalışmasında, 1949 yılında Çin esaretine verilen Doğu Türkistan'da çok büyük olaylar oluyor. Devlet eliyle ırk ayrımı yapıyor; doğum yasağı, mecburi kürtaj, kısırlaştırma politikalarıyla soykırım yapıyor. Bölgede uyuşturucu kullanımı, madde bağımlılığı teşvik ediliyor. Nükleer denemeler Türk yurtlarında yapılarak kalıtımla geçebilen çok ciddi sağlık sorunları ortaya çıkıyor. Türk bölgesine planlı şekilde Çinliler yerleştiriliyor. Doğu Türkistan bölgesinde bulunan 171 çeşit maden ve doğal gaz kaynaklarına sahip olunmaya çalışılıyor. 30 milyonluk Türk insanı 1,5 milyarlık Çin nüfusunun baskısına yoğun şekilde di-

reniyor. Çin Hükümeti insanlarımızı yok etmek için her türlü gaddarlığı ve oyunu da sergiliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu olarak bölgeyi ziyaret edip durumu görmek için yaptığımız birçok müracaat Çin Hükümeti tarafından kabul edilmedi. Bu da gösteriyor ki durum görüldüğünden daha da vahimdir. İnsanlarımız öldürülüyor, haksız yere idam ediliyor, tutuklanıyor, sürgüne gönderiliyor. Bütün bunlar da, sözüm ona hür dünyanın, dünya STK'larının gözü önünde oluyor. Çin zulmüne karşı, başta Hükümetimiz olmak üzere dünya sessiz kalıyor ve seyrediyor.

Suçsuz yere, savunması alınmadan tutuklanmalar, kurşuna dizilmeler, hür dünyanın neresinde acaba görülüyor? Herkesin bu konuya dikkatini çekmek istiyorum.

Dünyanın gözü önünde, 2,5 milyonluk askeri güçle, elinde silah olmayan Uygur Türklerine, o zavallı ve masum insanlara terörist muamelesi yapılıyor. Bunların hiçbirisini kabul etmiyorum, şiddetle de protesto ediyorum. Yüce Türk milletinin kürsüsünden de herkese ve sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere herkese sesleniyorum: Dünyanın gözü önünde yapılan bu haksızlıkların, katliamların hesabı bir gün mutlaka sorulur. Doğu Türkistan Türklerinin kahraman lideri Rabia Kadir Hanımefendi'nin sesi mutlaka duyulur çünkü o Hanımefendi, dünyanın her tarafını dolaşıyor, her tarafında o mahzun ve garip insanların, Doğu Türkistan halkının ve Türklerin hakkını korumak için çok yoğun bir gayret sarf ediyor. Ondan dolayı da Rabia Kadir Hanımefendi'yi Türk'ün Meclisinden, bu güzel Meclisten, Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla selamlıyorum. Kendisinin sesinin de, inşallah, herkes tarafından duyulacağına olan inancımı da buradan ifade etmek istiyorum. Ama şunu da söylemek isterim ki ancak, hain tuzakların oyunu mutlaka bozulur.

Yüce Türk milleti, titre ve kendine dön, vatanına, toprağına, milletine, bayrağına, diline, inancına sahip çık diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

<http://www.tbmm.gov.tr>

ÇİN'DEKİ SON BIÇAKLI SALDIRININ FAİLLERİNİN UYGUR OLDUĞU İDDİA EDİLDİ

Çin güneyindeki Guangdong eyaletinin merkezi Guangcu kentinde 06 Mart Cuma günü meydana gelen bıçaklı saldırının faillerinin Uygur olduğu iddia ediliyor.

Hong Kong'da yayınlanan Apple gazetesinde yer alan bir haber yorumda saldırıyı gerçekleştiren kişilerin Doğu Türkistan'dan gelen Uygurlar olduğunu ve Guangcu'ya bu işi gerçekleştirmek için gelmiş olabileceklerini iddia etti.

Yurtdışında yaşayan rejim aleyhtarı Çin muhalefetinin en büyük yayın organı olan "BUXUN" internet sitesi ise, Guangcu'daki saldırıyı gerçekleştiren Uygurlardan birisinin Kaşgar ve diğerinin ise, Hoten'den gelmiş olduklarını öne sürdü. Ayrıca, saldırıyı yapanların yaşlarının 20-30 arasında olduk-

larını da iddia etti.

Çin medyasında 06 Mart Cuma günü sabah saat 08,00 sıralarında Guangcu tren istasyonu önündeki meydana 2 saldırganın çevresindeki insanlara bıçakları ile saldırdıklarını, saldırı sorucunda 9 kişinin çeşitli yerlerinden yaralandıkları bilgisi yer almıştı. Ayrıca saldırganların birinin olay yerinde Polis tarafından vurularak ölü ele geçirildiğini diğer failin ise, yaralı olarak ele yakalandığının da açıklamıştı. Saldırganların kimliği hakkında ise hiçbir bilgi herhangi bilgi verilmemişti.

Uzmanlar, bu ve benzeri şiddet olaylarını gerçekleştirenlerin Uygur Türkleri olması halinde, Çin'in bu konudaki bilgileri sansür ettiğini ve bu konuda hiç bir açıklama yapmadığını belirtiyorlar. Aynı Uzmanlar Çinli işgalcilerin Doğu Türkistan sorununu uluslararası toplum tarafından bilinmemesi için bu tür karşılık hareketlerini kamuoyundan gizlediğini de ifade ediyorlar.

İŞGALCI ÇİN, HOTEN'DE 60 YAŞINDAKİ UYGUR KADINI ZİNCİRLEYEREK YARGILADI

Çin işgal yönetimi, Doğu Türkistan'da Müslüman Uygurlara baskı, korku ve tehdit ve sindirmek amacı ile toplu açık hava mahkemeler düzenlemeye sürdürüyor.

Hür Asya radyosu internet sitesinde yer alan habere göre Çin işgal yönetimi 14 Mart'ta Hoten Vilayetine bağlı Karakaş ilçesinin Karasay kentinde 15 bin kişinin zorla iştirak ettirildiği bir açık hava mahkemesi gerçekleştirdiği bildiriliyor. Bu sözde Mahkemede çocuklarını, torunlarını yer altı (yerastı) Medreselere öğrenim için gönderen veliler ile bu Medreselerde Müslüman Çocuklara eğitim veren Müderrisler ve bu medreselere yer tahsis edenlerden olmak üzere, toplam 25 kişiyi yargılayarak çeşitli cezalara çarptırdığı bildirildi. Yargılanan bu Uygurların yaşları 17- 60 yaşları arasında olup, içlerinde 60 yaşındaki bir yaşlı hanımın ellerine ve ayaklarına ağır zincir kelepçe ve prangalar takıldığı dikkati çekiyor.

Hür Asya Radyosu Muhabirlerinin toplu Mahkemeyi teyit ve doğrulamak için olay bölgesi resmi yetkilerinden aldığı bilgiler şöyle;

Karasay Polis Merkezi Nöbetçisi: 14 Mart'ta Karasay'da toplu Mahkeme yapıldığı doğru. Bu konuda daha yetkili kişinin Amirin (Socang'in) telefonunu vereyim. Ondan bilgi alabilirsiniz.

Karasay Polis Merkezi Amiri Hoca Muham-

med Abdullah: Ben Mahkemenin başlangıcında yoktum. Devam ederken gittim. Bunlar yer astı (Yer altı) Dini Okullarda ders alanlar, ders verenler, çocuklarını gönderenler ve evini tahsis edenlerden toplam 25 kişi idi. Mahkeme sanıkların 4 kişilik gruplar halinde yargılanması ile başlamış. Ben ilk etapta yargılanan 4 öğrenciyi görmedim. Diğerlerini gördüm. Bunlar Mahkeme sonucunda Aşkara Tutup Turuş = Açık şekilde Gözaltında Tutulma cezasına çarptırıldılar. Bu cezalandırma şekli yeni bir uygulama. Bu konuda tam bir bilgimiz yoktur. Sanık olarak yargılanan 25 kişiden 6 kişi Karasay merkezden, Aral kentinden 6 kişi Aznabazar (Cuma Pazarı)'dan 2 kişi olmak üzere 17 kişidir. Ayrıca 8 kişi ise, Koçi kentinden kişilerdir. Bunlar 6 kişi kadınlardan oluşuyor. 45 yaşındaki bir kadın ders vermiş. 60 yaşındaki bir yaşlı kadın ise, torununu bu okula getirmiş, diğerleri ise, ebeveynler ve evini yer altı okulunu tahsis edenler. Kadınların da diğer sanıklar gibi elleri arkadan kelepçeli ve ayaklarında ağır zincirler bulunmakta idi. Mahkeme 10,00'da başladı ve 11,30'da sona erdi.

Mahkemenin 2. devresi toplanan 15 bin kişiye Karakaş İlçesi ÇKP Siyasi-Kanun Komitesi Başkanı Hasancan Abdulhamit'in konuşması ile başladı. Yerel Komünist Partisi Sekreteri, Adliye, Emniyet Müdürlüğü ve diğer birimlerden gelen yetkililerin ikaz ve tehdit içeren konuşmaları ile sürdü. Bu konuşmalar esnasında Sanıklar elleri kelepçeli ve ayak-

ları zincirli olarak sahnede bekletildiler.

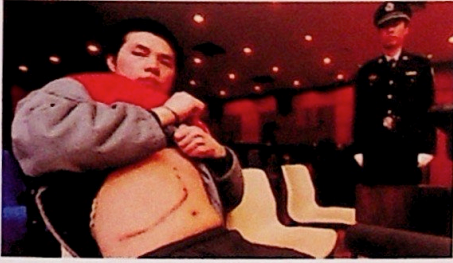
Bunlar “Devletin Güvenliğini Tehdit Etmek”le yargılandılar ve Süresiz ve Açık Gözetim altında bulundurma cezasına hükmedildiler. Bunların her hangi bir şiddet olayı ile bağlantısı yoktur. Sadece yasa dışı dini Okul dolayısıyla cezalandırılmışlardır.” Şeklinde konuştu.

NOT: Aşkara Tutup Turuş Cezası = Süresiz Açık Gözetim Altında Tutma Cezası, savaş esnasında savaş esirlerine uygulanan bir cezalandırma şeklidir. Bu ceza yönteminin ucu açık (barış yapılanaya kadar

süren)bir cezadır. Esirler esir kampı gibi yerlerde, ağır işlerde uzun süreli olarak çalıştırılırlar. Bunların yorgunluk, gıdasızlık ve bakımsızlıktan yavaş yavaş hastalanarak ölmeleri amaçlanıyor. İşgalci Çin bunu ilk kez Hoten/Karakaş'ta uygulamaktadır. Bu cezanın süresi yoktur. Çinli işgalciler Müslüman Uygur Türklerini düşman ve emirlerine uymayanları ise, savaş esiri olarak görmektedir. Bu cezalandırma, Çin Özel Silahlı Jandarma Birlikleri'nce(Korallık Mahsus Kısımlar) infaz edilmektedir. <http://www.uyghurnet.org>

ÇİNLİ YETKİLİYE MAHKÛMLARIN ORGANLARINI SATTI SUÇLAMASI

Çin Organ Nakli Merkezi başkanı, ÇKP eski güvenlik şefini mahkûmların organlarını satmakla suçlandı.

Çin Çin Organ Nakli Merkezi Başkanı Huan Sze-fu, Komünist Parti eski güvenlik şefi olan Zhou Yongkang'ı mahkûmlardan alınan organlardan organ deposu yapmakla suçladı. Zhou Yongkang Çin

Komünist Partisi eski Genel Sekreteri Jiang Zemin'in en yakın adamlarından biriydi.

Huan Sze-fu açıklamasıyla Komünist Parti'nin uzun zamandır kabul etmediği Çin'de idam cezasına çarptırılanlar ve başka mahkûmların organlarının ticaret amaçlı kullandığı iddiasını kanıtlanmış oldu.

Çin'deki güvenlik yetkilileri ve uzmanların araştırmalarında yasa dışı organ deposunun aslında 2000 yılından bu yana Falun Gong tarikatı üyelerinden alınan organlardan oluştuğu belirlendi. Bu tarikatın on binlerce üyesinin sadece organları alınmak için öldürüldüğü de ortaya çıktı. Bazı mahkûmların organlarının hayattayken alındığı belirtiliyor.

Çin organ nakli merkezi başkanı nakli Huan Sze-fu, ve eski Sağlık Bakanı konu ile ilgili açıklamaları Hong Kong'un Pekin hükümetine yakınlığı ile bilinen Phoenix Televizyon kanalında yaptılar.

<http://www.dunyabulteni.net>

TAYLAND'DA TUTUKLU UYGURLAR 24 MART'TA MAHKEME ÖNÜNE ÇIKIYOR

Tayland'da Polis Tutukevi'nde gözaltında tutulan ve aralarında biri dört aylık bebeğin de bulunduğu bir kısmı Türk vatandaşı de olan 17 Müslüman Uygur Türkü'nün yarın Tayland Mahkemesinde yargı önüne çıkarılacakları açıklandı.

Çin işgalindeki ana yurtları Doğu Türkistan'daki Çin'in baskı, zulüm ve soykırım uygulamalarından kaçarken, geçen yıl Nisan ayında Tayland'ta Polis tarafından yakalanarak gözaltına alınan biri dört aylık bebek 17 Uygur'un kaderi yarın yapılacak yargılamadan sonra belli olacak.

Tayland medyası, daha önce başkent Bangkok'ta 11 aydır gözaltında bulunan 17 Uygur'un 24 Mart'ta duruşmaya çıkacağını duyurmuştu. Tutuklu Uygur Mülteci gurubunun avukatı Worasit Piriawiboon,”

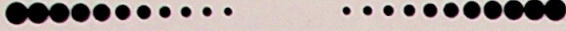
Mahkeme 24 Mart'ta acil duruşma yapacak ve aralarında dört aylık bir bebeğin de yer aldığı aynı aileden 17 kişinin serbest bırakılıp bırakılmayacağına karar verecek” dedi. Avukat ayrıca, duruşma sonunda hukuk dışı gözaltına alındıklarına hükmedildiği takdirde, bu kişilerin hemen serbest bırakılacağını da belirtti.

Hong Kong medyasında yer alan haberlere göre, Teklimakan soyadını taşıyan aile, geçen yılın Mart ayında sınır kasabalarından Aranyaprathet'te yakalanmıştı. Tüm aile fertleri hâlihazırda Bangkok'taki Suan Plu Göçmen Gözaltı Merkezi'nde tutuluyor.

Ülkemizde ve yurt dışında Doğu Türkistanlı Kardeşlerimizin bu dramatik durumuna duyarlı olan birçok kişi ve kuruluş sosyal medyada örgütlenerek tutuklu bu mültecilerin bir an önce serbest bırakılması için Tayland Makamlarına baskı yapılması amacı ile imza kampanyaları başlatmış bulunuyor.

Ajanslar, Sosyal Medya ve özel kaynaklar

Doğu Türkistan Davasının Büyük Kahramanı Rıza Bekin Paşa Anıldı

Doğu Türkistan Vakfı Kurucu Başkanı Emekli General Mehmet Rıza Bekin Paşa, vefatının 5. yılında Gönüllerde Birlik Vakfı'nda düzenlenen çalıştayda anıldı.

2010 yılında vefat eden Mehmet Rıza Bekin Paşa'yı anma etkinliklerine Doğu Türkistan Vakfı Genel Başkanı Eser Türkistanlı Saka, Gönüllerde Birlik Vakfı Genel Sekreteri Birol Dok, Doç. Dr. Ömer Kul, Doç. Dr. Abdulhamit Avşar katıldı.

Doğu Türkistan Vakfı Genel Başkanı Eser Türkistanlı Saka, Rıza Bekin Paşa'nın kendisi için çok özel olduğunu vurgulayarak, "Çünkü elinde büyüdüğüm bir insan. Doğu Türkistan için yıllarını verdi. Ankara'dan İstanbul'a İstanbul'dan Ankara'ya herkesin yapamayacağı bir şekilde, o zaman tabii uçak yok, trenle gidip geldiğini hatırlıyorum yıllar boyunca. Güven Hastanesi'nde ziyaret ettiğimde bile Doğu Türkistan'la ilgili yapmam gerekenleri anlatıyordu. O gün ben söz verdim. Tamam Rıza amca ben bu davanın içinde olacağım elimden geldiğince dedim. Sizlerle birlikte Bekin Paşa'yı anmak benim için çok özel oldu. Ruhu şad olsun, mekanı cennet olsun" dedi.

Gönüllerde Birlik Vakfı Genel Sekreteri Birol Dok ise Rıza Bekin Paşa hakkında, "Arap dünyasıyla

diyaloğu çok mükemmeldi. Rıza Bekin Paşa müthiş bir diplomattı. Ama sahneyi çıkmayı, önde görünmeyi hiç sevmezdi. Siyasetle hiç uğraşmadı. Her partiyle mesafeli durdu ama hepsiyle de diyaloğu yüzde 100 vardı. Müthiş bir devlet adamı örneği idi. Paşa ölürken de bize mesaj vermiş. Verdiği mesaj da şu; devlet adamlığında para olmaz, aile olmaz, makam olmaz. Çile çok olur ama mutluluk olmaz. Paşanın yüzünün güldüğünü ben hiç hatırlamıyorum. Paşa bana her gelmeden önce telefon ederdi. 'Birol ben havaalanına iniyorum, geliyorum' derdi. 'Paşam seni alayım' dediğimde 'hayır asla yük olmayayım' derdi. Bana saatlerce nasıl bir dava güttüklerini anlatırdı. Öldükten sonra anladım ki bunların yaşatılması gerekiyor. 16 Şubat 2010'da paşa ölünce anladım ki bu davanın birileri kanalıyla yürütülmesi lazım" ifadelerini kullandı.

Doç. Dr. Ömer Kul, 1949 yılında Doğu Türkistan'ın Çin tarafından işgal edildiğini hatırlatarak, "Doğu Türkistan'daki milliyetçi mukaddesatçı insanlar birçok toplantıdan sonra vatan için vatandan ayrıldılar. Tarihin en dramatik göç hadisesi yaşandı. 1952 yılından itibaren de Doğu Türkistanlılar peyderpey Türkiye'ye gelmeye başladılar. Rıza Bekin Paşa iyi bir siyaset adamı, iyi bir dava adamı olduğunu yapmış olduğu her hareketle ortaya koymuştur. O bir devlet adamıydı. Devlet hiyerarşisini yaşayarak öğrenmişti. Bunu vâkıfın faaliyetlerinde de ortaya koymuş bir şahsiyetti" diye konuştu.

Doç. Dr. Abdulhamit Avşar ise Doğu Türkistanlılar olarak Türkiye'yi kendi vatanları olarak gördüklerini ifade ederek, "Rıza Bekin Paşa Doğu Türkistan'ın muhaceretteki davasında çok özel bir yere sahip insandı. Çıktığımız toprağın davasını unutmamak için biz kendimizi oradan buraya göç etmiş gibi görüyoruz ama aynı ülke sınırları içerisinde. Paşamızdan önceki liderlerimiz genellikle siyasi bir mücadeleye yürütmüşler. Paşanın özelliği şu; paşa bir kültür ve eğitim insanıydı. Bizim o tarihe kadar çözemediğimiz eğitim sorununu çözen bir insandı" dedi.

<http://m.haberler.com>

ULUSLARARASI İSA YUSUF ALPTEKİN SEMPOZYUMU

(VEFATININ 20. YILI ANISINA)
(1901 - 17 ARALIK 1995)

Tarih: 17 Aralık 2015

Yer: İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, Beyazıt FATİH/İSTANBUL

İlan: 20 Mayıs - 20 Ağustos 2015

Özet Gönderim Son Tarih: 20 Ağustos 2015

Kabul Edilen Tebliğlerin İlanı: 20 Eylül 2015

Sempozyum Programın İlanı: 20 Kasım 2015

ULUSLARARASI MEHMET EMİN BUĞRA SEMPOZYUMU

(VEFATININ 50. YILI ANISINA)
(1901-1965)

Tarih: 07 Ekim 2015 (Çarşamba)

Yer: İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, Beyazıt FATİH/İSTANBUL

İlan: 20 Nisan-1 Haziran 2015

Özet Gönderimi Son Tarih: 1 Haziran 2015

Kabul Edilen Tebliğlerin İlanı: 20 Haziran 2015

Sempozyum Programının İlanı: 1 Eylül 2015

Din Alimi, Gazi, Siyasetçi, Komutan olarak Mehmet Emin Buğra.